הארץ

75 אג' יום ג' כ"ח בכסלו תשמ"ז, 30 בדצמבר 1986 VOL. 68/20571 DECEMBER 30 1986

(X)+(Y)+(Z) = חסכון+מהירות+יעילות

לייאילת אוברסיזיי הנוסחה לפתרון הנכון

אילת אוברסיז בע"מ

אילת אוברסיז - שיטות חסכון בהובלת מטענים בינלאומיים

שמיר דחה פניות רבות להגיב; פרס טוען כי הוא עדיין מעיין בדו"ח

הנטיה במערך ובליכוד: לסיים הוויכוח על השב"כ

שמיר ופרס מבקשים לראות בדו"ח "סוף פסוק" ● זורע: "נעשה מעשה נבלה בישראל ואין מי שיתן את הדין; כי מי שהיה צריך לתת את הדין חונן; באותו רגע שראש הממשלה ראה שראש השב"כ עשה קשר לרמות ועדה הוא היה צריך להשעותו

מאת עקיבא אלדר

סופרו המדיני של "הארץ"

בצמרת הליכוד והמערך החולם לפעול לסיום המהיר של הדיון הציבורי בפרשת השב"כ.

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה פניות רבות להגיב על הדו"ח המשפטי המטהר אותו מאחריות להרג המחבלים ולבידוי הראיות. שמיר אף ביקש מעוזריו ומקורביו להימנע מהתרפות היחסים עם המערך על רקע טענותיו בעבר, כי שמיר נושא באחריות למעשים פליליים בפרשה זו.

מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס שומר אף הוא על השתיקה בטענה כי הוא עדיין מעיין בדו"ח. אולם חוגים בליכוד אמרו אתמול כי רווקא על רקע טיהורו של שמיר בולטת עתה העובדה שבהיותו ראש ממשלה ניסה המשך שבועות ארוכים למנוע חקירה נגד ראש השב"כ אברהם שלום ואנשיו. הם מוכיחים כי בידוי הראיות נעשה גם בתקופה. שבה שימש פרס ראש ממשלה.

במערך ובליכוד מבקשים, כפי שאמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין, לראות בדו"ח סוף פסוק לפרשה למרות שאין בו תשובות לשאלת האחריות המיניסטריאלית של שמיר ופרס לפעולות השב"כ. שניהם תמימי דעים כי אין מקום להבליט את הדו"ח הזה בהיבט הפלילי על מנת שלא לעורר שאלות לגבי אחריותם הציבורית נוכח חשיפת ההריגה וההונאה בפניהם, שלא עודדה אותם לחקור.

רבין: לא עוד בירורים

שמואל מנצה, סופר "הארץ" בגליל, מוסר כי שר הבטחון יצחק רבין מתנגד לעמדתם של כמה

(סוף בעמוד 2, טור 5)

דו"ח פרשת השב"כ

איש בנוסף לראש השב"כ לא אמר שראש הממשלה שמיר ידע. המקרה בו אנו דנים אינו נכנס כלל ועיקר לצרכי הבטחון המיוחדים, ואין בטענה זו אלא טעות והטעייה

קטעים נרחבים מתוך הדו"ח: ראה עמוד 5

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש החליט לסגור את תיק השב"כ

"לא ניתן להביא לפלילים את ראש השב"כ כי קיבל חנינה"

הצוות שחקר את פרשת השב"כ קובע כי חומר החקירה שהונח לפניו אינו מצביע על אחריותו של מאן דהוא שלא נתון למעשה ההריגה או לשיבוש הליכי החקירה והמשפט ולכן אין עילה להוסיף ולחקור בנושא ● לגבי הדרג המדיני: לא ניתן לבסס על דבריו של ראש השב"כ בלבד את אחריותו של שמיר

מאת ברונו אלון

סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש החליט לסגור את תיק השב"כ ולא לנקוט צעדים משפטיים נגד איש מן המעורבים בפרשת הריגת שני המחבלים, בידוי הראיות ושיבוש הליכי המשפט בעקבות פרשת אוטובוס קו 300 באפריל 1984.

בהחלטה, שפירסם אמש בעקבות דו"ח צוות הבדיקה בראשותו, קובע חריש, "אשר לאחריות להריגת המחבלים ההחלטי היא כי אין ניתן להביא כפלילים לא את מבצעי המעשה בפועל ולא את ראש השירות נותן ההוראה על שום החנינה שניתנה להם ע"י נשיא המדינה. ובאשר שהחומר החקירה שהונח לפנינו אינו מצביע על אחריותו של מאן דהוא שלא נתון למעשה ההריגה, נתמצה העניין ושוב אין עילה להוסיף ולחקור בו. הוא הדין באשר לשיבוש הליכי החקירה והמשפט".

היועץ המשפטי מדגיש, כי "מעמד השיבוש, מגוון המבצעים מקרב אנשי השב"כ שהוענקה להם ע"י נשיא המדינה והמטעם זה אין להביאם בפלילים בשל עבירות אלו. לגבי שאר אנשי השב"כ, שהודו להעיד עדות שלא כשורה בפני גופי החקירה — דומה בעיני כי מפשוטו מדיוקם למצינו, לא מן הדין הוא שיק הם יהיו הלוקים בהיות מובאים בפלילים".

(סוף בעמוד 2, טור 5)

מפקד חיל האוויר: אנו עלולים למצוא את עצמנו לא מוכנים

אלוף לפידות: עיראק רוכשת ניסיון קרבי שלא יסולא בפז; סוריה בונה עצמה למלחמה; ירדן וסעודיה מצטיידות; גם מצרים, עימה יש לנו הסכם שלום, לא כיתתה חרבותיה לאתים — ואצלנו התחושה היא שהבטחון אינו מהווה עוד בעיה ראשונית

(עו). קיימת הרגשה בציבור, שהבטחון כבר לא מהווה בעיה ראשונית. אולם אנו עלולים למצוא את עצמנו לא מוכנים לקראת אירועים לא צפויים, וכבר היו דברים מעולם — דברים אלה אמר מפקד חיל האוויר, אלוף עמוס לפידות, שהופיע אמש במסגרת המועדון הכלכלי באשקלון.

הדובר אמר, כי תפקידי צה"ל הם בעיקר להרתיע ולמנוע מלחמות. שטחי המדינה קטנים, ולא היינו רוצים להגיע למצב, שהמלחמה הבאה, אם תהיה, תתנהל על אדמת ישראל. עדיין יש לנו עדיפות איכותית על האויב. יש לנו יתרון טכנולוגי והכושר אילתור, שעמד במבחן במלחמות קודמות. כל אלה מתמודדים מול היתרון הכמותי של האויב. כאשר המדינות כולן מצטיידות במיטב הציוד המלחמתי המשוכלל.

לא כיתתה חרבות

האלוף לפידות הוסיף, כי עיראק רוכשת ניסיון קרבי, שלא יסולא בפז, וסוריה בונה עצמה למלחמה. ירדן וסעודיה מצטיידות, וגם מצרים, עימה יש לנו הסכם שלום, לא כיתתה חרבותיה לאתים. המסוק סים הופכים למתוחכמים יותר.

לפידות הרחיב את הדיבור על השכלולים המתקדמים ביותר שקיימים במטוסים המצויידים במחשבים ובציוד אלקטרוני, עד כדי שהמטוס מנהל ממש דו-שיח עם הטייס. הוא גם מסר פרטים על העלויות, וכן היתר ציין, שצה"ל מוציא כמוצי מיליון דולר לשנה, כדי להכשיר טייס קרבי.

מקורות צבאיים בישראל מעריכים: אש"ף ניצח ב"מלחמת המחנות"

המליציה השיעית אמל מודה כי אינה מסוגלת להילחם במחבלים אך אלה שחקו שליש מכוחם

ירושלים (עי"ע). אש"ף יצא מנצח מ"מלחמת המחנות" והמליציה השיעית אמל נוצחה. עם זאת אש"ף שילם מחיר יקר מאד בעבור נצחונו — כך מעריכים מקורות צבאיים ישראליים.

מסיכומים שלה, כי 2400 לוחמים פלשתינים יצאו מכלל פעולה, דהיינו שליש מהמחבלים. כן מעריכים המקורות, כי נצחונו של אש"ף רופף, הוא הושג רק בזכות אי-התערבות הסורים.

"אש"ף גבר לחלוטין על אמל מבחינה צבאית והוא שולט בשטח" — אמרו המקורות לסוכנות הידיעות הצרפתית. הם ציינו, כי "לעומת זאת באלצה המליציה השיעית להודות, כי אין היא מסוגלת להילחם נגד המחבלים הפלשתינים, ואמל נאלצה להכיר בתבוסתה הבירוחה".

המקורות הצבאיים הישראליים מעריכים את כוחות אש"ף בלבנון בסוף שנת 1986 ב-8000 לוחמים. הם מחולקים כלהלן: צידון-מגדושה — 2500; בסביבת ביירות — 2300; צור — 300; אזור הרי שוף — 900; טריפולי — 700 הבקעה הלבנון — 1000.

הציוד הכבד מוגבל למקלעים כבדים 12.7 מ"מ, תותחי נ"מ סובייטיים 76 מ"מ, בהם הם משתמשים כתותחי שדה.

אותם המקורות אישרו, כי רוב הנשק הגיע ללבנון דרך נמל ג'וניה שבשליטת המליציה הנוצרית.

בזירה הפוליטית מציינים המקורות הישראלים, כי אש"ף הצליח לבודד את אמל, לרכוש את אהדת חיזבאללה ולהבטיח את הניטרליות של הדרוזים ואת הסיוע הפעיל של הנוצרים.

אולם, מוסיפים המקורות, אש"ף שילם מחיר יקר תמורת נצחונו.

ערך את העמוד: בועז שפירא

חוקרים ברומא בודקים אפשרות:

"ואנונו הובא מאיטליה בדרך הים"

מאת חולדה ליברנומה סופרת "הארץ" באיטליה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). השופט החוקר דומניקו סיקה אישר אתמול, שמרדכי ואנונו אמנם הגיע כבריו לרומא מלונדון ב-30.9 לפנות ערב. החקירות ברומא לא העלו דבר ביחס לטענתו שהוא נחטף שם ושמו אינו מופיע ברשימת נוסעי מטוס אל-על מרומא ללוד למחרת. מסתורין אופפים את הדרך בה הגיע מאיטליה לישראל. עתה נבדקת האפשרות, שואנונו הועבר לישראל שלא בדרך האוויר — למשל, בדרך הים.

שמיר דן עם פיקרינג על הנשק לאיראן

מאת עקיבא אלדר

ראש הממשלה יצחק שמיר נועד אתמול עם שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג ומקורות יודעי דבר אמרו, כי השניים שוחחו באורח לא פורמאלי על שיתוף הפעולה בין שתי המדינות בחקירת פרשת אספקת הנשק לאיראן. הובהר כי ישראל תסייע לחקירה, אך אלה שפעלו מטעמה לא ייחקרו כחשודים.

במשקיפה אלבות דמעות, ... שתה אמש. ... של מוסקבה, ... מטאם, לאחר ... יורק, יחד אתה הגיעו ... ארה"ב עוד 54 איש, רובם יהודים. כולם הורשו להגר מבריה"מ למערב בשבוע האחרונות — ועתה ביקשו הורשו לחזור למוסקבה. לאחר ש"התפכחנו מה-תעמולה הציונית, לא יכו-לנו לשאת עוד את השפע והאלימות באמריקה". אמצעי התקשורת הסובי-טיים מלווים את שובם של ה"יורדים" בביטויי נרגש. ראה ידיעה בעמוד 10. (תצלום אי-פי).

ה"לביא" לא ימריא מחר

מאת זהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

טיסת הבכורה של אב טיפוס מטוס "הלביא", שתוכננה להי-בצע מחר, תידחה קרוב לוודאי בשל מזג האוויר הסוער. אתמול לא קיימוה, בשל הרוחות העזות במהירות של 50 קשר, ההרצה הלפני אחרונה של אב הטיפוס של המטוס על המסלול.

פרס פועל ל"חבילה" שתקפיא השכר והמחירים

זימן יחד עם שר האוצר את נציגי לשכת התאום של הארגונים הכלכליים לאחר ששוחח עם מזכיר ההסתדרות ● ועדת השרים לקיצוץ התקציב סיימה לשמוע את השגות השרים על הקיצוצים

מאת עדנה אריהד

המגעים לעסקת חבילה במשק נמשכים. אמש נפגשו ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס ושר האוצר משה נסים עם נציגי לשכת התאום של הארגונים הכלכליים. השרים שמעו את עמדת הארגונים הכלכליים לרפורמות שמציע האוצר

(סוף בעמוד 2, טור 3)

הקרדינל של ניו-יורק, ג'ון או'קונור, המבקר עתה בירדן, יגיע מחרתיים לישראל בבילה של מחלוקת בין ירושלים לכנסיה הקתולית. או'קונור מסרב להיפגש עם הנשיא ועם ראש הממשלה, ואילו שר החוץ שמעון פרס, אשר הזמין את או'קונור לבקר בישראל, דוחה את בקשתו להיפגש עימו מחוץ ללישכתו בירושלים. או'קונור יוועד איפוא רק עם שר הדתות וראש עיריית ירושלים, ויבקר ב"יד ושם". בצילום: או'קונור, אתמול, במחנה פליטים פלשתינאים בירדן. (כתב: עקיבא אלדר, צילום: אי-פי).

יוגבר הפיקוח לוודא שכל הפחתת המכסים תגיע לצרכן

מאת עדנה אריהד סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

משרד התעשיה והמסחר מתכוון להבטיח באמצעות הגברת הפיקוח כי שיעורי הפחתת המכסים ומס הקניה על שורה של מוצרי קניה וכלי רכב יגיעו לצרכן.

המשרד פתח במשא ומתן עם ראשי תות השיווק, יבואנים וסוחרים. במשרד חוששים כי יהיו משווקים שינסו לנצל את השחיקה שגרמה להם הקפאת המחירים במשק בשנתיים האחרונות, ולקזז אותה מהפחתת המיסים.

התעשיות, שעלולות להפגע מ-הפחתת המכסים ומסי קניה שי-תבצעו בתחילת ינואר, הם נרות, סוללות, תמרוקים, הלבשה, שטיחים ומקררים. שר התעשיה והמסחר אריאל שרון הבהיר אתמול, כי לא יהיה מנוס מפגיעה בתעשיות ב-אמצעות הפחתת מכסים בשיעור של 60%.

מחירי הרכב המשומש יורדים

חקר-שוק קובע, כי מחירי המשומשות בנפח מנוע 1301—1600 סמ"ק ירדו בעקבות שינויי המס החודשים בכ-15%; בנפח עד 1300 סמ"ק — 5%—7%; בנפח מ-1601 סמ"ק — כ-3%

מאת יהושע נבו סופרית "הארץ"

מחירי המכוניות המשומשות של חמש השנים האחרונות מקבוצת נפח מנוע 1301—1600 סמ"ק ירדו, בעקבות שינויי המס החודשים, בכ-15%. הירידה במחיריהן של המכוניות עד 1300 סמ"ק תהיה בשיעור של 5%—7%, ואילו הירידה במחיריהן של אלה עם נפח מנוע מ-1601 סמ"ק ומעלה תהיה בשיעור של כ-3%.

אלה הן תוצאות חקר-שוק שנעשה על ידי השמאי לוי יצחק וצוותו. צוות השמאים הזה בעבודתו ביום א' השבוע, עם היוודע השינויים במיסוי הרכב. עקב המ-מצאים החדשים, שונו התנתונים בתנודות מחירי המכוניות המש-משות של השמאי, והמימצאים המעודכנים המבטאים את הירידות הללו במחירים, באים לביטוי בתנודות, היוצאות לאור ב-1 בינואר.

שינויים שונים בסובארו

לוי יצחק מעיר, כי לגבי מכוניות סובארו התמונה שונה במעט. למרות שמכירה של סובארו 1300 הורשה עלה, ירד מכירה של המשומשת, אפילו מחירה של מכונית זו בגיל שמעל לשנתיים ירד עתה ב-5%. אשר לסובארו 1600 הורשה, מחירה ירד ב-9%, ואילו מחיר הישנות יירד ב-8%—7%. פרט לסובארו, אומר לוי יצחק, לא צפוי להול שינוי במחירי המשומשות המיוצרות מחוץ לשוק המשותף.

אשר לאמריקאיות, אומר השמאי, מחיר המכוניות של ארבע השנים האחרונות יירד בכ-5%.

אמנם, הוא מציין, לא חל עתה כל שינוי במחירן של החדשות, אבל הציפיות בציבור שגם מחירן יירד כבר נתן אותותיו על מחיר המשומשות.

על פי הערכתו, הירידה התלולה של 15% במחירי קבוצת הנפח 1301—1600 סמ"ק עשויה להתמתן בחודשים הבאים. זאת, משום שהתהרונות המכבים של קבוצה זו יעורר ביקוש גובר, שיעלה את המחירים במישור זה של ביקוש-והיצע.

הנשק שהגיע מישראל חיזק מהותית את הצבא האיראני

— מסרו אנשי צבא בכירים במצרים ל"וואשינגטון פוסט"

מאת יואב קרני

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). אנשי צבא בכירים במצרים טוענים, כי הנשק האמריקאי שסופק ע"י ישראל וארה"ב לאיראן, באמצעות ישראל, הביא שינוי משמעותי ביחסי הכוחות בין איראן לעיראק.

הפקידים המצריים, אשר צוטטו אתמול ב"וואשינגטון פוסט", העריכו, כי הנשק האמריקאי הנ"ל סתם חללים ניכרים בחימוש האיראני, והגדיל את סיכויי ההצלחה של טהראן ב"מתקפה הסופית", שהיא מתכננת במלחמת המפרץ.

איש צבא אחד אמר לכתב ה"וואשינגטון פוסט": "אם אתה מתבונן בצבא האיראני, תראה שהוא עומד מול 2,000 טנקים עיראקיים, וכה נתנה ארה"ב לאיראן 2,008 טילי 'טאו' נגד טנקים.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: עו"ד דב ויסגלס, פרקליט אנשי השב"כ.

על: מימצאי דו"ח ועדת הבדיקה

(עמ' 2)

★

מודעי על חבריו, שני הליברלים: שפנים, חצופים, שקרנים, צבועים

(עמ' 3)

★

יוניפי"ל מאשים את צד"ל בידי מכון לעבר חייליו

(עמ' 3)

★

מומחים מביה"ח קפלן משיבים לשאלות על איידס: "הסימנים הראשונים — חום גבוה, במשך שבועות".

(עמ' 3)

★

מנהל ההיפרשוקים של תנובה קורא להגביל מלחמת האשראי

(עמ' 3)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: הגשם יפסק, הרד חות תיחלשנה.

הטמפרטורות:

- ● ירושלים: 5—10.
- ● תל-אביב: 9—16.
- ● חיפה: 9—15.
- ● באר-שבע: 7—16.

הגולן 4—8, צפת 2—7, טבריה 7—17, נתב"ג 8—16, עזה 9—16, אילת 8—19

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.4863	+0.0038
נוסעים	1.7666	+0.0045
שחור	1.5200	+0.0200

שער הסל

יציג	1.5041	+0.0046

בגליון זה 24 עמודים

שוק ההון

ביקוש לאפיק הדולרי

מימוש רווחים בבורסה

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חששות בדבר פיחות הר פעמי של השקל לעומת הדולר, שאמור להיות בימים הקרובים (אולי במכב רת עיסקה עם התעשיינים), האיצו את תהליך רכישת אפיקי ההשקעה הדולריים, אתמול בשוק ההון. בבורסה הורגשה התעוררות בביקושים לאגרות החוב הדולריות ולקרנות נאמנות המתמחות באפיקים דולריים. הציפים לבקשות שבוצעו בהודירות תוספת ללא שינוי שער. גם הדולר השחור התעורר, ומחירו האמיר ל-1.52 שקל לדולר.

בשוק המניות הרגשה אתמול מגמת מימוש רווחים האופיינית לסוף שנה. שער החליפין של השקל לעומת סל המטבעות, שב ועבר את "מחסום" ה-1.50 שקל לדולר.

הכוח המנצח חדשות הארץ

מתפרסם היום בעמודים

10, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

31.12.86 התאריך הזה שווה לך הרבה כסף.

אבנון|קרסון|שיפרין|נענע

שרות כמו שצריך

שרות השקעות מקיף

בנק הפועלים

هكذا من الاصل

עיראק מסרבת למסור מידע גם לידידותיה על חטיפת המטוס

אנשי בטחון המתנגדים למשטר בבגדאד חשודים שארגנו החטיפה • לפחות 67 נספו בהתרסקות

מאת פול לואיס
שירות ה"ניו יורק טיימס"
מיוחד ל"הארץ"

שוטרים או אנשי בטחון עיראקיים, המתנגדים למשטר בבגדאד, חשודים שארגנו את חטיפת המטוס העיראקי בשבוע שעבר. כך אמר פקיד ירדני בכיר ל"ניו יורק טיימס" ביום א'.

שלושה ימים אחרי התקרית, אמר הפקיד, מוסיפים העיראקים לשמור מעטה של סודיות. המטוס התרסק במהלך נסיון לנחות נחיתת-אונס בצפון ערב הסעודית, לאחר קרב בין החוטפים ובין מאבטחי המטוס. לפחות 67 בני-אדם נהרגו.

מייד אחרי ההתרסקות העבירו העיראקים את הניצולים, את המתים ואת חלקי המטוס לבגדאד. כמה מן הניצולים עדיין נמצאים בבית חולים בעיראק, והגופות לא נמסרו לפי שעה למשפחות.

הפקיד הירדני אמר, כי עיראק לא נענתה לדרישות מירדן, ומדינות ערביות אחרות, למסור מידע. התנהגותה של עיראק מלבה חשדות בין פקידים ירדניים ובין דיפלומטים עיראקיים ברבת עמון, שהחוטפים הצליחו להבריח נשק דרך רשת הבטחון העבה בנמל התעופה של בגדאד בעזרת משתפי-פעולה פנימיים.

פרס פועל

סוף מעמוד 1

צה. לא מן הנמנע כי ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, שהחל להכין בידיו את המדיניות הכלכלית, יפעל עתה לאחר ששמע את ההסתדרות והמעסיקים, לעסקת חבילה רחבה על בסיס של שיתוף פעולה עם הארגונים הכלכליים ועם ההסתדרות.

יתכן שכבר בימים הקרובים תוזמן פגישת עבודה משולשת: ממשלה, הסתדרות ומעסיקים. העקרונות של עסקת החבילה הצפויה יהיו הקפאת שכר או עיקור תוספת היוקר (במטרה למנוע פיחות), הקפאת מחירים, הפחתת עלויות העבודה למעסיקים באמצעות הפחתת תשלומים למוסד לביטוח לאומי, וריווח מדרגות המס שיקלו עם בעלי ההכנסות הבינוניות והורדת דרגת המס השולי ל-49%—50%.

תוכנית משלימה לתוכנית

במהלך הפגישה, שנמשכה עד לשעות המאוחרות של הלילה, דרש נשיא לשכת התאום דב לאוטמן, לבנות תוכנית משלימה לתוכנית, שהגיש האוצר כדי לתת תשובה לבעיות המרכזיות של המשק, והם גרעון במאזן המסחרי והגדלת היבוא. התוכנית, אמר דב לאוטמן, חייבת להשתלב במערכת הסכמי שכר וזאת כדי להביא להורדת עלויות עבודה באותו שיעור עלות של הרפורמה במס. הארגונים הכלכליים תומכים בקיצוץ תקציבים תוך הדגשת צמצום הסקטור הצבורי ומצטרפים לעמדת ההסתדרות, ושרי המערך להעביר את תוכנית הרפורמה של האוצר לבדיקה של ועדת מומחים. דב לאוטמן טען כי המשק עדיין לא בשל ולא מתאים לביטול הערפות של הסקטור היצרני-תעשייתי על פני סקטורים אחרים. ביטול הערפות לא יכול להעשות במצב של פער במאזן התשלומים ופער בין יבוא ליצוא של מוצרים, לכן יש לתת תשובה בתוכנית כלכלית לצעדים שיעודדו סקטור זה, קבע לאוטמן.

הפרדה בין חברה ליחיד

נשיא איגוד לשכות המסחר דן גילרמן טען בפני השרים כי לאור המחלוקת על תוכניות הרפורמה של האוצר מוצע להפריד את הצעות לרפורמות על חברות ושוק ההון מהרפורמה על יחידים. לגבי הרפורמות בשוק ההון והחברות אין כיום מחלוקת עם שום גורם והם צורך חיוני למשק. לגבי יחידים, אם יש כוונה להעביר לבדיקת מומחים, יש להתנות את סיום הבדיקה לכל המאוחר עד סוף חודש ינואר 1987.

כל ההשגות הושמעו

ועדת השרים לקיצוץ התקציב סיימה אתמול לשמוע את השגות שרי הממשלה על הקיצוץ בתקציב משרדיהם. הוחלט להטיל על שר האוצר משה נסים ועל שר הכלכלה גד יעקבי לבחון בתוך יומיים את הסתייגויות השרים ולהגיש לוועדה מסקנותיהם ביום רביעי. היום יקיימו שני השרים דיונים בנושא.

גורמים בכירים בממשלה אמרו אתמול כי לאור ההתנגדות ההולכת וגוברת לקיצוץ בתקציב משרדי הממשלה והקושי הצפוי לביצוע גם אם יוחלט על כך, לא יוכל יותר שר האוצר להתנות את ביצוע הרפורמות בקיצוץ התקציב, ויהיה צורך להפריד את התכנית הרפורמה במס מהקיצוץ בתקציב. הגורמים אמרו כי לא יהיה מנוס מלבצעה עם שנויים וזאת לאור העובדה כי הכוונות האמריקאיות להפחתת שיעורי הריבית בשנה הקרובה לוותה בהתניה לביצוע הרפורמות במס ובשוק ההון.

מאבק בוועדת הכספים

לשר האוצר צפוי מאבק קשה בוועדת הכספים של הכנסת האמורה לאשר את פרטי התקציב והתוכניות הרפורמה. מרכז סיעת הליכוד בוועדת הכספים ח"כ אריאל וינשטיין נפגש עם שר האוצר והודיע לו כי יתקשה לגייס רב בוועדה לאישור תקציב מדינה שיכלול סיוע למפעלי חברת העובדים ולסקטור החקלאי ללא סיוע לסקטור הפרטי כמו ענף הבניה המלונאות ואחרים. יו"ר סיעת הליכוד וחבר ועדת הכספים, ח"כ חיים קופמן הודיע אתמול כי ידרוש כנגד כל שקל שיועבר כסיוע למפעלי מפלגת העבודה שקל כסיוע לעיירות הפיתוח ולישובי יהודה ושומרון. ח"כ קאופמן בקש להבהיר כי לליכוד יש רב בוועדת הכספים של הכנסת ובלי הסדר בין סיעות הליכוד והמערך לא תוכל ההסתדרות לקבל סיוע למוסדותיה.

סיעת רץ בכנסת הגישה לממלא מקום ראש הממשלה הצעה אלטרנטיבית לקיצוץ תקציב הממשלה מתקציבים המועברים לישובי יהודה שומרון וחבל עזה.

במכתב, ששלח חבר הסיעה, ח"כ דדי צוקר, לשר פרס הוא קובע כי תקציבי הפיתוח וההשקעות לשנת התקציב השוטפת מסתכמים ב-192 מליון ש"ח, סכום שווה ערך לקיצוץ הנדרש בתקציב הבטחון. מתוך תקציב הפיתוח 60 מליון מתקציבי השיכון ו-45 מתקציבי התעשיה והמסחר. סך כל התקציב המועבר ליש"ע מסתכם לדברי ח"כ צוקר בכ-300 מליון ש"ח. מענקי משרד הפנים למועצות האיזוריות מעבר לקו הירוק בהשוואה לאלו המועברים למועצות בתחום הקו הירוק גבוהים פי שנים, שלוש וארבע. ח"כ צוקר ציין כי אין בתקציב המדינה פירוט של הסכומים המועברים לצרכי יש"ע ולכן מי שמנסה להתמודד עם הנושא נתקל בקשיים.

מודעי: רוח בחירות

אילן שחורי, מוסר "הארץ" לענייני מפלגות, מוסר כי השר יצחק מודעי אמר אתמול כי בטיפול בגיבוש התוכנית הכלכלית הנדרשת, ניתן להרגיש באויר, בסיעות לציבור נקודות לקראת מערכת הבחירות הבאה.

מודעי מתח ביקורת בדבריו על העובדה שרסן השליטה בתוכנית הכלכלית עבר מידי שר האוצר נציג הליכוד לידי מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס.

הנטיה במערך ובליכוד

סוף מעמוד 1

משרי המערך, המצדדים בוועדת חקירה, להמשך בירור "פרשת השב"כ". רבין אמר כי עמדתו מאז ומתמיד היתה להביא לפרשה זאת. "עתה ולאחר בירור הנושא בהליך חוקי" יש להביא לפרשה.

שר הבטחון היה אתמול אורח המועצה המקומית בבית שאן והשתתף ביום עיון על נושא ההתיישבות, שנערך בקיבוץ ביד דוד במלאת חמישים שנה להתיישבות חומה ומגדל. שר הבטחון אמר כי סדר העדיפויות שלו בנושא הבטחון הוא כי יש בראש וראשונה לחזק ההתיישבות ורק לאחר מכן לבדוק בנושא הקמת ישובים במסגרת הנסיון לקביעת גבולות העתיד של המדינה.

ברעם: סוף פסוק

אילן שחורי, מוסר "הארץ" לענייני מפלגות, מוסר כי מזכ"ל מפלגת העבודה ח"כ עוזי ברעם, קבע אתמול כי דו"ח המשפטנים בפרשת השב"כ, מהווה סוף פסוק לפרשה. יחד עם זאת מתח ברעם ביקורת על ראשי הליכוד, ואמר כי אלו שתקפו את רעיון החקירה מראשיתה, מריעים היום על תוצאותיה. הוא הוכיח, כי מפלגת העבודה תבעה חקירה עוד מראשית הפרשה.

אלוף זורע: על שמיר לקחת אחריות

(ע.) אלוף (מיל') מאיר זורע, שהיה חבר בוועדת החקירה הראשונה שחקרה את פרשת קו 300, אמר אתמול, כי מי שעמד בראש הממשלה באותה עת צריך לקחת על עצמו את האחריות למעשים שנעשו.

"באותו רגע שראש הממשלה ראה שראש השב"כ עשה קשר לרמות ועדה שנתמנתה על ידי שר הבטחון ארנס, הוא היה צריך להעמידו ואת כל אלה שעזרו לו. היות והוא לא עשה את זה אפשר לומר שהוא לא נהג היטב מבחינה ציבורית", הטעים האלוף זורע.

מאיר זורע רואיין אתמול ב"קול ישראל", לרגל פירסום מסקנות ועדת משרד המשפטים בעניין פרשת השב"כ.

אלוף (מיל') זורע אמר עוד, כי לדעתו "נעשה מעשה נבלה בישראל ואין מי שיתן את הדין. כי מי שהיה צריך לתת את הדין חונן".

עוד אמר אלוף זורע, כי מבחינה ציבורית זו לדעתו אחת השערוריות הגדולות שהיו במדינה. "היה נסיון לרמות ועדה, אמר, נסיון שהצליח. היה גיבוי של כל מיני גורמים לנסיון הזה ובסוף אף אחד לא אשם. "כל אחד לוקח לעצמו סמכות אבל לא לוקח אחריות", הטעים.

זורע אמר כי יכול להיות שמשפט הציבור יהיה אחר. משפט הציבור יאמר: איך זה נזקקו לתרגילים כל כך עקומים כמו בקשת החנינה מהנשיא על מנת לטשטש את העניין", סיכם זורע.

לא ניתן להביא

סוף מעמוד 1

באשר לסגן ראש השב"כ לשעבר ראובן חזק, שנימנה על שלושת אנשי השב"כ שחשפו את הפרשה, קבע הדו"ח: "אכן עולה מתוך חומר החקירה כי נטל חלק מסויים בפעולות השיבוש ומשום כך יש לכאורה במעשיו משום עילה להעמדתו לדין. אולם לזכותו עומדת העובדה, כי הוא שקם להתריע על מעשי השוא בכל אשר לפרשה, תחילה בקרב שורות השב"כ ולאחר מכן בפני גופי שלטון ולבסוף בפני חוקרי הפרשה וזאת בלא לבקש לעצמו חסינות כשלהי. לנוכח עובדות אלה סבורני שיהיה זה מנוגד לעיניו של הציבור שדווקא הוא יהא היחיד הלוקה. כיוון שכך איני רואה להעמידו לדין".

חוות הדעת של צוות הבדיקה שנעשתה ע"י המישנה ליועץ המשפטי לממשלה יהודית קרפ, פרקליטת מחוז המרכז הגב' עדנה ארבל ויצחק אליאסוף משתרעת על פני 64 עמודים ומתחלקת ל-9 פרקים: דברי הקדמה, השתלשלות האירועים עד לחקירה הראשונה, נושאי הבדיקה, אחריות להריגת המחבלים (מבצעי המעשה, ראש השב"כ נותן ההוראה, אחריות הדרג המדיני), שיבוש עשיית משפט והסתרת עובדות בפני הועדות וגופי המשמעת וסיכום קצר.

לדו"ח יש כמה נספחים סודיים הכוללים מסמכים ופרוטוקולים, שפרסומם עלול היה לגרום נזק לבטחון המדינה.

לא ניתן לבסס הדברים

באשר למעורבותו של ראש הממשלה יצחק שמיר בפרשה קובע הדו"ח: "עפ"י חומר החקירה כולל הפרוטוקולים של עדויות השרים והדיון בקבינט אין אישור של שמיר כי ידע או כי נתן גבוי לראש השב"כ. מכל האמור מתבקשת איפוא המסקנה, כי לא ניתן לבסס על דבריו של ראש השב"כ בלבד את אחריותו של הדרג המדיני, כלומר מר שמיר... לאור כל האמור לעיל לא ניתן לקבוע שראש הממשלה ידע על ההוראה להמתת המחבלים ועל פעולות השיבוש והסתרת העובדות בפני הוועדות השונות ומכאן גם לא ניתן לקבוע את אחריותו לפעולות השיבוש".

הצוות מביע את תקוותו כי הגופים המופקדים על פעילות השב"כ יפיקו מכאן את הלקחים המנהליים המוסריים ויקיימו פעולות הדרכה והסברה בקרב עובדי השב"כ כדי לשרש תופעות של סטייה מן החוק.

ראיתי שמעתי

דיאלוג בין משפטנים מישראל ומבריה"מ

ראש לשכת עורכי הדין, עו"ד מנחם ברגר, שיגר מכתב לעמיתו הסובייטי, אלכסנדר סוחרב, יו"ר איגוד עורכי הדין של בריה"מ, בו הודה לו ולממשלת בריה"מ על העברת המסמכים הדרושים לצורך איסוף וזיהויו של ג'ון דמיאניוק כפושע הנאצי המכונה "איוואן האיום". ברגר וסוחרב נפגשו באוגוסט השנה בניו-יורק, בקונגרס השנתי של איגוד עורכי הדין האמריקאי. ברגר ניצל את המפגש כדי לבקש מעמיתו הסובייטי את סיועו בהעברת המסמכים הנדרשים לפרקליטות המדינה לקראת פתיחת משפטו של דמיאניוק. סוחרב הבטיח לעשות כל מאמץ כדי לסייע, ואמנם פעל למציאת המסמכים והעברתם ארצה.

כמחוות של תודה, הזמין ברגר את סוחרב להיות אורח כבוד באירועים לציון 25 שנים ללשכת עורכי הדין, שיהיו בחודש אפריל 1987.

ג.ארים

הגדיל להם לעשות עימנו

חבר מועצת עיריית תל אביב, אריה צוקר, קרא את הידיעה ב"הארץ" על כך שראש עיריית תל אביב, שלמה להט, הקציב 17 אלף דולר להאיר את תל אביב באור חנוכיות. צוקר מיהר לכתוב ללהט כי הוא רואה בכך רעיון בונוני ותוהה אם להט שאב את הרעיון מהדלקת אורות חג המולד בחו"ל. "בהזדמנות חגיגית זו", כתב צוקר, "אשמח אם תודיע לי ולתושבי העיר במה הנך עומד להפתיע אותנו בחג הפורים".

חיים הנדוורקר

אסירי ציון עדיין חולמים על הבית

"אנו מאחלים ומתפללים, שלא כמו בזמן מדי אחינו המכבים, שהאלוקים לא יעזוב אותנו ויתן לנו כוחות חדשים בדרך הקשה, אבל הנבונה שידלקו אורות חנוכה בכל בית ישראלי, שהאורות הללו יציינו את הדרך לאלה מתוכנו שיש להם בעיות בדרך, להשלים את החלום ולהגיע ארצה, לחזור הביתה" — כך כותבים אסירי ציון בבריה"מ, אלכסנדר לרנר, ולדימיר ומריה סלפאק, לב ומריאנה אופשיצר ו יולי קושרובסקי, במסר בכתב שהעבירו לנשיא המדינה, חיים הרצוג, ולראש הממשלה, יצחק שמיר, לרגל חג האורים, באמצעות ידידיהם לוס, מראשי המגבית היהודית המאוחדת הפעיל למען יהודי בריה"מ מטעם המגבית.

לוס ביקר בשבוע שעבר בבריה"מ בלווית גארי הארט, המועמד לשעבר מטעם המפלגה הדמוקרטית לנשיאות ארה"ב. הנגש עם אסירי ציון ופעילי עליה במוסקווה.

ג.ארים

מרוב עצים רואים את היער

אנשי לשכתו של טדי קולק הופתעו השבוע כשאל הלשכה החלו לזרום עשרות תעודות של הקרן הקיימת, החתומות על ידי אזרחים ששתלו עץ על שמו של ראש עיריית ירושלים. בירור העלה כי עשרות מתושבי ירושלים, שביקשו להביע הזדהות עם קולק בימים הקשים העוברים עליו בגלל הפרשיות למיניהן, בחרו בדרך זו כדי לבטא את תמיכתם. מרוב עצים, כבר אפשר לראות יער קטן, ואכן נבדקת האפשרות לרכז את כל הנטיעות במקום אחד, שיקרא — אולי — "יער השלום על שם טדי קולק".

לילי גלילי

100 מלאו ל"וניה"

"וניה וניה", המחזה של תיאטרון "הבימה" הגיע לגבורות: מאה הצגות עברו על הזוג הקשיש הבודד עוד במחזה. ההצגה אמנם מתרחשת "בבריטניה" אך לבבות הצופים בפני המטפלת להזמין את השחקנים (והתנועות) למסעות מיוחדים עם מצוננים להגובה נוסח סין. בצורת השחקנים נכים עיוורים (וניה), כאן בגבורתה הבלתי נמנעת בימים אלה, מטיאנה אוליבריקוליס, עדה טל, שמוליק כבל, יוסי פולק ועוד. הבימאי הוא חנן שניר.

בעריכת עירית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: עו"ד דב ויסגלס, פרקליטם של אנשי השב"כ המעורבים בפרשת אוטובוס קו 300

על: ממצאי דו"ח ועדת הבדיקה בפרשה

החוק ניצח ושלטון החוק ניצח

איך הגיבו שלוחיך על ממצאי הדו"ח?

איש מבין האנשים, לפחות לא אלה שדיברתי אתם, לא קרא עדיין את הדו"ח והתגובות הן לתגובות לדו"ח, כפי שבוטאו באמצעי התקשורת ועל-ידי פוליטיקאים. התגובה הבסיסית שלהם היתה צער על דברים קשים שנשמעו על מפקד השירות ועל מצב קשה, שלדיעתם פגע ויפגע בשרות הביטחון.

האם הם הביעו תרעומת על כך שהדרג המדיני יצא "נקי" מהפרשה?

לא שמעתי על כך. אני סבור שאיש מבין אנשי השירות מטיל דופי בממצאים העובדתיים של צוות הבדיקה. הצוות בדק ותיאר את העובדות למיטב הבנתו ויכולתו ואם מכוח העובדות הסתבר, כי הדרג המדיני אכן לא היה מעורב — זה ממצא שיש לקבלו ולכבדו.

האם אתה ושלוחיך מסכימים לאלה הדורשים הקמת ועדת חקירה ממלכתית לבדיקת אחריותו של הדרג המדיני בפרשה?

בשום פנים ואופן לא. הנושא נחקר ומוצה עד תום. החנינות שהוענקו לאנשי השב"כ הביאו לכך, כפי שהדגשנו בטיעון לבג"ץ, כי אנשי השב"כ מסרו במשטרה גירסאות מלאות, גלויות ומפורטות. מן ההיבט העובדתי אין יותר מה לחקור.

ומה באשר לנושא האחריות המיניסטריאלית?

נושא זה עלה אגב בירור בשתי ועדות — אגרנט וקהאן — ונידון בפורומים ציבוריים ומשפטיים רבים. אך למיטב ידיעתי לא גובש ולא הוכרע ומעולם לא תורגם לכללים מעשיים. לא הייתי מציע להתחיל דווקא בשב"כ, עכשיו, על רקע סערת הרגשות הציבורית והפוליטית, ביישום כללים אלה, אם כי הנושא בכללותו ראוי לבחינה מעמיקה.

אתה לא רואה עיוות חוקי לשמיים בעובדה שהיחידים שיצאו נפגעים מהפרשה הם דווקא שלושת אנשי השב"כ שחשפו אותה?

אני ייצגתי קבוצת אנשים (עשרה במספר), שחלקם נפגע באורח חמור כתוצאה ממעשיהם של השלושה. שמעתי הסברים, בחלקם קשים, למעשיהם ולמניעיהם של השלושה, ואינני סבור, על כן, שיהיה זה הוגן אם אביע דעה בנושא זה.

לאור ממצאי החקירה המרשיעים התנהגות בלתי חוקית וחמורה של אנשי השב"כ, אינך סבור, בדיעבד, כי היתה זו טעות מצידו של נשיא המדינה לחון את אנשי השב"כ המעורבים?

עלי להבהיר, יוזמת החנינה נבעה מן המערכת המדינית, ולא מן האנשים המעורבים. בניסיון כן לעצור את מחול השדים ההרסני שהלך וגבר. הנסיון לא עלה יפה והתהליך נמשך עד עצם היום הזה. עם זאת, עצם קיומה של החנינה הביא לתוצאה המבורכת, שלא יהיה אחרי דו"ח הבדיקה ולא כלום. התעלה על דעתך מה היה קורה לאנשים, לשרות הביטחון ולעם ישראל, לו המשיכה הפרשה להתגלגל עוד שנים מספר בבתי-משפט?

דווקא מפני החדירה לפרטי של השב"כ היה צריך בחקירה שתתנהל מוחלט, כדי להימנע מלחזור על שגיאות בעתיד. לא כך?

החוק ניצח ושלטון החוק ניצח. הנושאים באחריות באו על עונשם בצורה זו או אחרת. הבה נזכור: אנשי שב"כ שהיו כפופים לאנשים שלום וקיבלו הוראות ממנו, בלא ספק פעלו בסמכות וברשות. אגב אמונה כנה כי הם עושים, בפקודה, את אשר צריך לעשותו, על-מנת להגן על ביטחון המדינה. ועכשיו אנא, הרפו מהם.

מי שזרק בוץ בפרופ' יצחק זמיר צריך עתה להכות על חטא.

לא הייתי שותף לזורקי הבוץ בזמיר אז, ואינני רואה בו מנצח כיום. אני סבור שהאיש פעל באמונה כנה, שהוא ממלא את תפקידו. התנגדתי לחלק מעמדותיו, אך מעולם לא חלקתי על תום ליבו וכוונתו בנושא. אני משוכנע שפרופ' זמיר דואב אף הוא על הנזק שנגרם לשב"כ ואינו שותף לנסיונות לעשיית הון פוליטי מטראומה שכזו.

מהו הנזק שנגרם?

משיחות ממושכות עם אנשים למדתי להכיר את הנזק למירקם העדין של יחסי משמעת, חברות ואמונה מוחלטת במפקד. אך לא אוכל להיכנס לפרטים. אשר לנזק החיצוני — החשיפה הנוראית, הביקורת והטלטול הגס — אין צורך להרבות במלים.

צה"ל נמנע מתגובה רשמית על כרוז נגד השרות בגדה

מאת אורי ניר
סופר "הארץ" בשטחים

מקורות צבאיים הגיבו רק אמש על הכרוזים שהפיצו חברי תנועת "יש גבול" בין חיילי צה"ל בגדה המערבית ביום שישי האחרון.

בכרוזים נאמר, בין היתר, כי "הכיבוש לא רק פוגע בנכבש, אלא גם מוביל לאיבוד צלם האנוש של הכובש. הכיבוש אינו מגן על המדינה, אלא מביא עליה את המלחמה הבאה. עוד נאמר בכרוז של "יש גבול": "זכור כי זכותך לבקש להיעבר לשירות בתחומי הקו הירוק, בתחום מדינת ישראל. זכור, כי על-פי הדין הצבאי, הנך מחוייב לסרב למלא פקודה לא חוקית".

בתגובת המקורות הצבאיים נמסר, כי צה"ל רואה בחומרה רבה הפצת כרוזים, שיש בהם משום הסתה לכאורה. המקורות מסרו, כי הנושא הועבר לטיפולם ולהתייחסותם של הגורמים המשפטיים. דובר צה"ל נמנע מפרסום תגובה רשמית על הפצת הכרוזים, למרות פניות של עיתונאים.

דובר תנועת "יש גבול" מסר אמש: "אין אמת בקביעה, שהתנועה קוראה לחיילים בשטחים להימנע משירות צבאי. הכרוז שחילקנו התריע על השלכות ההרסניות של הכיבוש על החברה הישראלית".

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	4	7	מע"ן	2	7
אתונה	5	7	מע"ן	5	9
בוקרשט	−9	−6	שלג	—	—
בריסל	5	7	מע"ן	—	—
וינה	5	0	שלג	−5	−5
ז'נבה	5	6	מע"ן	0	4
לונדון	4	10	מע"ן	5	10
ליסבון	6	11	בהיר	12	16
מדריד	4	11	בהיר	5	13
ניו-יורק	2	9	מע"ן	5	7
פאריס	5	7	מע"ן	5	7
פרנקפורט	0	5	גשם ושלג	1	5
ציריך	−1	4	מע"ן	—	—
קהיר	10	16	מעונן חלקית	6	16
קופנהאגן	−4	−2	שלג	−1	1
רומא	0	9	בהיר	−2	7
שטוקהולם	−6	−4	שלג	−5	0

הנוסע המאושר
אל על

לבתיה ורוני משולם

ברכות לבביות

להולדת הבת

הארץ

למירי ויגאל סדוסי

ברכות להולדת

הבת

הארץ

דחפון

שרות מודעות טלפוני של הארץ

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

יובל הפילהרמונית / נתן מישורי

הלל גמור ובלתי גמור

קונצרט יובל מס. 6 בהיכל התרבות בתל-אביב. בביצוע הפילהרמונית. המנצח והבין מהמנה, הכנר פנחס צוקרמן, הצ'לן לין הארל והפסנתרן עמנואל אקס. בתכנית: י.ס. באך — קונצ'רטו מס' 1 בלה מינור לכינור ותזמורת; קרטאגם — קונצ'רטו מס' 1 בלה מינור לצ'לו ולתזמורת; בטהובן — קונצ'רטו בדו מז'ור לכינור, צ'לו, פסנתר ותזמורת אופוס 56.

ההלל הגמור, מגיע לכנר פנחס צוקרמן. בהגייה ובפיסוק מופתיים של מוטיווים ופסוקים מוסיקאליים וכשהוא מנצל חומרי בניה צליליים מעורבים, מהם קשיחים ומהם רכים, בנה הכנר פנחס צוקרמן בקונצ'רטו בלה מינור מאת באך בניין מוסיקאלי נהדר שהלך וגבה עד לנקודת הסיום. וכיוון שהיה לכל רצון אמיתי לשוב ולהאזין לנגינה כשלה זו, שבה שררה הרמוניה מלאה בין זמן לתוכן צלילי, שבו צוקרמן וקבוצת הנגנים הקטנה והטובה וניגנו שוב את הפרק הראשון. ביצוע חוזר זה, שהיה שונה מקודמו ושיצר הפעם מבנה מקביל באנרגטיותו לפרק הסיום, תבע להלכה חזרה גם על שאר הפרקים. חבל שלא חזרו גם על אלה.

"אלגרו נון טרופו" — בהיר אך לא יותר מדי. כך הוהיר סן-סאנס, שידע לב מבצעים חובבי מהירות, את האמורים לבצע את הקונצ'רטו לצ'לו בלה מינור. הצ'לן המצויין, הווירטואוז לין הראל והעקבותיו מהמנה והפילהרמונית, לא שעו לאזהרה. הם ביצעו את הפרק הראשון בטמפו מהיר מאוד והשיגו בכך ג'סטות מוסיקאליות גדולות ומתוחות כבאווירת זמננו. אך הצרה היתה, שהפרק השני, שעליו ועליו בלבד ראוי לגמור כאן את ההלל, הוא כמוסיקה ל"ברבורי מחול קלאסי" ואין הדברים מתיישבים זה עם זה. חשתי, כמי שמאזין לבריה ללא יסודות אמת.

הקונצ'רטו המשולש של בטהובן אינו מן היצירות המרגשות. הדרך אינו נובע ממעמקים. וכיוון שכך, הדרך היחידה לבצעו הוא להפיק ממנו את מירב היופי הצלילי האפשרי, ואת שיא הדיוק שבסגנון וזאת תוך תיאום גמור בין כל המשתתפים. תיאומים חיצוניים של זמן ואנרגיה, היו בהחלט. פתרונות צליליים לא תמיד יפים ולעיתים אף חנוקים, היו בפסנתר ובצ'לו. היופי שבאקורדים התזמורתיים, לא היה תדיר; והמאמץ המיוחד לאיפיון כמעט שופני של אחד מנושאי "פולונז" הסיום, היה קצת מאולץ. אין לגמור עם כך את ההלל על ביצוע קונצ'רטו זה ואף לא על רעיון החזור ומדגיש ביובלה של תזמורת דווקא את מקומם של סולנים.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

תקל ופרסין

האורטוריה "בלשאצר" של הנדל בביצוע סולנים, המקהלה הקאמרית מסטוטגארט והתזמורת הקאמרית הישראלית בניצוחו של פרידר ברניוס.

לו ניתן לשקול במאזניים את ההצדקה למבצע גדול כזה, הכרוך בהבאת מקהלה גדולה וסולנים מחו"ל להשמעת יצירה ארוכה "כאורך גלות בבל", היו כפות המאזניים קרובות לקו האמצע. בצד החיוב אפשר למנות רגעים בלתי נשכחים של מוסיקה מרגשת, שירת מקהלה גדולה ומלאה בקטעים רבים, ועל הכל — זימרה מושלמת ללא רבב, בקנה מידה מלאכי ועל-אנושי ממש, של זמר הקונטרה-טנור מייקל צ'אנס בתפקיד כורש (לתשומת ליבו של עם הארץ, האחראי לסירוס שם המלך ולסירוסים אחרים בתוכניה) וזימרה מעולה ללא סייג, בקנה מידה אנושי יותר של זמרת הסופרן ננסי ארגנטה ושל זמר הקונטרה-טנור ז'אן ניררואה בתפקיד דניאל, שגון קולו "פאלסטי" יותר, ועוד ועוד.

בצד השלילה יישקלו "שלושים מתים" ארוכים למדי ביצירה עצמה והיא היותה נשכחת מהשמעה מקוצצת בהיקף של שישים-שבעים אחוזים ממנה. הליקויים באינטונציה ובנוח הדיוק מלוהיב אצל הטנור קריסטוף פרגרדיין והבס פיליפ קונרד, וכן זימרה חלושה ולא בטוחה של המקהלה בכמה קטעים פוליפוניים ובקטעי פיאנו, וחוסר דיוק תמידי בתזמורת ולצד רגעים שהיו מרנינים בהחלט. בסך הכל, גם אם המאזן נוטה לחיוב בביצוע עצמו, אולי ראוי היה להשקיע מאמצים ואמצעים עצומים אלה לא בביצוע של יצירה זו פעם שניה בארץ תוך שנה, אלא ביצירה שהגימור המושלם מאפיין את כל חלקיה וגם את ביצועה.

אמש במופע / רפי קינן

אלדין או החלום הישראלי

"אלדין" • מחזמר לילדים; מאת מול אלינס ומזהיר דייוויס, על-פי אלף לילה ולילה; נוסח עברי • דן אלמגור; בימאית • קידל מור; בימאית ישראלית • אלה אלתרמן; מנהל מוסיקאלי • בני נגרי; משתתפים: יהודה ברק, שושי קשת, רבקה מיכאלי, אריה לביא, נורית סלה. מרימי ברשתי, רוחלי חיים, אברהם סלמה, יהויכן פרילנדר ולהקת המחול של ביתנו. מוסיקה: תיאטרון יובל "רק הפקות".

אינני זוכר את אלדין המקורי מאגדות אלף-לילה-ולילה. זה שגבר אמש על הקוסם אבן-עזר הזכיר לי מישהו, בראש מעיניו כמו קל ואשה עשירה מהחברה הגבוהה. עבודה — הם מלהזכיר. גילום זה של החלום הישראלי שיווק, של ודקי אמש על בימת הסינרמה, שהפכה כבמטה קסם בימת תיאטרון לכל דבר.

הפקה יקרה זאת (300 אלף דולר), שמסגרתה — כולל התפאורה, האמצעים התלבושות — יובאה מאנגליה, היא חלק ממסורת חג המולד הבריטית. העלילה, המוכרת במעט לכל הילדים, מועלית "עם הלשון בלחי" כמאמר הבריטים, כלומר בלי לקחת את העניין יותר מדי ברצינות ותוך קריצה הדדית של הקהל והשחקנים.

אלה, שם כמו כאן, שייכים בדרך-כלל לצמרת של מקצועם וזאת להם ההזדמנות לתת דרור לדמיונם הפרוע. בגירסה שלנו, כך נמסר, המשמעות חוקה מאשר אצל הבריטים במקרה זה, אולי מפני שהצגות הילדים על בימותינו הן בדרך כלל תאלטורה.

ההפתעה הגדולה ביותר, אולי, שאפשר לתת להפקה זאת — מעבר לעושר הביתי של התלבושות, התפאורות והתאורה המצויינת — היא שורא אנטי-תאלטורה. שלושת השחקנים הבולטים בה — אריק לביא בתפקיד הקוסם אבן-עזר, שושי קשת בתפקיד רישרושי אחיו של אלדין ורבקה מיכאלי בתפקיד טוואנקי, אמו — מפעילים את הילדים בצורה יוצאת מן הכלל ההופכים אותם לחלק בלתי נפרד מההצגה.

שבחי-לב גם הדקורציות הצבעוניות מאוד, המעטרות את הבימה בלבוש סיני. הביטוי הכוריאוגרפיה פנטסטיים מאוד והרגומו של דן אלמגור קולח. מה שכן, יש במשחקי המלים בהצגה, שנועדו לשעשע את ההורים (לפי המסורת האנגלית), משום זלזול באינטליגנציה שלהם, אבל אולי אני טועה.

בסך הכל בידור מצויין לילדים, וגם ההורים די נהנו. העיב על ההנאה איסדר (באחריות הסינרמה), שגרם בשל היעדר מיספור בשורות הא'-פתיחות כל הדלתות ביציאה, מה שגרם לצחוק בקבוק ולצרחות-ילדים. גא לתקן.

תחנות הדלק יושבתו הלילה בירושלים

מאת עדנה אבידור

כל תחנות הדלק בירושלים יושבתו היום החל משעה ארבע אחה"צ ועד מחר בשעה שש בבוקר. ההשבתה היא צעד מחאה של בעלי התחנות כנגד כוונת משרד האנרגיה להקים בבירה תחנת תדלוק על המדרכות. בזמן ההשבתה יואפלו כל תחנות הדלק בארץ לאור ההודעה על בעלי התחנות בבירה. את צעדי המחאה בבירה יזם ארגון בעלי תחנות הדלק.

לשרה ואפרים קריאל

אתכם באסונכם הכבד

בהילקח בנכם

ערן ז"ל

איתנים בטוח בע"מ

לאפרים קריאל ומשפחתו

משתתפים בצערכם הכבד על פטירתו בטרם עת של

ערן ז"ל

ניצה ויוסי הדרי

שחף, שירותי תעופה בע"מ

לשרה ואפרים קריאל

עמכם באסונכם הכבד

בהיקטף בנכם

ערן ז"ל

סי.אף.סי. חברה למימון מקיף בע"מ

לשרה ואפרים קריאל

אתכם באסונכם הכבד

בהילקח בנכם

ערן ז"ל

מאיר חברה להשקעות בע"מ

אנו מודיעים בצער וביגון על

פטירתו ללא עת של יקירנו

יהושע מאראש

הלויה תצא היום יום שלישי כ"ח כסלו תשמ"ז 30/12/86 בשעה 12.30 בצהרים

מבית הלוויות העירוני רח' דפנה 5 תל-אביב לבית העלמין בקרית שאול

המשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של

לאה תלמי

הלויה תתקיים בכפר יחזקאל ביום רביעי כ"ט בכסלו תשמ"ז

31.12.86 בשעה 2.30 אחה"צ

תחבורה למלווים תצא מבית המנוחה ברח' שפינוזה 24, פינת

רחוב מרלסון 1 בתל-אביב בשעה 12.30

האבלים: תחיה וברוך פרה

חנה ויגאל תלמי

הנכדים והנינים

בליכוד קוראים לשר שחל להתפטר; במערך: גור דורש להמשיך ולחקור

יוסי שריד: עכשיו דווקא דרושה ועדת חקירה; הוכח שלשמיר לא היתה שליטה במתרחש

ועדות וסיעות
/ דן מרגלית

לקראת הבעה לסדר היום שה־גיש ח"כ מרדכי גור (מערך), המבקש להמשיך ולחקור בפרשת השב"כ, מתרבים הסי־מנים, כי מבחינת המערכת הפרלמנטרית, היא תגיע עתה לקיצה.

מרבית מח"כי העבודה, עוזי ברעם, וח"כ שבח וייס מהמערך עלו, כי אמנם לא נחקרו כל הצדדים הציבוריים של הפרשה, אבל קרוב לוודאי שמבחינת המערכת הפנימית היא מגיעה בתנאים הקיימים לסיומה.

בהנהלת סיעת הליכוד ניצלו אתמול את טיהורו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, כדי לחזק את ידו. קראו לשר משה שחל להתפטר (יו"ר הסיעה חיים קופמן) מתוך על שחל ביקורת. (אוריאל לין). על מפלגת העבודה והמערך בכלל. (פנחס גולדשטיין ויורם אריזור). ח"כ גאולה כהן (התחיה), שהגישה הצעה רגילה לסדר היום, בבקשה לשים קץ לפרשה, שיבחה את ראש הממשלה, שגם כאשר ידע, כי הוא נקי מכל אשמה, לא רצה בחקירה, כדי לא לסבך את עבודת השב"כ. בליכוד גם תבעו להקים ועדת חקירה — מי "פתח בעלילת הדם נגד ראש הממשלה" (אריאל ויינשטיין).

לעומת זאת סבר ח"כ יוסי שריד (רצ), שותף לפעילות פרלמנטרית, כי "דווקא עכשיו היתה צריכה לקום ועדת חקירה. לראש הממשלה יצחק שמיר לא היתה במשך תקופה ארוכה שליטה בקרה ופיקוח," הסביר שריד.

לעומת זאת השר שחל — ששמח על כך ששמיר לא היה מעורב בפתרון ההודאה לרצח המחבלים — ציין, כי מימצאים אלה נתאפשרו, רק מפני שהת־קיימה חקירה. "דו"ח הפרקליטים חושף ליקויי חמור בהליכי המי־משל באחד המוסדות הרגישים במדינה." הוא חזר והביע צער על העוול שנגרם לאלוף יצחק מרדכי בחקירת הפרשה.

קורא לפזר מועצת אום־אל־פאחם

ממלא מקום יו"ר ועדת הפנים, עובדיה עלי מהליכוד, קרא אתמול לשר הפנים, יצחק פרץ לפזר את מועצת אום אל פחם ולמנות תחתיה ועדה קרואה, בגלל המצב הניהולי והכספי הגרוע של המקום.

המסגנה על המוות, מרדכי גלגור הודיע, כי הוא שוקל זאת. תמיכה עקרונית הביעו עתה סר־לודי מהמערך ובני שליטא מהליכוד. בצינ רוקח, תומיק ויאת, ראה בכך דיון נוגני, המתנהל על־פי תפריט מוכן מראש, ודב־שנים לעזיבת הדיון על ידי ח"כ סולודה.

נמיר נגד זיגל

במברק לשר המשפטים, אברהם שריר, הביעה אתמול יו"ר ועדת העבודה והרווחה, אורה נמיר, זעזוע מדברי קצין המשטרה הבכיר לשעבר, בנימין זיגל, בתוכנית הטלוויזיה "כביסה המשית" של מנשה רז, בה התבטא, כי ריבוי הנשים בפרק־ליטות המדינה גורם לסחבת בבתי המשפט. זו השפלה של הנשים העובדות, התלוננה נמיר.

וירשובסקי יגיש מסמך נגד חריש

יושב ראש ועדת החוקה חוק ומשפט, אלי קולס (ליכוד) הסכים, כי ח"כ מרדכי ויר־שובסקי (שינוי) יגיש מסמך מסכם בעניין שינוי התאריכים על פסק הדין שהעניק השופט יוסף חריש בטרם התמנה ליועץ משפטי לממשלה.

וירשובסקי תובע לדון בהד־לפות שפורסמו סביב הפרשה ולאחריה על ידי חריש.

שרון טס להרצאה בארה"ב וקיבל עבורה 15 אלף דולר מהבונדס

ח"כ צבן ניסה לקבל מידע מגורמים ממשלתיים על גילויים אלו, שפורסמו לפני יותר משנה ועד היום לא נענה

באולם המליאה
/ עמוס בן־ורד

כשליש ממשכן ההוצאות שהניע השר אריאל שרון על שהות של 10 ימים בבית המלון "ריג'נס" בניו יורק, על סך 20,000 דולר, שולם על־ידי תנועת חרות בארה"ב. שאר הסכום שולם על־ידי מפעל "הבונדס" — דברים אלה העלה אתמול ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), על סמך כתבת תחקיר שפורסמה ב"על המשמר" בנובמבר 1985, ועד עכשיו אי אפשר היה לקבל תגובה והסבר על כך מגורם ממשלתי מוסמך.

דברי צבן הכניסו חיים לדיון סכני מתמשך על היבט מסויים של מפעל המלווה. העילה לדיון היתה בקשת הממשלה להוריד מתות לריבית־רצפה של 7.5% שהובטחה למשקיעים מסויים בתוכנית רכישה בעלת ריבית גמישה.

כמעט כל הדוברים התייחסו בחיוב למפעל המלווה (הבונדס) אך צבן טען, כי אין מקום שה־כנסת תתעקק את החוק, כיוון שאין לה סמכויות ביצוע ביחס לכספי ולרזרבי איסופו.

לדבריו, הגיש שאילתה כאשר קיבל את הידיעות על הוצאות שרון, ששהה בארה"ב במאי 1984. השר הרצה רק הרצאה אחת, למען הבונדס באותה תקופה.

מנכ"ל הבונדס, יהודה הלוי אישר, כי בנובמבר 1985 שלמו 15,000 דולר, תמורת שהות השר. לאחר מכן פנה צבן למבקר המדינה. גם זה לא השיב לגופו ואמר לו, כי גם תנועת החרות בארה"ב וגם מפעל הבונדס, אינם נתונים לביקורתו.

סגן שר האוצר, עדי אמוראי (מערך), ויתר על זכותו להשיב למתנגדים על הצעת החוק. בתשובה על פניית הח"כ אליו אמר: "בוועדת הכספים". לא היה ברור מדבריו אם ימסור בוועדה פרטים על הוצאות השר שרון, או שהוא מתכוון שהצעת החוק, לגופה בלבד, תידון בוועדה.

שינויים בהליכי גיוס ציוד

הקלות רבות ייכללו בחוק הקבע לרישום ציוד וגיוסו, שה־עבירה עתה ועדת החוץ והבי־טחון של הכנסת, על־פי הודעת יו"ר ועדת המישנה לעניין זה, דן מרידור (ליכוד - חרות). החוק קיים זה יותר מ־30 שנה כמת־כונת של תקנת שעת חירום, שהכנסת מאריכה מדי פעם בפעם. לפני כחודש וחצי הגיש שר הביטחון, יצחק רבין, הצעת חוק קבועה.

ההודעה לא סיימה עדיין את דיוניה בשני סעיפים עיקריים. האחד הוא קריאת ציוד לגיוס בשעת רגיעה. השני הוא הפיצוי שיינתן לבעל ציוד כזה אם ייגזק בעת שהיה בשירות כוחות הביטחון. מאחר שתוקף התקנות פג היום, ביקשה הכנסת להאריך אותן עוד פעם אחת, בפעם האחרונה, בשלושה חודשים בלבד. בפרוצת זמן זה תוכן הגירסה הישראלית של החוק לקריאתה הסופית.

מודעי על חבריו, שרי הליברלים: שפנים, חצופים, שקרנים, צבועים

טוען כי "עשו קואליציה עם המערך" כדי למנוע שובו לממשלה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ"

היריבות בצמרת המפלגה הליבר־אלית התחדדה אתמול, כאשר השר יצחק מודעי תקף בכינוס תומכיו בחריפות רבה את שאר השרים הליבראלים בממשלה: אברהם שריר, גדעון פת ומשה ניסים. מודעי הגדיר אותם, בין היתר: שפנים, שפלים, חצופים, שקרנים, צבועים, וכאלו שעשו בשעתו קואליציה עם המע־רך, כדי למנוע את שובו לממשלה.

דברים אלו אמר מודעי בשמעו בכינוס באולם בני ברית בתל אביב, בנוכחות 120 מחברי מועצת המפ־לגה הליבראלית ותומכיו של מודעי, שהתאספו כדי לחתום על דרישה לכינוס דחוף של מועצת המפלגה, שתגדיל את מספר החברים, תומכי מודעי, במוסדות.

כבר בסוף השבוע שעבר, כשנודע על היוזמה של רפאל הבהי ראש סיעת מודעי במפלגה הליבראלית לארגן את כינוס התמיכה, טענו השרים שריר ופת, כי מודעי מבקש באמצעות כינוס לא חוקי של מועצת המפלגה לשנות את התקנה, כדי להשתלט על מוסדות המפלגה.

אתמול טען מודעי, כי שרים אלה הפעילו לחצים כבדים כדי לאלץ חברים לא להשתתף בכינוס פעילים זה.

"יחזו לי הזכויות"

כעסו של מודעי יצא על עמיתיו השרים, שקראו להחרמת הכינוס. "הפגנת הראשון שלהם הוא להחרים. מה הם מתכוונים להשיג בהחרמה זאת, איזה משחק זה. הם כולם שפנים, שלא יכולים לייצג ציבור, אפילו לא את ציבור השפנים. אני רוצה פעם אחת ולתמיד לנהל בירור בעניין זה. שמנו שמיים לשפ־לות שכאלה, עד היכן אפשר לרדת, עד לאיזו רמה. עמיתי השרים, חברי המפלגה הליבראלית, עושים קו־אליציה עם המערך, כדי לא להחזיר אותי לממשלה. עד לאיזה רמה הם הגיעו. יש לי הזכויות, תהיינה הזכ־ויות בכתב בשביל השפנים הללו, שמוכנים לכל קואליציה, רק שמו־דעי ישאר בחוץ", אמר.

בהמשך דבריו ליגלג מודעי על שריר ופת, שטענו בסוף שבוע שעבר, כי נסיונו של מודעי לשנות את תקנון המפלגה, יוביל להוצאתו מהממשלה. "הם יראים שמודעי יוצא מהממשלה, הרי הם בקושי נכנסו אליה, תאמינו לי. איזו חוצפה יש להם. אך אין מה לדאוג, הרי אני למוד הפתעות". על גדעון פת, שאמר בראיון לרדיו, כי מודעי מעודד את המהומה מאחר שהוא מבקש לאלץ את שמיר לתת לו תיק ביצועי קטן, אמר מודעי: "אני לא מבקש תיקים, אני מבקש חברים של אמת. אותו שר שמאשים אותי במהומות בגלל תיקון, אותו שר פת, הרי הוא זה שדאגתי לו לתיקון שלו בממשלה, תשאלו את שמיר", אמר מודעי.

יצחק מודעי בחברת דוד אורטון (במרכז) בכנס תומכיו של השר (צילום: עוזי קרן)

צה"ל פיזר "הפגנת צמיגים" של תלמידות סמינר ברמאללה

מנהל המכללה החליט לסגרה לשבוע לקראת "יום הפתח" שיחול מחרתיים

מאת סופר "הארץ" בשטחים

כוחות הביטחון פיזרו אתמול, ללא שימוש בכוח, הפגנה של תלמידות מהמכללה למורות "א־טירה" ברמאללה, בה הציתו התלמי־דות מחסומי אבנים ליד המוסד והבעירו צמיגים.

מנהל המכללה החליט לסגרה למשך שבוע, כדי למנוע הישנות מקרים כאלה בימים הקרובים, בהם מציינים את יום השנה להיווסדות ה"פתח".

בחירות באוניברסיטת חברון

באוניברסיטת חברון יתקיימו ה־יום בחירות למועצת התלמידים שבשליטת תנועת ה"שביבה", המזו־הה עם תומכי הפתח.

מסע התעמולה של הרשימות השונות, שנפתח אתמול בקמפוס, גרם חשש בקרב גורמי הביטחון, מפני אפשרות של התפרצות אלימה. כוחות גדולים של צה"ל ומשמר הגבול שהוכנו במקום לא התערבו בעשה, ולא היה כל עימות בין התלמידים לבין אנשי הביטחון. מקורות פלשתיניים בגדה המזוהים עם אש"ף, ייחסו אתמול את מקרי הפרות הסדר שהיו ביומיים האח־רונים ליום ה"פתח" שיצויין ב־1 בינואר, ולגירושו של עורך העיתון "א־שעב", אכרם הניה.

המימשל בעזה אסר על חקלאים לייצא ירקות לסוחר נורווגי

"אפטן פוסטן" מדווח כי האיסור ניתן בנימוק ש"אגרסקו מטפלת בכל הקשור ליצוא"

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

המימשל בעזה סירב לאפשר לחקלאים לייצא לנורווגיה ירקות, בעקבות החלטתה של נציבות הקהיליה האירופית (הגוף העליון של השוק), מ־27 באוקטובר, על שורת הקלות שיינתנו לתושבי השטחים הכבושים בתחום ייצוא חקלאי ללא מכסות ומכסים המוט־לים על תוצרת חקלאית ישראלית. החליט קואופרטיב עזתי לגידול יר־קות לשווק ליבואן נורווגי מטען נסיוני של 50 טונות עגבניות.

היבואן — "פאן־פרוקט" — הגיע להסכם עם נציג הקואופרטיב בעזה. הוא פנה למימשל הצבאי להתיר את ביצוע העסקה.

נציג המימשל הצבאי דחה את הבקשה בנימוק, כי חברת אגרסקו מטפלת בכל הקשור ליצוא תוצרת חקלאית.

הפרשה נודעה לכתב העתון בעי־תוני נורווגיה — "אפטן פוסטן" בישראל, והוא פנה למשרד החק־לאות, שם השיבו לו ב"אין תגובה".

גם במשרד אגרסקו בקופנהאגן, האחראי לשווק תוצרת חקלאית ישראלית לנורווגיה, השיבו ב"אין תגובה".

12 נכים ומשקמים קיבלו את "מגן שר הביטחון"

ניתן כהוקרת צה"ל על פעלם במאמצים המשותפים להחזרת הנכים לחיי יום־יום בחברה

(ע). שישה חיילים נכי צה"ל ממלחמות ישראל ושישה עובדי אגף השיקום קיבלו את "מגן שר הביטחון" כהוקרת צה"ל על פעלם במאמצים המשותפים להחזרת הנכים לחיי יום־יום בחברה.

המגינים הוענקו להם מידי שר הביטחון, יצחק רבין, במעמד מיוחד שהתקיים אתמול במשכן נשיאי ישראל בירושלים, בהשתתפות הרמטכ"ל, ראשי משרד הבי־טחון ונכי צה"ל, שקיבלו את ברכת נשיא המדינה, חיים הרצוג.

טכס הענקת המגינים נערך במסגרת "יום שיקום נכי צה"ל" עליו הוכרז בתשובה.

החיילים הנכים מקבלי המגן הם: ראובן גלמידי, שנפצע במלחמת יום הכיפורים; פרץ גור, נפצע במלחמת השחרור ב־1948; שמואל כרמלי, שנפצע במלחמת יום הכיפורים בחזית הסיני; משה וייס, שנפצע בפ־עולת התגמול על משטרת "תוסגף"; רענן פאית, ודוד מוכתר שפרעם, נפצע בשירות סדיר; בין מקבלי המגן היתה גם הקצינה עירית הורוני, שנפצעה באחת ההפגזות באזור תעלת סואץ, כאשר שירתה כקצינה בפיקוד הנח"ל.

מקבלי מגן שר הביטחון מקרב עובדי השיקום, שזכו בהוקרה על מלאכת שיקומם של נכי צה"ל הם: יצחק הלפן, עודד נגבי, משה נבונה, ד"ר אלפרד קסוד ומרים רזון.

מהנדס עיריית ת"א מבקש משר הפנים להרשות לקבור בקומות

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

מהנדס עיריית תל אביב, שמאי אסיף, פנה אתמול לשר הפנים, הרב יצחק פרץ, בבקשה לאפשר קבורה בקומות בתל־אביב, כדי לחסוך במ־קומות קבורה, על רקע מחסור בקברים בעיר.

הממונה על אגף הנכסים בעיריית תל אביב, יחזקאל וילבר, אמר כי בשטח נתון אפשר לקבור בקומות פי שישה מאשר בקבורה רגילה.

במכתבו לפרץ כתב אסיף, כי בכל הידוע לעירייה, אין מניעה הלכתית לאישור קבורה בקומות. שיטה זו היתה נהוגה בתקופת קד־מות. שינוי כזה לא יאושר אם לא תשתכנע הרבנות הראשית, כי קיימת מצוקה אמיתית, שמקורה במחסור בשטחי קבורה.

יוניפי"ל מאשים את צד"ל בירי מכוון לעבר חייליו

מאת מנחם הורוביץ

ראשי כוח האו"ם בדרום־לבנון מאשימים את חיילי צבא דרום לבנון בירי מכוון לעבר חיילי האו"ם.

גורמים במפקדת יוניפי"ל בנ־אקורה אומרים, כי בשבוע שעבר ירו במשך כמה שעות ידיות לעבר מוצב של חיילי יוניפי"ל מאירלנד. אחד החיילים נפגע ומת מאוחר יותר. כן ירו חיילי צד"ל לעבר מוצבים של חיילי יוניפי"ל מנו־רווגיה.

שר ההגנה של אירלנד הגיש תלונה לשר הביטחון, יצחק רבין, בה הוא גם מבקש ממנו שידאג להפסקת הירי של חיילי צד"ל.

הורים מפגינים: "מיכל מודעי — ויצ"ו אינה רק מסיבת קוקטייל"

להפגנת הבוקר מול בית ויצ"ו הגיעו רק כ־40 הורים

מאת יהודית קנולר, סופרת "הארץ"

"מיכל מודעי — ויצ"ו אינה רק מסיבת קוקטייל", "מאבק פוליטי של הסתדרות. על גב ההורים", "הנהלת ויצ"ו — הנכם מביאים להרס המעונות" — אלה הן חלק מכתובות השלטים שנשאו הורים נזעמים, שהפגינו אמש מול בית ויצ"ו בת"א.

ההפגנה נערכה על רקע הסכסוך בין הנהלת ויצ"ו לבין המטפלות במ־עונות היום הנוקטות עיצומים. המארגנים המתינו ל־1,500 מפגי־נים, אך הגיעו רק כ־40 הורים. "השעות של ההפגנה לא נוחות, אנחנו אנשים עובדים" — אמרו הורים שהגיעו. "אני למשל הפסדתי בשעון כרטיס יציאה, ואני מפגינה כאן על חשבון חופשתי, לאחר היעדרויות קודמות עקב השביתה" — סיפרה אם מפגינה מפרדס חנה, העובדת במועצה לשווק פרי הדר.

אילן גרוס, מרכז השרון האשים את הנהלת ויצ"ו בניהול כושל. כאב לתינוק, השוהה במעון ויצ"ו ולבן השוהה בגן ילדים עם יום חינוך ארוך, המתופעל על־ידי עמותה של ההורים ומועצת רמת השרון, הוא העיד, כי ההורים משלמים אותו הסכום בשתי המסגרות, אך בגן הילדים השכר כפול.

לידיה אורן, מורה מרעננה סיפרה, כי במעון בנוה שרת עובדות מטפלות זמניות, המתחלפות לעתים קרובות. "בידי אלה אנחנו מפקידות את חינוך ילדינו", קבלה. חלק מההורים תבעו לאפשר להם להתפעל את המעונות בעצמם.

לנציגי ההורים שנפגשו עם הנהלת ויצ"ו נמסר, כי משכר חודש פברואר יקוזזו הסכומים בעבור הימים בהם שבתו המעונות.

היום תופיע מיכל מודעי בשם הנהלת ויצ"ו בישיבת ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, שאמורה לדון במשבר המעונות. המעונות יהיו היום פתוחים כרגיל.

ישיבת הוועה"פ של מועצת העיתונות ביום ו'.

ישיבת הוועד הפועל של מועצת העיתונות תתקיים ביום ו', 2 בינואר, בשעה 11 לפנה"צ, ב"בית סוקולוב". כל חברי הוועד הפועל מתבקשים לבוא.

צו לעיכוב הריסת בית כנסת

(ע). צו מניעה זמני לעיכוב הריסת צריף המשמש כבית־כנסת של העדה המרוקאית בירכסים, ניתן אתמול בבית משפט השלום בחיפה. השופט חנוך שילוני, נענה לבקשת מתפללי בית־הכנסת והורה על עי־כוב ביצוע צו ההריסה שהוצא על ידי הוועדה המקומית לתיכנון ובנייה "מורדות הכרמל" עד ל־1 בינואר, מועד שבו תידון הבקשה בפני שופט שלום תורן. הדיון בבקשות מסוג זה בבית משפט השלום בחיפה.

המיקרוגל הגדול מבית
brother טורבו·גל

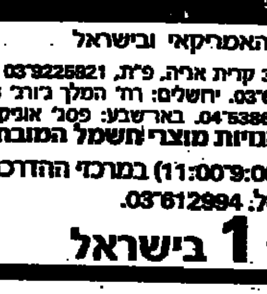

*נפח מלא 29.2 ליטר
*דיסק מסתובב
*עיצוב פנים פלדת אל־חלד
*ביטחון כפול לסגירת דלת
*הפשרה אוטומטית לפי משקל
*חמש דרגות עוצמה
*זכרון זמני בישול
*שלושה שלבים משולבים
*700W כח תפוקה
*שעון מצג־דיגיטלי

1490 ש"ח כולל מע"מ
• גם להשיג בתשלומים נוחים!

אושר ע"י מכון התקנים האמריקאי ובישראל

סוכנים בלעדיים: אמפיסל ישראל בע"מ, אפעל 3 קרית אריה, פ"ת, 03-9225821 מרכזי הדרכה: תל־אביב: רח' אלנבי 98, טל' 03-612994. ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 6, טל' 02-249773. חיפה: רח' הבנקים 16, טל' 04-538629. באר־שבע: פס"ג אופיק, רח' ההסתדרות טל' 075-38633. ניתן להשיג בחנויות מוצרי חשמל המובחרות.

בכל יום ב' בשבוע תערך הדגמה (9:00-11:00) במרכזי ההדרכה
לתאום היתקשרו טל. 03-612994.

brother מס' 1 בישראל

"הסימנים הראשונים הם חום גבוה במשך כמה שבועות, חום שלא יורד"

שלושה מומחי איידס מבית החולים קפלן השיבו אתמול למטלפנים אלמונים — ולאמהות מודאגות

מאת סופר "הארץ"

"מה הסיבה האישית שלך לחשש? האם יש לך פארטנר קבוע? אני חושב שכדאי לך להיבדק — אפילו כדי להסיר חרדה. לא, איננו דורשים שתזדהה, אני יכול להעביר אותך למזכירת המחלקה, שתקבע לך תור לבדיקה. הסימנים הראשונים הם חום גבוה במשך. לא, איני מתכוון לשבוע אחד. כמה שבועות רצופים של חום, שאינו יורד. יש התנפחות של בלוטות הלימפה ולא רק בצוואר או במפשעה, אלא בכל המקומות בגוף, ירידה במשקל תוך שלושים, שאין להם הסבר, חולשה כללית והתנפחות של פצעים מזוהמים. אתה הומוסכסואל? אינך משתמש בסמים? אתה הולך לזונות? אתה לא שייך לקבוצות הסיכון. הסיכוי שלך לחלות באיידס הוא זעיר. מה שאתה מתאר, יכול להיות אחת מהרבה מחלות, הסיכוי שזה יהיה איידס הוא זעיר. כדאי שרופא ינסה לאבחן מהו הפצע על הלשון אצלך".

"הבן שלך הוא לא הומוסכסואל ולא צורך סמים" ענה ד"ר גינריין לאם מודאגת מכך שבנה עזב את הבית, "אז אין חשש. זה שהוא רחוק מאמא זה לא אומר שהוא יידבק באיידס".

חרדות רציניות יותר נשמעו בקולותיהן של נשים שגילו שלבן יש עבר הומוסכסואלי או שאחד הקרובים הוא הומוסכסואל ("לא, אין סיבה לגרש אותו משמחות משפחתיות" מרגיע פרופ' הגרול).

כמה תלמידי תיכון ניצלו את הקו הפתוח לבירור שאלות במסגרת הלימודים ולהרחבת הידע על אודות תאי הס', אותם תוקף נגיף האיידס. אחרים שאלו בדבר הסיכוי להידבק מנשיקות.

לכמה עשרות מבין השואלים יעצו המשיבים לפנות לביצוע בדיקות דם באחד משבעת מרכזי הבדיקה, בעיקר בבית החולים קפלן שם מתאפשרת הבדיקה ללא צורך בהזדהות. לא כולם הומוסכס־אלים, ביניהם גם עובדת מעבדה, שהתברר לה שלפני שנה עסקה בבדיקת דם של חולה איידס.

לראשונה בישראל ערכה אתמול קופת חולים הכללית באמצעות מוקד המידע שלה קו פתוח לשואלים בנושאי מחלת האיידס. בתמונה: פרופ' בנטוויץ, פרופ' הגרול וד"ר גינריין משיבים לפונים. (צילום — מאיר כפיר/"ריפ"א)

שלושת הרופאים, מומחי האיידס מבית החולים קפלן ברחובות, שישבו אמש בחדרו של דובר קופת חולים, דיברו בטון מרגיע. הם ניסו להפיג את החרדה ילידת הבורות של המטלפנים אל "הקו הפתוח" בנושא האיידס.

פרופ' צבי בנטוויץ, פרופ' זאב הגרול וד"ר יעקב גינריין הספיקו במשך שלוש שעות לענות לכ־200 פניות, מהם שניסו במשך שעתיים לחייג לשלושת מספרי הטלפון שפורסמו. מרבית הפונים שאלו שוב ושוב אותן שאלות.

גם אימהות מודאגות

שוב ושוב שבה ועלתה השאלה, האם אפשר להי־דבק באיידס משימוש בכלי אוכל, שירותים או חפצי בית שנגע בהם חולה איידס. שוב ושוב הסבירו הרופאים, כי המחלה עוברת רק במגע מיני, בעירוי דם נגוע או בהזרקת סמים במזרק מזוהם. אנשים שקיבלו עירויי דם ואף אם לילד, שנפצע ממכשיר רפואי.

הבקשה לשמור על סודיות והרצון להימנע מהזדהות אפיינו רבים מהמטלפנים. את כולם הרגיעה מזכירת המחלקה מבית החולים קפלן, רות נוה, "ההוליכים של החולים" כפי שמכנים אותה שלושת הרופאים.

במשך שלוש שעות לא שקטו הטלפונים שב־משרד ליותר מעשר שניות. "אפשר לשמוע בקולם את החרדה" אומר פרופ' הגרול. פרופ' בנטוויץ מסכם את השיחות הארוכות באומרו: "הרושם הכללי הוא שציבור מאוד רחב מבטא ידע מאוד נמוך וחרדה מאוד גדולה. זה נכון גם לגבי אנשים מקבוצות הסיכון וגם לגבי אנשים רגילים. זה מחזק את ההערכה, שעניין ההסברה הוא בעל חשיבות עצומה".

מפקד כלא ג'נין יועבר מתפקידו

מאת ראובן שפירא

מפקד כלא ג'נין חיים עמר יועבר מתפקידו לתפקיד אחר בשירות בתי־הסוהר, אף כי קצין בודק לא מצא ראיות לטענות שהועלו נגדו, על שהוא נוהג לשתות לשכרה ולהתעלל בפיקודיו — כך גילה אתמול שר המשטרה, חיים בר־לב בפגישה עם כתבי משטרה בירוש־לים. בר־לב אמר בתשובה לשאלה כי עמר יועבר מתפקידו "מאחר שיש יותר מתאימים ממנו לתפקיד מפקד הכלא".

יצויין כי בדו"ח מבקר המשטרה על פרשת נציב שירות בתי־הסוהר, רפי סוויסה, הובאו עדויות על שתייה כרונית לשכרה, פגיעה בתיפקוד ועל התנהגות בלתי־הולמת כלפי פיקודיו, ביניהם סוהרים בני העדה הדרוזית. עוד התברר מדו"ח המבקר, כי מפקד כלא ג'נין הורשע בעבר בשורה של עבירות פליליות.

המחדל הבא

● עם ישראל שילם ביוקר עבור תוצאות מחדלי העבר.
הקיצוץ ברפא"ל הוא המחדל הבא.

● ברפא"ל מפתחים את המרכיבים החשובים ביותר של בטחון ישראל: טילים מונחים, חימוש מתוחכם, לוחמה אלקטרונית, מודיעין אלקטרוני, מערכות תקשורת, מערכות אלקטרו־אופטיות, אמצעי הנעה, ראשי קרב מתוחכמים ואמצעי מיגון לחיילים. בזה, בכל הדברים האלה מקצצים. זהו המחדל.

● **בחוסר מחשבה ובחוסר תכנון מתפתת חרב הקיצוצים על המערכת החשובה ביותר לבטחון ישראל. זה של היום וזה של העתיד.**

● הפוליטיקאים של היום חושבים אולי שלא יצטרכו לתת מחר את הדין. הם טועים. אנו מכריזים כאן בפומבי:

● **הקיצוצים במחקר ובפיתוח, הנעשים היום ברפא"ל גורמים נזק אדיר לבטחון והם המחדל הבא של ממשלת ישראל. העומדים בראש המערכת היום־הם, הם האחראים. הם לא ייתכן. חזרו בכם לפני שיהיה מאוחר מדי.**

רפא"ל = בטחון ישראל

אל תשלחו ידכם ברפא"ל

עובדי רשות פיתוח אמצעי לחימה

مكنز من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הנערים סבלו מעייפות – אבל...

גם 0–0 מול דנמרק הספיק לחצי הגמר

ישראל – דנמרק 0–0

★ המצטיין: רן בן שמעון

נערים

מאת אילן מרש
סופר "ספורט הארץ"

נבחרות הנערים של ישראל ודנמרק איכזבו אתמול, כאשר סיימו את מיפגשן 0–0, אך עלו לשלב חצי הגמר שיהיה מחר. דניה שהודחה ראשונה, לאחר הטלת מטבע, תתמודד עם יוון שהביסה אתמול את מלטה 1–4 והודחה שניה בבית ב'. ישראל תתמודד עם רומניה מליכת הבית השני שלא שיחקה אתמול.

ישראל איכזבה לעומת היכולת הבאה שהפגינה במישחק הראשון. הקישור שסחף את הנבחרת לניצחון 0–2 על ההונגרים, היה אתמול מסורבל וחסר מעוף. אבי בן־עזרא הטל בנין הפריון בכדורים האמור את הקצב, עובדה שהקלה על הדנים שסיכלו ללא קושי את נסיונות התקיפה של ישראל. אכזבת היתר לכדור הדביקה גם את המגינים שבמקום להגיע במהירות לעבר האגפים ניסו את כוחם בפריצות עומק חסרות סיכוי. בתוך סבלו החלוצים מאספקת כדורים דלה וב־אלצו לסגת ולנסות לתקוף מאחור. בעיה נוספת שהקשתה על החלוצים היתה מהירות מגיני היריב. בנסיון לבלום את מגיני דנמרק מצאו עצמם חלוצי ישראל הרחק באזור מרכז השדה.

נקודות אור בודדות בצוות הישראלי היו במערך האחורי. השוער מאיר טלבי ביצע את המוטל עליו כהלכה. הבולט בנבחרת היה הקפטן רן בן־שמעון, בעמדת בלם אחורי, ששיחק בבטחון, השתחרר מסמבי להלץ באופן מעורר התפעלות וטיפל היטב בכדור.

למרות האכזבה מיכולת הנבחרת כדאי לזכור מספר עובדות. הרוח העזה והקור היקשו על הנערים, כמו העובדה שהיה זה משחק שני ברצף. הם נראו עייפים לעומת הדנים שנחו שלשום. אך גם הם התקשו לשחזר את יכולתם הגבוהה מהמישחק הראשון. ההזדמנות הבולטת היתה בדקה ה־36, כאשר קלאוס בילסן בעט מהרחבה לקורה.

* ההרכב הישראלי: טלבי, אהרונוב, בן שמעון, חודד, פסטניק, פמיליה (אלטינג), בן־עזרא, יצחקי, בנין, מזרחי, זוהר יצחק (ספסרטס).
שפט מירצ'ה גיישו (רומניה), 300 צופים, באיצטדיון בהרצליה.

מישחקי אתמול

ישראל – דנמרק	0–0
יוון – מלטה	1–4

משחקי מחר

דנמרק – יוון (12.00, הרצליה)
ישראל – רומניה (14.15, הרצליה)

טבלת בית א'

1. דנמרק	2	2–0	3
2. ישראל	2	2–0	3
3. הונגריה	2	0–4	0

טבלת בית ב'

1. רומניה	2	1–8	3
2. יוון	2	2–5	3
3. מלטה	2	11–1	0

היום בר"ג (14.30) במשחק השני בטורניר הבינלאומי

כהן מבצע שינויים בהרכב מול קפריסין

המטרה: לאפשר ניסיון בינלאומי לכל הצוות הישראלי ולשמור על חלוקת כוחות השחקנים

נוער

מאת משה הר־נגש
סופר "ספורט הארץ"

גדעון כהן, מאמן נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל, החליט אמש על עריכת כמה שינויים בהרכב הפותח של הצוות הישראלי שיתמודד היום ברמת־גן (14.30) עם קפריסין בטורניר הנוער.

בהגנה יחליף רז רבינוביץ את הבלם האחורי יצחק לוי. בקישור יחליף תמיר דניאל את דורון ביטון, בהתקפה יחליף איתי מרדכי את יאיר סנדורי. חילוף אפשרי נוסף: דורון ביטון ישחק במקום גיא שר־עבי בעמדת המגן הימני. ההרכב הפותח של ישראל יכלול את השחקנים הבאים:

שוער: לביא קוניצקי. חוליית הגנה: גיא שרעבי (ביטון), רז רבינוביץ, בני קושוילי, אלעד קורן. קשר: רונן לוזון, תמיר דניאל, אליאור בתנג, אלון חזן. חלוצים: איתי מרדכי, משה אייזנברג.

המאמן כהן אמר, כי החליט על השינויים בהרכב משתי סיבות: האחת, כדי לחלק כוחות ועומס בין השחקנים להמשך הטורניר. השניה, לאפשר לכל השחקנים הזדמנות להוכיח את עצמם לפני הנסיעה לנידרלנד, שם יהיה בחודש הבא הטורניר הקדם עולמי.

אתמול חזה המאמן כהן בניצחון דנמרק על קפריסין. "צפוי לנו מישחק קשה, אך אנחנו חייבים לנצח", אמר כהן. הוא התרשם מהשקט הנפשי של הדנים שלא נשברו לאחר פיגור בן שני שערים, דבר שאיפשר להם לנצח בסופו של המפגש. מחר תתמודד ישראל נגד דנמרק במישחק האחרון בשלב המוקדם.

הדנים יתמודדו היום בנתניה עם שווייץ במישחק נוסף בבית הישראלי.

הדנים לראש הבית הישראלי אחרי ניצחון 3–2 על קפריסין

מאת מנחם כהן
סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הנוער של דנמרק עלתה לראש טבלת הבית הישראלי, לאחר שניצחה 3–2 את קפריסין, אך הפתעה הראשונה היתה בבית ב': מלטה שהובסה שלשום 1–5 ע"י בלגיה הביסה בחולון 0–2 את יוון.

היחיד שהאמין באפשרות לחולל הפתעה היה מנהל הנבחרת ג'וזף סאקו. הוא סיפר כי הפעם היחידה שמלטה השיגה ניצחון על נבחרת אירופית כלשהי היתה ב־1975, גם אז 0–2 על יוון, בגביע אירופה לאר־מות. סאקו הלהיב את שחקני מלטה. בדקה ה־26, ערכה מלטה את אחת מהתקפותיה הראשונות והמ־לץ נואל אג'וס חטף כדור והבקיע את השער. המלטאים שהשפעו מיתרונם התבצרו בהגנה ובדקה ה־53 עצר השוער כדור שנשלח מ־11 מ'. בדקה ה־90 ביססה מלטה את ניצחונה משער של סטאמן מולטנה.

שפט עוזיה בן־יצחק, 100 צופים, בחולון.

דנמרק – קפריסין 3–2

ברחובות ניצחה דנמרק את קפריסין שהופתעה כאשר הובילה 2–0 בדקה ה־56. הדנים לא נשברו, המשיכו בשקט רוח והפכו את היוצרות. מרגיסון הבקיע שער עצמי בדקה ה־26 ואיפשר לקפריסאים הנוקשים לרדת להפסקה עם יתרון. הקפריסאים עלו ל־2–0 בדקה ה־56 משער של ד'ימטריס. דקה לאחר מכן צימק מרגיסון ל־1–2 ובכך נתן את האות למיתקפה הדנית. לאורדום, אחיו של מיכאל, השווה בדקה ה־77. מולבין הבקיע את שער הניצחון בדקה ה־88.

שפט אריה פרוסט, 250 צופים בשעריים.

רומניה – בלגיה 1–1

רומניה ובלגיה נפרדו בפתח תקוה בתיקו 1–1. בדקה ה־56 ביצעו הבלגים התקפה מתפרצת ואליבר קראוס, שנכנס במחצית השניה, קבע 0–1. הרומנים השוו כעבור דקה על ידי פלוחין רודוביצ'ה. בדקה ה־71 הורחק אובידיו סאבו מרומניה, לאחר שנגח בראשו של יריב בלגי.

שפט יעקב שיינר, 200 צופים, בפתח־תקוה.

היום תהיה מנוחה בבית ב'. שני מישחקים יהיו בבית א'.

מישחקי אתמול

דנמרק – קפריסין	3–2
בלגיה – רומניה	1–1
מלטה – יוון	0–2

מישחקי היום

ישראל – קפריסין (14.30 רמת־גן)
שוויץ – דנמרק (ב. נתניה 14.30)

טבלת בית א'

1. דנמרק	1	3–2	2
2. שווייץ	1	1–1	1
. ישראל	1	1–1	1
4. קפריסין	1	3–2	1

טבלת בית ב'

1. בלגיה	2	6–2	3
2. רומניה	2	1–1	2
3. מלטה	2	5–3	2
4. יוון	2	2–0	1

הנבחרת גברה על הרכב חסר של הפועל ר"ג 94–60

כדורסל

מאת סופר "ספורט הארץ" בבאר־שבע

נבחרת הכדורסל הצעירה של ישראל, הביסה אמש בבאר־שבע את הפועל רמת־גן 94–60 (55–31) במישחק מיבחן ראשון לפני יציאתה ביום חמישי לשטוקהולם לטורניר 4 האומות.

הרמת־גנים, ששיחקו עם 6 שחקנים בלבד, ללא קית בנט (שלא הגיע לבאר־שבע) ואורי בן־ארי שנפצע, לא היוו כלל יריב לצעירים הישראלים ומטרת המישחק, להעמיד את הנבחרת במיבחן רציני, לא הושגה למעשה. הנבחרת שלטה לאורך כל הדרך והמאמן רן כהנא שיתף 10 שחקנים, שכולם נכנסו לרשימת הקולעים.

לנבחרת קלעו: שטיינהאואר 18, ארדיטי 16, רוזנברג 12, פליישר 11, גורדון 9, אורן שמר 7, ברנע 6, שפע 6, כהן 5, אמסלם 4. לרמת־גן קלעו: ג'ונס 23, באטנר 18, אביב־דורי 10, זולדן 5, כהן 4.

מישחק מיבחן נוסף לנבחרת יהיה הערב בראשון לציון כאשר היא תתמודד נגד מכבי ראשון לציון מחוזק בג'קי רובינסון.

המישחק בבאר־שבע היה במסגרת טורניר לזכרו של משה אורושו, חבר הנהלת איגוד השופטים. במישחק הראשון גבר אליצור נוה דוד רמלה על הפועל באר־שבע 99–72 (55–30). שחקני רמלה נוצחו מאוחר יותר ע"י הפועל רמת־גן 66–65 במישחק בו הצטיין אורל ויליאמס עם 22 נקודות.

בסיום המישחקים נערך טקס בו הוענקו גביעים ופרסים ע"י בנק כרמל, מזכיר מועצת פועלי באר־שבע וע"י אלמנתו של אורושו.

ראסינג מאלין לא היתה יריב אימון טוב למכבי תל־אביב

נוצחה 111–86 ★ הערב מישחק גומלין בראשל"צ

מאת רוני דיאמנט, סופר "ספורט הארץ" בירושלים

תשעה ימים לפני המישחק החשוב באורתז בגביע אירופה, קשה היה לאמוד אמש את כוחו של מכבי תל־אביב. הניצחון הקל 111–86 (56–37) על המובילה בליגה הבל־גית, ראסינג מאלין, לא חידש דבר.

מאמן מכבי צבי שרף קיווה ליריב רציני יותר אחרי הניצחונות הקלים בליגה. אבל מכבי הוביל מן הפתיחה, שלט ללא עוררין מתחת לסלים בניצחום של קווין מגי ולי ג'ונסון ולא נזקק להציג את מלוא יכולתו. רק האמריקאי ריק ראיזיז, שקלע 33 נקודות, התעלה לרמה טובה בקבוצה האורחת. האמריקאי השני, גרג קורדס, היה חלש.

● למכבי קלעו: מגי 35, ג'ונסון 27, ברקוביץ' 16, ג'מצ'י 12, לאמפ 9, קורנליוס 7, ליפין 5.

● למאלין קלעו: ראיזיז 33, סאמי 16, מביס 10, קורדס 7, באיאר 7, סרנילס 7, דהבוק 4, ואנ־דנבוק 2.

● שפטו: טור וורניק וראובן וירובניק.

מישחק נוסף בין מכבי תל־אביב וראסינג מאלין יתקיים הערב בר־אשון לציון. יקדם לו מישחק המיבחן של הנבחרת נגד מכבי ראשון לציון.

עמוס מנסדורף גבר על דוהאן ועלה לסיבוב השני באדלאיד

טניס

אדלאיד, אוסטרליה (ע"ר). עמוס מנסדורף, המדורג שני באליפות דרום אוסטרליה בטניס, העפיל לסיבוב השני לאחר מאבק קשה עם האוסטרלי פיטר דוהאן 7–6, 2–6, 6–7. דוהאן, המדורג במקום ה־135 בעולם, ניצח אשתקד את מנסדורף באותו טורניר.

מנסדורף, המדורג במקום ה־39 בעולם, ייחס חלק מהצלחתו למאמן האמריקאי פיטר פישבך, עימו התאמן רק כמה ימים מאז הגיעו לכאן.

איוואן לנדל, המדורג הראשון בעולם, לא נרשם למישחקי היחי־דים, אך הגיע לכאן כדי לשחק עם האמריקאי ביל סקנלון בזוגות כהכנה לאליפות הפתוחה של אוס־טרליה שתחל ב־12 בינואר.

תוצאות נוספות בסיבוב הראשון כאן: סקנלון (ארה"ב) – פראנה (ארגנטינה) 6–4, 6–4, 6–1, מי־צ'יבאטה (קנדה) – היימון (אוס־טרליה) 6–2, 6–1, רייק (אוסטרליה) – ביימס (בריטניה) 6–3, 6–4, סטאפרס (הולנד) – יול (אוסטרליה) 7–6, 7–5.

הזלילה הגדולה

מאת יהושע שגיא

הדבר העצוב ביותר ב־משחקה של נבחרת הנוער שלשום, בטורניר הבינלאומי, היתה ההפסקה. לראות את תא המכובדים ולקבל דיכאון. עוד לפני השריקה להפסקה הם מ־מהרים למיזנון הפתוח, מתנפ־לים על המזון כאילו היו מזי־רעב. כאילו לא יהיה יותר אוכל בעולם. כאשר מתחדש המשחק יציע המכובדים נותר ריק. הרוב עדיין עסוק באכילה. דקות ארו־כות המשחק רץ והם עדיין במזי־נון. חולף הזמן, לאט לאט הם חוזרים למקומותיהם. מנגבים את שפתותיהם ותופסים את המושב. חמש, שש, עשר דקות אחרי שההפסקה כבר נגמרה. ממש מעודד רוחי.

בטורניר הזה צריך להכניס שינוי בתקנון המשחקים: לק־בוע שההפסקה תהיה יותר ארו־כה. אחרת הם לא מספיקים לאכול.

* * *

הסיפור על ההזמנה שהגיעה מדנמרק לאיגוד המאמנים הישראלי, המתבקש לשלוח את המאמן אמציה לבקוביץ להר־צות בדנמרק על עבודתו בכ־דורגל האפריקאי, חשף את הרמות הפעילות בכדורגל הישראלי. בגלל התנגדותו של בר גולינסקי, רכז הכדורגל בה־פועל המסוכסך שנים עם לבקו־ביץ, החליטה ההתאחדות לא לסייע במימון נסיעת המאמן לדנמרק. אבל מה יעזור לדניאל? החליט להתחכם: לאיגוד המ־אמנים תגיש ההתאחדות סיוע כספי למימון מתמי של הפעו־לות והאיגוד יעשה בכספי כמי־טב הבנתו. האיגוד החליט, כמובן, לשלוח את לבקוביץ להרצות בדנמרק. עכשיו גו־לינסקי מרוצה כיוון שההתאח־דות לא משלמת, ולבקוביץ מרוצה כיוון שההתאחדות כן מ־שלמת. אתם הבנתם את זה?

* * *

בריכוז התדריך המתנהל בין מאמן הכדורגל אמציה לבקוביץ לבין רכז הכדורגל של הפועל בר גולינסקי, רק הכד־אור חבל: שלבקוביץ עובד באפריקה – וגולינסקי עובד בישראל. אילו היה הפוך, היה הכדורגל הישראלי נהנה – ומה שהיה קורה באפריקה באמת לא איכפת לנו.

* * *

במשרדו של אמציה לבקוביץ, באיזור מלונות הכו־יילת של תל אביב, בבוקר שיגרתי בשבוע שעבר. למדתי שוב כמה פשוט אך יסודי הכדורגל האירופי המקצועני. אמציה צילצל למאמן קבוצה אירופית מוכרת בישראל. הציג את עצמו והודיע למאמן, כי הוא, אמציה, מעוניין להזמין את קבוצתו לטורניר ידידותי בין לאומי מרובע בינואר באפריקה. המאמן האירופי שאל מה התנ־אים. אמציה השיב: טיסה, אירוח לשבוע במלון חמישה כוכבים, אימונים באפריקה לאימונים, דמי כיס – הכל על חשבון המארחים. אם תשיבו בחיוב, נא להעביר בהקדם האפשרי פרטים על שחקני הקבוצה לצורך מסע הפירסום.

המאמן האירופי אמר, כי הוא מעוניין עקרונית בהצעה, אך עליו להתייעץ בראשי הקבוצה, ובינתיים הוא מבקש לקבל את ההצעה בכתב. אמציה אמר שתוך שעתיים יקבל המאמן טלקס מפורט למשרד המועדון. מכאן התפתח הכל בסיגנון אי־רופי: אמציה הוציא טלקס, האירו־פים קיבלו את ההצעה ובתוך 24 שעות הודיעו בפקסימיליה 6 דפי־הסכם כולל שמות השח־קנים למסע. הם פירטו בדיוק מה הם צריכים, סדרי הטיסה, גודל האוטובוס, מספר החדרים במלון וכל השאר. רק בקשה נוספת אחת היתה להם: שהמאר־חים האפריקאים יממנו גם את האוטובוס שיסיע את הקבוצה מהמועדון לנמל התעופה ובחז־רה. כאשר קיבלו אישור לבק־שתם הודיעו האירופים, כי הם נענים להצעה.

ואני נזכר בקייזרסלאוטרן שגילתה עניין ברכישת כדורגלן ישראלי, אבל ראשי המועדון הגרמני לא הצליחו להבין של־קבוצה הישראלית אין משרד עם טלקס או פקסימיליה, שאפ־שר דרכם להסדיר מו"מ או הסכם.

* * *

כמה תעמידים מהדרבי התל אביבי בכדורסל שהיה בסוף השבוע:

★ שמלוק, שאינו יכול לעמוד במתח של דרבי נגד הפועל עוד מהימים שהפועל היה יריב שקול, אפילו הפעם אינו צופה בדרבי, למרות שהי־ריב בא בלי קבוצה: מייק לאר־נסע לטיפול בארה"ב, חיים זלד־טיקמן חזר מביתו בנצרת, עמוס פרישמן הלך לניתוח ובזה לא נמנים מיסוד ביש המזל של הפועל. אבל בשביל שמלוק הפועל בריא, הפועל חולה, אין הבדל בפרסים. הוא לא יכול לראות אותם.

★ ביציע ישב מישהו ועוזת בחורידי צוואר בולטים: מיקי, אתה זקן, לך כבר הביתה. אחר כך הוא מתכופף להרים את הסיגריה שנשמטה מפיו, הכובע נפל מראשו, חושף קרחת הע־טורה שיער שיבה לבן. אבל גרון עוד יש לו.

★ כשהביאו את האמרי־קאים לארץ אמרו שישפרו את הכדורסל שלנו. אחר כך הוסיפו: אולי ישפרו גם את האנגלית של צעירינו. כדרבי אני שומע מן הפארקט גם את הצעקה הבאה: יו אר סו פול אוף שיט.

★ קורס האנגלית של ישראל יתחדש על הפארקט ב־12 בינואר בשנה הבאה.

באורתז מכבי יקום או יפול

זוהי אלופת צרפת בכדורסל אורתז, שתארח בשבוע הבא את מכבי תל־אביב במחזור השלישי של בית גמר גביע אירופה לאלופות. עומדים (מימין לשמאל): פול הנדרסון (2.00), שאינו משחק בגביע אירופה, טום שפלר (2.07), פראנק ביטר (2.10), דניאל האוקה (2.02), בנקאלי קאבה (1.98). יושבים: פטריק פרסט (1.92), כריסטיאן אורטגה (1.90), ג'ורג' פישר (מאמן), פייר סאיאן (נשיא), פרדריק הופסטאל (1.86) והווארד קרטר (1.95).

בהפועל ירושלים אין יודעים מי המאמן ומתי האימון הבא

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

מה באמת קורה בקבוצת הכדורסל של הפועל ירושלים? האם הפסיקה ההנהלה לתפקד ואין היא מסוגלת עוד לנהל את העניינים? כיצד ייתכן שהשחקנים אינם יו־דעים מתי עליהם להתייצב לאי־מונים? האם עדיין ממשיך יחזקאל מאור להיות מנהל הקבוצה? ושאלת השאלות: מי מאמן קבוצת הכדורסל של הפועל ירושלים?

שחקנים וחברי הנהלה מדברים איתך ברמזים, מגלים טפח ומכסים טפחיים. אך את האמת העירומה אינם מסוגלים (ואולי אינם רוצים) להסתיר – העניינים יגעים ואיש אינו יודע מה יהיה מחר.

הקפטן עדי בן־ארי, שחקן הקבוצה אינו יודע מתי עליו לבוא לאימונים. "במצב כמו של הפועל י־רושלים היינו צריכים להתחיל לפני כל הקבוצות האחרות", אמר והוסיף: "אבל נכון לעכשיו אפילו ההנהלה לא יודעת מתי נתחיל להתאמן. אני על כל פנים. לא קיבלתי שום הודעה: המצב גרוע מאוד. כרגע אני לא יודע מה קורה".

הרכז גל קנן לא נשמע אופטימי בתרבה: "לא הכל מנוהל בצורה טובה. אני מעריך שנתאמן רק בסוף השבוע. לדעתי, שימי רייגר עדיין המאמן".

בנימה בולטת של התמרמרות התבטא מנהל הקבוצה יחזקאל מאור: "בעת המשחק האחרון נגד אליצור נתניה, הייתי עדיין מנהל הקבוצה. היום אני לא יודע מה קורה בקבוצה. איני יודע אם המאמן פוטר או לא פוטר ואני ניזון רק מכלי התקשורת. אני מקיים שיחות עם חלק משחקני הקבוצה (שלושה אמריקאים יצאו לארה"ב לחופשה) ומתברר לי שהבלבול הוא רב.

יו"ר ההנהלה, נסע אייזנר, מעדיף למלא פיו מים: "לא מוכן לומר לך מי המאמן של הפועל ירושלים. תבוא לאימון ביום שישי ואז תדע. לא נכון שהשחקנים לא יודעים מתי יתחילו האימונים. הודענו להם שהאימונים יתחילו ביום שישי. המנהל של הפועל ירושלים הוא יחזקאל מאור ואין שום שינוי. לא מוכן יותר להיכנס לפרטים באשר החלטנו על 'דום־שתיקה' עם התקשורת".

אן.בי.אי

מג'יק חיסל את פילדלפיה

ניו־יורק (אי־פי). מג'יק ג'ונסון הוביל את לוס־אנג'לס לייקרס לניצחון מוחץ על פילדלפיה 111–85. ג'ונסון קלע 28 נקודות ומסר 9 מסירות לסלים. ג'יימס וורתי הוסיף 17 נקודות וקארים עב־דול־ג'אבאר.

פורטלנד טרייל בלייזרס גברה בסיאטל על הסופרסוניקס 127–118 עם 32 נקודות של קיקי ואנדויי. מקדניאל קלע 30 נקודות לסיאטל.

כדוריד

מכבי ניצח בדרבי הרחובותי 21–20

בתום מאבק שקול ניצחה קבוצת הכדוריד של מכבי רחובות את הפועל רחובות 21–20 לאחר הארכה. במועד היה המצב 18–18. במחצית הוביל הפועל 6–4. הדרבי הרחובותי היה בערב מפעלי ספורט לזכרו של שרגא בן־ארי ממייסדי הפועל ברחובות.

הערב 2 מישחקים בליגה בכדוריד

מאת סופר "ספורט הארץ"

שני מישחקים יהיו באולם באוניברסיטת תל־אביב בליגה הלאומית בכדוריד: אס"א ת"א – מכבי "ארזים" ר"ג (19.45), הפועל ר"ג – אליצור הרצליה (21.15). המישחקים האחרים במחזור ה־13 יהיו מחר.

תואר 12 לשאטל בטניס־שולחן לנכים

אהרון שאטל, חבר מרכז הספורט לנכים של אילן ברמת־גן, השלים השבוע הישג אישי יוצא דופן כש־הוכתר בפעם ה־12 ברציפות כאלוף ישראל בטניס־שולחן לנכים (דרגה א').

בחצי הגמר גבר שאטל על דוד גוטר מבאר־שבע 21–16, 22–20. במישחק הגמר ניצח שאטל את יצחק גולן מבית הלוחם באפקה 21–15, 21–17.

● בשלב רבע הגמר בתחרות ההזמנה הארצית לגילאי 18 בטניס, שנערכו אתמול במרכז הטניס ביפו, הושגו התוצאות הבאות: אדי קרנר – יוסף ברשמשון 6–2, 6–4, ורונן ואבי – אמיר ברקודיי 6–4, 6–1, יובל קרוצ'י – ניר שמרן 6–4, 7–6, טדי בלוך – יעקב שחר 6–4, 6–3.

בגיל 16 גבר יובל הירש על גיל אמבר 6–2, 6–0. בנות גיל 18: תגית אחיזון – מירב שרותי 7–5, 6–1. יעל שביט – שירלי ביטון 6–2, 6–1.

● צרפת זכתה בטורניר חג המולד בכדורסל בפאריס. במישחק הגמר ניצחה את יוגוסלוויה 111–105. יוגוסלוויה עלתה לגמר אחרי ניצחון על קבוצת כוכבים אמריקאים 98–90. צרפת גברה על בראזיל.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתי, אמנו, אחותי, סבתנו היקרה
זהבה צבי ע"ה
בת ר' צבי ז"ל
הלוויה תתקיים היום יום שלישי כח' כסלו תשמ"ז 30.12.86 בשעה 11.00 לפני הצהרים בבית העלמין סגולה בפתח תקוה, חלקת חברי ההגנה.
המשפחה המתאבלת

לסמנכ"ל כימיקלים לישראל בע"מ
וחבר דירקטוריון חברתנו
מר **אורי וירצבורגר**
השתתפותנו הכנה בצער המשפחה
על הלקח האם
מירה ז"ל
המנכ"ל, ההנהלה
בית מפעלי תובלה

לאורי וירצבורגר
איתך באבלך הכבד
במות עליך אמך
מירה ז"ל
איחוד סוכנויות ביטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

לאורי וירצבורגר
תנחומינו הכנים באבלך
על מות
אמך ז"ל
חרסית וחול זך בנגב בע"מ
מועצת המנהלים, ההנהלה והעובדים

למשפחת ביאליק היקרה
כואבים יחד אתכם על מותה של הרעיה האם
מיכל ז"ל
קבלו נא תנחומינו הכנים
משפחות:
מיכלין, ויניוק
וגוטסמן

למר שמואל ביאליק
משתתפים באבלך במות
רעיתך ז"ל
אגודת אכסניות נוער בישראל

למשפחת אפרים קריאל
משתתפים באבלכם העמוק
בהלקח בנכם ללא עת
ערן ז"ל
ממשפחות:
אלג'מ, גבעוני בורדנו

לרותי, מלי ושרון
אתכם באבלכם הכבד על מותו של
צביקה
החברים
בחברה לפתוח תעשיות בע"מ (לשעבר)

במלאת שנה לפטירת יקירתנו
שרה פרבר ז"ל
תתקיים האזכרה ביום ה', א' טבת תשמ"ז, 2.1.1987
בשעה 12.00 בבית העלמין קרית שאול.
המשפחה
אוטובוס אגד 27 בשעה 11.00 מתחנה המרכזית פינת רח' הסוללים

קואופרטיב דן
אבל על מות הגימלאי
אריה ליאון גולד ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

למשפחת בן־צור
משתתפים באבלכם הכבד על פטירתו ללא עת של
אורי ז"ל
מפעלים פטרוכימיים
בישראל בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על
פטירתו של העובד הגימלאי
סטריקובסקי ברוך ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
אגד ההנהלה
החברים הגימלאים והשכירים

ליגאל דור ומשפחתו
תנחומינו הכנים במות
אביך ז"ל
חברה ימית חיפה בע"מ
ההנהלה והעובדים

במלאת חמש שנים לפטירת ראש משפחתנו ומנהלנו היקר
רג'ינלד בלטנר ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו מחר יום רביעי כ"ט בכסלו תשמ"ז 31.12.86,
בבית העלמין הישן רחוב טרומפלדור תל־אביב, בשעה 3.30 אחה"צ.
משפחת בלטנר
מפעלי ישראל לחבלים בע"מ

איש בנוסף לראש השב"כ לא אמר שראש הממשלה שמיר ידע

אותו תחום של פעילות בשדה הבטחון המתקרא "תחום הצמצומים" צריך שיהיה מווסת ומבוקר על פי הוראות הדין • גם פקודה לשבש הליכי משפט היא פקודה בלתי־חוקית בעליל • המקרה בו אנו דנים אינו נכנס לצרכי הבטחון המיוחדים, ואין בטענה זו אלא טעות והטעייה

ביום 18.5.86 מסר היועץ המשפטי לממשלה, פרופ' י. זמיר, תלונה למפכ"ל המשטרה, לפיה הובא לידיעתו מידע הנותן יסוד לחשד בדבר עבירות פליליות שעברו אנשים הממלאים תפקידים בשירות הביטחון הכללי. נשוא התלונה מתייחס לאירועים בלילה שבין ה־12 ו־13 באפריל 1984, הקשורים בחטיפת אוטובוס נוסעים ע"י 4 מחבלים והשתלטות כוחות הביטחון עליו באזור דיר־אל־בלח. אירועים אשר זכו לכינוי "פרשת אוטובוס 300".

ב־25.6.86 העניק נשיא המדינה חנינה לארבעה אנשי שב"כ, ביניהם ראש השב"כ, על המעשים נשוא תלונת היועץ המשפטי לממשלה.

למשטרה הוגשו תלונות נוספות בקשר לאירועי אוטובוס קו 300.

לאחר מתן החנינה, הוגשו מספר עתירות לביהמ"ש העליון בבג"צ 428/86, שעניינן סבבות החנינה של הנשיא בטרם הרשעה וקיום החקירה באירועים נשוא פרשת אוטובוס 300.

ב־15.7.86 מסר היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, לביהמ"ש העליון הודעה שניתנה על דעת מפכ"ל המשטרה, לפיה תחקור המשטרה בתלונות שהוגשו לה בפרשת אוטובוס 300.

ב־10.7.86 לאחר החלטת הממשלה שלא להקים ועדת חקירה ממלכתית, מינה מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, צוות חקירה מיוחד בראשותו ובפיקוחו. בשלב ראשון החל צוות החקירה באסוף החומר, אך נמנע מלחקור עדים עד מתן החלטת ביהמ"ש הגבוה לצדק בעתירות הנ"ל. זאת בשל חוסר הוראות באשר לתוקפן של החנינות. צוות החקירה של המשטרה החל בחקירת העדים ב־10 באוגוסט 1986.

ב־18.9.86 העביר מפכ"ל המשטרה את חומר החקירה ליועץ המשפטי לממשלה. החומר כלל הודעות שנגבו ע"י צוות חקירה בראשות המפכ"ל (39 עדים, שחלקם נחקר יותר מפעם אחת); מסמכים וקלטות; הודעות שנשמעו בפני הועדות הקודמות ושמטרתן נחקרו שנית בידי צוות החקירה; 4 אריזות קרטון המכילות חומר מצוות החקירה בראשות פרקליט המדינה יונה בלטמן, אוגדנים וקלטות הכוללים את הפרוטוקולים מישיבות ביה"ד למשמעת של השב"כ, יומן הצוד"מ. סיכום החקירה והמלצות צוות המשטרה בחתימתו של המפכ"ל.

ב־23.9.86 מינה היועץ המשפטי לממשלה צוות בדיקה בראשותו. הצוות כלל את הגב' יהודית קרפ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, הגב' עדנה ארבל, פרקליטת מחוז המרכז, יצחק אליאסוף, ממונה בכיר על החקיקה ויועץ לשר המשפטים.

הצוות החל בבדיקת החומר ב־23.9.86. בשתי פגישות שקיים הצוות בלישכת היועץ המשפטי לממשלה סוכמו השלמות החקירה הנדרשות ואשר בחלקן נתבקשו מפכ"ל המשטרה בפגישה שקויימה בלישכת פרקליטת מחוז המרכז ב־27 באוקטובר 1986. במקביל, עפ"י בקשת היועץ המשפטי לממשלה, הגיע חומר נוסף מלישכת ראש הממשלה, וכן נבדק חומר נוסף ב־6 בנובמבר 1986 בלישכתו של עוזיאל נגר, מזכירו הצבאי של ראש הממשלה.

ב־4.11.86 היתה פגישה נוספת של הצוות בלישכת היועץ המשפטי לממשלה. באותו יום נפגש חלק מהצוות עם מפכ"ל המשטרה ותנ"צ זכריה בנאי וקיבל את השלמות החקירה. באותו מעמד נתבקש המפכ"ל לקיים חקירה נוספת ואחרונה אשר נעשתה ב־11 בנובמבר והועברה ללישכת היועץ המשפטי. בהמשך קיים הצוות ישיבות נוספות להשלמת חוות דעתו ומסקנותיו.

למיטב ידיעתנו, השב"כ מעולם לא נחקר ע"י המשטרה

ראוי לציין את הקושי האובייקטיווי של קיום חקירה במקרה זה. בנושא החקירה מעורבים בכירי השב"כ, שהינו אחד מהגופים הממלכתיים החשובים במדינה. אופי הגוף וסוג פעילותו מכתיבים לו התנהגות של שמירה מוחלטת על מידור וסודיות. אנשיו, במסגרת פעילותם ותפקידיהם, מחוייבים ומורגלים בשמירה על סודיות. לפי מיטב ידיעתנו, השב"כ כגוף מעולם לא נחקר ע"י המשטרה. מאז האירוע ועד חקירת המשטרה עבר זמן רב וחלקם הגדול של הנחקרים מסר עדויות בהזדמנויות קודמות. ראוי לציין, שחלק מהנחקרים שי־משו כתפקידי חקירה ויועץ משפטי בשב"כ. עובדה המוסיפה כשלעצמה קושי בניהול חקירה.

התרשמותנו והתרשמות המשטרה, כפי שיפורטו בה־משך, היא שאנשי השב"כ שהיו בשטח ביום האירוע, הכבידו על המשטרה בשיטתה ולא תמיד דייקו בדברי־הם. הדברים מתבררים במיוחד על רקע עדויותיהם בהזדמנויות קודמות.

קושי נוסף נבע מהעובדה, שחלק מהנחקרים הם בעלי תפקידים בכירים ביותר במדינה, ביניהם ראש הממשלה ושרים בכירים, כשחלק מהחקירה התייחס לשיחות שלפי הנטען נוהלו לעתים בארבע עיניים ולא היו מתועדות כלל.

למרות הקשיים, שמקצתם פורטו לעיל, נראה לנו שצוות החקירה של המשטרה עשה כל שביכולתו, בחרי־צות וביעילות, בלי לחסוך כל בדיקה או חקירה, תהא קשה ככל שתהא, שעשויה להביא לבירור הפרטים וי־דיעת הנתונים במטרה להגיע לחקר האמת.

החקירה היתה סודית ומסווגת והחומר סווג במשטרה כ"סודי ביותר". בהתחשב בסיווג החומר, מובאים בחלק זה של חוות הדעת, העובדות, קטעי העדות והראיות שלדעתנו אין גילויים פוגע בביטחון המדינה ואשר חלקם כבר פורסם ברבים. איסור פרסום חלקה השני של חוות הדעת, נראה לנו דרוש לשם שמירה על ביטחון המדינה ועל יחסי החוץ שלה.

בדיקת חומר החקירה ע"י צוות הבדיקה של היועץ המשפטי התייחסה בעיקר לשתי שאלות: האם יש בחומר החקירה ראיות מספיקות לאישום אדם פלוני; האם קיים אינטרס ציבורי בהעמדתו לדין? עמוד לנגד עינינו הנחיות היועץ המשפטי ופסיקת ביהמ"ש העליון באשר לשיקולי התביעה הכללית. הזמן שעבר מאז האירוע, הבדיקות שנערכו ע"י ועדת זורע ובלטמן, העמדת חלק מהנאשמים לדין, ובעיקר מתן החנינות ע"י נשיא המדינה לגבי חלק מהנחקרים, היה בהם כדי לקשור את ידי צוות הבדיקה ולהשפיע על המלצותיו, כפי שיבואר במהלך חוות הדעת.

השתלשלות האירועים עד לחקירת המשטרה

התלונה שמסר היועץ המשפטי לממשלה למפכ"ל המשטרה, מפרטת את עיקרי הדברים מליל האירוע ואת פרטי המידע שהיווה בסיס לחשד בדבר ביצוע עבירות פליליות כנ"ל.

ואלה עיקרי העובדות המפורטות במכתבו של היועץ המשפטי לממשלה:

ביום 12.4.1984 התרחש אירוע הידוע בשם פרשת אוטובוס המחבלים בקו 300. באירוע זה חטפה קבוצה של ארבעה מחבלים אוטובוס של אגד בקו 300 ואיימה על חיי הנוסעים בו. האוטובוס נעצר על ידי כוחות הביטחון ליד דיר־אל־בלח בחבל עזה. עם שחר ביום המחרת פרצו אנשי צבא לתוך האוטובוס. במבצת האש הראשונה נהרגו שניים מן המחבלים. שני המחבלים הנותרים הוכו בידי חיילים מיד עם הפריצה, כדי להכניעם, בשל חשש שיפעילו את מטען החומר הנפץ שהיה בידיהם, ולאחר מכן הורדו חיים מן האוטובוס. עם יציאתם מן האוטובוס והובלתם אל שדה החיטה הסמוך, נראו שני המחבלים כשהם מובלים על ידי אנשי כוחות הביטחון, ואף צולמו על ידי עיתונאים. מאוחר יותר נמסר באופן רשמי, כי גם שני המחבלים שהוצאו חיים מן האוטובוס, מתו.

לאחר שנתעוררה תביעה לחקור את נסיבות מותם של שני מחבלים אלה, הקים שר הביטחון משה ארנס ועדת חקירה בראשות אלוף (מיל') מאיר זורע. על הוועדה הוטל "לקבוע את העובדות בקשר לסיבת מותם של המחבלים, להסיק מסקנות ולהמליץ המלצות. לרבות מסקנות והמלצות בתחום האישי". על יסוד החומר שבפניה, הוציאה ועדת זורע ביום 20.5.84 דין וחשבון שסווג כסודי ביותר.

על יסוד דו"ח ועדת זורע, הוחלט על דעתם של ראש הממשלה ושר הביטחון לערוך חקירה כדי לברר את החשד בדבר ביצוע עבירות בקשר למותם של שני המחבלים שהוצאו חיים מן האוטובוס. מכיוון שהמעור־בים באירוע נמנו על גופים שונים, הוחלט להקים צוות חוקרים בראשותו של פרקליט המדינה, מר יונה בלטמן, ובהשתתפות נציגים של הצבא, המשטרה ומשרד המשפטים.

הצוות מונה על ידי היועץ המשפטי לממשלה ביום 4.6.1984 (להלן "צוות בלטמן"), ושר המשפטים דאז, מר ניסים, הסמיך לצורך זה את מר יונה בלטמן ואת חיים לירן, סגן בכיר לפרקליט המדינה, כחוקרים לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות).

זמיר אמר שבידיו מידע לפיו העובדות שונות מהעדויות שניתנו לוועדת זורע

צוות בלטמן גבה הודעות בתוקף סמכותו על פי החוק מן המעורבים באירוע, ובכללם אנשי שירות הביטחון, ואסף ראיות נוספות. בחודש יולי 1985 הגיש פרקליט המדינה את דו"ח הצוות ליועץ המשפטי לממשלה.

עם קבלת דו"ח צוות בלטמן, החליט היועץ המשפטי לממשלה להעביר את מסקנת הצוות הנוגעת לתא"ל יצחק מרדכי אל הפרקליט הצבאי הראשי, כדי שיפעל בתוקף הסמכות המוקנית לו לפי חוק השיפוט הצבאי; להעמיד 5 מאנשי השב"כ לדין משמעתי; להעמיד 3 אנשי משטרה לדין משמעתי.

הפרקליט הצבאי הראשי החליט להעמיד את תא"ל מרדכי לדין בפני קצין שיפוט באשמה של התעללות לפי סעיף 65 לחוק השיפוט הצבאי. בהתאם לכך הועמד תא"ל מרדכי לדין ביום 16.8.1985 בפני אלוף (מיל') חיים נדל, אשר מצא את תא"ל יצחק מרדכי זכאי בדין.

בהתאם להחלטת היועץ המשפטי לממשלה, הועמדו 5 אנשי השב"כ לדין בפני ביה"ד למשמעת של עובדי שירות הביטחון הכללי המוסמך לעובדים ותפקידים מיוחדים. ביה"ד למשמעת נתן פסק דין ביום 6.9.85 ומצא את כל הנאשמים זכאים בדין.

לאחר זיכויו של תא"ל יצחק מרדכי ושל חמשת אנשי השב"כ, ובהתחשב בכך שלפי חומר הראיות לא ניתן היה לייחס לשלושת אנשי המשטרה שהיו מעורבים בעניין זה אלא האשמות קלות באופן יחסי, החליט היועץ המשפטי דאז פרופ' זמיר, שאין הצדקה לקיים את ההליכים המשמעתיים נגד אנשי משטרה אלה.

בהמשך מכתבו למפכ"ל, מפרט היועץ המשפטי לממשלה פרופ' זמיר, כי הגיע אליו מידע לפיו העובדות בנוגע למותם של שני המחבלים בכל הנוגע לחלקם של אנשי שב"כ באירוע זה שונות לחלוטין מן ההודעות והעדויות שניתנו על ידי אנשי שב"כ בפני ועדת זורע, צוות בלטמן וביה"ד למשמעת.

היועץ המשפטי הצביע על ראיות לכאורה לעבירות פליליות חמורות

נתמך ליועץ המשפטי לממשלה, כי 3 עובדים בכירים בשב"כ הביעו במסגרת השב"כ מחאה חריפה על התנהגותם של אנשי שב"כ מסויימים בפרשה זו, ובי־מיוחד על התנהגותו של ראש השב"כ ותבעו את התפטרותו. היועץ המשפטי לממשלה הוא שזימן אליו את שלושת אנשי השב"כ, כדי לשמוע את גירסתם. דבריהם הוקלטו ועיקריהם נרשמו.

היועץ המשפטי לממשלה מציין עוד במכתבו, כי השמ־יע בפני ראש השב"כ את הדברים ואלה לא הוכחשו על ידו. בקשתו לשמוע את גירסתם של היועצים המש־פטיים של השב"כ נדחתה בשל סירובם להופיע בפניו.

היועץ המשפטי לממשלה מפרט במכתבו את הדברים שמהם יש משום ראיה לכאורה בדבר ביצוע עבירות פליליות חמורות על־ידי אנשי השב"כ ומבקש מהמפכ"ל להורות על חקירה משטרתית כמקובל.

מחומר החקירה עולה, כי בשלב הראשון לאחר שפנו שלושת עובדי השב"כ הבכירים ליועץ המשפטי לממשלה, נמנע מהם הדבר עפ"י הוראת ראש השב"כ. רק בעבור מספר שבועות ופגישות שקיים היועץ המש־פטי לממשלה עם ראש הממשלה וראש השב"כ (בחלקן השתתפה עוזרתו הבכירה), ניתנה ל"בכירים" הרשות להיענות להזמנת היועץ המשפטי לממשלה.

על דעת היועץ המשפטי לממשלה והמפכ"ל, עוכבה החקירה. ב־10.7.86 הורה המפכ"ל על הקמת צוות חקירה מיוחד בראשותו, אשר עסק בשלב ראשון באי־סוף חומר החקירה הרלוואנטי מוועדת זורע, צוות בלטמן ופרוטוקול הדיונים בבה"ד למשמעת של השב"כ.

ב־25.6.86 העניק נשיא המדינה חנינה לראש שירות הביטחון הכללי ושלושה מעובדיו, לגביהם התייחסה תלונת היועץ המשפטי לממשלה, "מכל העבירות הכרו־כות בפרשה המכונה אוטובוס 300 מלאחר האירוע בלילה שבין ה־12 וה־13 באפריל 1984 ועד לחתימת כתב זה".

החנינה לפני העמדה לדין עמדה בביקורת בג"צ 428/86. ב־6.8.86 החליט בהמ"ש הגבוה לצדק ברוב דעות, כי החנינות שניתנו על ידי נשיא המדינה לאנשי השב"כ שרירות וקיימות.

צוות החקירה של המשטרה, אשר נמנע מלזמן עדים עד למתן החלטה בבג"צ כפי שכבר הוזכר, חידש את פעילותו מיד לאחר ההחלטה בבג"צ, והחל בחקירה שוטפת.

במהלך חקירת המשטרה העניק נשיא המדינה חנינות לשבעה אנשי שב"כ נוספים ביום 24.8.86.

ראש השב"כ: סיכמנו לא לגלות ליועץ המשפטי

השאלה העיקרית לבחינת אחריותו של הדרג המדיני לגבי החיפוי היא: האם ומתי ידע הדרג המדיני את עובדת המתת המחבלים עפ"י הוראת ראש השב"כ? התשובה לשאלה הנ"ל מהווה נקודת מוצא לנושא החי־פוי והגיבוי, שכן בנסיבות המקרה, העדר ידיעה על המתת המחבלים שוללת מעורבות בנושא החיפוי ומד־מילא גם שוללת גיבוי למעשה החיפוי. כפי שכבר הובהר, עובר לאירוע והמחבלים לא היה ראש הממשלה מר שמיר שותף בדרך כלשהי למהלך האירועים. הדיווח הראשוני שקיבל מראש השב"כ היה דיווח טלפוני, לפיו שניים מהמחבלים נהרגו בעת ההשתלטות ושניים מתו מפצעיהם בדרך לביה"ח. דיווח זהה מסר ראש השב"כ גם לשר הביטחון.

משלב זה חלוקות הגירסות לעניין ידיעתו ומעורבותו של ראש הממשלה. בעוד שלגירסת ראש הממשלה, לא ידע על ההוראה להמתת המחבלים ולא על פעולות החי־פוי עד לשלב של חשיפת הפרשה, הרי שראש השב"כ עפ"י הודאתו מייחס למר שמיר ידיעה ומעורבות בעניין החיפוי. עדותו של ראש השב"כ היא העדות היחידה בהקשר זה.

ראש השב"כ עפ"י הודעתו מייחס לראש הממשלה ידיעה ומעורבות בעניין החיפוי בארבעה הקשרים:

1) (1) ראש השב"כ מספר כי דיווח לראש הממשלה בהזדמנות הראשונה שלאחר האירוע "פירוט מלא של האירוע, כולל הוראתי לחיסול המחבלים..." (2) לדבריו, אמר ראש הממשלה שיש לצאת מהעניין בדרך זו או אחרת ולרדת מהכותרות.

2) ראש הממשלה נתן הסכמתו לצירוף ג' כאיש צוות בוועדת זורע.

3) שיחות ראש השב"כ עם מ"מ ראש הממשלה מר שמיר באוקטובר 1985, לפני פנייתו של ח. (ראובן חזק, סגן ראש השב"כ לשעבר — ג. א.) לראש הממשלה מר פרס.

הקשר 1: לדבריו, מסר ראש השב"כ את הפירוט המלא של האירועים לראש הממשלה מר שמיר בהזד־מנות הראשונה, שנפגשו בארבע עיניים. אך אינו זוכר בוודאות אם היה זה ביום ראשון ה־15 באפריל 1986. "סיפרתי לראש הממשלה פירוט מלא של האירוע, כולל זה שנתתי הוראה... ואני אמרתי לו גם שי. קיבל אותם במצב קשה מאוד. סוכם לצאת מהעניין בדרך זו או אחרת ולרדת מהכותרות. סיכמנו לא להגיד ליועץ המשפטי לממשלה, יצחק זמיר. אני לא סיפרתי על כך לכל אורך הדרך, לא לרמטכ"ל, לא לשר הביטחון ולא ליועץ המשפטי לממשלה, ומחוץ למערכת השב"כ לא סיפרתי על כך לאיש מלבד ראש הממשלה" (קטע מהודאתו של ראש השב"כ). ראש השב"כ לא מסביר בהודאתו, מדוע לא סיפר את הפרטים לשר הביטחון והדברים תמוהים ביותר, בהתחשב בעובדה שבשיחתו הנ"ל עם ראש הממשלה הזכיר את הוראת שר הביטחון להרוג את המחבלים, ואף נקרא לשר הביטחון לשיחת בירור בעניין. משנתבקש להסביר את הדברים בעדותו הנוספת במשטרה, אישר ראש השב"כ את דבריו לראש הממשלה בנדון והסביר: "אני אמרתי לשמיר שהוא, הכוונה למשה ארנס... אבל השיחה היתה לפני ההשתל־טות. לא שוחחתי לאחר ההשתלטות", ומוסיף בהמשך לגבי תוצאות הבירור עם השר ארנס: "לדעתי, בסופה של השיחה נחה דעתו של משה ארנס והוא הבין שהיתה כאן אי הבנה. ברצוני להוסיף, כי אני תמה כעת אם כך היו פני הדברים, למה לא קרא לי ראש הממשלה כדי להגיד לי למה אני אומר לו דבר אחד ולמשה ארנס דבר אחר".

הסבריו של ראש השב"כ מעוררים מספר תמיהות לגבי גירסתו הוא

בנוסף לדברים שציינו בהקשר זה, בהתייחס לשאלת הסמכות, הרי שהסבריו של ראש השב"כ מעוררים מספר תמיהות לגבי גירסתו הוא, בטענה שדיווח לראש הממשלה דיווח מלא, כדבריו. (1) מה טעם ראה ראש השב"כ להביא בפני ראש הממשלה את דברי שר הביט־חון לפני ההשתלטות, ומה רלוונטיות יש לדברים לגבי הוראותיו לאחר ההשתלטות? (2) כפי שצויין עפ"י הודעת שר הביטחון והודעת ראש הממשלה, דעתו של שר הביטחון (ראו. משה ארנס — ג. א.) לא נחה כלל מהעניין והאשר הנגע בעקבות הדברים הנ"ל למינוי ועדת זורע (ועדת החקירה הראשונה — ג. א.). (3) לגבי השאלה שמפנה ראש השב"כ לראש הממשלה, למה לא קרא לו לשיחת בירור אחרי שיחתו עם שר הביטחון, הרי שהתשובה מונחת דווקא בגירסתו של ראש הממשלה, ממנה עולה כי לא היה לו מה לברר עם ראש השב"כ, אלא להפנות תשומת לבו של שר הביטחון, כפי שאכן עשה.

ראש הממשלה מר שמיר מתאר את הדברים באופן שונה. לדבריו, "ראש השב"כ לא מסר לי שהוא נתן הוראה להרוג את המחבלים בהסתמך על... וממילא לא ביקש את הסכמתי אף פעם להשפיע על מהלך חקירתן של ועדת החקירה זורע ובלטמן".

(1) לגבי הדיווח סמוך לאחר האירוע אומר מר שמיר: "כנראה, ביום ראשון שלאחר האירוע, בבוקר, כנראה פגשתי את אברהם שלום והוא סיפר לי על עניין החטיפה, שהיה בלגן בסביבה והתגובבו הרבה אנשים, ביניהם אנשים שלא היה להם כל קשר לעניין, ושאותם שני אנשים שהוצאו מהאוטובוס חיים, הוכו... ובדרך לבית החולים, מתו. באותה הזדמנות סיפר לי דבר נוסף, כי כפי שהוא יודע, שר הביטחון נתן הוראה להרוג אותם".

בהמשך הודעתו, משהוקראה לו גירסת ראש השב"כ, אמר שמיר: "הוא אמר שאנשיו קיבלו את המחבלים במצב קשה. הוא לא הזכיר את השם י' ולא אמר אפילו ברמז כי הוא נתן את ההוראה... את שמו של י', או יותר נכון את הסיפור שאנשי שב"כ הרגו את המחבלים על פי הוראה, שמעתי בפעם הראשונה מפי שרים ששמעו את זה מ־ח' אחרי מאי 1986".

לאחר בירור אמר שר הביטחון כי ראש השב"כ התנצל בפניו ואמר שכנראה טעה

על פי דברי מר שמיר, בהזדמנות הראשונה שראה את שר הביטחון, סיפר לו מה ששמע מראש השב"כ, דהיינו ששר הביטחון נתן הוראה כזאת. שר הביטחון התרגז מאוד ואמר שזה לא נכון. לאחר שיחת הבירור עם ראש השב"כ אמר שר הביטחון לראש הממשלה, כי ראש השב"כ התנצל בפניו ואמר שכנראה טעה.

האירוע עם שר הביטחון, דהיינו דברי ראש השב"כ ושיחת הבירור, והעיקר העובדה שלא הוזכרו על ידי ראש השב"כ בראשונה במשטרה, אלא נלמדו מדברי ראש הממשלה ושר הביטחון, ורק אחר כך אושרו על ידי ראש השב"כ, מעוררים ספק לגבי גירסתו של ראש השב"כ, מחד גיסא, כפי שכבר נתחה הסברה, ומאידך גיסא, מחזקים את דבריו של מר שמיר.

(2) רצונו של מר שמיר לרדת מהכותרות בשלב הראשון, כדברי ראש השב"כ, ובהמשך התנגדותו להקמת ועדת חקירה, אינם שנויים במחלוקת ומובאים בברור בהודעתו של מר שמיר. לדבריו, בעקבות התצלו־מים בעיתונות התעורר לחץ ציבורי ולחץ של היועץ המשפטי לחקור את העניין. מר שמיר מציין, כי הוא התנגד לועדת חקירה מכיוון שחשב שלא צריך להקים רעש גדול, אבל קשה היה לעמוד בלחץ.

גם לגבי הקמת צוות בלטמן מציין מר שמיר, ואין על כך מחלוקת, כי לא היה שבע רצון, "מפני שרציתי שכל העניין יסגר". לדבריו, עד תום כהונתו לא היה לו קשר לנושא, לא התעניין ולא שאל את ראש השב"כ בעניין.

על פי דבריו של מר שמיר, הנתמכים בדבריו של שר הביטחון, הושפע שר הביטחון מהעובדה שראש השב"כ ייחס לו את מתן ההוראה, ואכן הסכים להקמת ועדת חקירה בראשות האלוף זורע.

כפי שפורט, עולה מדבריהם, כי בעקבות האירוע נוצר מתח בין צה"ל ובין השב"כ. ראש השב"כ אמר, שאנשי צה"ל מאשימים את השב"כ ואנשי השב"כ מאשימים את צה"ל בהריגת שני המחבלים, וע"כ ביקש ראש השב"כ שבוועדה ישתתף גם מישהו מאנשי השב"כ. כאשר האלוף זורע הוא איש צה"ל במקורו.

לאור האמור, הסכימו ראש הממשלה ושר הביטחון להיענות לבקשת ראש השב"כ. לדבריהם, נאמר להם שהאיש שהוצע להיות חבר בוועדת החקירה לא היה מעורב באירוע.

ראש השב"כ מציין בהודעתו, כי פנה לראש הממשלה לצרף איש שב"כ לוועדה, "כדי שישמור על האינטרסים של השב"כ בוועדה, מפני שחששתי שללא צירוף איש שב"כ, הסוד עלול לצאת".

נראה לנו, כי החשש הסובייקטיווי של ראש השב"כ, ועובדת צירופו של ג' (יאיר גנוסר — ג. א.) לוועדת זורע, אין בהם כדי להצביע על ידיעת ראש הממשלה מר שמיר את פרטי האירוע ואת המטרה האמיתית לצירופו של ג' לוועדה, והיינו לסייע בפעולות החיפוי בוועדה.

לאור האמור, אין לדעתנו אפשרות לקבוע, כי ראש הממשלה ידע את מטרתו של ראש השב"כ בצירופו של ג' לוועדה, כלומר שנ. צורך משום "שהסוד עלול לצאת", ולפיכך גם לא ניתן לקבוע כי בהסכמתו של ראש הממשלה לצירופו של ג' לוועדת זורע נטל ביודעין חלק בפעולות החיפוי.

הקשר 3: דברי ראש השב"כ, לפיהם שאל ראש הממשלה מר שמיר, כשהוחלט על הקמת ועדת חקירה, האם המעורבים ישתקו. הוצגו בפני מר שמיר, וע"כ השיב: "[illegible], לא שאלתי ולא יכולתי לשאול שאלה כזאת. ברצוני להדגיש, שלמעשה עד שהנושא לא הועלה על ידי ח. אני לא ידעתי ולא עלה בדעתי שיש פעולות לגבי הפרות האמת בפני ועדת החקירה של זורע וצוות בלטמן".

ראוי להזכיר בהקשר זה את דבריו של י', מקבל ההוראה מראש השב"כ ואחד "שותפי הסוד", לפיהם לאחר שהוחלט על הקמת ועדת זורע שאל אותו ראש השב"כ אם "המעורבים במעשה ישתקו". לדברי י', "הבנתי שזו שאלה הנובעת משאלת ראש הממשלה".

כפי שכבר הובהר בהזדמנויות קודמות בחוות דעת זו, ניתן לקבוע שאנשי השב"כ שותפי הסוד היו משוכנעים שכל שנעשה בקשר עם אירועי אוטובוס 300 נעשה על דעת ובגיבוי הדרג המדיני. ראש השב"כ חזר והבהיר את הדברים בפני "שותפי הסוד", אך אין עובדה זו יכולה להוות ראיה נגד ראש הממשלה מר שמיר. כאשר איש מבין האנשים אינו מציין ולא במילה כי שמע אמירה כלשהי באופן ישיר מראש הממשלה בקשר עם פרשת אוטובוס 300 בכלל ובעניין שתיקת המעורבים בפרט.

פרס גרס, שאם ראש וסגן אינם יכולים לעבוד יחד, על הסגן ללכת

הקשר 4: לדברי ראש השב"כ, כשראש הממשלה מר פרס היה בחו"ל באוקטובר 1985, לפני שח' (ראובן חזק — ג.א) היה אצלו, סיפר ראש השב"כ למ"מ ראש הממשלה מר שמיר על הפוטש ושח' "בגד בעניין האו־טובוס". לדבריו, הציע מר שמיר להוציא את ח' מהעניינים "ונעביר את זה".

לדברי מר שמיר, כל העניין צף ועלה באוקטובר 1985, כאשר ח' הזכיר עוזרו את העניין ואז שמע מראש הממשלה מר פרס על פגישתו עם ח' ואת תוכן השיחה ביניהם. לדעת שניהם, היה מקום להתייחס אל העניין כאל אינטריגה ולא חשבו שיש לנקוט צעדים נגד ראש השב"כ.

עמדתו לא השתנתה גם כשהיועץ המשפטי לממשלה התערב. לדבריו, בהמשך האירועים התעוררה שאלת אישור או אחריות הדרג המדיני, שכאמור מוכחשים על ידו מכל וכל.

מר שמיר לא נתבקש להגיב על דברי ראש השב"כ כפי שהובאו לעיל.

על פי דברי ראש הממשלה מר פרס, הזמנת הבעיה והיקפה נודעו לו מפי היועץ המשפטי לממשלה. משי־חותיו עם ח' הגיע למסקנה שאם ראש וסגן אינם יכולים לעבוד יחד, על הסגן ללכת. לדברי מר פרס, נוצר אצלו הרושם שח' בא אליו לא בנושא האוטובוס והחיפוי אלא בנושא ראש השב"כ ובהחלפתו.

יוצא, אפוא, שדברי מר פרס תומכים בדברי מר שמיר שהובאו לעיל.

תגובתו של מר שמיר, כפי שתוארה על ידי ראש השב"כ, תואמת את גישתו לנושא על פי הודעתו, לפיה כל נושא אוטובוס 300 ראוי לו שייסגר וכל חשיפה, בדיקה ובירור בעניין. אם בשלב הודעות ואם בשלב שח' ואחר כך היועץ המשפטי לממשלה פנו לראש הממשלה, עלולים לגרום נזק לשב"כ, ואם ח' מעורר את הנושא, ראוי לו ללכת.

לא כאן המקום לבדוק את הגישה כפי שתוארה לעיל, אך תגובתו של מר שמיר, כפי שתיאר אותה ראש השב"כ, אינה בהכרח תומכת בטענה שראש הממשלה מר שמיר ידע את דבר ההוראה והחיפוי.

בנוסף לכל האמור, ניסה ראש השב"כ לתמוך את גירסתו, כי היה לו גיבוי הדרג המדיני, להצביע על ידיעתו של ראש הממשלה שמיר בנושא. לפרטי האירוע והחיפוי, בהתייחסו לאנשים ואירועים כמפורט: 1. ראש הממשלה ש. פרס; 2. ג' היה נוכח בשיחה בין ראש השב"כ ומר שמיר בעניין החיפוי; 3. מר מודעי, שר המשפטים ועו"ד ר. כספי (בעניין שיחת הטלפון של ראש הממשלה מר שמיר למר מודעי); 4. ראש השב"כ טוען שאמר בפני מ"מ ראש הממשלה מר שמיר בזמן דיון בקבינט, כי פעל על פי סמכות שהיתה לו מראש הממשלה מר שמיר.

1. ניסיון לחיזוק ע"י ראש הממשלה ש. פרס. ראש השב"כ מספר בהודעתו, כי באוקטובר 1985, כשנסתיימו ההליכים בוועדות החקירה בבה"ד, דרש ממנו ח' להתפטר בגין אחריותו לתקלה באירועי קו האוטובוס 300 וההוראתו לעניין החיפוי. אחריו הגיעו אליו גם ר. ומ. באותו נושא. עם שובו של ראש הממשלה פרס מחו"ל, נפגש אתו ראש השב"כ בביתו וסיפר לו את כל פרשת האוטובוס מתחילתה, כולל החיפוי, והוסיף: "שאלתי אותו מה חידשתי לו, כי כשהוא מונה לתפקידו כראש הממשלה התחלתי לספר לו על הפרשה והוא הפסיק אותי ואמר לי כי שמיר כבר אמר לי שצריך לצאת מזה".

אם נרמז בדברים שראש השב"כ הבין מראש הממשלה מר פרס, כי כשמונה לתפקיד דיווח לו מר שמיר את פרטי האירוע הרי שע"פ המשכה של השיחה המתוארת, שהתקיימה באוקטובר 1985, ברור גם מדברי ראש השב"כ, שראש הממשלה מר פרס הבהיר לו שמר שמיר לא סיפר לו "שום פרטים מעבר למה שהופיע בעיתונות בנושא זה".

בהתייחס לעובדה שמר פרס, ראש הממשלה, הפסיק את הדיווח של ראש השב"כ. כפי שתואר, מציין מר פרס כי באומרו "ידוע לי", "התכוונתי לעניין הטיפול המש־פטי בתא"ל יצחק מרדכי ובאנשי השב"כ".

גם מ"מ ראש הממשלה שמיר, בדבריו מיום 29.8.86 בתשובה לשאלה בנדון, משיב: "איני זוכר שאמרתי משהו לראש הממשלה הנוכחי בעניין זה". ומוסיף, כי אינו זוכר שראש השב"כ סיפר לו פרטים על הריגת המחבלים ופעולות החיפוי. "ואני גם לא שאלתי. מכיוון שלא העליתי על דעתי שקיימת בעיה כזו, ראש השב"כ ביקש ממני שאפגש עם ח' והסכמתי".

יוצא, אפוא, שע"פ דברי ראש הממשלה מר שמיר וראש הממשלה דאז מר פרס, מר שמיר לא דיווח למר פרס פרטים בנדון.

מדברי ראש הממשלה מר פרס, הנתמכים בדברי מר שמיר, אי אפשר לקבוע שמר פרס ידע ממר שמיר ו/או מראש השב"כ על ההוראה להמתת המחבלים ופעולות החיפוי, לפני ששמע את הדברים מח' באוקטובר 1985. מהדברים אותם ציין ראש השב"כ לגבי שיחותיו עם ראש הממשלה מר פרס אשר פורטו לעיל, אי אפשר, אפוא, ללמוד שראש הממשלה שמיר ידע על ההוראה להמתת המחבלים ופעולות החיפוי, ושדיווח על כך למר פרס.

מודעי אינו מאשר את הפרטים כפי שתוארו ע"י ראש השב"כ

2. ניסיון לחיזוק ע"י ג'. משעמד ראש השב"כ על דעתו, כי מר שמיר ידע את עובדות האירוע והחיפוי, נשאל בחקירתו במשטרה האם ידוע לו על שיחה בין ראש הממשלה מר שמיר לבין אדם אחר על הפרשה מאז האירוע ועד היום. ראש השב"כ הזכיר שיחה בין שמיר לג' בתקופה שבין מארס 1986 ומאי 1986, בנושא החי־פוי. לדבריו, השיחה התקיימה בנוכחותו והשתמע לו מהשיחה, כי מר שמיר ידע על החיפוי.

הדברים הוצגו בחקירה נוספת לג' ולדבריו מפברואר 1986 קיים פגישות עם שרים, ראש הממשלה שמיר וראש הממשלה פרס לגבי עתידו בשב"כ. ולדבריו תוכן השיחות נסב על עתידו בשב"כ והובהר לו שהם אינם רואים בחלקו בפרשה כתם לגבי עתידו.

ג' מציין, כי בשיחות אלה "לא נאמרו דברים שיש בהם לאמת או להזים את דברי ראש השב"כ לגבי ידיעתו של מר שמיר כפי שהוזכר".

3. ניסיון לחיזוק ע"י שר המשפטים מודעי ועו"ד רם כספי. ראש השב"כ רואה חיזוק נוסף לעובדה, שראש הממשלה שמיר ידע, כטענתו, על החיפוי ועל מינויו של ג' כחבר בוועדת זורע, משיחת הטלפון שהתקיימה בין ראש הממשלה שמיר ומר מודעי, שר המשפטים, שיחה שנערכה בנוכחותו וע"פ בקשתו. לדבריו, באותה שיחה אמר מר שמיר למר מודעי, כי בהמשך לשיחתם מאתמול הוא רוצה להבהיר לו, כי הוא ידע על כל העניין של ג' וכי המינוי היה על דעתו, ומוסיף ראש השב"כ ואומר: "לי היה ברור, ואני בטוח שגם להם היה ברור, שהכוונה היא לחיפוי".

כפי שעולה מחומר הראיות, ביום 1.5.86. סמוך לאחר כניסתו של מר מודעי לתפקיד שר המשפטים, התקיימה ישיבה אצל ראש הממשלה מר פרס. בה השתתפו גם מ"מ ראש הממשלה מר שמיר, שר הביטחון מר רבין, ראש השב"כ והמזכיר הצבאי. בישיבה השתתף גם עו"ד כספי, אשר מאז חודש פברואר, עפ"י בקשת ראש הממשלה, ניסה לסייע בנושא. הפגישה נועדה להכניס את שר המשפטים לתמונה באשר להתלבטויות לגבי דרך הטיפול בפרשה. בתום הישיבה ביקש עו"ד כספי לשוחח עם השר מודעי בארבע עיניים, כדי לברר אם ידועה לשר המשפטים גירסת ראש השב"כ כי פעילותו בפרשה היתה בסמכות וברשות ראש הממשלה דאז מר שמיר.

לדברי עו"ד כספי, השיב ע"כ השר מודעי כי שמע את הטענה, אך לדבריו בתשובה לשאלה שהופנה אל מר שמיר בעניין, "הוא לא אישר ולא הכחיש". עו"ד כספי עידכן את ראש השב"כ בפרטי השיחה, ומיד לאחר מכן ביקש שר המשפטים לקיים שיחה עם ראש השב"כ בארבע עיניים. עפ"י דברי ראש השב"כ, אמר לו השר מודעי באותה שיחה כי מר שמיר אינו מכחיש ואינו מאשר כי ידע על החיפוי.

ברשות ראש הממשלה מר פרס, פנה ראש השב"כ למר שמיר בבקשה שיגיד למודעי שהוא ידע על החי־פוי. מר שמיר שאל את ראש השב"כ אם זה יפתור את הבעיה. משענה בחיוב, הרים כאמור מר שמיר טלפון למר מודעי ואמר לו כי "הוא ידע על כל העניין של ג' וכי המינוי היה על דעתו".

השר מודעי אינו מאשר את פרטי השיחה כפי שתוארה ע"י ראש השב"כ. לדבריו, מר שמיר אמר לו שהוא לא ידע על העניין, ומשהוקראה לו הודעת ראש השב"כ לגבי השיחה, הרי שלדעתו הדברים בעניין ידיעתו של מר שמיר על פעולות החיפוי ועל מינויו של ג' לא עלו בשיחה זו.

איש בנוסף לראש השב"כ לא מאשר שראש הממשלה שמיר ידע

ראש הממשלה מר שמיר זוכר, כי בתקופה שמר מו־דעי נכנס לתפקיד שר המשפטים ורצה לדעת פרטים על הפרשה, קיים אתו מספר שיחות. בהן סיפר לו את הידוע לו והביע את עמדתו לפיה יש למנוע חשיפת העניין כולו ולגמור בחקירה פנימית. ומוסיף מר שמיר: "אם נשאלתי על ידו אם ידעתי על מינויו של ג' כחבר ועדת זורע, בוודאי אישרתי זאת. משום שאכן מינויו של ג' היה על דעתי". ראוי לציין, כי דבריו של מר שמיר בשיחת הטלפון עם השר מודעי, אפילו לפי גירסתו של ראש השב"כ, באו כתגובה לבקשה מפורשת של ראש השב"כ שמר שמיר יאשר למר מודעי שהוא ידע על החיפוי.

העובדה שהתשובה התייחסה רק לעניין מינויו של ג' בוועדת זורע, יש בה כדי להחליש את טענתו של ראש השב"כ, ומכל מקום ודאי שאינה יכולה לשמש חיזוק לגירסתו של ראש השב"כ בדבר ידיעתו של מר שמיר על פעולות החיפוי.

4. ניסיון לחיזוק ע"י העימות עם מר שמיר. על פי חומר החקירה ועדויות כל המעורבים, עולה בברור, כי מר שמיר לא אישר ולא הכחיש בכל פורום שהוא את ידיעתו באשר לאירועי אוטובוס 300, כולל נושא החיפוי.

עד אוקטובר 1985 היו הדברים כמעט חסויים, וגם לדברי ראש השב"כ ידעו על כך רק ראש הממשלה ומספר אנשי שב"כ "שותפי סוד". כפי שכבר הובהר, הרי שאיש בנוסף לראש השב"כ לא מאשר ו/או מחזק את ידיעתו של ראש הממשלה מר שמיר.

גם מאז אוקטובר 1985, שאז שוחח ח' עם ראש הממשלה מר פרס התחילו בדיקות ושיחות בירור בנושא בפורומים שונים, הרי שע"פ העדויות ברור שמר שמיר לא אישר ולא הכחיש את דברי ראש השב"כ. (עד ליום 24.6.86, בו התקיים הדיון בוועדת שרים, ערב החנינה, שאז הכחיש ראש הממשלה ידיעה בעניין, כפי שפורט).

הראיה, אפוא, כי מאז נחשפה הפרשה נוצר מצב לפיו ראש השב"כ חזר וטען, אם בפירוש או מכללא, כי פעל "ברשות ובסמכות" מר שמיר לגבי האירוע ופעולות החיפוי. אך הדברים נאמרו על ידו בעיקר בשיחות בארבע עיניים, ומכל מקום לא בפני מר שמיר. (עדות עו"ד כספי ופרוטוקול מתאריך 24.6.86 ע"פ דברי מר פרס).

שר המשפטים מודעי מציין, שראש השב"כ סיפר לו על השתלשלות האירועים בצורה כללית מאוד, גם על החיפוי, אך לא סיפר לו כי דיווח בזמנו לראש הממשלה שמיר.

גם ראש השב"כ מאשר רק מקרה אחד בו "הטיח", כדבריו, את הדברים בפני מר שמיר. וזה היה בישיבת קבינט מתאריך 11.4.86, בה לדבריו התפרץ וטען כי פעל על פי סמכות שהיתה לו מראש הממשלה מר שמיר.

פרוטוקול הישיבה נבדק על ידינו. הישיבה לא היתה ישיבת קבינט אלא התייעצות שרים, ואין ברשום אישור לדברים כנטען ע"י ראש השב"כ.

ראש הממשלה מדגיש בעדותו, כי בנוכחותו אף פעם לא אמר ראש השב"כ דברים כאלה. "אילו היה אומר הייתי מגיב".

סוף בעמ' 23

מי עמד מאחורי דו"ח השב"כ?

עדנה ארבל

יהודית קרפ

מאת גדעון אלון

בראש צוות הבדיקה שעסק במשך שלושה חו־דשים בהכנת הדו"ח המקיף על השב"כ, עמד היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, אולם את עיקר העבודה המעשית נטלו על שכמן המישנה ליועץ המשפטי לממשלה, הגב' יהודית קרפ, פרקליטת מחוז המרכז, הגב' עדנה ארבל, ויצחק אליאסוף, ממונה בכיר על חקיקה ויועץ לשר למשפטים.

הגב' קרפ ליוותה את פרשת השב"כ יחד עם היועץ המשפטי לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, כמעט מתחילתה. היא היתה שותפה לפגישות שקיים זמיר עם שלושת אנשי השב"כ שחשפו את הפרשה (חזק, רדאי ומלכה). היא היתה שותפה להחלטתו של זמיר להורות למשטרה לפתוח בחקירה. בזמנו מתחו עליה (ועל המישנה לפרקליט המדינה, דורית בייניש, ועל עוזרתו הבכירה של זמיר, הגב' יהודית צור) גורמים פוליטיים שהתנגדו לחקירה, ביקורת חריפה כשכינו אותן בשם "שלוש האמאזונות". הגב' קרפ היתה הרוח החיה שמאחורי הכנת הדו"ח.

הגב' עדנה ארבל שולבה בצוות ע"י חריש, עם כינונו בחודש ספטמבר ש.ז. עד אז לא היתה מעורבת בפרשת השב"כ, אולם גורמים משפטיים מדגישים, כי תודות לכישוריה המשפטיים הברוכים, היא השתלבה היטב בצוות ותרמה לו רבות. בעבר נמנתה הגב' ארבל עם צוות אוספי החומר של ועדת החקירה בעקבות הטבח במחנות הפליטים סברה ושאתילה בביירות.

هكذا من الاصل

כלכלה ועסקים

שרת הבריאות בכושר מלא

שרת הבריאות הוכיחה שלשום שהיא השת־לבה היטב בתפקידה. בהופעה נרגשת בפני הקבינט הכלכלי טענה שושנה ארבלי־אלמוזלינו שאי אפשר לקצץ בתקציבה אפילו שקל אחד, ואין גם להנהיג אגרת ביקור אצל רופא או אגרת אשפוז.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

שרת הבריאות אומרת זאת, למרות שמן ה־מפורסמות הוא שהציוד היקר בבתי־החולים מופעל במשמרת אחת בלבד, והבזבוז זועק השמימה. כל בית־חולים רוכש את "המלה האחרונה", בלי תכנון ובלי התמחות, ואח"כ טוען שאין תקציב לתחזק את הציוד.

ובאשר לאגרה: כשהונהגה באחרונה קופת־חולים "מכבי" תשלום של 3 שקלים בעבור ביקור אצל רופא, ירד מספר הביקורים ב־14%! אז מדוע להתנגד לצעד הגיוני שיקל את העומס מעל המערכת וישפר את השירות באמת?

גם כשהחלה קופת־חולים הכללית לגבות תשלום בעבור תרופות ירד הביקוש לתרופות פלאים והקופה חסכה סכומי עתק.

שרת הבריאות טוענת שהפנייה לבית־חולים צריכה להיות "חינם". מהו ה"חינם" הזה? הרי לא זו בלבד שכל שכיר משלם ביטוח רפואי מלא, אלא המעביד מפריש בעבורו עוד 5% מהשכר ברוטו לקופת־חולים כ"מס מקביל"; ואם לא די בתשלומים אלה, נאלץ האוצר להזרים כספים נוספים לקופ"ח, ומשמעות הדבר אינפלציה — וגם זה "מחיר", הנגבה דווקא מהשכבות החלשות.

כיום מקובלת בבתי־חולים הפרקטיקה הבאה: מזמינים את החולה ליום ה', שולחים אותו הביתה לשישי־שבת וביום ב' מנתחים. כך גובים בתי־החולים דמי ימי אשפוז מיותרים מקופות־החולים. אם יגבו מכל חולה 8 שקלים בעבור יום אשפוז, ידאגו כבר החולים עצמם שהתופעה תיעלם.

שרת הבריאות רוצה ברפואה "שוויונית". אך האין זו אלא בדיחה גרועה לדבר על שוויון כאשר הרפואה השחורה פורחת דווקא במצב הנוכחי, וכשהתורים — אפילו לניתוחים של מה־בכך — ארוכים עד אין קץ?

אלמוזלינו רוצה שיגבו היטל של 2% על תש־לומי מס הכנסה — מכולם. כלומר, שהמערכת לא תתייעל, לא תשתנה, אלא פשוט שיתוספו לה משאבים כדי שתוכל להמשיך ולפעול בחוסר יעילות. ואם באותה הזדמנות תתייקר גם עלות העבודה — בתקופה שהכל מדברים על הצורך בהורדת עלות זו — אין זה מטריד את שרת הבריאות.

אלמוזלינו — היטל יפתור את הבעיות

הוקמה חברה חדשה לשיווק מוצרי מזון ישראליים בארה"ב

שותפות בין חברת הענק "יוניברסל" ו"לודסטון"

מאת יונתן שרמן

חברה משותפת חדשה לשיווק מוצרי מזון ישראליים בארה"ב הוקמה בימים אלה כשותפות של חברת הענק "יוניברסל", באמצעות החברה־הבת "רימה", וחברת השיווק "לודסטון" הפעילה זה כמה שנים בשוק זה.

"לודסטון" משווקת כבר כיום מוצרי מזון בסכום של כ־5 מיליוני דולר לארה"ב, בעיקר לחוף המזרחי, ובאמצעות החברה החדשה היא מקווה לתגבר את מערכת השיווק שלה לאזורים נוספים בארה"ב.

"לודסטון" היא בבעלות אבי מול־רגו, ישראלי לשעבר, ורובי ציטרמן; המשרד בארץ מנוהל על־ידי רני ליטני.

"יוניברסל" היא אחת מחברות המזון הגדולות בארה"ב, עם מחזור מכירות של יותר מ־600 מיליון דולר, והיא מתמחה בין השאר ביבוא מוצרי מזון באמצעות החברה־הבת "רימה" המצטיינת בחנויות המכולת במישרין לצרכנים באמצעות רשת ברוקרים הפרוסה ברחבי ארה"ב.

"לודסטון" שיווקה בעבר מוצרים של חברות דוגמת "תיסה", "אסם", "עלית", "פרי מג", "פרי העמק" ועוד. החברה החדשה מתכוונת לפעול בשלושה מישורים לשיווק המוצרים הישראליים בארה"ב — השוק הערבי, שוק הגורמה (מוצרי איכות) והשוק המוסדי, וכך להרחיב את פריסת המוצרים הישראליים בארה"ב.

החברה החדשה תתחרה בחברת השיווק של מורי לנדה, המוקמת בי־מים אלה למטרה דומה, ובין השת־תיים עשויה להתפתח תחרות על ייצוג יצרנים ישראליים בארה"ב.

רני ליטני סבור בהקשר זה, כי שתי החברות יכולות לזהות יחדיו, אם על־ידי פנייה לאזורי שיווק שונים או על־ידי ייצוג חברות המתחרות זו בזו ושאינן יכולות לדור בכפיפה אחת מבחינה שיווקית, דוגמת "אסם" ו"ויטה", ששתיהן מייצרות מרקים.

לא הופחתו שיעורי מס הקנייה על שטיחים

אף שמוטל עליהם שיעור המיסוי הגבוה ביותר בארץ — לאחר מכוניות ומכשירי וידאו

מאת יונתן שרמן

הפחתת המכסים שתיכנס לתוקף בתחילת 1987, תשפיע בצורה שולית בלבד על מחירי השטיחים המיובאים, שהם מהמוצרים בעלי שיעור המיסוי הגבוה ביותר בארץ — לאחר מכוניות ומכשירי וידאו.

באגף המכס החליטו שהמכס על שטיחים יופחת בשיעור שבין 2 ל־10 אחוזים, כמתבקש מההסכמים הבין־לאומיים שישראל חתומה עליהם; אך מסי הקנייה על השטיחים לא יופחתו.

מס הקנייה המוטל על שטיחים מיובאים מגיע כיום ל־45 אחוזים, לבד מהמכס הגבוה של עשרות אחוזים ומס שקלי קבוע של 8 שקלים לכל מ"ר של שטיח מיובא, וזאת בהשוואה למס קנייה של 20 אחוזים בלבד המוטל על שטיחים מתוצרת מקומית.

באגף המכס ציינו בתגובה, כי ההחלטה על הפחתת מסי הקנייה נועדה ליישר קו במדרגות המיסוי השונות, וכפי שיש מוצרים שמס הקנייה עליהם הופחת כך יש מוצרים שמס הקנייה עליהם הועלה. באגף המכס לא רצו לחשוף את השיקולים שמאחורי אי הפחתת מסי הקנייה על שטיחים.

ענף השטיחים בארץ נשלט על־ידי תשלובת שטיחי כרמל, שבבעלות ח"כ אברהם שפירא, והגבוהה שיש לשטיחים מתוצרת מקומית — נמכרים שטיחים מיובאים במחירים הגבוהים עד כדי 500 אחוזים ממחירים בחו"ל.

יצוין, כי גם בעבר נהנתה תשלובת שטיחי כרמל מתמיכתם של משרדי הממשלה, ובפברואר 86' היה ענף השטיחים המקומי הענף הראשון והיחיד שזכה לאישור העלאות מחירים בתחום הטקסטיל.

עסיס מבקשת לגייס 3–4 מיליון דולר באג"ח להמרה

התמורה נועדה להרחבת מערך ההשקעות של החברה

מאת יהודה שרוני

חברת עסיס החוקות מבקשת לגייס בבורסה 4–5 מיליוני דולר באמצעות איגרות חוב הניתנות להמרה במניות, כך נודע ל"הארץ". החברה מבקשת להשתמש בתמורת ההנפקה כדי להשקיע בהבטת הנכ־סים הלא ניידים של החברה לבנייה (עסיס מחזיקה מגרש גדול ברמת־גן והיא מתכוונת להקים עליו מבנה גדול), וכן כדי לאפשר הוצאתו אל הפועל של האיחוד בין עסיס תעשיות לחברת מן, שעליו הוחלט לפני כמה שבועות.

נודע כי הדרישה לגיוס הון השמעה גם מצד גורמים בבנק לאומי, בעת שטכם על פריסת תוכניתיה של חברת ההשקעות לנדקו — המחזיקה 73 אחוז ממניות עסיס — לבנק לאומי. כדי לקדם את נושא איחוד ההון, חילקה החברה לפני שבועות מספר דיווידנד במ־ניות הטבה בשיעור של 9900 אחוז.

הון המניות של עסיס מורכב משני סוגי מניות, ולא מן הנמנע כי בעת הדיון על הבקשה לגיוס הון תתבקש החברה לאחד את שני הסוגים.

אהרון רובינשטיין, יו"ר מועצת המנהלים של חברת ההשקעות לנדקו, אישר בתגובה את תוכניות עסיס לגיוס הון, אך לדבריו, טרם התקבלה החלטה סופית בנדון.

אנשים ועסקים / אריה לביא

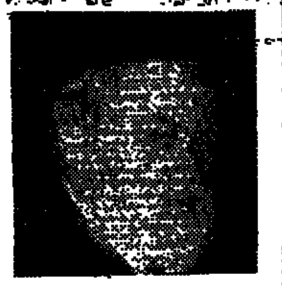

אברהם שפירא: הכל תלוי בגיור כהלכה

יו"ר ועדת הכספים של הכ־נסת ח"כ אברהם שפירא היה אורח איגוד חברות הביטוח באסיפה השנתית של האיגוד שנערכה בשבוע שעבר במלון הילטון בתל־אביב. שפירא מיקד את דבריו בעיקר בתוכנית הכלכלית, אך לא יכול היה לסיים בלא לקבוע חד־משמעית, שלא יינתן יד לשום דבר בלא שיובטח "גיור כהלכה".

נשיא מודה לנשיא

נשיא המועדון המסחרי והת־עשייתי ד"ר אשר הלפרין החליט להציג את המיגוון הרחב של הסקטורים המיוצגים במוע־דון. לפני שבועיים כאשר הרצה במועדון נשיא התאחדות הת־עשיינים דב לאוטמן, התבקש להודות לו בשם המועדון נשיא איגוד הבנקים אלי הורוביץ. בשבוע שעבר הרצה במועדון אלי הורוביץ, וד"ר הלפרין ביקש מנשיא איגוד לשכות המסחר דני גילרמן להודות על ההרצאה. השבוע יופיע גילרמן, והשאלה היא מי יתבקש להודות לגילרמן, כדי לא להציג מה מסורת שנהג ד"ר הלפרין.

בוקשפן רוצה שיתוף פעולה עם לשכת התיאום

נשיא ארגוני העצמאים אלדד בוקשפן מנסה להשיג לעצמו מעמד של הכוח הרביעי במשק, לאחר הממשלה, המעסיקים וה־הסתדרות. עד כה התקשה בוקשפן להשיג מעמד זה. השבוע ביקש להשתתף בדיוני הרפורמה במסים בשמם של העצמאים, אך לא נענה, והוא מאיים לפנות לבג"ץ.

מתברר כי יוזמתו לכבוש מקום ככוח הרביעי במשק אינה מונעת ממנו לנסות ולהצטרף לכוחות הקיימים. בחודשים ה־אחרונים הוא הציע ללשכת התיאום של הארגונים הכל־כליים נוסחאות שונות להצ־טרפות לפעולות הלשכה, אך פניות אלה לא נענו עד כה.

בוקשפן עצמו מעדיף לנסח זאת אחרת: הצעתי להם שיתוף פעולה בתחומים שונים. למיטב ידיעתי, הם טרם דנו בהצעתנו בכובד ראש ו"אבותנו עדיין ממתינים". בלשכת התיאום אין ממהרים להחליט. גם כך יש שם די חילוקי דעות.

התוכנית הכלכלית מנעה עימות בחברת העובדים

השיחות על עתיד התוכנית הכלכלית היטיבו עם התסד־רות לפחות מבחינה אחת — הם מנעו עימות בין חיים הבישלה, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, לבין הנהלת "כור" בשאלה של תחולת ההסכמים הארציים על מתן תוספת דרגה לעובדי "תדיראן".

הבישלד היה אמור לפסוק בנושא זה כבר לפני שבועיים, וב"תדיראן" איימו בצעדים קי־צוניים אם יפסוק נגדם. אבל בלהט התוכנית הכלכלית נדחק הנושא לקרן זווית והעימות נמנע.

נחישות החלטתם של ראשי "תדיראן" ו"כור" בעניין זה מקורה בכך, שאם יפסוק הבי־שלד נגדם — אוטומטית יחול ההסכם על כל עובדי "כור", ומשמעות הדבר תוספת שכר של כ־8 אחוזים, תוספת ש"כור" אינה יכולה לעמוד בה כיום.

(יונתן שרמן)

אוריאל לין בעד מס רווחי הון

הממונה לשעבר על הכנסות המדינה, ח"כ אוריאל לין, מחייב להטיל מס על רווחי הון בבורסה. לדעתו זה מס מוצדק מי שמרוויח — שישלם. ח"כ לין דוחה את טענת האוצר כי יש קושי בגביית המס; ודוע הגבייה במקום כזה יכולה להיות המע־רכת הבנקאית. באמצעות ניכוי מס במקור בשיעור אחיד מכל עיסקה שתניב רווח למשקיע. ההתחשבנות הסופית, עם של־טונות המס תיעשה, לדבריו, עם הגשת הצהרת ההון בסוף השנה.

(עדנה אריהור)

עצה חינם לבעלי האופציות של בנק צפון אמריקה

עצה יוצאת דופן נתן השבוע המנהל המורשה של בנק צפון אמריקה יוסף ויגרצין למחזיקי כתבי האופציה של הבנק, האמ־רים לפקוע מחר. ויגרצין מציין, כי בעקבות שורה של אירועים שהתגלו בבנק מונה לו מנהל מורשה, ולא נראה כי המסחר במניות הבנק יחודש. המנהל המורשה של הבנק ממליץ לאור זאת לשקול בכובד־ראש כל השקעה נוספת בניירות הערך של הבנק, ובמסגרת זאת גם להיוועץ בעורכי־דין וביועצים להשקעות בני"ע.

(יהודה שרוני)

60 חברות נרשמו עד כה ליריד בקהיר

60 חברות וגופים ישראליים נרשמו עד כה ליריד קהיר, שייערך בחודש מרס 1987. הנספח המסחרי בשגרירות ישר־אל במצרים, יוסף שבו, אמר כי בין החברות שנרשמו בולטות חברות בתחומי הארגו־תעשייה, אנרגיה סולרית, חלפים לרכב, תשומות לבנייה, מכונות וציוד אלקטרוני ועוד.

הנספח המסחרי ציין כי באחרונה ביקרו בישראל שורה של אנשי עסקים מצריים שבי־קשו לבחון מקרוב אפשרויות לשיתוף פעולה עם גורמי תע־שייה.

(עדנה אריהור)

העורך: נחמיה שטרסלר

השקם בתצהיר לבית־המשפט:

"אושיות" העבירה ביטוח מועדון השקם ל"רותם" עקב אי יכולת עסקית

מאת אריה לביא

חברת אושיות העבירה את ביטוח מועדון השקם למבטח אחר — חברת רותם — עקב אי יכולתה לעמוד בדרישותיו של המספק על הביטוח, כותב יואל הרצל מנהל מועדון השקם בתצהיר שהגיש אתמול בבוקר לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב.

התצהיר הוגש במסגרת בקשתה של חברת אושיות להוציא צו על תנאי נגד השקם, כדי למנוע העברת ביטוחי מועדון השקם לחברת רותם מקבוצת הפניקס.

מנהל מועדון השקם קובע, שעד תימת הסכם עם חברת ביטוח אחרת אינו בנגוד הפרת ההסכם עם אושיות, שכן ההווה בין אושיות לבין השקם לא הבטיח לאושיות בלעדיות. לטענת בקשותיה של האחרונה, הידיעות על מצבה של אושיות גרמו לכך שהשקם ביקש מהחברה ביטוחות כספיים, כדי להבטיח את זכויות החברים במועדון השקם.

עם העברת הביטוחים של המועדון לרותם, מקבוצת הסנה, אין לאושיות כל מעמד בבקשה למתן צו מניעה נגד השקם, נטען בתצהיר. ההסכם בין רותם לשקם נקבע ב־1 במאי 1986.

החל ממאי קיים השקם מגעים עם אנשי רותם בנוגע לטפול בתחום החיי מאושיות, כדי לבדוק את האפשרויות להרחיב את ההסכם. בפגישה זו, מודע מנהל השקם, הבטיח אלפרד גרלץ מנכ"ל קבוצת הסנה לעמוד על ההטבות הייחודיות של השקם ולהיות גם להבא אטרקטיבי". ההטבות ניתנות בידיעה שתקציבי הביטוח בכנסה עצמם עומדים להיקבע בתנאות ההטבות הייחודיות ויינתנו במסגרת התוקפות. לפיות ההבטחות אלה, חרדו תנאי הביטוח של חברי המועדון.

עוד טוען מנהל מועדון השקם, כי השקם כלל לא עודד את אושיות להשקיע משאבי פיתוח מסוג כלשהו במסגרת ההסכם עם המועדון. עוד נטען, שבניגוד לטענת אושיות, לא ידוע לשקם דבר הקרבת עצ־מאותה של אושיות כדי לענות על דרישות כלשהן של מועדון השקם.

אושר לחירון להשקיע בבנקאיות שבהסדר

מנהלי חברת ההשקעות חירון פנו בשבוע שעבר אל הרשות לניירות ערך בבקשה יוצאת דופן. הם ביקשו אישור להשקיע את יתרת ההון שגויס לפני שנים מספר, במניות בנקאיות שבהסדר ולא באיגרות חוב. עד כה היה מקובל כי חברה משקיעה את תמורת ההנפקה באיגרות חוב של המדינה, עד לניצול כספי ההנפקה.

פנייתם של מנהלי חירון נעשתה לנוכח רמות התשואה לפדיון הגבוהות שבהן נסחרות מניות ההסדר (15 אחוז), וזאת בהשוואה לרמות התשואה הנמו־כות יותר (11 אחוז) שבהן נסחרות האיגרות הדולריות בב־בורסה. הרשות לניירות ערך אישרה את הבקשה.

(יהודה שרוני)

"תפוצה" ייצאה השנה בלמעלה ממיליון דולר

מאת אברים צדר

חברת "תפוצה" להוצאה לאור של ספרי קודש, ייצאה השנה כ־280 אלף ספרים, רובם ספרי קודש, בסכום כולל של כמיליון דולר. לדברי המנכ"ל, דוד ד־לברשלג, משלוחי היצוא כללו השנה גם ספרי ילדים ביידיש.

חברת "תפוצה", המקורבת לעדה החרדית, פועלת בירוש־לים ובבני־ברק והיא מייצאת ספרי קודש בעיקר לתצרוכת העדה החרדית בארה"ב. השנה ייצאה החברה ספרים גם לקנדה, לאוסטרליה, לצרפת, לדרום אמריקה ואף לגיברלטר.

20 אלף גורמים עוסקים בבנייה

למעלה מ־20 אלף גורמים בארץ קשורים לענף הבנייה, מתברר ממדריך "בנייה ופיתוח 86/87" שיצא בימים אלה לאור בהוצאת "איגרקס פרסומים". המדריך כולל את כל נותני השירותים לענף הבנייה ובכלל זה קבלנים, מהנדסים, יועצים ואדריכלים.

במגדלי דוד המלך

דירה כפולה

270 מ"ר — 6 חדרים
סוטר מפואר + מיזוג + בריכה + מחסן + חניה סגורה

"מיקי גולד" — 03-416292

חינם וללא התחייבות!
הכנת שכר עובדים במחשב IBM רב-עוצמה
• בממשק משוכלל המותאם בדיוק לצרכיך
• שכבות ע"י צוות רב נסיון
• הדרכה לנציגי המפעל בכל רבעון
לפרטים נוספים, אנא פנה:
קופל ראם בע"מ
תעשיות תוכנה ועיבוד נתונים במחשבים
דרך פתח תקוה 65 תל אביב
טל. 251262 (5 קווים)
קופל ראם 25 שנות מוניטין
החברה המובילה בהכנת שכר ובעיבודים מתקדמים בתקשורת בזמן אמיתי

עד 60 יום אשראי
03-738707
03-739297
הארץ חדשות
כל העיר

שנת מס חדשה בישראל
1 בינואר - 31 בדצמבר
שנת המס הנוכחית תסתיים ב-31.12.86
פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי השומה ברחבי הארץ
שנת מס אחידה - טובה לך ולמדינה
נציבות מס הכנסה/הסברה

חברת גב-ים לקרקעות בע"מ
מקבוצת חברה לנכסים ולבנין בע"מ
מעמידה לרשותך
מבנים להשכרה
לתעשיה, למלאכה ולאחסון
באזורי התעשיה
חולון, יבנה, עטרות, באר־שבע, עורף נמל אשדוד, עפולה, עכו, סירת הכרמל
והמפרץ חיפה מול בלרבבד
לפנות: חיפה, רח' הרצל 2, טל: 04-664234
הרצליה, בכל יום ב' במשרד, ברח' משכית פינת רח' המדע
כביש אכדיה, טל: 052-559454

ברינקס BRINK'S
הובלת כספים ודברי ערך בכל רחבי הארץ והעולם. בלדרות אויר לחו"ל.
הובלות לבנקים • מוסדות • מפעלים • עסקים פרטיים. שרות הובלות סדיר לחו"ל:
• כספים • יהלומים • תכשיטים • זהב, תבילות ומסמכים • בליווי בלדרים מקצועיים
• ביטוח מלא בכל ההובלות.
ברינקס מעניקה לך בטחון ושלוה נפשית
תל אביב, רחוב קיבוץ גלויות 47 טלפון: 03-820142
אגף בלדרות אויר: בצלאל 52 רמת גן, טל. 03-751-3722/3
סניף ירושלים: האומן 36, טל. 02-723173 סניף חיפה: חלוצי התעשיה 24 מפרץ חיפה טל 04-725765 סניף באר שבע: נגבה 9, טל 057-77230
ברינקס (ישראל) בע"מ.

מקור
"מקור"
מציבה לך קו אדום
03-228407
24 שעות ביממה
חסר לך מנהל מפעל?
אתה בעל מפעל שזקוק בדחיפות לצוות מהנדסים?
אתה מנהל שיווק מנוסה שנותר לפתע ללא עבודה?
לכם ולדומיכם מעמידה "מקור" – גיוס כח אדם בכיר, את הקו האדום שלה, 24 שעות ביממה: 03-228407.
באמצעותו נוכל לענות על בעייתך במהירות ויעילות ולהציע לך את הפתרון הטוב ביותר עבורך.
מיד עם קבלת הודעתך מוזרמים הנתונים למחשב של "מקור". המחשב מעבד את הנתונים ודולה מתוך המאגר העצום שבתוכו את התפקיד או האיש המתאימים לך. מאות מנהלים ומהנדסים מצאו את מקום עבודתם באמצעות הקו האדום. גם אתה יכול להיות אחד מהם.
חייג אלינו בעת הצורך והבטח לעצמך סודיות מוחלטת.
"מקור"
כתובת בכירה לתפקיד בכיר
כפר מלכי ישראל 19, תל־אביב 64389
שרות מידע ישראליים בע"מ

שערי מטבע חוץ

29.12.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.45	1.52	1.4773	1.4957	1.45	1.51	1.4773	1.4957	–	–	–	–	1.4863	0.0038
1 לישט"ג	2.11	2.21	2.1554	2.1822	2.12	2.22	2.1596	2.1866	–	–	–	–	2.1644	0.0014
1 מארק גרמני	0.74	0.78	0.7572	0.7666	0.74	0.78	0.7576	0.7670	–	–	–	–	0.7601	0.0035
1 פרנק צרפתי	0.22	0.24	0.2290	0.2319	0.22	0.24	0.2286	0.2315	–	–	–	–	0.2302	0.0005
1 גולדן הולנדי	0.66	0.69	0.6698	0.6782	0.66	0.69	0.6701	0.6785	–	–	–	–	0.6725	0.0027
1 פרנק שווייצרי	0.89	0.93	0.9055	0.9168	0.89	0.94	0.9094	0.9207	–	–	–	–	0.9111	0.0071
1 כתר שוודי	0.21	0.22	0.2162	0.2189	0.21	0.22	0.2164	0.2191	–	–	–	–	0.2175	0.0014
1 כתר נורבגי	0.19	0.20	0.1985	0.2009	0.19	0.20	0.1986	0.2010	–	–	–	–	0.1994	0.0011
1 כתר דני	0.20	0.21	0.1999	0.2023	0.20	0.21	0.2000	0.2025	–	–	–	–	0.2005	0.0015
1 מרק פיני	0.30	0.32	0.3062	0.3100	0.30	0.32	0.3062	0.3100	–	–	–	–	0.3077	0.0027
1 דולר קנדי	1.05	1.10	1.0701	1.0834	1.05	1.10	1.0711	1.0844	–	–	–	–	1.0774	0.0002
1 דולר אוסטרלי	0.93	1.02	0.9802	0.9924	0.94	1.01	0.9780	0.9902	–	–	–	–	0.9840	0.0038
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.52	0.6663	0.6746	0.45	0.67	0.6662	0.6745	–	–	–	–	0.6699	0.0027
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3649	0.3694	–	–	0.3639	0.3684	–	–	–	–	0.3648	0.0006
10 שילינג אוסטריים	1.06	1.11	1.0760	1.0894	1.06	1.11	1.0744	1.0878	–	–	–	–	1.0798	0.0095
1000 לירות איטלקיות	1.06	1.13	1.0888	1.1024	1.07	1.14	1.0903	1.1039	–	–	–	–	1.0929	0.0060
100 ינים יפניים	0.91	0.95	0.9265	0.9380	0.91	0.95	0.9278	0.9394	–	–	–	–	0.9317	0.0069

כלכלה עולמית

מטבעות / יונתן שרמן

הדולר הולך ונחלש כלפי המארק והיאן

הדולר המשיך להיחלש בשבוע שעבר, למרות ההערכות כי יתייצב ברמתו הנוכחית ביחס לשני המטבעות העיקריים — היאן היפני והמארק הגרמני. ההערכה היתה, שעליית מחיר הנפט תביא לירידה נוספת בשערו של הדולר. אבל בשבוע שעבר ירד הדולר, אף־על־פי שעליית מחיר הנפט נבלמה ולא הגיעה ליעד המוצהר של ראשי אופ"ק — 18 דולר לחבית.

הדולר נפל אל מתחת ל־2 מארק לדולר ו־162 יאן לדולר — שני שערים שהעריכו כי הדולר לא יפרוץ אותם בעתיד הקרוב.

מגמה זו הפתיעה רבים מהפעילים בשוקי הכספים, אשר ציפו לשבוע מסחר מקוצר ושקט, לרגל חג המולד. נראה כי האווירה שבה הגיב המאזן המסחרי של ארה"ב על שינויי המטבע בשנה האחרונה, הביאה להכרה כי שערו הנוכחי של הדולר עדיין גבוה מדי. כמו כן, הנתונים הכלכלים שפורסמו אחרונה ושהצביעו על גידול מתון מאוד בכלכלת ארה"ב בשיעורים של שניים עד שלושה אחוזים בלבד — הביאו להכרה כי לא יהיה מנוס מירידה נוספת בשערו של הדולר.

במסחר בשבוע שעבר בלטה התחזקות הפרנק השווייצי ביחס לדולר, בשיעור הגבוה של שני אחוזים. המטבע השווייצי מושפע בדרך כלל בצורה קיצונית יותר משאר המטבעות מתנודות בשערי הריבית בעולם, ונראה כי המגמה המסתמנת באחרונה של עלייה נוספת של שערי הריבית בארה"ב הביאה להיחלשות משמעותית של הדולר ביחס לפרנק השווייצי, בגלל החשש מבריחת הון משווייץ לארה"ב.

שינוי באחוזים ביחס לדולר (בשבוע שעבר)

לי"ש	+1.67
דולר קנדי	−0.14
גולדן הולנדי	+1.74
פרנק בלגי	+1.80
מרק גרמני	+1.82
פזטה ספרדית	+1.55
לירה איטלקית	+1.72
פרנק צרפתי	+1.52
יאן יפני	+0.74
פרנק שווייצי	−2.08

ריבית / יונתן שרמן

ירידה בשערי הריבית לטווח קצר

שערי הריבית לטווח קצר בארה"ב, שעלו בשיעורים חדים של עד חצי אחוז לפני שבועיים, החלו לרדת בשבוע שעבר, תוך יציבות של שערי הריבית לטווחים ארוכים יותר.

מהלכים אלה הפתיעו רבים, ובבריטניה עלו שערי הריבית בשיעורים חדים של חצי עד שלושת רבעי האחוז בתחילת השבוע ולאחר מכן שבו וירדו לקראת סוף השבוע. כך, בסיכומו של דבר לא היתה עלייה חדה בשערי הריבית, אבל בסך הכל ניכרת בהם מגמה ברורה של עלייה.

נראה, כי המדיניות המוניטרית של הבנק המרכזי בארה"ב כיום היא לאפשר עלייה בשערי הריבית, למרות החשש שהדבר יביא להאטה בגידול המשק האמריקאי. עליית שערי הריבית תבטיח זרימת הון לארה"ב ותקל חלק מהלחץ הקיים כיום בארה"ב, הנובע מהחשש שכספים אמריקאיים יזרמו לחו"ל.

עם זאת, יציבות שערי הריבית לטווח בינוני של למעלה מחצי שנה מעידה, כי לטווחים הבינוני והארוך יוותרו שערי הריבית ברמה נוחה.

שערי ריבית ארה"ב

פריים רייט	7.50%
טרז'רי בילס (שטרי האוצר)	
לחודש	4.97%
לשלושה חודשים	5.37%
לשישה חודשים	5.66%
לשנה	5.90%

שערי ריבית בריטניה

לייבור (דולר) —	
3 חודשים (הלוואות)	6.562%
(הפקדות)	6.438%
6 חודשים (הלוואות)	6.513%
(הפקדות)	6.187%

בארה"ב מעריכים, כי רק בשבוע הבא אפשר יהיה להבחין בבירור במגמה הצפויה בכל הקשור לשערי הריבית, זאת לאחר סיום חופשת סוף השנה — אבל לא נראה כי במועד זה יחול שינוי משמעותי ברמת שערי הריבית, ושער הפריים ייוותר כרמתו הנוכחית, 7.5 אחוזים.

וול סטריט / אבנר מרגלית

מסחר בסימן חג המולד

שבוע המסחר המקוצר עמד בסימן חגיגות חג המולד. נראה שרב הגורמים בשוק סיימו לבצע את תוכניות ההשקעה שלהם לשנה זו והפעילות תהיה מינימלית עד לתחילת 1987 — מעריכים. בין השאר, מדובר במימוש רווחים שהצטברו במשך השנה, כדי ליהנות משיעור המס הנמוך הנוכחי לפני תום תחולתה של רפורמת המס. מימוש רווחים זה מלווה ברכישת מניות דומות, כדי לשמור על היקף ההשקעה הקיים. מעבר כזה בין מניות התרחש בעיקר ביום ג', שהיה היום האחרון לבצע פעולות מעין אלה.

התאמות מסוג אחר עשויות להתרחש בשבוע הבא — מנהלי תיקים יבקשו לרכוש ולכלול בתיקים את המניות החזקות ביותר של הרבעון האחרון. פעולה זו נקראת כאן "קישוט חלון־הראווה" לקראת הדיווח הרבעוני של מנהלי התיקים על ביצועיהם ועל החזקותיהם.

בין הסקטורים השונים בלטה חולשתן של רשתות השיווק הקימעונאיות. רבים חוששים שעונת הקניות של חג המולד, המביאה לרשתות חלק ניכר ממחזורן השנתי, תהיה מאכזבת. הצרכן האמריקאי מתחיל לגלות סימני עייפות ולמתן את הוצאותיו, לא בלי קשר להיקף חוב התקרים של חובות שצבר בשנים האחרונות. הסכם אופ"ק להגבלת התפוקה חיזק את מניות הנפט בראשית השבוע, ופגע בעיקר במניות חברות התעופה שהן צרכניות דלק גדולות.

בין המניות בלטה עלייתה של חברת התרופות מרק. החברה עומדת להוציא לשוק תרופה נגד כולסטרול והערכת השוק היא שתרופה זו תזכה לביקוש רב.

שערי הסגירה בבורסת ניו־יורק ביום ו'
(השינויים לעומת השבוע הקודם)

מדד דאו ג'ונס	1930.40	+1.55
מדד תחבורה	819.65	−16.25
מדד שירותים	209.47	−2.59
מחזור שבועי בע.נ.	494,000,000	
זהב	391.50	−1.4
כסף	5.30	−0.06

מניות הדאו־ג'ונס

אלומיניום אמ.	38¾	−⅛
אלייד כמיקלס	41⅞	−1
אמ. קאן	84⅞	−1½
אמ. אקספרס	58⅝	−1¼
אמ. טי־טי	25⅝	—
בתלהם סטיל	6⅛	—
דו פונט	87½	−½
א. קודאק	69¼	+¼
אקסון	73⅝	+⅜
ג'נרל אלקטריק	87½	−⅝
ג'נרל מוטורס	67⅞	+⅛
גודייר	41¾	—
אי.בי.אם.	122	−3¼
אינ. הרווסטר	4¾	—
אינ' פייפר	76¾	+2⅜
מקדונלדס	63¼	−1¾
מרק	128½	+11⅝
מינסוטה מ.	117¾	+1½
אינקו	11¼	−¼
אוונס אילינויס	52	—
פיליפ מוריס	73⅛	+⅛
פרוקטר ג.	79⅞	−1
סירס	40⅝	−⅛
שברון	45¾	−¼
טקסקו	35⅞	—
יוניון קרבייד	22¾	+¼
יונייטד טק.	47⅞	−⅜
יו.אס.סטיל	21⅝	−¼
וסטינגהאוס	58½	−1½
וולוורס	37⅞	−2⅝

מניות ישראליות בארה"ב המותרות לישראלים

בייך ורדה	16⅞	−½
אליאנס	1⅞	−¼
אי. סי. איי.	2¼	−¼
אלרון	5¼	−¼
אלסינט	1⅝	—
עץ לבנד	9	+¼
אינטליגנט סיס.	3⅝	+⅜
אינטרפארם	4	—
ת. לייזר	12⅞	+⅛
אמפרוטק	3½	—
סייטקס	3¾	+½
תארביס	2⅞	—
עוצמ סב.	2⅝	—
ראדא	2½	−⅛
מ.ת.ב.	2¼	—
אורית	6	—
כרמל	7⅝	—

הנתונים נמסרו באדיבות משרד ד"ר ברעז בע"מ ברק חברת אוסקר גרוש ובנו.

מגמה מעורבת בישראליות

בקבוצת המניות המותרות להשקעה לישראלים שררה מגמה מעורבת. בלטו עליות של 15% בסאיטקס ו־12% באינגת. סיטקס. אליאנס ירדה אל מתחת לרמה 2, בראשונה זה חודשים.

תנודות המסחר שנרשמו השבוע:

יום ב'	−2.89	סגירה	1926.46
יום ג'	−11.18	סגירה	1914.37
יום ד'	+12.51	סגירה	1926.88
יום ה'			חופשה
יום ו'	+3.52	סגירה	1930.40

סחורות / נפתלי משעול

ירידות ברוב הענפים, גם הקפה ממשיך לרדת

ירידות מחירים נרשמו במרבית ענפי המסחר בשבוע שעבר, שהיה אמור להיות רגוע וחסר אירועים. רבים תלו את ירידות המחירים בהתמתנות עלייתם של מחירי הנפט, אשר בדרך כלל גוררת אחריה את עליית מחירי המתכות היקרות. בתחילת השבוע אכן ניכרה מגמה כזו ומחיר הזהב עבר את מחסום ה־400 דולר לאונקיה, אבל כאשר התברר כי עליית מחיר הנפט נבלמה ביום רביעי — החלו מחירי המתכות היקרות לישמול.

ירידות מחירים נרשמו למרבית המתכות הבסיסיות, ללא אירועים מיוחדים שאיפיינו את המסחר במתכות אלו. ירידות המחירים מוסברות בעיקר בשינויי שער החליפין והתחזקות הלי"ש ביחס לדולר.

גם מחיר הקפה המשיך לרדת — מגמה הנמשכת מזה כחודש, למרות הערכות שפורסמו בניו יורק, לפיהן צפוי גידול בצריכת קפה לקראת החורף הקר. נראה, כי כוחות השוק חזקים יותר מהשמועות השוררות בעולם, לפיהן צפוי מחסור בקפה השנה. העובדה שקיימים עודפי ביקוש בעולם מספקת להביא לירידות מחיר הקפה.

עלייה יפה נרשמה בשבוע שעבר במחיר הכותנה, שנמכרה היום ביותר מ־63 סנט לליברה. עליית מחיר הכותנה נמשכת מזה חודשים מספר בהתמדה והשיעורים מתונים ומתאימים לתחזית, שהשנה תקטן כמות הכותנה המוצעת והמשווקת בעולם.

בארץ מחיר האיזון לגידול כותנה ברווח נחשב ל־65 סנט לליברה, ובמידה שמגמת עליית המחירים של סחורה זו תימשך, אפשר שמגדלי הכותנה יוכלו לראות פרי בעמלם, לאחר כשלוש שנים של הפסדים כבדים.

	מחיר סגירה	שינוי שבועי	1986 גבוה	1986 נמוך
אלומיניום (לי"ש לטונה)	783	−5	884	656
נחושת (לי"ש לטונה)	909.25	−26.75	1028.5	862.25
בדיל (לי"ש לטונה,מושעה)	4510	+20	5900	3760
עופרת (לי"ש לטונה)	358.5	−0.5	366	255.5
אבץ (לי"ש לטונה)	571.5	−9	632.5	409
זהב (דולר לאונקיה)	390.87	−2.65	439.75	327.5
פלטינום (דולר לאונקיה)	476	−6.5	673.75	342.5
כסף (סנט לאונקיה)	363.20	−11.75	452.10	317.70
קקאו (לי"ש לטונה,עתידי)	1429.5	−6	1804.5	1264.5
סוכר גולמי (דולר לטונה)	147	+8.5	222.5	116
קפה (לי"ש לטונה,עתידי)	1741	−41	3007.5	1631.5
גומי (סנט לק"ג)	65	—	68	54
גרעיני סויה (דולר לטונה)	147	+1	229.8	148
כותנה (סנט לליברה)	62.35	+0.85	61.50	36.55

המקור: [illegible]

הבנקאות בטקסאס בקשיים

זה יותר משנה ידוע כי המערכת הבנקאית בטקסאס מצויה בקשיים עקב ירידת מחירי הנפט, שגררה ירידה לא פחות משמעותית בערכי נכסי דלא ניידי ● בעקבות הקשיים נמכרו שניים מהבנקים המובילים במדינה

מאת יונתן שרמן

המערכת הבנקאית בטקסאס רוגשת — לפני שבועיים נמכרו שניים מהבנקים המובילים במדינה זו לקבוצות בנקאיות אחרות, במחיר הנמוך עד כדי 50 אחוזים מערך הספרים של אותם בנקים.

המגמה לא הפתיעה איש — זה יותר משנה ידוע כי המערכת הבנקאית בטקסאס מצויה בקשיים. קשיים אלה החלו עם ירידת מחירי הנפט בעולם, לפני שנה, והמשכו בעקבות ירידה פחות ידועה, אך לא פחות משמעותית, בערכי נכסי דלא ניידי.

המערכת הבנקאית בטקסאס נחשבה לאחד המגזרים הבולטים במערכת הבנקאות האמריקאית. זו היתה מערכת סולידית, אשר הראתה על רווחיות גבוהה ונהנתה מרמת המחירים הגבוהה בשוק הנפט. שוק זה הביא לשגשוגן של חברות הנפט בטקסאס, ובתורה, גם לשגשוג כלכלת המדינה.

מבנה של טקסאס היה כה יציב, שחקיקת המדינה לא איפשרה לקבוצות בנקאיות שמחוץ למדינה לרכוש בנקים מקומיים. חוק זה חוקק מתוך הכרה, כי המערכת הבנקאית המקומית היא כה יציבה, שהתערבות מבחוץ רק תפריע למהלך פעילותה העסקית הרגילה.

ירידת מחירי הנפט הביאה להפסדים ולפשיטות־רגל של שורת חברות נפט, אשר במטרה לשמור על נזילותן החלו במכירה סיטונית של נכסי מקרקעין שהיו בבעלותם. מחירי המקרקעין החלו לרדת בד בבד, והבנקים בטקסאס, המחזיקים חלק גדול מנכסים במקרקעין, החלו להראות הפסדים.

נוסף על כך, כלכלת טקסאס מבוססת במידה רבה על תעשיית הנפט ופגיעה בתעשיה זו הביאה לפגיעות־שרשרת בסקטורים נוספים. התוצאה היתה גידול בהפסדים ובהפרשות לחובות מסופקים.

בית המחוקקים בטקסאס הכיר במשמעות המהלך והחוקק חוק חדש, המאפשר לקבוצות בנקאיות שמחוץ לטקסאס לרכוש בנקים במדינה, החל באחד בינואר, וזאת על מנת להבטיח את הבנקים המקומיים מהתמוטטות. ראשי הממשל בטקסאס נוכחו לדעת כי הישועה לבנקאות לא תצמח מתוך המערכת המקומית, שגם כך היא מוגבלת אמצעים. התוצאה לא איחרה לבוא.

לפני שבועיים פירסמה קבוצת "כמיקל ניו־יורק" כי רכשה את השליטה בקבוצת "טקסאס קומרס" תמורת 80 אחוזים מערך הספרים של מניותיה, ואילו קבוצת "אינטרפירסט" מדאלאס נרכשה על־ידי יריבתה "רפובליקבנק", אף היא מדאלאס, תמורת כ־50 אחוזים מערך הספרים של מניותיה.

חוגים פיננסיים הביעו ספקות לגבי יכולתה של קבוצת "רפובליק בנק" לעמוד בתנאי עיסקה זו, משום שגם מצבה הפיננסי אינו שפיר ואחוז החובות המסופקים שלה מגיע לשיעור הגבוה של 5.2 אחוזים, בהשוואה לרמה המקובלת בתחום המוחזר של 2 עד 3 אחוזים. בנוסף, היא נטלה על עצמה את החובות המסופקים של "אינטרפירסט", העומדים על 7.9 אחוזים מכלל תיק ההלוואות של הבנק.

כיום ההלוואות המאוחדות של שתי הקבוצות בתחום המקרקעין עומדות על 10.7 מיליארדי דולר והצופים, כי אם בשנת '88 לא יחול שיפור משמעותי בתחום המקרקעין הרי גם קבוצה זו תיקלע לקשיים.

שיגעון מכירות היום שאחרי

השיטה האמיתית, אומרים הניו־יורקים הוותיקים, היא לבחור חנות יוקרתית, משהו בסגנון "זאקס" מהשדרה החמישית, ולרכוש שם חליפה אופנתית משובחת שמחירה 300 דולר במחיר הזדמנותי של 150 דולר

מאת אבי גבאי

ניו־יורק

המוני ניו־יורקים שהצטופפו כדי להחזיר ולהחליף את מתנות הכריסטמס שקיבלו ערב חג המולד, מילאו ביום שישי האחרון את חנויות הכל־בו הגדולות של ניו־יורק ושרבריה במה שמכונה כאן "שיגעון המכירות של היום שאחרי", כלומר "אפטר כריסטמס שופינג".

כל מי שעיניו בראשו — כותבו בשבת העיתונים המקומיים — הדיר את רגליו ביום שישי האחרון מ"מייסיס". חנות הענק שנחשבה עד לא מכבר חנות הכלבו הגדולה בעולם, מכרה ערב חג המולד מיליוני מתנות וגילגלה מחזור של עשרות מיליוני דולר. "מייסיס" מכרה לפני כריסטמס מתנות לכל כיס ואף גייסה לעזרת זבניה עשרות "סנטה קלאוסים" שהופיעו, ממש כמו בסרטים, עם הרבה ארגזי בלוחים חקנים לבנים. אלה שהמתינו לילדי הלקוחות, בפתחי הצגות קראו לעברם בקול: "הו, הו, מרי כריסטמס" והביעו להם בחינם מתנות קטנות, כל זאת מתוך הישגם קר של מנהלי מכירות מכשרים, שהעריכו כי שיעור מסוים מתוך הילדים שיבואו לצלם את הסבאבאים היושבים על ברכיו של סנטה קלאוס ב"מייסיס" ינצל את ההזדמנות וירכוש כמה ממוצרי החנות במחיר מלא.

הכל היה טוב ויפה עד ליום רביעי בלילה, שהתאפיין בשיגעון קניות בכל מחיר, שנמשך עד לרגע האחרון לפני החג. ואילו ביום חמישי במוצאי החג הודיעו החנויות הגדולות להכריז על מבצעי מכירות מיוחדים שבמהלכם יימכרו מוצריהן בהנחות מפליגות, שהגיעו בממוצע ל־50 אחוזים מהמחיר הנקוב של [illegible] החנויות.

מה קונים במכירה של אחרי הכריסטמס? קודם כל אין מתפשים הבזות על מוצרים זולים. אין זו חוכמה גדולה לקנות זיבורית בזולי המחיר. השיטה האמיתית, אומרים הניו־יורקים הוותיקים, היא לבחור חנות יוקרתית, משהו בסגנון "זאקס", מהשדרה החמישית, ולרכוש שם חליפה אופנתית משובחת שמחירה 300 דולר במחיר הזדמנותי של 150 דולר בלבד, או צעיף מצמר אוסטרלי משובח בחמישה דולר. זהו "טייל אמיתי".

"יום שישי שעבר, "היום שאחרי", נחשב בניו־יורק יום חול לכל דבר. עובדה, הבורסה היתה פתוחה והמסחר התנהל כמימים ימימה. אבל למרות הכל הורגשה אווירת חג.

ה"אפטר כריסטמס שופינג" פשט על החנות וקנו מכל הבא ליד, החל מכרטיסי כריסטמס '87 ועד לקישוטים הנוצצים לעצי חג המולד, שאותם תלשו באכזריות מהעצים המפוארים שקישטו את החנות ורכשו במחירי מציאה לעץ של השנה הבאה.

מודעה אמריקנית בעיתוני ניו יורק לכבוד "היום שאחרי כריסטמס"

1986: שנה סבירה לארה"ב

המוצר הטוב ביותר של השנה — אקסל, מכונית מתוצרת קוריאה ● הנטייה האמריקאית החשובה — גידול בילודה ● האירוע של השנה — ירידת מחירי הנפט וקץ האינפלציה ● ההצלחה הגדולה — רפורמת המסים של רייגן

שירות Newsweek

מאת רוברט סמואלסון

שנת '86 מסתיימת כשם שהחלה — בציפייה. עדיין לא ברור מה יקרה לגירעון המסחרי האמריקאי הגדול ולהתאוששות הכלכלית בת ארבע השנים. עתה מצפים בארה"ב להתפתחות הקרובה בפרשיית "וול סטריט", ולהשפעותיה של רפורמת המס האמריקאית.

1986 טמנה בחובה הפתעות רבות לעולם הכלכלה והעסקים האמריקאי, האולם מעליו של כל העת ענן איראנגייט. שנה שבה איוון בויסקי הוא בגדר "הרשעת השנה", אולי איננה שנה מבריקה.

קביעה זו נעשית ברוח האינסטינקט העיתונאי הטבעי של קביעות יחסיות: לא היתה זו השנה הטובה ביותר, אך גם לא הגרועה שבכל. היתה זו שנה סבירה, עם כמה אכזבות, להלן נקודות השיא והשפל שנרשמו במהלכה:

האירוע של השנה: מחירי נפט נמוכים יותר וקץ לאינפלציה

אינפלציה היתה הסוגייה הקשה ביותר של הכלכלה ב־21 השנים האחרונות: ארצות־הברית נזקקה ל־15 שנה כדי ליצור אותה, ולשש שנים כדי להילחם בה. כשם שמחירי הנפט העולים בשנות ה־70' הגבירו את קצב האינפלציה, כך הם סייעו לבלימתה עם התמוטטותם.

בשנת 1986 עלו המחירים ב־1.4 אחוזים — לעומת עלייה־שיא של 13.1 אחוזים בקירוב ב־1979 והעלייה הנמוכה ביותר בשיעור 1.2 אחוזים ב־1964. הבנק המרכזי אינו מנסה עוד לצמצם את האינפלציה. במקום זאת מנסה בראשונה למנוע האטה כלכלית. אולם מורשת האינפלציה עדיין משתקת חקלאים עוסקי־החובות ומדינות מתפתחות.

הנטייה האמריקאית החשובה ביותר: גידול בשיעור הילודה

בראשונה מאז 1970 עלה מספר הנשים הנשואות עם ילדים מתחת לגיל 18, בכ־400,000, ל־24.6 מיליון — רחוק מאוד עדיין מהשיא של 1963.

המוצר הטוב ביותר: המכונית הקוריאנית "אקסל"

מבחן יוקרתי בהיר במעלית הזהב של המוצר האמריקאי, הנשר האמריקאי, כמוצר השנה. אך לא בחירה טובה כבצבע היא המכונית הקוריאנית "יונדאי אקסל", שהוצגה בפברואר. כבר עתה זוהי המכונית המשמשת בעבר המכירות של מכוניות קטנות בארה"ב, ומכירותיה ב־1986 נאמדות ב־160,000 יחידות.

קו ייצור למכוניות "אקסל" שבה מדאיגות את ארה"ב ויפאן

ההצלחה המדינית הגדולה ביותר: רפורמת המסים של רייגן

הרפורמה מוזילה את ריווח־המאמצות המסים האמריקאית. השיטה הישנה של שיעורי מס גבוהים ומעט פטורים, נתנה הכשר להשתמטות מתשלום מס. ככל שיותר ויותר אנשים ניצלו פרצות בחוק, כך היתה השיטה הוגנת פחות וגברה הדרישה לפטורים.

שיעורי מס נמוכים יותר ופטורים רבים יותר עשויים להפוך את סיבובו של מעגל קסמים זה. השיטה החדשה צריכה, בטווח של זמן, לסייע לכלכלה בכך שתגביל השקעות משיקולים כלכליים ולא משיקולים של השתמטות מתשלום מסים.

הכישלון המדיני המוזר ביותר: תוכנית בייקר

בסוף 1985 הציע שר האוצר האמריקאי ג'יימס בייקר להעניק הלוואות גדולות יותר למדינות מתפתחות שלהן חובות, בשילוב עם רפורמות פנימיות, כדי לאושש את מבנן הכלכלי. זה לא עבד. בישתו מתירה את אמריקה הלטינית — אחד היעדים לאינווסטורים האמריקאיים ושוק יצוא גדול — במצב של כמעט קיפאון.

האכזבה המשולשת ביותר

רוג'ר סמית, יו"ר ג'נרל מוטורס: "מנהלים מתנגדים להשתלטויות על מניות החברה משום שהם חוששים לאבד את משרותיהם".

סמית חשף את הגביעות שבהתנגדות. "תוקפי המיזוגים הורסים את הון בעלי המניות. הם הורסים מקומות עבודה. הם הורסים קהילות, הכל למען רווחים אישיים. זה לא צריך להיות כך". סמית דיבר לאחר שג'נרל מוטורס הכריזה על סגירת 11 מפעלים, שמשמעותה 29,000 פיטורים אפשריים. קודם לכן שילם 347 מיליון דולר לרוס פארוט, כדי שימכור את מניות ג'נרל מוטורס שבידיו ויחדל לבקר את ההנהלה.

המנהלים הגדולים ביותר: בויסקי והבנקאי דניס לוין

בוול־סטריט הדרך היחידה להגיע לכל ההון היא להיות נוכל. שני אלה צריכים להיות בכלא.

האירוע שהעריכו פחות מדי: הצמיחה האמריקאית

למרות הפרוגנוזות, זוהי תקופת הצמיחה השלישית בארוכה מבין תשע תקופות צמיחה בכלכלית מאז מלחמת־העולם השנייה בארה"ב. היא נמשכה 49 חודשים, וגוברת עליה רק הצמיחה של השנים '61־'69 (106 חודשים) וזו של השנים '75־'80 (58 חודשים). מאז החלה הצמיחה בנובמבר 1982, נוספו 11.3 מיליון מקומות עבודה. לא רע.

ארה"ב תגביל יבוא מוצרי טלפון מגרמניה

רשויות הטלקומוניקציה בארה"ב מתכוונות לפעול להגבלת יבוא של טלפונים ומוצריהם לארה"ב ממדינות המגבילות את היצוא של מכשירי הטלקומוניקציה האמריקאיים אליהן.

בארה"ב לא נקבו בשם המדינה שבה מדובר, אך נראה כי הכוונה היא בעיקר להגבלת היבוא של מוצרי חברת "סימנס" הגרמנית.

בארה"ב זועמים על חברת "סימנס" הגרמנית, אשר פעלה למניעת השתלטות של חברת איי.טי.טי. האמריקאית על החברה הממשלתית הצרפתית סי.ג'י.סי.טי. — דבר אשר היה מבטיח לאיי.טי.טי. פלח שוק גדול בשוק הטלפונים הצרפתי הגרעיני, אשר גם בו פעילה החברה הצרפתית.

הצעת הרכש של החברה האמריקאית, בקונסורציום עם חברת "פיליפס" ההולנדית, תידון בתחילת השנה הבאה יחד עם הצעת הרכש של "סימנס".

קלמ חוזרה בה מהצעתה לרכוש את רשת הילטון

מועצת המנהלים של חברת התעופה ההולנדית קלמ חזרה בה מהצעת הנהלת החברה לרכוש את רשת מלונות הילטון תמורת סכום של 975 מיליון דולר.

מועצת המנהלים של חברת התעופה לא פירטה את הסיבות לדחיית ההצעה, אשר כבר אושרה על־ידי המועצה האוקטוריונית, אך בכירים בקלמ ציינו כי הוטו של מועצת המנהלים לא נבע מסיבות פיננסיות.

בעקבות הודעת קלמ, הודיעה התאגיד האמריקאי "יונייטד איירליינס" מארה"ב, כי היא רוכשת את רשת המלונות תמורת סכום של 980 מיליון דולר. רשת מלונות הילטון היא אחת מרשתות המלונות הגדולות בעולם.

רשלנות של "בואינג" גרמה לתאונה האווירית ביפאן

רשלנות בתיקון מטוס הבואינג 747 של חברת התעופה היפאנית היא הסיבה להתרסקות המטוס באוגוסט '85 בהרי אוסוטקה — כך עולה ממסקנות ועדת החקירה של משרד התחבורה היפאני.

החקירה שנמשכה למעלה משנה נועדה לברר את הסיבה לאסון האווירי היחיד הכבד ביותר בתולדות התעופה האזרחית, שבו נספו 520 איש.

ועדת החקירה קבעה, כי תיקון רשלני של המטוס בשנת '78 הוא שהביא להתעייפות המתכת, להפרדת הזנב מגוף המטוס ולהתפוצצות תא־לחץ במטוס שבע שנים לאחר מכן, ולתאונה המחרידה.

התיקון במטוס נעשה לאחר שבעת הנחיתה בשנת 78 התחכך זנב המטוס במסלול הנחיתה.

ועדת החקירה זיכתה את עובדי התחזוקה של חברת התעופה היפאנית וציינה כי הם לא יכלו להבחין בתיקון הרשלני שבוצע במטוס.

השוק האירופי מגביל סיוע למספנות

מועצת השוק האירופי המשותף אימצה הצעת חוק שלפיה הסיוע למספנות של מדינות השוק יוגבל לשיעור של 28 אחוזים מערך החוזה שבידי המספנה.

תחולת החוק היא לארבע השנים הבאות והוא אינו חל על ספרד ופורטוגל.

ההחלטה זו התקבלה מתוך הכרה, כי רק באמצעות הגבלת הסיוע אפשר יהיה להמריץ את המספנות להתייעל, ובטווח ארוך — להתחרות במחירי המספנות במזרח הרחוק ובמיוחד במחירי המספנות היפאניות.

בעבר היו מקרים קיצוניים שבהם הסיוע הממשלתי למספנות הגיע כדי 40 אחוזים מערך החוזה של המספנה.

קנדה מבקשת לסייע לג'נרל מוטורס, למרות התנגדות בארה"ב

ממשלת קנדה מנהלת שיחות עם יצרנית הרכב הגדולה בארה"ב, ג'נרל מוטורס, על כך שהקונצרן ימנע מסגירת מפעלו בסנט תרזה שבקנדה, בתמורה לסובסידיה של ממשלת קנדה.

השיחות מעוררות התנגדות רבה בקרב פקידי הממשל האמריקאי, שכן המפעל בקנדה מיושן ובלתי יעיל. אי סגירתו תביא בהכרח לסגירת מפעל יעיל יותר בארה"ב.

בנוסף, המשך הפעלת המפעל בסנט תרזה שבקוויבק תביא להגדלת הפער במאזן המסחרי בין ארה"ב וקנדה בתחום הסחר במכוניות. אשתקד היה לקנדה עודף של 3.5 מיליארדי דולר בסחר מכוניות עם ארה"ב.

ג'נרל מוטורס הודיעה בתחילת השנה כי בכוונתה לסגור 11 ממפעליה בארה"ב ובקנדה, במסגרת התייעלות הקונצרן, אשר סיים את שני הרבעונים הראשונים של השנה בהפסד תפעולי בתעשיית הרכב.

הכלכלה באסיה צפויה לגדול ב־3.5 אחוזים ב־'87

כלכלת אסיה צפויה לגדול בשיעור של 3.5 אחוזים במהלך שנת '87 — כך העריך בנק אוף אמריקה בשבוע שעבר.

גידול זה צנוע יחסית וגבוה רק במקצת משיעור הגידול של 2.7 אחוזים, הצפוי בכלכלה העולמית.

עיקר הגידול הצפוי יבוא משתי ארצות — טייוואן ודרום־קוריאה. יפאן, אשר בעבר סימלה את הצמיחה המואצת של אסיה, תמשיך בהעתקת מפעלים לארצות אחרות, כדי להתמודד עם שחיקת הרווחיות הנובעת מיאן חזק.

העלייה הצפויה במחיר הנפט אף היא גורם בהערכת שיעור הגידול המתון של ארצות אסיה בשנה הבאה.

ממשלת יפאן צופה גידול של 4 אחוזים בכלכלתה בשנת '87 ואילו קוריאה וטייוואן מעריכות כי הגידול הצפוי בכלכלתן יגיע ל־7 אחוזים.

חובות אמריקה הלטינית: 382 מיליארד דולר

חובות ארצות אמריקה הלטינית גדלו ב־2־3 אחוזים במהלך שנת '86, לסך של 382 מיליארד דולר — כך קבעה ועדת האו"ם הכלכלית לענייני ארצות אמריקה הלטינית.

הצמיחה הממוצעת של ארצות אמריקה הלטינית היתה גבוהה מקצב גידול החובות, והגיעה לשיעור של 3.4 אחוזים.

עם זאת, הנתונים מורים כי כוח הקנייה של ארצות אמריקה הלטינית נפל בשיעור של 9.7 אחוזים במהלך שנת '86 — על רקע הירידה של שערי המטבעות בארצות אלה.

חשש לעתידה של "פורשה" עקב תלות בשוק האמריקאי

בגרמניה הביעו חשש ליכולתה של יצרנית הרכב "פורשה" להמשיך ולשמור על רמת המכירות והרווחיות הנוכחית שלה, עקב התלות הגדולה של החברה בשוק האמריקאי.

החברה, ש־54 אחוזים ממכירותיה היו בשנה האחרונה לשוק האמריקאי, נפגעה קשות מירידת ערך הדולר ביחס למארק הגרמני, ומכוניותיה הנמכרות בארה"ב התייקרו עד עתה בשיעור של קרוב ל־20 אחוזים בשנה האחרונה — לממוצע של 43 אלף דולר למכונית בארה"ב.

"פורשה" מנסה להתמודד עם מגיאות זו בהצגת דגמים חדשים, זולים יותר, לשוק האמריקאי. "פורשה" מוכרת כיום פחות מאחוז אחד ממכירות המכוניות בשוק האמריקאי, ואם היא תשמור על פלח שוק זה גם בשנה הקרובה, היא מקווה שתוכל לעמוד בתוכניות הפיתוח שלה. אלה כוללות הוספת מפעל שלישי לשני המפעלים הנוכחיים של הקבוצה והעלאת התפוקה ב־11 אחוזים, ל־700 אלף מכוניות בשנת 1990.

פיטורים עקב ביטול פרויקט הנמרוד בבריטניה

חברת האווירונאוטיקה הבריטית ג'י.איי.סי. הודיעה כי היא מתכוונת לפטר בעתיד הקרוב 1750 מהנדסים ואנשי מחשבים, עקב ביטול פרויקט מטוס־ההתרעה האווירי נמרוד.

ההחלטה זו התקבלה לאחר שממשלת בריטניה הודיעה לפני כשבועיים, כי בכוונתה להזמין את מטוסי־ההתרעה שלה מחברת בואינג, האמריקנית המייצרת את מטוסי האוואקס, וכי אינה מתכוונת להמשיך בפרויקט נמרוד, שהתגלה כבלתי כלכלי.

ממשלת בריטניה הודיעה בתגובה לידיעה זו, כי חברת בואינג הבטיחה תעסוקה ליותר מ־2000 עובדים בבריטניה, באמצעות חוזים לקבלנות־משנה שהיא תעניק לחברות בריטיות.

בינתיים הודיעה גם חברת לוקהיד האמריקאית, כי היא בוחנת מחדש את תוכניותיה לבנות מטוס־התרעה בתוך גוף מטוס ההרקולס, וכי היא מבקשת לבחון מחדש את מערכות המכ"ם שאמורות היו להיות מותקנות במטוס־ההתרעה מתוצרתה.

هكذا من الاصل

مكنز من الاهل

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

עצבנות סוף־השנה

הפעילות בבורסה הושפעה אתמול משני גורמים עיקריים: התקרבות סוף השנה ורצונם של גופים עסקיים שונים לממש ניירות־ערך בירידות, כדי להקטין את חבות המס. השני — עליית השערים החדות יחסית משלשום, שבאופן טבעי הביאו לתגובה סבירה שהתבטאה אתמול בירידות שערים. ההיצעים נקלטו בירידות שערים על ידי הגופים המוסדיים, והביקושים למניות החברות סופקו במהירות וללא שינוי שער. אתמול ניכרה באופן בולט טביעת ידם של מנהלי תיקים למיניהם, המזוהים עם מניות ספציפיות, אשר ביקשו לשפר את התשואה עבור לקוחותיהם. מחזור המסחר במניות החופשיות שב וירד אתמול, והסתכם ב־5.1 מיליון דולר.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	125.20	+0.10
כללי ללא בנקים	163.20	−0.22
מדד אג"ח כללי	117.91	+0.09
אג"ח צמוד מדד	119.96	+0.04
אג"ח צמוד מט"ח	94.59	+0.54

ההיצעים לבנקאיות בהסדר

ההיצעים למניות הבנקאיות שבהסדר, נספגו אתמול במהירות וללא שינוי שער. ביקוש למניית הסטוק של בל"ל סופק בעליית שער של 0.8 אחוז. בבורסה נפוצו הערכות כי לקראת סוף השנה, יבוצע פיחות חד פעמי של השקל לעומת הדולר. שמועות אלה האיצו גופים בבורסה לרכוש אפיקים דולריים, ובכלל זה מניות הסחר. המחזור בבנקאיות הסתכם אתמול ב־1.9 מיליון דולר.

שוק סלקטיבי

הגם ששוק המניות נטה בדרך כלל לרדת אתמול, הרי במספר ניירות ערך, המזוהים בדרך כלל עם מנהלי תיקים, היתה פעילות חיובית, המכונה בעגת סוחרי הבורסה "מקצה שיפורים". פעילות זו נועדה לשפר את התשואות בתיקי ההשקעות של הלקוחות. מספר דוגמאות: אג"ח ליסינג התעוררה מתרדמתה ועלתה אתמול ב־10 אחוזים, מרכז הקבלנים התעורר ועלה ב־5 אחוזים, מניית תרו עלתה בשיעור יוצא דופן של 15 אחוז, מניית הפניקס 0.1 עלתה ב־5.1 אחוזים.

פעילות ערה באג"ח

גם שוק איגרות החוב מתעורר לקראת סוף השנה, וזאת בעיקר בגלל פעילותם של חברות וגופים מוסדיים. החברות מצד אחד מעוניינות לממש אג"ח על מנת לשפר את נזילותן. הגופים המוסדיים, כמו קופות הגמל, מעוניינים, מצד שני, בשיפור רמת השערים. מחזור המסחר באג"ח הסתכם אתמול ב־7.3 מיליון דולר. גם היקף הפעילות במק"ם עלה במקצת, והסתכם ב־7.2 מיליון דולר.

הודעות בבורסה

● תאות הרוויחה במחצית הראשונה של 1986/87 864 אלף שקל לעומת הפסד של 37 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.
● דפרון הרוויחה במחצית הראשונה של 1986/87 60 אלף שקל לעומת רווח של 82 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.
● קופיקה הפסידה במחצית הראשונה של 1986/87 378 אלף שקל לעומת הפסד של 271 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
117	8	99.58	1.61
127	15	99.20	1.64
137	22	98.83	1.64
147	29	98.46	1.64
217	36	98.08	1.64

● מתאוקה הרוויחה במחצית הראשונה של 1986/87 310 אלף שקל לעומת רווח של 198 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.
● יצהר שינתה את תנאי ההנפקה, כך שכתבי האופציה יהיו ניתנים להמרה במניות בנות 1 שקל ר"ע שקל.
● זהלכל מסרה כי נבחנת אפשרות שילובה של חברת שופרסל בעיסקת הקצאת 33 אחוז מהמניות למשפחת ברונפמן בהיקף של 1.8 מיליון דולר.

ברוקר אוביקטיבי ובלתי תלוי
חבר הבורסה לני"ע בתל־אביב
הברוקר שלך!
החברה המרכזית לניירות ערך
תל־אביב, רחוב ליליינבלום 25
טלפון 03-654361-8

אינטר ישראל
סוכנות לנכסים בע"מ
למכירה או להשכרה
משרדי
חברת "סוויסאייר"
3 קומות מפוארים ביותר
שטיחים + מיזוג + טלפונים
בלעדי למשרדנו!
03-294141

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	4337.01	4278.93	−0.85	−0.02
אבוקה	383.92	376.48	−2.41	−0.64
אגוז	208.79	204.71	0.47	0.23
אדיר	1403.92	1376.42	3.71	0.27
אדום	2049.79	2010.01	−2.36	−0.12
אפיר	1697.60	1676.88	1.97	0.12
אור	394.23	386.05	1.21	0.31
אוריון	143.37	140.49	0.22	0.16
אורלי	228.17	226.57	0.22	0.10
אורן	667.37	654.33	0.99	0.15
אייל	3348.87	3283.04	3.02	0.09
איילת	4167.74	4077.62	9.13	0.22
אירים	4355.45	4260.95	17.01	0.40
איתן	625.07	612.39	0.25	0.04
אלון	528.27	517.30	1.02	0.20
אלמוג	614.33	602.36	0.28	0.05
ארז	526.53	520.14	−2.37	−0.45
אש	127.65	124.89	−0.36	−0.29
אשל	170.58	167.26	0.29	0.17
אתרוג	203.66	201.66	0.44	0.22
בדולח	2042.85	2003.46	−1.07	−0.05
ברוש	435.95	427.49	0.59	0.14
ברק	430.05	421.43	0.37	0.09
ברקת	768.36	764.56	2.40	0.31
גביש	1253.75	1229.45	1.32	0.11
גבע	911.96	898.42	1.82	0.20
גורן	638.84	626.43	0.71	0.11
גיא	8307.23	8184.22	23.53	0.29
גיל	2645.01	2594.35	6.91	0.27
גלית	532.20	529.62	1.11	0.21
דובדבן	338.22	328.45	0.14	0.04
דוכיפת	588.89	577.34	−0.38	−0.07
דולב	197.34	193.13	0.43	0.22
דורון	1306.71	1281.07	0.85	0.07
דותן	227.64	223.27	0.32	0.14
דליה	451.20	443.20	0.27	0.06
דרור	370.16	363.07	1.45	0.40
דקל	333.17	326.71	−0.75	−0.23
הדס	327.73	324.68	−1.47	−0.45
ורד	444.55	436.15	0.57	0.13
זהבית	2693.71	2636.69	15.15	0.58
זוהר	17580.25	17320.85	34.39	0.20
זיו	16338.19	16096.48	41.61	0.26
זמיר	783.25	773.75	−3.60	−0.46
חוחית	129.72	127.96	0.48	0.38
חליפין	119.15	118.62	0.20	0.17
חלמיש	578.67	575.86	0.34	0.06
חן	120.05	119.57	0.19	0.16
מופז	1221.41	1192.94	3.54	0.30
טל	4656.63	4602.22	−6.18	−0.13
יובל	715.47	707.10	0.52	0.07
יהלום	1862.42	1826.03	−0.43	−0.02
ימית	357.81	354.49	−2.56	−0.72
יערה	598.81	585.84	0.28	0.05
כוכב	933.48	915.22	−3.82	−0.42
כחל	118.25	115.92	0.27	0.23
כלנית	500.91	492.00	0.01	0.00
כספית	642.59	639.21	1.38	0.22
כרמל	124.88	122.31	0.11	0.09
כתר	980.92	961.92	0.53	0.06
לוטם	3864.47	3789.53	12.36	0.33
לגשקיט	104006.92	102104.08	100.02	0.10
לפיד	314.64	308.54	−1.79	−0.58
לקט	1567.57	1535.66	3.24	0.21
לשם	875.02	870.59	0.89	0.10
מבור	1064.96	1043.86	−0.04	−0.00
מבטח	3063.69	3034.14	1.58	0.05
מגד	201.24	198.28	0.14	0.07
מגן	2854.92	2827.19	2.07	0.07
מגל	669.59	662.05	0.31	0.05
מור	1429.44	1409.17	−5.96	−0.42
מורן	757.56	750.42	−1.14	−0.15
מטה	25050.43	24533.92	−109.33	−0.44
מיתר	790.55	774.77	0.81	0.10
מנוף	3431.77	3365.03	−2.39	−0.07
מעיין	679.10	665.84	0.30	0.05
מקשה	906.74	902.44	0.78	0.09
מרגלית	1124.64	1102.79	0.00	0.00
מרום	1040.91	1020.24	0.74	0.07
נגה	23156.86	22814.26	33.28	0.15
נטיף	745.36	742.04	−2.51	−0.34
נטע	423.45	414.82	−0.55	−0.13
נילי	5032.06	4958.46	1.79	0.04
סביון	503.11	493.77	−0.08	−0.02
סגולה	122.85	121.31	0.20	0.17
סלע	891.67	887.22	0.77	0.09
סנונית	624.80	617.13	0.41	0.07
סער	679.01	666.14	−1.16	−0.17
ספיר	502.67	502.67	1.26	0.25
עיריף	737.03	728.52	−1.49	−0.20
עירית	1937.37	1927.69	−4.84	−0.25
עירן	6374.14	6281.22	0.21	0.00
ענבר	1130.90	1106.02	4.17	0.38
ענת	2121.42	2100.48	−4.86	−0.23
עפרוני	585.30	572.47	0.43	0.08
ערמון	133.72	131.14	0.34	0.26
פזא	1355.27	1328.57	0.45	0.03
צבר	505.33	495.31	1.35	0.27
צופית	565.70	554.59	−0.38	−0.07
צוק	106.44	106.44	0.08	0.08
צמיד	904.73	892.12	1.71	0.19
צמרה	7001.43	6899.26	5.05	0.07
צמרת	1581.95	1550.91	4.49	0.29
קלע	1878.94	1869.55	2.00	0.11
רונית	15751.66	15602.79	−65.57	−0.42
רימון	109.28	109.05	0.13	0.12
רקפת	607.45	597.38	1.02	0.17
רשף	672.13	657.69	1.18	0.18
שבים	708.48	694.70	0.66	0.10
שחם	829.66	822.16	1.62	0.20
שירה	349.55	347.06	−0.06	−0.02
שמיר	328.09	324.05	0.50	0.15
שנהב	703.12	693.27	0.36	0.05
שסק	685.74	669.10	−2.24	−0.33
שקד	166.77	163.48	0.30	0.18
תאנה	205.26	203.29	0.08	0.04
תבור	738.39	730.17	−19.41	−2.59
תדהר	439.25	437.07	−0.61	−0.14
תירוש	448.26	446.16	0.64	0.14
תמר	199.54	195.65	0.25	0.13
תפוח	181.92	180.66	0.37	0.21
תרשיש	1321.21	1305.28	1.67	0.13
תשרי	420.36	414.99	0.45	0.11

שערי איגרות החוב

סדרה	שער	שינוי
3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)		
3601	35264	−274
3602	32612	−90
3603	51093	+925
3604	27318	−99
3605	24731	−146
3606	23408	+48
3607	22403	−5
3608	21930	+12
3609	20679	−108
3610	18670	−19
3611	18084	+10
3612	17587	−55
3613	16590	+10
3614	15925	+10
3615	14704	+8
3616	13461	+7
3617	12656	+7
3618	12010	+7
3619	11051	+5
3620	10710	+71
3621	10176	+69
3622	9177	+63
3623	8617	+43
3624	8116	+41
3625	7349	−30
3626	6798	−28
3627	6305	−26
3628	5798	— —
3629	5433	— —
3630	5136	— —
3631	4703	−13
3632	4519	−15
3635	4269	−12
3634	3750	−32
3635	3546	−31
3636	3415	−30
3637	3197	+1
3638	2977	+2
3639	2725	+2
3640	2254	−4
3641	1954	−4
3642	1736	+1
3643	1506	+1
3644	1398	+28
3645	1261	+25
3701	998.5	+8.6
3702	743.1	+2.8
3703	666	+0.5
3704	570.1	+0.4
3751	295.2	+0.2
3752	120	+0.3
3753	115.2	+0.3
3754	106.4	+0.1
3755	102.3	+0.1
3756	98.7	+0.1
3757	96.7	+0.1
3758	94.8	+0.1
3759	94.5	+0.2
3760	93.1	+0.1
3761	91	+0.1
3762	88.6	+0.2
3826	107.3	+0.2
3827	105.2	+0.2
3828	101.4	+0.1
3829	99.4	+0.1
3830	97.5	+0.1
3831	97.1	+0.1
3832	95.7	+0.1
3833	93.6	+0.2
3834	91	+0.1
3901	110.1	+0.1
3902	104.8	+0.1
3903	104	+0.2
3904	102.1	+0.1
4.25% שגיא		
4101	130.4	+0.1
4103	125.2	+0.1
4104	120	+0.1
4301	120	+0.1
4302	114.2	+0.1
4303	113.3	+0.1
4304	111.3	— —
4105	97.7	−0.1
4106	95	−0.1
4201	112.7	+0.4
4204	104.5	+0.4
4205	102.4	+0.3
4206	100.4	+0.3
4207	100	+0.3
4208	98.6	+0.4
4209	96.4	+0.4
4210	93.8	+0.4
3202	211100	— —
3203	209300	+200
3204	203500	+500
3205	202500	+500
3206	199500	+500
3210	197500	— —
3211	190918	−2500
3212	196000	— —
3213	180499	−500
3214	172370	— —
3501	176000	— —
3502	173000	— —
3503	181416	— —
3504	159000	— —
3505	147440	— —
3521	146500	−2000
3522	145800	— —
3523	133659	+39
3524	133270	+70
3525	132506	— —
3526	130501	+601
3527	128000	+1300
3528	123901	+81
3529	124500	— —
3530	122114	+126
3531	121827	+129
3532	118261	+125
3533	118124	+128
3534	111377	+122
3535	111425	+124
3539	105000	+118
3536	111737	+46
3537	111605	+45
3538	105049	+42
3540	104877	+42
3541	101332	+40
3542	101226	+32
3543	96280	+30
3544	96292	+48
3546	98089	+58
3547	97856	+57
3548	97740	+57
3550	92673	+54
3551	92289	+54
3545	97456	−204
3549	92063	−202
3552	84502	−196
3554	84346	−205
3555	84346	−205
3553	84104	+49
3571	72953	+43
3556	80316	−213
3558	80214	−221
3559	77371	−214
3560	75237	−211
3561	73018	−212
3557	80978	−451
3572	73626	−445
3573	75013	+45
3574	67322	+39
3577	67274	+40
3578	62139	+57
3575	67048	+7
3576	66847	+7
3579	61700	+6
3580	57546	+33
3581	52340	+31
3582	48269	+29
3583	44860	+22
3584	44607	+26
3585	42293	+25
3586	38304	+22
3588	38257	+22
3587	38417	+22
3591	35011	+21
3592	34969	+20
3593	34906	+20
3589	34824	+155
3594	35201	+132
3590	34710	−55
3595	33072	−53
5% מלווה פיתוח (בריבית כפולה)		
2001	144700	— —
2002	142800	— —
2003	137500	— —
2004	138500	— —
2005	130200	— —
2006	129600	— —
2007	127700	— —
2008	125500	— —
2009	128000	— —
2010	127050	— —
2011	124400	— —
2012	123350	— —
2013	124100	— —
2014	120320	— —
2015	119000	— —
2016	122611	— —
2017	118985	+69
2019	118696	+69
2020	115222	+68
2018	119989	+294
2021	116135	+296
2022	108596	+647
2023	109365	+384
2024	102713	+59
2027	99088	+57
2031	94719	+54
2025	102752	+448
2026	102384	+450
2028	99075	+615
2030	94231	+599
2029	93686	+764
2033	89034	+767
2035	81731	+731
2032	94358	+242
2034	89107	+255
2036	81779	+223
2037	77825	+638
2052	65343	+590
2038	78172	−794
2040	75263	−795
2051	71202	−779
2039	74627	+280
2041	70659	+272
2058	65340	+39
2054	60706	+340
2056	36184	+323
2058	31120	+303
2060	47161	+286
2055	60696	+85
2057	56164	+33
2059	51060	+30
2061	36993	−1081
2062	35787	+1056
2063	35511	+18
רמון		
7001	223.8	—
7002	216.9	— —
7003	206.2	−0.3
7004	196.5	−0.4
7005	183.7	−0.9
7006	175	−0.8
7007	161	+0.4
7008	152.8	+0.3
7009	148.1	−1.2
7010	139.2	−0.4
7011	131.8	+0.5
7012	127.1	+0.4
7013	120.3	+0.9
7014	104.1	−0.4
7015	89.3	+0.3
7016	88.4	+0.3
7017	87.6	+0.4
7018	87.4	+0.4
7019	87.7	+0.3
7020	87.5	+0.3
7021	86.7	+0.5
7201	85.1	+0.7
גלבוע		
6101	11798	+66
6102	7010	+21
6103	6195	+50
6104	5710	+25
6105	5408	+22
6106	5232	+16
6107	5038	+16
6108	3556	+9
6109	3406	+11
6110	3345	+10
6111	2757	+18
6112	2672	+18
6115	1817	+8
6151	729.2	−7
6152	698.2	−6.7
6153	603.6	+1.9
6154	592.5	+1.9
6155	390.2	+1.2
6156	313.3	+3.1
6157	231.8	+1.2
6158	219.3	+1.1
6159	184.9	+0.7
6160	175.1	+2.5
6161	169.1	+2.4
6162	152.5	+0.8
6163	142.4	+1.5
6164	136.9	+1.5
6165	127.9	+0.6
6166	121.3	+1.8
6167	118.6	+1.8
6168	116.8	+1.8
6169	109.7	+0.4
6170	102.9	+0.4
6171	73.4	+0.2
6172	72.1	+0.2
6801	80.3	+0.3
ארמון		
2501	156.2	+0.7
2502	153.4	+0.9
2503	147.7	+0.7
2504	147.6	+0.6
2505	142.1	+0.5
2506	136.7	+0.5
2507	132.7	−0.6
2508	103.6	+0.2
100% מט"ח		
אל אום	1013	— —
אלביט	191.7	— —
אלתא	1110	— —
אלסינט	59.4	— —
סאיטקס	677	— —
תדר 84	117	— —
תדר 85	431	— —
הב היש	191.9	+3.4
דיס הש	161.9	— —
סד	147.4	−0.1
כלל	440	+4
מ'צם ד	216	— —
מ'צם ם	295.5	−1.6
מ'צם	369	— —
דן	95.4	— —
טול כת	156	— —
תיעוש	178.2	−1
מדד/מט"ח		
ב.ל.ת.	122.3	−0.2
דיס הש	122.9	−0.6
סד	123.5	— —
כלל	150.8	+0.1
לאומי	106.1	−1.7
כנ דיס	121.9	— —
משא מ	121.6	— —
משא מ	117	+0.7
משא מ	107.4	+1

שף נאמנות
בטוחה כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 29.12.1986 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

מטבע	שער	
$ ארצות הברית	1.4600/1.4610	ליו שטרלינג
מרקים גרמניים	1.9505/1.9515	ל־$1 ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.2055/2.2070	"
פרנקים שוויצריים	1.6265/1.6280	"
פרנקים בלגיים	40.59/40.62	"
פרנקים צרפתיים	6.4440/6.4480	"
לירטות איטלקיות	1355.50/1356.50	"
יינים יפניים	159.40/159.50	"
$ ארצות הברית	1.2075/1.2080	[illegible]

שער הזהב $ 391.40 ארה"ב אונקיה

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/לי"ש	פר"ש/$	מר"ג/$
1 ח'	1.4560/1.4573	1.6224/1.6244	1.9476/1.9489
3 ח'	1.4438/1.4451	1.6170/1.6190	1.9437/1.9452
6 ח'	1.4265/1.4280	1.6075/1.6100	1.9382/1.9400

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שערי המניות 29.12.86

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
אגוד ש	19950	שב				
הבנות 0.1	1140		924	+40	+3.6	+995
הבנות א 0.5	800		923			−699
הבנות אב 2	777	בז	1845	+8	+1	+1676
כללי לא בהסדר	21700		155	−700	−3.1	−169
בנק זגאבי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק זגאבי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק זגאבי אפ			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3455		520			−56
ט.ג.ב. 0.5	4450		3608	−50	−0.7	−823
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אדנים רג 100.0	83100		651			−400
אדנים ב 100.0	84600		95	−400	−0.5	−286
אדנים בב א	582000		2			−2
אגוד 0.1	62100		587	+700	+1.1	+999
דיסקונט ב	105900		23	−600	−0.6	−23
דיסקונט א	106160		486	+740	+0.7	+878
דיסקונט שה ב	12500		16			−19
המזרחי ש	34100		636	−150	−0.4	−398
המזרחי ב	34140		84	−1		−84
המזרחי שה 9	15495		25	+75	+0.5	+240
הפועלים מבב	104841			−1059	−1	−5
הפועלים ש	56550		916			−704
הפועלים ב	56400		169	+120	+0.2	+494
כללי א 1.0	144800		12	+700	+0.5	+48
כללי שה 5	113800			−1400	−1.2	−1
כללי שה 7	6855		2	+5	+0.1	+48
בלל 0.1	35940		1450	+300	+0.8	+5149
בלל שה 11	13676		85			−13
מימון ומזר 1.0	49000	שב				
מימון ומזר 5.0	24300		6	+200	+0.8	+30
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	27001	תב	20	+2800	+8	+84
לאומימשכ' ש	7030		224	+100	+1.4	+335
לאומימשכ' ב	6922		7			−7
כרמל ש	4200		20	−41	−1	−11
כרמל שה 1	3500		1536			
בנין ב' 5.0	7260		45	+60	+0.8	+155
תפ משב ש	2430		582	−50	−2	−515
משכן ב ש	2481		445	−54	−2.1	−483
עצמאות 0.1	9700		30			−30
טפחות מבב ש	17000	שב				
טפחות רג ש	16000		51	−100	−0.6	−45
טפחות שה 1	8650		58	−50	−0.6	−58
טפחות שה 2	4517		429	−10	−0.2	−179
ישבנר 1.0	2700		410			+64
ישבנר 5.0	1510		1054	+10	+0.7	+156
מירב 1.0	6240		76	−300	−4.6	−299
מוסדות מימון						
שלמון אש	497		6462			−3858
הקלאות מבב א	116600	לב				−1
הקלאות מבב ג	156000	לב				
לאומי תעש' א ש	9310		29	+10	+0.1	+29
פתוח תעש' מבב	92975	לב				
פת תעש' בב ג	345000	לב				
פת תעש' בב גג	219700	לב				
פת תעש' בב גנ	213000	לב				
פת תעש' בב ד	249001	לב				
פת תעש' בב דד	66664	לב				
מרכז קבלנים 5.0	1365		3890	+65	+5	+7779
תיירות בב	160357	לב				
כלל ליסינג 0.1א	18000		5	−300	−1.6	−15
כלל ליסינג 0.5ב	13500		175	+600	+4.7	+171
כלל ליסינג אפ	12348	תב	10	+1123	+10	+145
ביטוח						
איילון	285		24519			−15556
אררט 0.1	1470		410			
אררט א 0.5	720		2324	+8	+1.1	+574
בטוח משנה 0.1	321		395	−16	−3	−885
בטוח משנה 0.5	178		2000	+5	+2.9	+1210
הדר 1.0	370		2246	−10	−2.6	−5466
הדר 5.0	206		7158	−10	−4.6	−9438
המנה ש	387		19525	−8	−2.3	−34830
הפניקס 0.1	739	תב	11575	+36	+5.1	+27395
הפניקס 0.5	618		2094			−2362
המסנה־הדאל 1.0	6870			+70	+1	+18
המסנה־הדאל 5.0	3500		365	−100	−2.8	−963
מנורה 1.0	2185		105	+100	+4.8	+190
מנורה 5.0	1890		365			−45
סהר ג 1.0	5280		160	+10	+0.2	+27
סקוריטס 0.1	880		1510			
צור ש	320		4116	−10	−3	−3269
ציון החזקות 1.0	8678		5			−3
ציון החזקות 5.0	2545		141	+25	+1	+168
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	5435		87			−84
אינטר גאמא 5 ש	3165		700	−5	−0.2	−264
מאיר עזרא 1.0	1501		2546			−117
מאיר עזרא אפ 1	7921		425	+781	+10.9	+2192
כלל מסר	253		11916			+3662
קריסטל 1.0	799		901	−1	−0.1	−188
רפק 0.1	30600					
רפק 0.5	10289			−9	−0.1	−89
שופרסל א 2.0	7860		550	−100	−1.3	−1089
שופרסל ב 10.0	6280		2853	−110	−1.7	−4240
שירותים						
דלק ג ש	3450		6255			+3163
הראל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
הראל 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
סמנת הנפקה 0.1	14150		20	+150	+1.1	+8
סמנת הנפקה 0.5	5050		46			−46
קידר 0.1	1850		413			
קידר 1.0	285		10495			−1472
חברת החשמל 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מגור עזובה 0.1	4060	תב	221	−300	−6.9	−429
מגור עזובה 0.5	2340		722	−50	−2.1	−649
קונטרוים 0.1	3840	בז	276	+38	+1	+55
קונטרוים 0.5	3270		242	−80	−2.4	−786
מלונות ושירותי תיירות						
קסל 1.0	2810		80	−90	−3.1	−65
קסל אפ 1	1730		61	−7	−0.4	−23
גלי זהר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מלונות דן 1.0	1460			−36	−2.4	−80
מלונות דן 5.0	1080	תב	100	+80	+8	+98
חוף האלמוג 1.0	3045		166	+15	+0.5	+194
כנם מר 1 ש	2453	תב	102	+223	+10	+240
מלונות הירדן	2730		150			−54
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	1673		613			−554
דטה מימון 1.0	7426		447	−75	−1	−291
תיליב 1.0	25501			+65	+0.3	+1
יקבא 1.0	8688		246	+368	+4.4	+336
כלל מחשבים 1.0	13880		36	−199	−1.4	−26
מ.ל.ל. 1.0	23800		77			−22
מ.ל.ל. 5.0	7450		167			
משוב מחשבים 1.0	761		4387	+15	+2	+8610
משוב אפ	594		680			−178
ניקוב מחשבים 1	17765	בב		−935	−5	−334
ניקוב מחש' 5	11267		280			−149
תים מחשבים 1.0	1947		2179	+50	+2.6	+2122
תים מחש' אפ			—	הפסקת	מסחר	—
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבוהם בניין 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אבוהם בניין 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
אזרן 1.0	880		1610			−617
אזרן 5.0	390		7979	+11	+2.9	+12637
אזורים 1.0	833		6756			+2195
אזורים אפ	559		4218			
אזורים אגח	186		28027			
אילון 1.0	539		13384			−2231
אל־רוב 1.0	1290		1486	+24	+1.9	+931
אבנרים 1.0	3300		99	−100	−2.9	−169
אפריקה 0.1	37300		219	+500	+1.4	+419
אפריקה 1.0	31750		25			+31
אפריקה אפ	17400		98	+500	+3	+106
אריס	2309		200	+30	+1.3	+140
אלרן 0.1	2760		307	−41	−1.5	−796
אלרן 0.5	1445		1407			−669
בן־יקר גת 1.0	4670		61	−80	−0.6	−409
ברנבויץ 1.0	3140		151	+35	+1.1	+85
ברנבויץ 5.0	2121		114	+26	+1.2	+486
דנקנר 1.0	4180	תב	169	−250	−5.3	−236
ורוקר 1.0	542		2897			
ורוקר 5.0	280		1286			
דרור 0.1	8065	תב	72	+600	+8	+291
דרור 0.5	4950		221	+100	+2.1	+277
הנסלול 1.0	1750		119	+26	+1.5	+472
הנסלול 5.0	1365		445			−435
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
בנטים ובנין	3555		1901			+1925
גבים 0.1	4650		626			+821
גבים 0.5	3335		641	+30	+0.9	+1654
הכשרת הישוב ש	60600		46	+350	+0.6	+104
ישפרו 0.1	3500		1130	−110	−3.1	−613
ישראלום 1.0	1260	תב	2056	−110	−8	−2075
ישרס 10.0	14800		121	−400	−2.6	−151
כהן פיתוח 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
כלל נדל"ן	465		10706	−5	−1.1	−7735
לומיר 1.0	4739		131	+200	+4.4	+726
לומיר 5.0	1700		305			−305
מ.ת.מ. 1.0	409		20796	+2	+0.5	+21121
מ.ת.מ. אגח	99		44540	+1	+1	+68540
מגורי בניה 1.0	834		7142	−7	−0.8	−10669
מישאל 5.0	349		2419	+4	+1.2	+3002
מנרב 5.0	1735		2241	−20	−1.1	−2167
מר־לוי 1.0	750		1655			−575
לוינשטין 1.0	420					
לוינשטין 5.0	152		8651	−3	−1.9	−14987
לשפיר 1.0	1701		557	−20	−1.2	−861
לשפיר 5.0	1015		1551	−2	−0.2	−2228
נאות אביב 0.5	7703		232			+158
נכסי אזורים	825		1812			+900
סהר השקעות 1.0	14000		12			
סהר השקעות 5.0	9903		30			
סולף 1.0	6100					
סולף 5.0	3385		30			−30
עזר ולוע מר 1 ש	852		962	−3	−0.4	−375
עזר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
קוקיה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
קוקיה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
רומבין 1.0	440		3312			+459
רומבין 5.0	175		4260			+1713
רומבין אפ	1065		418			−18
רומבין אגח	99		10500	+0.5	+0.5	+18690
רסקו מבטל	9156		65	+436	+5	+116
רסקו רג	8140		80	−5	−0.1	−178
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2880		498	−70	−2.4	−612
מטעי הדר 0.5	2080	תב	545	−200	−8.8	−685
מהדרין 0.1	7660		222			+158
נכסי הדרים 1.0	1350		900			+395
פרי אור 0.5	3060		337			+345
שגיה 5.0	12050		133	−350	−2.8	−141
מזון וטבק						
אסם	1420		66	−60	−4.1	−66
גולדפרוסט 1.0	3199		50	−12	−0.4	−289
גולדפרוסט 5.0	1940		62	−90	−4.4	−1890
גולדפרוסט אפ 1	1275		58	+50	+4.1	+58
דובק מב ש	4975		1329	−50	−1	−1827
דובק מב ב	4900		1116	−40	−0.8	−877
עלבל 1.0	1099		232	−33	−2.9	−3310
עלבל 5.0	700		1281	−10	−1.4	−1133
פרי־הן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי־הן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מטעי בירה 1.0	18250		50	+101	+0.6	+70
מטעי בירה 5.0	15350		57	−50	−0.3	−42
יטבר 1.0	1584		82	+25	+1.7	+82
יטבר א 5.0	1016		875			−475
בן 1.0	722		1105	+14	+2	+1040
בן 5.0	379		1275	−9	−2.5	−9986
מטרופס 1.0	11850		90			+132
עלית	16580		449			+160
עסיס ב 0.5	337		5767	−2	−0.6	−654
אגל שקל 1	2700		200			
שמן מבב א	5150		250	+100	+2	+438
טכסטיל והלבשה						
ארגו מר 1 ש	545		1925	+5	+0.9	+855
אפיקים 1.0	1399		438	+24	+1.8	+154
אופנת ברוך 1.0	682		224	−7	−1.1	−1274
אופנת ברוך 5.0	409		1410	−1	−0.2	−145
ארגמן רג ש	17940		79	+340	+1.9	+172
דלתא־גליל 1.0	3020		2704	−30	−1	−2408
דלתא־גליל א 3.0	2290		477			−245
מטוויות כאתר 1	1650		60	−50	−2.9	−140
מטוויות כאתר 5	860		1277.7	−41	−4.6	−1285.5
וישלבי 1.0	1405		283	−45	−3.1	−269
וישלבי 5.0	925		286	−35	−3.7	−286
הדרינג 1.0	7680		273			−425
זיקית 1.0	1981		496	+61	+3.3	+840
זיקית 5.0	1277		1801			+1801
לודזיה 0.1	2680		212	−75	−2.8	−584
לודזיה 0.4	1402		2089	−18	−1.3	−1801
ליבנת 1.0	735		3252	−16	−2.1	−1065
מים גליק	637	בז	248	−6	−0.9	−325
מקס 0.1	5261		444	+161	+3.2	+755
מקס 0.5	2785		832			−117
עיט 1.0	15999		92	−351	−2.2	−220
עיט 5.0	8420		284			−19
פולגת גרינה 1 ש	1605		3552	−15	−0.9	−1455
פולגת א 0.1	3535		236	+10	+0.3	+118
פולגת ב 0.4	2410		611			+555
פלרון א 0.5	8776		281	+87	+1	+170
פנקר	3599		238			
גיבור סברינה	15600		105			−66
תעש רוזמן 1.0	2745		480	−35	−1.3	−689
מתכת ומוצריה						
אקרמן 5.0	2649		315	−88	−3.2	−607
אורדן 0.1	7110		90	−140	−1.9	−290
אורדן 0.5	6240		20	−100	−1.6	−30
תעשיות שונות						
אלומית 1.0	6100		110	−20	−0.3	−109
אלומית 5.0	4280		158	+80	+1.9	+121
כבלים ש	25600		1	+400	+1.6	+34
התכוף 1.0	8180		236	+180	+2.3	+179
התכוף 5.0	4900		218	−151	−3	−167
התכוף אפ	4000		65	−210	−5	−365
זיקה 1.0	4772	תב	68.5	−530	−10	−109.9
זיקה 5.0	2160		127.1	−89	−4	−774.6
קסמאת פז 1.0	2899		2243	−36	−1.2	−4568
קסמאת פז 5.0	2740		295	+25	+0.9	+107
מתכת מרום 1.0	3350	תב	3406	+249	+8	+3400
כבלי ציון 1.0	2199		370	−102	−4.4	−781
כבלי ציון 5.0	1225		2982	−40	−3.2	−2194
כבלי ציון אפ	582		1184	−2	−0.3	−190
מודן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מודן אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
קרגל 1.0	250		15513			−3953
קרגל 5.0	168		32591			
נחושתן 0.1	34398		23	−102	−0.3	−16
נחושתן 0.5	11702		50			
מטר מלרה 1.0	13428		40	−20	−0.2	−65
קינג 1.0	1099		606			−47
קינג 5.0	610		1250	−10	−1.6	−1195
קליל 1.0	6747		162			−64
קליל 5.0	4162	תב	182	−280	−6.3	−265
שלדות 5.0	5540		228	−50	−0.9	−71
תעשיות לכיש 1.0	1102	הב	336	−75	−6.4	−574
תעשיות לכיש 5.0	630		1719			+330
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	385500		12	−500	−0.1	−2
אלקו 0.1	7370		15			+37
אלקו 0.25 ש	3810		505			
אלקו 0.25 ב	3915			+40	+1	+50
אלקטרה 0.1	3571		86	+2	+0.1	+42
אלקטרה א 0.5	2040	תב	1454	−150	−6.9	−965
אלרון 3.0	208500		8			+19
ארית 1.0	32640		72	+140	+0.4	+74
כלל תעש אלק'	1910		1758	−10	−0.5	−925
מסקורוניקס 1.0	2140		2806			−725
מסקורוניקס 5.0	1565		1983			−560
מיכסנגר 1.0	516		2260	−26	−4.8	−2368
מיכסנגר 5.0	340		1430	−6	−1.7	−2430
ציקלון 1.0	2175		307			+46
ציקלון 5.0	921		970	−1	−0.1	−589
קונצרן אלק' 1.	5000		17			
קונצרן אלק' 5.	3580		1			−1
ת.א.ת. 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
ת.א.ת. 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ת.א.ת. אפ 1			—	הפסקת	מסחר	—
תדיראן	8101		150	+100	+1.3	+186
מוצרי בניה						
א.ב. תעשיות 1.	957		301	+8	+0.8	+1899
א.ב. אפ	490		1059			+1586
א.ב. אגח	106.5		5194			−11973
אלקול 5.0	9550		36	−2		−16
אקרשטיין 1.0	840		1837	+10	+1.2	+668
אקרשטיין 5.0	650		2726			+274
אקרשטיין אפ	334		3562			−1575
אקרשטיין אגח	98		80704			−58547
בנקן תדיר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנקן תדיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
בר־כון 1.0	1820		698	+70	+4	+752
בר־כון 5.0	611		1444	+1	+0.2	+1447
מרקוטכסט 1.0	6829		6	−221	−8.1	−7.2
מרקוטכסט 5.0	2828		324			−46
מ.ל.ב. 1.0	817	תב	726	−74	−6.3	−974
מ.ל.ב. 5.0	570	שב				
מדיל השק בתעש	5200		47	−200	−3.7	−35
מרוקיה ולמן 1	...		—	הפסקת	מסחר	—
מרוקיה ולמן 5			—	הפסקת	מסחר	—
כימיה, גומי ופלסטיק						
אבן 5.0	16111		93	−200	−1.2	−43
אלאנס ב	2355	בז	68	−90	−3.7	−258
גל תעשיות 1.0	11830		111	+180	+1.6	+104
גל תעשיות 5.0	7320	שב				
דקסטר 1.0	2945		92	+5	+0.2	+55
רשפים 0.1	4550		135	−50	−1.1	−185
רשפים 0.5	1340		508			−220
חישה כימ' 10.0	450		15494			
מבע ש	8430		1899			−324
ליבסקו 1.0	2628	תב	859	−140	−5.1	−1086
ים המלח	3972		1823			−84
פרוכימיים 10.0	529		10535	−20	−3.6	−20108
מקסימה 1.0	6650			+130	+2	+11
מקסימה 5.0	3385		665	−15	−0.4	−785
פקה כימיקל 1.0	6890		238	−60	−0.9	−289
פז 1.0	17480		112	−10	−0.1	−106
פז 5.0	13200		188			+96
פריקלאס	494		28141	−6	−1.2	−15949
פריקלאס אפ	211		19394	−9	−4.1	−21156
קרם כימיקל 1.0	8590		157	+140	+1.7	+143
ת.ג.ל. 1.0	3800		52	+100	+2.7	+44
ת.ג.ל. 5.0	3051		31	+1		+2
תיא 5.0	10800		225	+470	+4.9	+287
פרוטרום 10.0	15241		82	−100	−0.7	−87
תרו א 5.0	12900	תב	397	+1679	+15	+850
עץ, נייר ודפוס						
דטרון 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דטרון 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
תגל 1.0	7995		85	−56	−0.5	−75
יפה 1.0	4720		280			−312
לבידי אשקלון 1	450	תב	4006	−50	−10	−9756
לבידי אשקלון אפ	745	בב		−100	−11.8	−1390
מולט ב 0.5	59347					
מפעלי נייר 10.0	268000		45	−5000	−1.8	−112
סקאבריה 1.0	3620		436			−85
רים 0.1	2399		50	+49	+2.1	+115
רים 0.4	1450		245	−20	−1.4	−80
תפל ב 0.2	14850		8	−100	−0.7	−84
אברין 1.0	8230		125	+360	+4.6	+194
אברין 5.0	3992		1984	+150	+3.9	+1797
הפרשה יד	10060		142	+60	+0.6	+119
הגפולק 1.0	1730		399	−35	−2	−784
הגפולק 5.0	1095		154	−5	−0.5	−154
השקעות בתעשיה						
מרכזית ב 0.1	8400		86			+82
כור מכ' ש	7210000		3	09890	+3	.4
כלל תעש' 1.0	1518		15211	−18	−1.2	−15203
מגורי טכנולוגיה	456		4150			−3984
חברות השקעה						
אמיקו ש	5990		175	−10	−0.2	−106
אדנים פתוח 2.0	5110		1806			+681
אינקופה 0.1	126		139976	+6	+5	+194792
אוצר ש	11570		158	+100	+0.9	+117
אלגד ב	12100	תב	70	+700	+6.1	+125
אלרן ש	3670		1296	+40	+1.1	+2625
אלרן ב	3599		177	+49	+1.4	+157
אמישר בב	29100	שב				
אמפק 1.0	233		4108	−2	−0.9	−3792
אמפק 5.0	176		2050			+2550
גולת 1.0	1380		1002			−945
חברה לישראל 1.0	11520		614			−864
חברה לישראל 5.0	6945		348	+75	+0.9	+224
חלמון 0.1	113800		3			
חלמון ש 1.0	25000		113	−600	−2.3	−163
אמפא א 0.5	15554	בז	54	+154	+1	+74
פועלים השק ש	6450		679	−100	−1.5	−861
דיסקונט השק ש	3130		4481	−50	−1	−2352
מזרחי השק ש	23400		67	−250	−1.1	−74
כור השקעות	12500	שב				
הירון 1.0	3000		111			
הירון 5.0	1370		922			−1087
ישום החזקות	252		5395	−10	−3.8	−8145
יצוא ש	10550	תב	80	−1000	−8.7	−217
ירדן א 0.1	5177	תב	566	−168	−5	−654
כלל 10.0	956		4822	−2	−0.2	−5415
כלל 50.0	857		365			+1915
לנדיק 0.1	3580	תב	46	−200	−5.3	−44
לנדיק 0.1	1085		556	−55	−4.8	−688
מגור 0.1	695		2603	+10	+1.5	+1252
מגור א 0.5	420		2650	+16	+4	+3030
עוז השק ב 0.1	3700		217	+61	+1.7	+83
עוז השק ב 0.5	1995		395	+90	+4.7	+495
פז השק ש	6280		583	−220	−3.4	−903
פמה א 0.1	9940		319	−3		−142
פמה 0.5	6200		174			+169
פיין ב 2.5	5050		2800	−120	−2.3	−3144
פראיל 1.0	757		4333	−10	−1.3	−1903
פראיל 5.0	591		2913	+1	+0.2	+2021
גליל טכנולוגיות	438		1287	−10	−2.2	−3274
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	3485		1296	+110	+3.3	+2302
דלק חיפושים 5.0	2085		2237	+85	+4.3	+3358
דלק חיפ' אפ 2	1335		3281	+50	+3.9	+5611
פז חיפושי נפט	20130		123			+60
יואל 5.0	3995		1517	+262	+7	+4334
מ.ב.ג. 1.0	6596		682	+296	+4.7	+694
מ.ב.ג. 5.0	2145		3105			+914
מראיל ב 0.5	7184	תב	165	−700	−8.9	−536
נפאורים 1.0	327		6761	+7	+2.2	+6547
נפאורים 5.0	254		7342	+5	+2	+6959
נפטא ש	1650000		2	+59999	+3.8	+2
נקודות במט"ח						
זית ב	229			−1	−0.4	−1600

אישי מקצועי מיוחד
זה היחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד: הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות!
union bank בנק אגוד

50 שנה לקיבוץ חולתה

מאת רות לוין

גם אדם בעל דמיון פורה מאוד היה מתקשה למצוא קשר בין דגים ונעליים: הרי דגים לא נועלים אפילו קבקבים, ולנעליים יש נטיה תרה להרס בסביבה הטבעית של דגים, מים. אבל קיבוץ חולתה, המציג השנה יובל להיווסדו, בכל זאת מקשר בין השניים: הקיבוץ קם תחת הסיסמא של "כיבוש הדיג" באגם החולה ז"ל, אולם לאור הנ־סיבות (ייבוש האגם) פתח מפעל לייצור נעליים.

למעשה כולנו מכירים את אחד המוצרים הבולטים של מפעל הנע־ליים בקיבוץ חולתה: נעלי הבית החמות העשויים בד משובץ עם רוכסן באמצע. ואם מישהו עדיין מתקשה להכיר באיזה מפעל נעליים מדובר, אז שם המסחרי הוא "נעלי רשבה", כי גם קיבוץ רשבה שותף בו.

סיפורו של קיבוץ חולתה מתחיל לפני 50 שנה עם גרעין שהורכב ברובו מפועלים מקומיים ואנשי התנועה המאוחדת באירופה. אלו התגבשו ועברו הכשרה בתל־חי וכפר גלעדי, ויצאו להתמקם על שפת אגם החולה. שתי סיסמאות נשאו אותם בדרכים: כיבוש העבודה העברית, וכיבוש הדיג באגם החולה.

כמו כל ההתחלות, גם כאן היה מדובר בתקופה ראשונית מאוד קשה. אולם התגרה המון רצון החזיק את הקיבוץ הצעיר במקומו, אם כי עשר שנים לאחר היווסדו הועתק מקומו כשמונה מאות מטר־בה, שם הוא שוכן עד עצם היום הזה.

עם תום מלחמת העולם השניה הגיעו לקיבוץ פליטי שואה, לצד גרעינים של מחנות העולים והנוער העובד הלומד. אולם שוב התערב פיתוח הקיבוץ עם פרוץ מלחמת השחרור. הכפרים הערביים באזור התנכלו אליהם, וגרמה לשילוח הנשים והילדים הרחק מן הקיבוץ. בתום המלחמה חזרו כולם, אך קשה לומר כי השקט והשלווה היו מנת חלקם של בני הקיבוץ. היות וחולתה שכנה אז על הגבול הסורי, הם סבלו קשות מהתגבות הסורים, כשהגרועה שבהם היתה ב־1958 עת נהרס חלק גדול מהקיבוץ. רק במלחמת ששת הימים, כשהגבול הורחק, הגיעו ימים של שקט יחסי לאזור.

אגם החולה היווה נקודה מרכזית לבני הקיבוץ: ראשית מבחינה אידיאולוגית: כפי שציינו חברי הקיבוץ באגם אמצעי למימוש הציונות שלהם, שנית, ובעיקר, היווה אגם החולה מקור הפרנסה העיקרי שלהם. למעשה, התשתית הכלכלית של הקיבוץ היה מבוסס רבות על דיג. לכן, כשהוחלט על ייבוש האגם עלידי הגורמים המ־חליטים נעמדו אנשי חולתה בפני שוקת שבורה. לא רק שנהרס חלומם, אלא שנגזל מהם מקור פרנסתם.

אך מי שעמד בכבוד במלחמות והפגזות לא יישבר מייבוש אגם. אנשי חולתה הישבו את כל מש־אביהם לפיתוח תשתית חקלאית של פלחה ומטעים, ובכיוון שהחולם לא יכול להעלם לגמרי, הם ייצרו גם בריכות דגים. (בעגה המקצועית נקרא ענף זה "מדגה").

האגם אומנם יובש, אולם עד עצם היום הזה משמרים לעצמם אנשי חולתה מאגר של נוסטאלגיה וזכ־רונות מתוקים על מפגשים רומאנ־טיים על האגם, שיט לילי, ומסעי דיג.

קיבוץ חולתה חוגג כיום חמישים להיווסדו. החברים הוותיקים מקדמים גם את הצעירים — בני חברות נוער וילדים עירוניים. בגלל שיטת החינוך הנהוגה בקיבוץ והסביבה יוצאים ילדי הקיבוץ ללימודים בבית־ספר אזורי בכיתות ג' עד ו', ומכיתות ז' עד י"ב. אולם ילדי כיתה ז', שנת הבר־מצווה, לומדים בבית, בחולתה. בשנה זו קולטים, מדי שנה בשנה, ילדים עירוניים ולמעשה מכפילים בזאת את גודל הכיתות. ילדים עירוניים אלו נשאר־ים בקיבוץ לפעמים עד תום כיתה י"ב, ולעתים גם אחרי.

עם תום מלחמת ששת הימים, והת־חילת הרגיעה, הגיעו למסקנה בקיבוץ שיש לבסס את הכלכלה המקומית על ענפים אחרים פרט לחקלאות, ובעיקר תעשיה. הרא־שונים הניסיונות בנושא הובילו למפעל נעליים שכבר תיפקד בקיבוץ רשבה. בחולתה הוחלט להקים מפעל משלים בשם "נחה — נעלי חולתה", שישווק את תוצרית נעליים, כחלק מנעלי "רשבה". זה היה לפני 17 שנה ומאז אפשר רק לדבר על גדילה ופריחה.

ההתחלה היתה צנועה: נעלי־בית בלבד (בעיקר אלו שהוזכרו לעיל), אולם עם חלוף השנים, ובעיקר עם גיבוש התפוקות והדרישה למשהו אחר, עבר המפעל לייצר גם נעלי בד מכל מיני סוגים. כיום מגוון המוצרים כולל נעלי בית, נעלי קר־טון, נעלי קיץ אופנתיות ונעלי ספורט. בסך הכל מדובר ביותר ממאה דגמים שונים אשר יכולים גם להגיע למאתיים בשילובים שונים של צבעים ובדים.

בשנה העיסקית האחרונה היה המחזור השנתי כ־4 מיליון דולארים, מתוכם כשמונים אחוזים לשוק המקומי. באופן כללי המפעל אחראי לכחמישים אחוז מהכנסות הקיבוץ, ולהעסקתם ש שבעים חברים.

אך מכל האספקטים השונים של המפעל, אחד היפים ביותר הוא עיצוב הנעליים. שתי בחורות, חברות משק, אחראיות לצד הזה, או בשפת המקצוע: שתי בחורות אחראיות למראה הסופי של יותר משמונה מאות אלף זוגות נעליים. ואת האחריות הזאת הן נושאות בכשרון, ללא שום לימודים פורמ־אליים או הכשרה מקצועית, רק מניסיון מעיון בקטלוגים וביקור בתערוכות בינלאומיות. ומיותר ל־שוב כלליך לציין את עניין העיצוב: והכן רק בשנה האחרונה עבר המפעל לעסוק בנעלי אופנה, תחת השם "בתנבך", ושנה זו הראתה לנו רק נעליים מאוד חביבות אלא גם מכירות נאות.

אך אם תתפסו את אחד מאנשי המפעל בשקט, בצד, ותשאלו מהו המוצר המבוקש ביותר במפעל, למרות כל השיכלולים והאופנות הח־דישים, יודה הלי"ע, מעט בבושת פנים, שנעלי הבית הישנות והטובות עם הריץ'רץ' הם עדיין הלהיט. וזה בעצם הולם למדי, שכן בעיקר קוראים לנעליים אלו "נעלי בית של קיבוצניקים", והקיבוצניקים האלה מאוד גאים בכך שהם יצרו אותם.

אך החיים לא עומדים מעולם על מקומם, גם לא בקיבוץ, ובחולתה מדברים גם על תוכניות לעתיד. מראש ובראשונה נותנים תשומת לב להגדלת המפעל הקיים. אך לצד זאת הוחלט באחרונה גם על הקמת מפעל חדש. הבעיה היא שעדיין לא ברור מה יהיה עיסוקו, אם כי ההגדרה היא "עם הפנים לשנות התשעים". וכדי לא לזנוח מעולם את הדגים המים, יוקם גם אתר תיירות באזור בריכות הדגים של הקיבוץ. האתר יהיה לשימוש בשר עות היום והוא יכלול מתקני שיט ודיג, לצד שטחים לקיום פיקניקים. יהיה זה ללא ספק מקום חשוב לחובבי ההתיידדות עם הדגים.

בבן שרים על חמש שנים שעברו על דן, בחולתה אפשר לשיר על חמישים שנה שעברו על הקיבוץ. ומה בעצם מציין תאריך זה לחברי הקיבוץ? "את זה שיש עתיד", אמר לי אחד החברים. מחשבה אופטימית לחמישים השנים הבאות.

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלים חולתה
שפע ברכות לחגכם ה־50
מילון בע"מ — יצרני רוכסנים
המשרד תל־אביב
החשמל 21 טלפון 03-613281
המפעל נס־ציונה טלפון 08-473296

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלים חולתה
שאו ברכה חמה
איחולנו להמשך
שיתוף פעולה פורה
מפעלי רפטקס בע"מ
אזור התעשיה החדש
ראשון לציון טל: 03-9611151

ריכוז ברכות: הייזנר וילי

לקבוץ חולתה
ולנעלי חולתה
שפע ברכות
ליום חגכם
ע.ב. חנה הרפשת בע"מ
אבא הלל 16 רמת־גן
טל' 03-7514099

לקיבוץ חולתה ולמפעל
שאו ברכה חמה איחולנו להמשך הדרך
מ. ברק בע"מ
סיטונאי קרטון
רחוב הרצל 77 חיפה טלפון 04-668465

לקיבוץ חולתה שאו ברכה חמה איחולנו להמשך שיתוף פעולה פורה
אריה בן־ארי תיקון וייצור מטעני מצברים ועומסים לגנרטורים מכל הסוגים טל. 052-31387/8

לקיבוץ חולתה
שפע ברכות ליום חגכם ה־50
עלו והצליחו
אבידור
ציוד למרפאות שיניים
רחוב ירושלים 13 חיפה
טלפון 04-669418

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלים חולתה
שפע ברכות ליום חגכם ה־50
עלו והצליחו
קיבוץ כפר עזה
טלפונים 051-99845/9
מקוד 85142

לקיבוץ חולתה ונעלי חולתה
המשיכו להצליח
פי.או.סי. יועצים לשיווק ויצוא
רח' קלצקין 3 רמת־אביב 69342
טל. 03-418895, 03-429662
P.O.C.

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלי חולתה
שאו ברכה להמשך שגשוג
גודס
יבוא ושיווק דמוי עור ובדים
ת"א רמב"ם 12 טל' 03-660092/3
חיפה מבטח 2 טל' 04-662738
04-643479

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלי חולתה
שפע ברכות ליום חגכם
עלו והצליחו
מפעלים סרטקס (1985) בע"מ
Seratex Mifkanim (1985) Ltd.
יצרני סרטי טקסטיל, סרטי גומי וחגור
רח' העבודה 16 בת־ים, 59592, טל: 03-551-6666 (רב קוי)

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלי חולתה
שאו ברכה חמה
איחולנו להמשך שיתוף פעולה פורה
ענת טורס
נסיעות ותיירות בע"מ
רח' נאפו 20 תל־אביב
טלפון 03-228183
ANAT TOURS LTD.

לקיבוץ חולתה ולמפעלי נעלי חולתה
המשך שיתוף פעולה ושגשוג בעתיד
מוטי אבקזון וצוות המשרד
מורדכי אבקזון מהנדסים בע"מ
סוכני חומרי גלם לתעשיית נעליים
דמויי עור קאבוליטר
ראשון, קרית אונו רח' המעגל 38 טל. 03-347483

לקבוץ חולתה
לחג היובל איחולי שגשוג
ופתוח מואץ
מרכז תנובה

לקיבוץ חולתה
שאו ברכה חמה
איחולנו להמשך הדרך
הדסים
חברה לפתוח חקלאי בע"מ
ראש פינה ת.ד. 119
טלפון 069-36933

לחברי קיבוץ חולתה
שפע ברכות ליום חגכם ה־50
עלו והצליחו
יצחק פסקריו ושות'
משאבות בע"מ
תל־אביב רח' שבח 1 טל' 03-375879

לקיבוץ חולתה ולמפעל
ברכות לבביות ליום חגכם
עלו והצליחו
י. ברום
מפעל אריגה
צביעה והשפרת בדים
פתח תקוה אריה רח' הצרף 5
טלפונים 03-9222086 03-9233386

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלים חולתה
ברכות לבביות
לחגכם ה־50
האמה בע"מ
יצרני בדים בלתי ארוגים
המפעל א. תעשיה מגדל העמק
טלפון 065-40321 065-40193
משרד מכירות ת"א,
דרך יפו 9 (בית רומנו) 03-655354

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלים חולתה
שאו ברכה חמה
איחולנו להמשך שיתוף פורה
גלנים כרמל בע"מ
הטיבת בדים
מפעל לבדי ריפוד
אזור התעשיה ג נצרת עלית
טלפון 065-73531

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלי חולתה
שאו ברכה חמה
איחולנו להמשך הדרך
הנהלה העקב יפו בע"מ
רח' שמעון הצדיק 6 יפו
טלפון 03-825925

נעלי חולתה וקבוץ חולתה
50
לך ברכות לרגל היובל המשך שגשוג והצלחה.
מברכים: מלי ושמואל שמואלי
דפוס אחים שמואלי בע"מ
805423 חולון המלאכה 39
658057 תל־אביב שבזי 67
יצרני תויות ומדבקות לכל מטרה

לקיבוץ חולתה
שפע ברכות ליום חגכם ה־50
אור הצפון בע"מ
חשמלאות רכב, שרות שדה
לטרקטורים וכל ציוד מכני כבד
מחלקת אביזרי רכב
קרית שמונה אזור התעשיה 069-49544

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלים חולתה
שאו ברכה חמה
איחולנו להמשך שיתוף פעולה פורה
בית מסחר פוקס
אבזמים, ניטים
ואביזרי קישוט לתעשיית הנעלים
רחוב לבונטין 67 תל־אביב
טלפון 03-374834 03-381884

לקיבוץ חולתה
ולמפעל נעלים
שאו ברכה חמה
איחולנו להמשך הדרך
הירשנזון נוח בע"מ
ספקי ציוד, חלקים, ואביזרי
מכונות לתעשיה הלבשה והנעלה
יפו רח' רזיאל 12, טלפון: 03-822563

ברכות לחגכם

לקיבוץ כיסופים
איחולנו להמשך פעולה
וסלילה פוריים
משה כהן
עבודות עפר כבישים ופיתוח בע"מ
אזור התעשיה שדרות 80100
טלפון 051-99330, 051-98175

לקיבוץ כיסופים
שפע ברכות ליום חגכם
הנגב אגודה שתופית חקלאית
של משקי עובדים להובלה בע"מ
מסמיה ד.נ. שקמים 79835 טל' 055-83001

לקיבוץ כיסופים
שאו ברכה חמה איחולנו
להמשך שיתוף פעולה פורה
י. שוצקי ושות' בע"מ
ת.ד 338 רמלה
מיקוד 72102 טל' 08-227694

مكذ من الاهل

עשרות מהגרים סובייטיים שבו מניו יורק למוסקווה

זוהי הקבוצה הגדולה ביותר של אזרחי בריה"מ החוזרת למולדת

מוסקווה (ע"ד). 55 מהגרים סובייטיים, רובם יהודים, חזרו אתמול מארה"ב לבריה"מ באומרם, כי אין הם יכולים עוד לסבול את שיעור הפשיעה הגבוה ואת אכזריות החיים באמריקה — על כך מסר רדיו מוסקווה.

הוא ציטט מהגרים שאמרו, כי לא יכלו להסתגל ל"אורח החיים האמריקאי על התחרות האכזרית שם, את המירוץ אחר הכסף ואת שלטון הפשע וההתמכרות לסמים".

הרדיו מסר מפי פקיד קונסולרי סובייטי בניו־יורק, כי רוב המהגרים החוזרים הם יהודים ויוכלו לשוב ולעזוב את בריה"מ בעתיד, אם ירצו בכך.

הפקיד הוסיף, כי מאות אזרחים סובייטיים לשעבר רוצים לשוב לארצם. עשרות הזמינו טיסות למוסקווה בימים הקרובים.

זוהי הקבוצה הגדולה של אזרחים סובייטיים, המבקשת לשוב לארץ מולדתם. בספטמבר הודיעה כבר השגרירות על שובם של 17 מהגרים בשתי קבוצות למולדת.

מתברר שכמה מבין השבים לבריה"מ התכוונו לשלוח את מכוניותיהם לבריה"מ, אך ויתרו על כוונה זו, לאחר שהתברר להם שלא ימצאו שם חלקי חילוף.

אליהו הכהן מוסר "הארץ" בבריטניה מוסר: קבוצה של מסורבי עלייה מלנינגראד החליטה לקיים טקסי חג חנוכה בבתים פרטיים, למרות איסור השלטונות.

הקבוצה פנתה בבקשה מראש רשות לקיים טקסי חנוכה בדירות מסורבי עלייה, אך הבקשה נדחתה בנימוק, "כי טקסים דתיים יש לקיים אך ורק במקום המיועד לפולחן דתי יהודי — בבית כנסת".

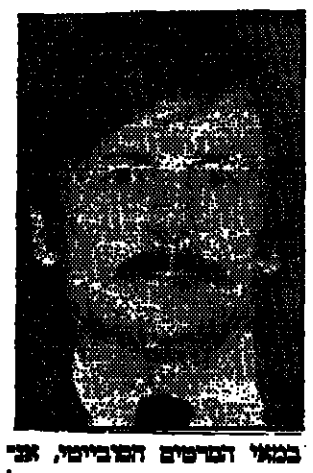

במאי הסרטים הסובייטי, אנדריי טרקובסקי, נפטר אתמול בבוקר בפאריס. בן 54 היה במותו. טרקובסקי עזב את בריה"מ ב־1984. סרטיו העיקריים היו "אנדריי רובליוב" "הארוב" ו"נוסטלגיה" (תצלום: איפי)

יותר מ־50 מהגרים סובייטיים, שאינם רוצים עוד לחיות בארה"ב, התכנסו ביום א' ליד דלפק חברת התעופה הסובייטית "אירופלוט" בנמל התעופה קנדי בניו־יורק. דוברים סובייטיים אומרים, שזו היתה הקבוצה הגדולה ביותר שחזרה מארה"ב לבריה"מ בבת אחת. (תצלום: איפי)

חקלאי ירדן מחכים לארבה

רבת עמון (ע"מ). ארבה פשט בסעודיה ושלטונות ירדן הזהירו להרגיע את החקלאים.

מנכ"ל משרד החקלאות הסעודי, ד"ר סאלם אסלוחי, מסר ל"מאות אלשעב", כי הארבה שהגיע לסעודיה מסודאן, דרך ים סוף, אינו מאיים בזמן הקרוב על ירדן.

הוא הוסיף, כי משרד החקלאות מקיים קשר מתמיד עם הגורמים הנוגעים בדבר בסעודיה וכן עם מרכז הארבה האזורי בג'דה, והמסונף לארגון המזון והחקלאות הבין־לאומי, כדי לעמוד על היקפי מכת הארבה.

הארכיבישוף מיורק מזהיר: הלחם במיסה יכול להדביק באיידס

לונדון (ע"ד). הארכיבישוף מיורק, סגן ראש הכנסיה האנגליקנית, הציע לנקות את הגביע של פולחן המיסה לאחר השימוש בו, כאמצעי זהירות נגד הפצת האיידס.

במיניסטר לרגל השנה החדשה אמר ד"ר ג'ון האבגוד, כי המשתתפים בטקס אינם צריכים לחשוש מפני שימוש בגביע משותף, אך שינויים קלים יש בכוחם להפיג את החששות של המאמינים.

נהג ישן במשאיתו ונסחף לים בסערה

אנקרה (ע"ד). נהג שישן בתא משאיתו על סיפון ספינת מעבורת בים השחור טבע, כאשר המשאית הושלכה לים בסערה עזה.

מטורקיה נמסר, כי ספינת המעבורת הרומנית "באזארג'יק" היתה במרחק 60 ק"מ מאיסטנבול, בבואה מקונסטנצה שברומניה, כאשר נקלעה לסערה. שש משאיות תורכיות וחמש רומניות נזרקו לים, כדי להקל על הספינה, וזו הצליחה לשוב לקונסטנצה.

למרות האיסור על הפגנות צעדו מאות סטודנטים ברחבי פקינג

גוברת הביקורת באמצעי התקשורת נגד מחאת הסטודנטים

פקינג (ע"ד וע"צ). כ־200 עד 300 סטודנטים מאוניברסיטת המורים בפקינג התעלמו אתמול מהאיסור שהטילו השלטונות וערכו מצעדים בעיר בשעות הבוקר המוקדמות.

נמסר, כי זמן מה לאחר השעה 2 אחה"צ, צעדו הסטודנטים לעבר שלוש אוניברסיטאות אחרות וקראו לחבריהם להצטרף להפגנה.

המצעד נערך על אף אזהרות רבות שנתקבלו מחוגים רשמיים נגד הפגנות רחוב.

כל העיתונים הגדולים פירסמו אתמול מאמר ראשי בלשון חריפה, בו נטען, כי מי שמתנגד לסוציאליזם ולמפלגה הקומוניסטית השלטת, פועל נגד החוק. הטלוויזיה הרשמית ציטטה שלושה את המנהיג הקומוניסטי ואגג ז'ן שמתח ביקורת על אנשים, המפיצים גישה ניהיליסטית, משמיצים את סין ומצדדים בהפיכת המדינה למדינה מערבית מכל הבחינות.

עיתון בפקינג פירסם אתמול אזהרה נגד השימוש בכרזות הקיר, וכתב, כי הדבקת כרזות אלה היא בלתי חוקית.

ערך את המדור: יצחק לאור

שרון: נטל של 180 מיליון דולר תפיל התוכנית הכלכלית על התעשיה

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התוכנית הכלכלית יצרה נטל של 180 מיליון דולר על התעשיה הישראלית — כך אמר אתמול שר התעשיה, אריאל שרון, בכינוס השנתי של איגוד תעשיות האלקטרוניקה.

השר שרון התייחס בדבריו לנטל הנוצר בשל ביטול הפטורים ממס לתעשיה, ההיטל על גיוס ההון בשיעור של 3 אחוזים והפחתת המכסים, המקשה על התעשיה המקומית.

שרון גם תקף בחריפות את התוכנית הכלכלית ואמר, כי התוכנית במתכונתה הנוכחית תגרום לקשיים רבים לתעשיה הישראלית, ובמיוחד לתעשיית האלקטרוניקה.

השר שרון אמר, כי הוא הציע שורה של תיקונים לתוכנית הכלכלית, בכלל זה סיוע לתעשיות המייצאות לגוש הדולרי והעדפת התעשיה בנוגע למס חברות על ידי העמדת מס החברות על שיעור של 36 אחוז.

הוא אמר, כי הרפורמה על שוק ההון תקשה על חברות קטנות בגיוס כספים, ובסך הכל התוכנית הכלכלית אינה נותנת מענה ליצוא, להשקעות ולגיוס ההון.

יגאל נאמן, מנכ"ל "תדיראן" ונשיא איגוד תעשיות האלקטרוניקה, עמד אף הוא על חומרת הבעיה של תעשיה זו וציין, כי כושר התחרות שלה ירד מאז הפעלת התוכנית הכלכלית ב־25 אחוז בחו"ל וב־20 אחוזים בארץ.

מסיכומי שנת 1986 בבורסה:

נפח העיסקות במניות חופשיות הכפיל עצמו ל־1.6 מיליארד ד'

ל־5 הבנקים הגדולים יותר ממחצית נפח הפעילות

מאת יהודה שרוני

נפח העסקות בבורסה במניות חופשיות, הוכפל ב־1986 והסתכם ב־1.6 מיליארד דולר, כך עולה מסיכומי הבורסה לשנת 1986. נפח העסקות במניות הבנקאיות שבהסדר גדל ב־2.9% והסתכם ב־788 מיליון דולר, ונפח העסקות באג"ח גדל ב־17.8% והסתכם ב־1.4 מיליארד דולר.

הבורסה מסבירה את הגידול במחזורי המסחר בשימוש הרחב שניתן באפשרות להגיב תוך כדי מהלך המסחר, בעקבות ההנחיות והדרות לתקשורת המחשבים המשוכללת. גם ההנחיות בדבר ביצוע חלקי, הוראות בדבר מניעת מתן פקודות חריגות, הגדילו את היקפי המסחר.

חמש חברות חדשות בבורסה

בשנת 1986 הצטרפו לבורסה 5 חברות חדשות (שום חברה לא גייסה הון ב־1985). בשנת 1986 אושרו 30 הנפקות של מניות וניירות ערך הניתנים להמרה במניות, שבאמצעותם גוייסו 90 מיליון דולר. עליה תלולה היתה גם בהיקף גיוס ההון באמצעות אגרות חוב, ובנק ישראל ופירמות פרטיות, גייסו ב־80 הנפקות 2.1 מיליארד דולר לעומת 752 מיליון דולר בשנה הקודמת.

פירמות פרטיות גייסו השנה באגרות חוב סכום של 400 מיליון דולר לעומת 50 מיליון דולר בשנה הקודמת. מספר החברות שניירות ערך שלהם רשומים למסחר עומד השנה על 269. הפעילות בשוק ההון בוצעה בעיקר באמצעות חמשת הבנקים הגדולים, שפעילותם היתה 56.1% אחוז מהיקף הפעילות הכולל. שאר הפעילים בבורסה הם הבנקים האחרים שהיקף פעילותם 20.7% אחוז מהנפח הכולל, ברוקרים שהיקף פעילותם 13.4% מהנפח הכולל, ובנק ישראל שהיקף פעילותו 9.8% מהנפח הכולל.

יו"ר דירקטוריון הבורסה בפגישה עם כתבי־כלכלה:

"הנזק שייגרם ממס מחזור על הבורסה אינו שקול להכנסות"

מנכ"ל הבורסה: לבחון מחדש סמכויות הפיקוח בשוק ההון

מאת יהודה שרוני

שאלת הרפורמה במיסוי, שיש לה השפעה משמעותית גם על שוק ניירות הערך, צריכה להיבחן ביסודיות ובזהירות. הנזק שעלול להיגרם מהטלת מס מחזור על עיסקות בניירות ערך, אינו שקול כנגד ההכנסות הקטנות יחסית שיזרמו לקופת המדינה, כך אמר חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, בפגישה עם כתבים לענייני כלכלה, לסיכום השנה בבורסה. יו"ר דירקטוריון הבורסה גם סבור כי העיתוי אינו מתאים להטלת מס על רווחי הון.

שטסל אמר כי אין עוד מדינה בעולם שלא הנהיגה את מס המחזור, לאחר שכולן הגיעו להכרה שאין להפריע לנזילות השוק. לדבריו צריכים פוליטיקאים להיזהר בלשונם, בדברם על הבורסה, משום שהכרזה לא שקולה עלולה לגרום הפסד הן למשקיעים הן לאוצר, כפי שאכן קרה.

שטסל אמר שבמחצית הראשונה של 87, תנהיג הבורסה ניסוי בשיטת מסחר חדשה, תנסח פרק חדש בתקנון שעניינו ביקורת על חברי הבורסה.

מנכ"ל הבורסה יוסי ניצני מסר כי יש לפעול להקמת ועדה אשר תבחן מחדש את סמכויות הפיקוח בשוק ההון.

אושרו 10 תוכניות השקעה בהיקף 14 מיליון דולרים

ביניהם אישרה מינהלת מרכז ההשקעות מפעל לנעלים בכלא בבאר שבע

מאת עדנה ארידור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

מינהלת מרכז ההשקעות אישרה אתמול 10 תוכניות השקעה בהיקף של 14 מיליון דולרים. בין השאר אושר מפעל לייצור נעלים בבית כלא בבאר שבע. הקמת המפעל ימומן על ידי משקיעים זרים מטעם הבעלים ויעסיק כ־30 אסירים. ההשקעה המתוכננת בציוד, 600 אלף דולרים. תוצרת המפעל, בהיקף 1.7 מיליון דולרים, תיועד ליצוא.

עוד אישרה המינהלת הקמת מפעל למברשות בכפר הדרוזי רמה. בהקמת המפעל יושקעו 90 אלף דולרים ויועסקו בו 25 חיילים משוחררים. על פי הערכות צפויה תפוקה בערך של 200 אלף דולרים.

סך כל אישורי מרכז ההשקעות אתמול, להקמת מפעלים באזורי פיתוח א' וב' יתרמו לתוספת של 280 עובדים וליצוא של 8.5 מליון דולרים.

לשכת התיאום נגד הצמדת שכר־מינימום לממוצע במשק

מאת עדנה ארידור

לקראת הדיון היום עם המעסיקים בנושא שכר מינימום בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הודיעה לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים מנוי אישור החוקה. לשכת התיאום מתנגדת להצמיד את שכר המינימום לשכר הממוצע במשק. על פי הערכות כלכליות עלול החוק לגרור עלית שכר כללית של 11% עוד בחודש הראשון ליישומו.

יו"ר ועדת העבודה של התאחדות התעשיינים, אבי פילוסוף, מדגיש כי על רקע הצעת הממשלה לתוכנית כלכלית שמטרתה בין היתר הקטנת עלות העבודה, תגדיל חקיקה מעין זו את עלויות עבודה למעסיק, תערער את היציבות במשק ותפגע בסיכויים למעבר לשלב הצמיחה.

חקיקת שכר מינימום תידון עם השרים פרס וניסים במסגרת הנסיונות להגיע לעסקת חבילה עם המעסיקים, טרם הפחתת עלויות העבודה מצד הממשלה.

האוצר מתנגד לחקיקת חוק שכר מינימום ומבקש להמשיך את ההסדר לפיו שר העבודה והרווחה ושר האוצר יקבעו בצו את שיעור שכר המינימום. גם אם תהיה התנגדות הן של הממשלה והן של המעסיקים, אין סכוי למנוע את קבלת החוק, מאחר שכבר מובטח רוב של 61 חברי כנסת המחייבים את החקיקה.

יצוא האבוקדו הוכפל מאוקטובר, לעומת '85

מאת אברהם צור
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מאז ראשית אוקטובר ועד הנה נשלחו ליצוא כ־35 אלף טונות אבוקדו, כמות כפולה כמעט ממשלוחי היצוא של אשתקד. חרף הגידול במשלוחים, היו המחירים עד כה גבוהים בכל המקרים ממחירי אשתקד, וכתוצאה מכך התמורה במט"ח שקיבלו מגדלי האבוקדו.

מנכ"ל מועצת הפירות, עזרא מאיר אמר, כי במקביל לגידול ביצוא, גדלה גם התצרוכת המקומית בארץ. בחודשים נובמבר־דצמבר שווקו בישראל פרי הודש כאלפיים טונות אבוקדו, פי אחת וחצי מכפי ששווק באותם החודשים בשנה שעברה.

על פי תחזיות אגרקסקו (שלה מונופול על היצוא החקלאי הטרי), יגיע סך כל יצוא האבוקדו השנה לכ־90 אלף טונות, עליה של בקרוב ל־80 אחוז לעומת אשתקד. מועצת הפירות (שאגרקסקו מייצגת את האבוקדו שהיא מספקת לה) צופה כי היצוא יגיע לכ־100 אלף טונות לפחות, והתמורה (פ.א.ב.) ל־100 מיליון דולר.

שאול אייזנברג נבחר יו"ר דירקטוריון החברה לישראל

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

איש העסקים המיליארדר שאול נתמיה אייזנברג נבחר אתמול על ידי מועצת המנהלים של חברת ההשקעות החברה לישראל, לכהן כיו"ר דירקטוריון החברה.

מינוי זה, כמו מינויים אחרים בקבוצה, יכנס לתוקף ב־1 בפברואר 1987. החברה לישראל מוחזקת במישרין ובעקיפין בשיעור של 81.5 אחוז על־ידי חברות שהנן בבעלות אייזנברג.

החברה לישראל היא אחת מחברות ההשקעה הגדולות בארץ ומחזיקה, בין השאר, 26 אחוז ממניות בתי הזיקוק, 50 אחוז ממניות צים, את השליטה בבתי המלון פלזה ירושלים וטבריה, 50 אחוז מחברת הבנייה אלום ושליש ממניות יצרנית ציוד הביכוי ספקטרוניקס.

אריאב — להנהלת הבורסה

היו"ר הקודם, שלום נמרוד אריאב, הודיע אתמול על פרישתו, הנראה שהוא יתמנה למנכ"ל אחת מחברות הבת של הקבוצה. אריאב, שכיהן בתפקידו כשנה וחצי מסר, כי הוא מגיש את התפטרותו, מילא את התפקיד לתקופת ביניים בלבד, לבקשתו של אייזנברג.

איש העסקים אייזנברג, הודיע לדירקטוריון החברה לישראל, כי הוא מתכוון לכהן כיו"ר פעיל בחברה. כפי נראה, כי האחריות הישירה להפעלת החברה לישראל תוטל על כתפיו של צבי צור, שנבחר אתמול לכהן כסגן יושב ראש מועצת המנהלים בחברה.

תפקיד זה לא היה קיים עד היום, והוא "נתפר" באופן מיוחד בעבורו. צבי צור גם נבחר אתמול כמועמד לכהן כיו"ר דירקטוריון חברת צים, המוחזקת על־ידי החברה לישראל.

בתפקיד מנכ"ל החברה ימשיך לכהן אהרון דל.

שאול אייזנברג מסר אתמול, כי רעיון הקמתה המקורי של החברה לישראל היה לאפשר לאנשי עסקים יהודים להשתתף בהקמת פרוייקטים בארץ.

ערך את המדור: חיים טל

מדור פרסומי

50 שנה לקיבוץ ניר דוד

50 שנה לחומה ומגדל "ניר דוד" (תל־עמל) 1936—1986

מאת רות לוין

בנגב ציינו ביום הכיפורים ה' אחרון 40 שנה להקמת 11 הנקודות בשיטת חומה ומגדל. בקיבוץ ניר דוד מאוד מפרגנים לאלה, אך הם מבקשים לשמור לעצמם שתי זכויות בלעדיות: ראשית, הם חוגגים השנה כבר יובל חמישים לייסודם; ושנית, הם המציאו את שיטת חומה ומגדל.

כל קבלן בימינו יכול להצביע על חלקים נרחבים בבניה המורכבים מראש ומותקנים בבית: החל מ־קירות וכלה בבתים שלמים. אולם אנשי ניר דוד הם הראשונים בארץ שהכינו חומות ומגדלים וצריפים מבעוד מועד. הנסעו יום אחד לאתר המיועד והקימו תוך יום יישוב מושלם.

קיבוץ ניר דוד ממוקם באזור קסום, על שתי גדותיו של נחל האסי היוצא מגן השלושה (הסחנה) וזורם דרך הקיבוץ לירדן.

כמו קיבוץ צפוני נוסף החוגג השנה חמישים להיווסדו, חולתה, גם בניר דוד מתבססים רבות על מים ודיג כעיקרון, פרט לכל שאר הדיגות היוצרים שהוא שומר לעצמו, אנשי ניר דוד גם מדגישים שהם חלוצי ענף המידגה בארץ. לא רק חלוצים, אלא גם מיישמים, שם הקיבוץ מייצר כיום כעד 700 טון של דגים מדי שנה, במגוון של "דגמים" — אמנונים, קרפיונים, פרטנויות ליצוא ודגיגים המשווקים למרכזת אורים.

ניר דוד הוא קיבוץ עסוק מאוד. פרט לדגים ישנם מטעים שונים, שני מפעלי תעשיה, מסעדה ומזנון בסחנה וגם לול הודים לפיטום. לשבע מאות וחמישים חבריו לא חסרה התעסוקה, ולמעשה אחד המפעלים שהוקם רק השנה (בהשקעה של 11 מיליון דולאר) סובל ממחסור בידיים עובדות.

אם ניר דוד מקורי בהקמתו ובפריצתו, הרי סממן זה נמשך גם באופן ציון היובל. הארועים מחולקים לאלה המיועדים רק לחברים, כחגיגה פנימית, ולאלה המיועדים גם לאורחים ולמשקיפים, כחגיגה כללית. כולם יחד באים להיות סיכום וחיזוק לקיבוץ כיום.

כך אפשר לציין כנס יפה שנערך בשיתוף עם המועצה האזורית אליו הוזמנו כל ותיקי שיטת חומה ומגדל באזור. מדובר באזור עשרה קיבוצים, ביניהם טירת צבי ושדה אליהו, שהם קיבוצים דתיים. במעמד זה נפגשו מכרים ותיקים וגם אלו שלא התראו שנים רבות וכל היום הסתיים בעצרת חגיגית במעמד מ"מ רוה"מ ושר החוץ שמעון פרס.

ארוע חשוב נוסף הוא יום עיון על תקופת חומה ומגדל בארץ, בו ישתתפו מרצים אנתרופולוגים לצד אנשי בטחון. שר הבטחון, יצחק רבין נמנה אף הוא בין הנואמים והמשתתפים בסימפוזיון הנלווה על ה' התיישבות והבטחון.

בתוך הקיבוץ מקווים לערוך כנס של כל בני הקיבוץ מכל המקומות, ולשתף בו גם בנים ש"עזבו". בקיבוץ מבקשים להדגיש כי הגישה לעוזבים היא כיום הרבה יותר ליברלית ופתוחה. גם בגלל בעיית גוברות של נשירת בנים אחרי צבא, וגם בגלל אופי הקיבוץ כיום, מבקשים מאד לשמור על חברים לשעבר. ולצד זאת, למרות שזה קיבוץ הוא בסדר גודל נאה, 750 נפשות, מתוכם 410 חברים, הנטיה התמידית היא לקלוט תמיד אנשים חדשים. פעם היו אלו גרעינים של תנועת הנוער, אולם כיום מדובר יותר בזוגות וצעירים בני עיר המבקשים לחיות בקיבוץ. בשנה הבאה אף ייקלט גרעין של השומר הצעיר מארה"ב. כפי שסיכמו את העניין בניר־דוד: "יש לנו מה להציע. יש אצלנו תחומים נרחבים של פעילות ואפשרויות". סיסמא יפה ליישוב החוגג חמישים להקמתו.

לקיבוץ ניר דוד
עלו והצליחו
המשחזות דיוק שמשלבר ישראל
שד' חכמי ישראל 23 ת"א טל' 03-378698

לקיבוץ ניר דוד ולמפעל מתכת
שפע ברכות ליום חגכם
איזנברג מלך ובניו בע"מ
אביזרי הידראוליקה, יבוא, שיווק, והתקנה
א. תעשיה חדרה טל. 063-35892 063-333753

לקיבוץ ניר דוד
שאו ברכה חמה ליום חגכם
אלום פילן
ייצור חלונות • א. תעשיה חרש בית שאן
ת"ד 179 מיקוד 10900 • טל 065-86725 065-84305

לקיבוץ ניר דוד
ברכות לבביות ליום חגכם
מפעלי גרינשטין להנדסה בע"מ
יצרני מערכות הצפה
מפרץ חיפה טלפון 04-721187 • ת"ד 10108 מיקוד 26110

לקיבוץ ניר דוד
שפע ברכות ליום חגכם
דורון פרי חרש סוכניות טקסטיל
ספק הלבשה
רח' נתן 4 חיפה טל 04-667445

לקיבוץ ניר דוד
שפע ברכות ליום חגכם
פולק בית מסחר לנעלים בסיטונות
ספק להתיישבות הקיבוצית
דרך העצמאות 36 טל' 04-536171

ריכוז ברכות: הייגר וילי

לקיבוץ ניר דוד
שפע ברכות ליום חגכם
רדיואפרים
אלקטרוניקה ומכשירי חשמל ביתיים
מעבדת ברכה מקצועית
סוכנויות הגבוה נוטר (1984)
שד' בן גוריון 43 ת.ד. 9055 חיפה 30190 טל' 04-523556

לקיבוץ ניר דוד
שפע ברכות ליום חגכם
ומקום שעונים בע"מ
הרצל 1 חיפה
טלפון 04-674987

לקיבוץ ניר דוד
ליובל ה־50 עלו והצליחו
קו נקודה בע"מ
אבן גבירול 35 ת"א
טל: 03-257286-9

לקיבוץ ניר דוד
להגבם עלו והצליחו
דפוס שרות הבתקה שלמה שלו
ארלינגר 1 ת"א 03-378052

לקיבוץ ניר דוד
ברכות לבביות ליום חגכם
סמי נקי רדיאטורים ואגזוזים
אזור התעשיה עפולה
טלפון: 065-92598

לקיבוץ ניר דוד
ברכות ליום חגכם
דינית סוכנויות לבני נשים
ספק להתיישבות הקיבוצית
פינת העצמאות 68 חיפה טל' 04-662018

לקיבוץ ניר דוד
שפע ברכות ליום חגכם
פיתקית בע"מ
הדפסות תוויות
הרכבת 36 תל־אביב
טלפון 03-579851

לקיבוץ ניר דוד
ליובל ה־50
ברכות לבביות עלו והצליחו
קרלוס ורשבסקי בע"מ
שיווק בלעדי של "וולה" באזור הצפון
שד' בן גוריון 36—38 בחיפה
טל' 04-531162/3
WELLA

לקיבוץ ניר דוד
ברכות לבביות ליום חגכם
ש.א.ח.פ הנדסה בע"מ
ספקי אביזרי צנרת, אויר, קיטור מים וביוב
רח' הנמל 14 חיפה
טלפון 04-674945/6/7

לקיבוץ ניר דוד
שאו ברכה חמה איחולנו
להמשך שיתוף פעולה פורה
קירור מועלם
תקון מקררים מזגנים
גוה עובד 2 פוריה
טבריה טלפון 067-50767

הלוח הארצי

הארץ חדשות

הארץ

קבלת מודעות:
03-371261
המחיר למילה 5.25 ש"ח
המחיר למודעה 42 ש"ח
המחירים כוללים מע"מ

חדשות העיר כלהעיר צומת השרון כאן הדרום הלוח הבטוח

הלוח הארצי כלהעיר ירושלים

דירות למכירה

● מכר דירה שים לב מעוניין לא לשלם דמי תיווך לקבל חוזה ועו"ד חינם פרסם בתוך "שמאי". ג'ג'ב' 02-223342

וילות ובתים

● מכר דירה שים לב מעוניין לא לשלם דמי תווך לקבל חוזה ועו"ד חינם פרסם בתוך "שמאי". 02-223342

קבלנים מציעים

דירות למכירה

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

● מכר דירה שים לב מעוניין לא לשלם דמי תווך לקבל חוזה ועו"ד חינם פרסם בתוך "שמאי". 02-223342

דירות בשכ"ח

2—2.5 חדרים

דירות מרוהטות

מכוניות

אודי

אופל

1—1.5 חדרים

● מכר דירה שים לב מעוניין לא לשלם דמי תווך לקבל חוזה ועו"ד חינם פרסם בתוך "שמאי". 02-223342

אלפא

ביקוש דירות

אמריקאיות

ב.מ.וו.

דייהטסו

וולבו

מלבס

מנדים

דירות בדמ"פ

לנציה

מסחריות

סובארו

סוסיטא

סוזוקי

סימקא

פולקסוואגן

פורד

פיז'ו

פיאט

רנו

אופנועים

ביקוש רכב

משאיות

הצעות עבודה

חבר

עבודות ומסגרות

או.או.אס.

ביקוש עבודה

עסקים

הלוואות

שיפוצים

בריאות

בריאות ויופי

בתיאבות

שידוכים

הכרויות

מציעים למכירה

צילום

קונים

שיעורים

חימום והסקה

וידיאו

חנויות

כלי נגינה

מקררים

משרדים

מבני תעשייה

מגרשים

מוסכים

מחשבים

מכונות כתיבה

מערכות סטריאו

האחים ישראל
מציעים למכירה
דירות חדשות בנות 5,4 חדרים
ברמת ביצוע גבוהה
באזורים:
רמת-שרת, גבעת-רמה
ורח' בגדוד העברי
משרד מכירות
"צור"
טל' 02-240567

קופת חולים של העובדים הכללית
של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
דרושים
★ רופאי ילדים
לאזורים ת"א ופ"ת
לאזור ירושלים
★ רופא עור – למשרה מלאה
★ רופא כירורג
להתקשר למרכז קופ"ח לאומנות רח' שפרינצק 23 ת"א (למחלקת מנגנון) טל' 03-210271

לחברה בנמל התעופה בן-גוריון
דרוש
חשמלאי מוסמך
למערכות בנין ושינוע
★ נסיון של 5 שנים.
★ בריאות תקינה.
★ עד גיל 45.
המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב-יד
תוך פרוט קורות חיים ונסיון קודם
לת.ד. 13056 ת"א 61130.
לציין "חשמלאי מוסמך"

מכנז מן الاصل

מאסתי
משאבות

יבואנים וספקי משאבות לבניה, תעשיה וחקלאות

GMP GRUNDFOS
EMU JACUZZI

משאבות לכל התפקידים!
ת"א, דרך יפו 8, טל' 823247, 824752

יו"ר מלר"ז: רק זה חסר לנו, תחנות דלק במדרכות

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

"רק זה חסר לנו: תחנות דלק על המדרכות", אומר יו"ר המועצה למניעת רעש וזיהום אוויר, עו"ד ידידיה בארי, בתגובה לפירסומים על כוונת משרד האנרגיה להקים תחנות תידלוק על המדרכות בתל אביב.

עו"ד בארי אומר, כי הערים בישראל מלאות מטרדים אקולוגיים ואין הרשויות יכולות לגבור עליהן. תושבים מתלוננים על הפרעות של רעש וזיהום אוויר, ממסעדות שמעלות עשן וריחות צלי ובישול, ומטרדים רבים אחרים. אין להוסיף את המטרד של תחנות תידלוק, שהקמתן במרכזי הערים תהווה ללא כל ספק מטרד אקולוגי חמור.

עו"ד בארי מוסיף ואומר, כי אינו מבין את האטימות שמגלה משרד האנרגיה לנושא האקולוגי. "עדיין לא נסתיימה פרשת רדינג ג', שהמפגע נורא לתושבי תל אביב, וכבר עולה ממשרד האנרגיה ההצעה להקים תחנות תידלוק".

עמדת משרד האנרגיה היא, כי הקמת תחנות התידלוק בערים לא תגרום לכל מפגע ותשפר את השירות לנהגים. דובר עיריית תל אביב מסר, כי העירייה תתנגד להקים את התחנות הללו בעיר.

שלושה התאבדו — בהם איש העסקים יהושע מרש

מאת זוהר בלומנקרנץ ועתי"ם

שלושה אנשים התאבדו אתמול בתל אביב, רמת גן ובמגדל העמק. שניים מהם קפצו מקומה שישית של בתיהם והשלישי תלה עצמו.

איש העסקים יהושע מרש, בן 65, המתגורר ב"מגדלי דוד" בתל אביב, קפץ מדירתו בקומה השישית סמוך לשעה 8 בבוקר. הוא היה מראשוני חברת "אל על" ומילא בה שורה של תפקידי מפתח. בארבעת השנים האחרונות, לאחר פרישתו מהחברה, שימש כנציג חברת התעופה "אמריקן ארליינס" בישראל. נראה כי התאבד על רקע משפחתי. בתו היא הדוגמנית שרונה מרש.

גבר בן 45, תושב מגדל העמק, התאבד אתמול אף הוא בקפיצה מהקומה השישית.

גבר בן 70 מרחוב נחלת משה ברמת־גן תלה עצמו על הגורה בחדר האמבטיה בביתו. נראה, כי סבל מדכאון נפשי.

נמסרו 80 הלהבים הראשונים שיוצרו ב"להבי ישקר" בנהריה

(ע). 80 הלהבים הראשונים שיוצרו ב"להבי ישקר" בנהריה, בעבור ליבת אזור הלחץ הגבוה במנוע מנוע הלביא, נמסרו אתמול בטקס חגיגי להנהלת מפעל המנועים בבית־שמש, המייצרים את המנוע.

הנהלת "להבי ישקר" פנתה לפני כשלוש שנים למפעלים בארה"ב בבקשה לרכוש מהם את הטכנולוגיה המיוחדת לייצור להבים אלה. מאחר שהם ביקשו מחירים מופקעים, הוחלט על־ידי מנהלת תוכנית הלביא ולהבי ישקר לנסות ולפתח את הטכנולוגיה המיוחדת לייצור להבים אלה בארץ. עתה, בתום שלוש שנים, השלים הפיתוח והלהבים הראשונים נמסרו לבוני המנוע.

ההשקעה בפיתוח הלהבים תסתכם בכ־4 מיליון דולר. מתוכם הושקעו על ידי המפעל בנהריה והיתרה על ידי מינהלת תוכנית הלביא.

נתן שצ'רנסקי, רעייתו ובתו רחל היו בין באי העצרת "עצרת אור הדור", שהיתה אירוע הפתיחה לפעילות משותפת של תנועות ההתיישבות למען עליית יהודי ברית המועצות. משתתפי העצרת יצאו בתהלוכת לפידים מהכותל לתיאטרון ירושלים. (צילום: אפי שריר, י.פ.פ.א)

המינהל רכש 2 דונמים מהכנסיה הרוסית הלבנה ברובע המוסלמי

★ "עטרת כהנים" מבקשת לנהל במקום משתלה יהודית ★ עיריית ירושלים נוטה להתנגד

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ" בירושלים

מינהל מקרקעי ישראל רכש מהכנסיה הרוסית הלבנה שטח של 2 דונמים ליד שער הפרחים, ברובע המוסלמי של העיר העתיקה בירושלים. המינהל העביר את השטח "בהרשאה" לעיריית ירושלים.

העמותה "עטרת כהנים", העוסקת בין היתר ביישוב יהודים ברובע המוסלמי של העיר העתיקה, נושאת ונותנת עם המנהל והעירייה במגמה לחכור את השטח ולנהל במקום משתלה בבעלות יהודית.

מינהל מקרקעי ישראל מתנה את הסכמתו להחכיר את השטח ל"עטרת כהנים", בהסכמת עיריית ירושלים לעסקה. עיריית ירושלים בוחנת את הבקשה, אך אינה נוטה להיענות לה, על רקע מדיניותה, שאין ליצור מוקדי חיכוך מיותרים בין יהודים וערבים בשטח זה של העיר, על ידי מגורים בצוותא או שכנות אחרת.

להעמיד לדין פרופ' בן־סירא על גניבת קרניות — ממליצה המשטרה

(ע). המשטרה ממליצה להעמיד לדין את מנהל מחלקת העיניים של בית־החולים בילינסון, פרופ' יצחק בן סירא, בחשד שגנב קרניות ממחלקת העיניים והשתילן אצל לקוחות פרטיים.

החקירה נוהלה על ידי היחידה הארצית לחקירות הונאה של מטה המשטרה, בראשות תת־ניצב יורם גונן, לאחר שהועברו אליה ממצאי דו"ח מבקר המדינה.

החקירה החלה לפני חודשים אחדים. במהלכה התעוררו חשדות בקשר לגניבת הקרניות ממחלקת העיניים וחשד שפרופ' בן סירא קיבל שוחד מלקוחות פרטיים לצורך הקדמת תורם לניתוח, שאותו עשה הוא בעצמו.

חולים רוצים את הפרופסור

רב־פקד אשר שמיר ורב פקד נוריה פרנקל, שניהלו את החקירה, העבירו את החומר כולו לפרקליטות מחוז המרכז, עם המלצה להעמיד את בן־סירא לדין באשמת מירמה, הפרת אמונים, לקיחת שוחד וגניבה בידי עובד־ציבור.

סופר הארץ לענייני בריאות מוסיף: קבוצה של חולים ובני משפחותיהם שטופלו ע"י פרופסור בן סירא, פנתה אתמול למנכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בבקשה שלא להשעות את הפרופ' בן סירא מתפקידו, עד תום הדיון המשפטי בעניינו.

צור: נקווה להדליק חנוכיה בשנה הבאה עם מסורבי עלייה

שר הקליטה מקווה לפתיחות שערי העליה מבריה"מ, סוריה, אתיופיה ותימן

(ע). "עלינו לקוות, שבשנה הקרובה יפתחו שערי העלייה מבריה"מ, סוריה, אתיופיה ותימן ונזכה להדליק עימם נרות חנוכה כבר בשנה הבאה" — דברים אלה אמר שר הקליטה, יעקב צור, בדבריו בפני 2000 סטודנטים עולים, בהם 500 מעולי אתיופיה, בעצרת מרכזית בקיבוץ עין גב.

הסטודנטים היו ביומיים האחרונים אורחי קיבוצי עמק הירדן במסגרת מבצע "בעקבות לוחמים", המאורגן מדי שנה בידי מינהל הסטודנטים של משרד הקליטה והסוכנות היהודית.

בשני ימי המבצע ערכו הסטודנטים סיורים ברגל וברכב, נפגשו עם תושבי האיזור וביקרו ביחידות צה"ל השונות.

מטרת האירוע היתה העמקת החזון לתולדות ההתיישבות במפת הארץ, תוך שימת דגש על עמק הירדן וישובי הרמה והגליל.

הניה יקיים מסיבת עתונאים

פאריס (עי"צ). העתונאי הפלשתיני אכרם הניה, שגורש ביום ראשון מישראל, הגיע אתמול לפאריס ל־24 שעות, ומחר יקיים מסיבת עתונאים במשרדי אש"ף בפאריס, הודיעה הליגה הערבית.

מחלוקת בוועדת הכספים על העלאת הארנונות ברשויות

הצעת פשרה: 20% העלאה אך שרי האוצר והפנים יוכלו לתבוע ייקור נוסף

מאת עדנה אבידור

חילוקי דעות התגלעו בין המערך לליכוד בוועדת הכספים, בנושא שיעור עליית הארנונות בעיריות וברשויות המקומיות. במסגרת הדיון על הארכת חוק הקפאת מחירים ושירותים, דרשו חברי סיעת הליכוד, אריאל וינשטיין, יורם ארידור ודן תיכון, להכליל סעיף של הגבלת העלאת המיסים העירוניים בשנה הבאה ל־20% כשיעור עליית מדד המחירים לצרכן בשנה זו.

הוחלט להעמיד להצבעה את הצעת הפשרה של ח"כ יורם ארידור כי תאושר העלאה של 20% ואילו שרי האוצר והפנים יהיו רשאים על פי שיקוליהם להביא לאישור ועדת הכספים הצעה להעלאה בשיעור גבוה יותר.

חברי סיעת המערך, חיים רמון ויצחק ארצי שהתנגדו להקפאת שיעורי הארנונות, ביקשו התייעצות סיעתית קודם להצבעה שתיערך היום על הצעת הפשרה.

בגיבוי האוצר התנגדו להכביד לפיקוח את שיעורי הארנונות והמיסים היו הראשונים שהוצאו מהקפאה במסגרת עסקת החבילה ערב התוכנית הכלכלית ביולי 1985.

עו"ד שפטל: אגן על דמיאניוק אם יודה בכל עובדות שבכתב האישום, פרט לשאלת הזיהוי

מאת נדב שרגאי

משפט דמיאניוק יחל רק ב־16 בפברואר, כחודש לאחר המועד שנקבע בתחילת המשפט — כך הוחלט אתמול בבית המשפט המחוזי בירושלים. עו"ד יורם שפטל מסר לבית המשפט כי עד 7 בינואר יבהיר אם יסייע בהגנה על הנאשם לפרקליטו מארק אוקונור.

עו"ד שפטל אמר, כי יסכים להגן על דמיאניוק רק אם יקבל הבטחה חד־משמעית ממנו ומאוקונור כי יודה בכל העובדות המופיעות בכתב האישום פרט לשאלת הזיהוי. טוען דמיאניוק, כי איננו איבאן האיום מטרבלינקה, וכי נעשתה טעות בזיהוי.

עו"ד שפטל הטיל ספק באמינותו של מסמך טראווניקי, תעודת הזהות, שלטענת התביעה הנפיקו הגרמנים לנאשם דמיאניוק במחנה אימון לזקיפי ס. ס. את התעודה המקורית העבירו הסובייטים לישראל לפני כשבועיים.

השופטים דב לוין ודליה דורנר מתחו ביקורת על פרקליטו של דמיאניוק מרק אוקונור. הם ציינו את עובדת היעדרו מהדיון וכן את טענותיו החוזרות ונשנות שלפיהן לא נמסר לו כל החומר שבידי התביעה, כאשר אין הדברים כך. "מה שאוקונור עושה מעורר מורת רוח רבה אצלנו," אמר השופט דב לוין.

הוא לא עצלן - העין שלו עצלה

כשילד בריא, עירני ומוכשר מגיע לכיתה א' ומיתקשה בלמידה והבנה - יתכן מאד שיש לו הפרעה מולדת במיקוד הראיה:
הלוח מטושטש, האותיות מרצדות, מאבד את הקשר ומתחיל להשתעמם, להפריע ולפגר בלימודים. הבעיה היא שעד גיל ביה"ס לתופעה אין סימפטומים גלויים, וגם אם מיחסים זאת קודם לבעיות אחרות...
לכן אם הילד שלך: ממצמץ, רגיש לאור או מגלה קשיי ריכוז - קח אותו עוד היום לבדיקת אירבתן מקיפה!

אילנות יועצים לפרסום

● רסין אופטיק ● אסותא אופטיק - הירפאות
לאופטומטריה בניהול מאיר רסין SGAO ADM
בדיקות ראיה, עדשות מגע, עזרי ראיה וטיפול בפזילה.
אבן גבירול 182 תל־אביב, טל. 5460445, 03־444001

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על
פתיחת תערוכה של מבחר יצירות מתוך אוסף האמנות ע"ש רחל ואברהם בורנשטיין
ביום רביעי, כ"ט בכסלו תשמ"ז (31.12.86) בשעה 12.00 בצהריים באולם ברמן, בבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי בקרית האוניברסיטה בגבעת־רם.
— הציבור מוזמן —

מנכ"ל ההיפרשוקים של תנובה קורא להגביל "מלחמת האשראי"

מאת אבירם צור
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"על הממשלה להתערב במלחמת האשראי המתנהלת לסירוגין בין רשתות השיווק הקמעונאיות הגדולות, ולהגביל את פעילותן" — כך אמר בשיחה עם "הארץ" בני מזה, מנכ"ל רשת ההיפרשוקים של תנובה, שהיא עצמה אחת מרשתות השיווק הקמעונאיות הגדולות במדינה. לדברי מזה, להיטותן של רשתות השיווק "להיטיב עם הלקוחות" במתן תנאי אשראי חריגים, מהווה גורם אינפלציוני חמור במשק הלאומי. "המבצעים של מתן אשראי מוגדל, שיזמות הרשתות השונות, הם למעשה הדפסה פשוטה של כסף, עליה אין לממשלה או לבנק ישראל כל שליטה," אמר עוד המנכ"ל.

"מלחמת האשראי" בין רשתות השיווק החלה עוד לפני כשנה, כאשר חברת שופרסל התחילה במתן אשראי ללקוחותיה, לתקופות ארוכות יותר ממה שהיו זכאים להם, תוך שימוש בכרטיסי האשראי הרגילים. מבצעי האשראי של השופרסל גררו אחריהם מבצעי אשראי דומים, גם של רשת הקואופ, של השקם ואף של רשת ההיפרשוקים של תנובה. הרחיקה לכת רשת הקואופ, אשר החלה באחרונה להעניק ללקוחות הזיכוי קואופ הנחה מעשית של 10 אחוז מהסכום המצטבר של קניותיהם, במקום האשראי המקורי.

לחץ על ספקים

לדברי מנכ"ל ההיפרשוקים של תנובה, "מדיניות כזו היא מדיניות של התאבדות עסקית".

רופאים מרמב"ם הציעו לטפל בילדה מצרית בת 5 השוקלת 90 ק"ג

(ע) רופאי־ילדים במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה הביעו את נכונותם לטפל בילדה מצריה בת 5, שלקתה בהשמנת־יתר ומשקלה מגיע כבר לכ־90 ק"ג. הם נענו בכך לבקשת משפחתה הגרה בכפר בקרבת העיר טנטה, בירת איזור הדלתא. מצוקתה של הילדה, הודיה אל ג'והרי, התפרסמה באחרונה במצרים, והאב פנה באמצעות העיתונות לרופאים בעולם לסייע לו להחזיר את בתו למשקל התואם את גילה.

רופאי הילדים במרכז הרפואי מבית החולים רמב"ם הביעו נכונות לסייע. זה שנים שהם מטפלים בישראלית בת 12, שמשקלה מגיע ל־90 ק"ג ויותר, לאחר שנפגעה במרכז בקרית־השובע במות שלושה ניתוחים להסרת גידולים מהמוח.

הודיה אל ג'והרי התפתחה בשנות חייה הראשונות באורח טבעי, אבל בהיותה כבת שנתיים לקתה בחום גבוה. בעת הטיפול קיבלה זריקות ובעקבות זאת החל משקלה לעלות במאות גרמים בשבוע ללא הפסק.

המתנדבת שנעלמה בנגב נמצאה בת"א ולא נתנה הסבר להעדרה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

רנטה אנט באום, בת 29, המתנדבת מגרמניה שנעלמה לפני כמה ימים מקיבוץ ברור־חיל שבנגב, נמצאה אתמול כשהיא עורכת קניות בסופרמרקט בתל־אביב.

דובר משטרת מרחב לכיש מסר, כי בעל הסופרמרקט, שהוא שוטר לשעבר, זיהה את התיירת על־פי התמונה שפורסמה בעיתונים והתקשר למשטרת מרחב ירקון. התיירת נחקרה כמה שעות, אך מלא ניתן היה לשמוע מפיה פרטים על היעלמותה.

נעלם מתנדב אנגלי

מתנדב אנגלי בכיר מהכוח הרב־לאומי, ג'ורג' היל, בן 34, נעלם לפני כמה ימים ממלון "עדי" באילת.

נודע, כי קצינים בכירים מהכוח הרב־לאומי הגיעו שלשום למלון וחקרו היכן נמצא המתנדב, אך עד כה הוא לא אותר. מנהל המלון, שמואל יעקב, אמר אתמול, כי כל חפציו של המתנדב הושארו בחדר. לדבריו נמסר לו מהמשטרה, כי מתנדב בשם זה לא יצא מגבולות הארץ.

מפקד כלא ג'נין יועבר מתפקידו

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

מפקד כלא ג'נין חיים עמר יועבר מתפקידו לתפקיד אחר בשירות בתי־הסוהר, אף כי קצין בודק לא מצא ראיות לטענות שהועלו נגדו, על שהוא נוהג לשתות לשכרה ולהעליב את פיקודיו — כך גילה אתמול שר המשטרה חיים בר־לב בפגישה עם כתבי משטרה בירושלים. בר־לב אמר בתשובה לשאלה כי עמר יועבר מתפקידו "מאחר שיש יותר מתאימים ממנו לתפקיד מפקד הכלא".

הורשע בעבר

יצויין כי בדו"ח מבקר המשטרה על פרשת נציב שירות בתי־הסוהר הקודם רפי סויסה יוחד פרק שלם לפרשת מפקד כלא ג'נין שנגדו הובאו עדויות על שתייה כרונית לשכרה הפוגעת בתיפקודו ועל התנהגות בלתי־הולמת כלפי פיקודיו, ביניהם סוהרים בני העדה הדרוזית. עוד התברר מדו"ח המבקר, כי מפקד כלא ג'נין הורשע בעבר בשורה של עבירות פליליות.

"ייבדקו נסיבות מות אסיר חולה בכלא באר־שבע"

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אסיר בכלא באר־שבע מת אתמול אחר־הצהריים בבית־החולים סורוקה בבאר־שבע, לאחר שסבל ממחלת ריאות.

עבדאללה נומיג'בלי, בן 31, תושב יפו, היה שפוט ל־27 חודשי מאסר באשמת אחזקת ושימוש בסמים. באביב השנה הסתבר לשירות בתי־הסוהר, כי האסיר סבל בעבר ממחלת ריאות. הוא נבדק בריאותו והיה תחת פיקוח רפואי.

דובר שירות בתי־הסוהר מסר כי בימים האחרונים חלה הרעה במצבו והוא אושפז במרפאה של הכלא. אתמול חלה הרעה נוספת והוא הועבר לבית־החולים סורוקה, שם קבע רופא את מותו.

נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר דוד מימון, מינה ועדה בודקת לבירור סיבת מותו של האסיר.

ערך את העמוד: חיים טל

מרכז
גורדייף
אוספנסקי
052—574423

המרכז: דרך הרצליה 69 הדר יוסף ת"א 69410 טלפון: 03־482222
AKIM·אקים
אגודה לקימום מפגרים
בנק הפועלים הדר יוסף 610 חח"ד 273000

גילוי דעת

אנו מודים, על כך שזכותו של המפגר לחיות, ולחיות בכבוד נלקחה ממנו במוסד "רוחמה".

אנו מודים לשר הרווחה על טיפולו הנמרץ, ופנייתו למשטרה ללא עיכוב, לאחר שהעברנו אליו את מכתב המתנדבים הגרמנים, אשר נתקבל בתדהמה באגודתנו.

אנו מודים על כך שבעקבות המקרה הוצג כלל ציבור המפגרים במדינת ישראל כמפגרים קשים שיש לקשרם למיטותיהם ולכבול את ידיהם, בגלל אלימות.

רוב המפגרים הינם בלתי אלימים לחלוטין. רוב המפגרים משתלבים יפה בגני ילדים, בבתי־ספר, מסגרות עבודה וחיי קהילה מוגנים.

דווקא המפגרים פיגור עמוק אינם מסוגלים לאלימות, הם אינם מבינים אלימות מהי.

אנו מודים על כך שמטפלים אלימים הופכים את המטופלים לאלימים, גם כל אדם נורמאלי שייקשר, ייכלא, ידוכא וכבודו יירמס - ירד תיפקודו, ויהפך לאלים.

אנו מודים על כך שמערכת הפקוח לא מצאה תשובה, ולא מצאה דרך לפקח על העובדים, ולא נמצא תקציב להעסיק כוח אדם מקצועי בעל רמה אישית גבוהה יותר.

אנו רוצים לשבח את אותם עובדים במוסדות, העובדים במסירות אין קץ ובתחושת אחריות ושליחות יום אחר יום. אך אי אפשר להחריש נוכח מעשיה של קבוצת עובדים המרשה לעצמה להתעלל בחלשים, בפגיעים, ובאלה אשר אינם יכולים להתלונן עקב היותם אוכלוסיה דוממת.

אנו מודים על כליאה, וקשירה, ועל חוסר מעש הצבפה על המפגרים. יש לשנות את תפיסות היסוד בטיפול במפגרים.

זוהי המאה העשרים עם שיטות חדשות, ועקרונות טיפול חדשניים, לא יתכן להמשיך לפעול בחשכת ימים ושנים עברו.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
7531/86	מכלוף שושנה	24.5.81	מכלוף יוסף
7532/86	איסמעיל ישראל גוהר	20.5.85	עמירם גוהרי
7533/86	קורצה בלומה	21.9.82	גורצוך יעקב
7535/86	גבי יעקב	1.6.86	אסתר גבי
7536/86	יששכר בנקסיה	6.11.86	בנקסיה רחל
7538/86	סלניק הרש	30.9.86	סלניק אירנה
7539/86	פורקר אליסבת	6.6.84	פורקר נפתלי
7540/86	ליזר איבנור ליזר	12.9.85	דוד יונתן
7542/86	אסטר חנה	26.11.86	אסטר שלמה
7544/86	רייזר ישראל (מנוח)	10.4.86	גולדמן חנה
7545/86	גולדברג לובה	26.9.86	גולדברג סוניה
7548/86	איינגר אליהו	18.10.86	איינגר יוסף
7551/86	פלישר שלומבה	12.11.81	פלישר שלומון
7553/86	ליברמן רבקה	28.11.86	ליברמן יחזקאל
7556/86	פינגר עזריאל	27.7.75	פינגר רבקה
7557/86	מוסיף אנוסר	5.8.86	יונג אביבה
7558/86	שחר עמרה	12.12.85	ביקל נעמי
7561/86	אזיס יפה	25.2.85	אורהר לילי
7562/86	כהן אליהו	2.1.79	כהן יצחק
7564/86	פרל שלמה	22.10.69	פרל נחה
7570/86	מזרחי אליעזר	3.9.86	שרה מזרחי
6290/86	יצחק גוזנברג	22.8.86	ישה ברש
9839/86	גולדה שגע	6.8.86	אנגל יוסף
7572/86	בומן בודסקי	13.3.86	יעקב בודסקי
7573/86	אסתר צלניק	16.6.75	אריאלה קיגולד
7574/86	פרקס רבקה	15.11.84	שמואל פרקס
7575/86	רסלר אברהם	1.2.81	חנה רסלר
7578/86	גרינשטיין סלה	5.11.84	גרינשטיין אליעזר
7579/86	סלימנוביה משולם	7.6.86	אליהו סלימנוביה
7580/86	ארטבר כללי	7.10.86	לבנה לונה כללי
7581/86	רוזן מרים	22.11.86	שלמה רוזן
7582/86	נעמן כלפי	10.5.83	נעמן רינה
7585/86	זאב פריך	11.5.86	גאולה בלוקה הוריה
7586/86	יעקב יצחק מוקסמן	9.9.84	חיה מוקסמן
7587/86	יוסף נבינה	16.10.86	רחל נבינה
7588/86	חנה רבין	27.2.85	ישראל רבין
7593/86	פרים הברי גולדברג	22.3.86	אידה גולדברג
7594/86	מידה שיכנמבר	8.11.86	ליאוניד שיכנמבר
7595/86	תלמר רייס	21.11.86	מרים (מריה) בורנשטיין
7596/86	אברהם נבון	7.10.86	ויקטוריה נבון
7597/86	בר פרלמוטר	16.8.86	צפורה פרלמוטר
7598/86	קורמין עמליה	30.9.86	אידה אורבין
7603/86	כהן אברהם	19.9.86	אלי כהן
7604/86	שרה לוי	25.8.86	לוי רפאל
7605/86	כהן אברהם	27.7.84	כהן שרה
7606/86	שבתאי מאיר	30.10.86	שבתאי שרה
7607/86	ברדה חסיב	24.2.74	עמילוה ברדה
7609/86	אמסי יהודה	19.3.86	בניסון חמסי
7611/86	סיטון עזרה	25.11.86	דוד סיטון
7614/86	גרינולד מרים	23.5.86	גרינולד רפאל
7615/86	שמואל מאיר	18.3.86	משה שמואל
7617/86	גילדור צבי	17.10.85	גילדור אמנון
7619/86	אברהם הרשקוביקל	25.10.86	מרים מני פרקס
7620/86	חברשה צבי	24.2.80	חברשה עליה
7621/86	בלבנה שלמה	22.4.68	בלבנה חיים
7622/86	בלבנה רחל	29.11.60	בלבנה חיים
7625/86	מרקוביץ יעקב	1.10.86	מרקוביץ שמעה
7626/86	נחמרטה ניקולס משה	12.2.86	סלה מושם
7628/86	ברכה מלכה (מלכה)	5.8.86	יצחק ברכה
7629/86	היבל מרקס	16.11.86	אידנה היבל
7630/86	מנדרובי אסתר	9.8.83	בת שבע שפיצר
7631/86	נחמיאס דוד	11.6.86	נחמיאס יוסף
7633/86	גומפן טובה	17.12.84	דנים חנה
7634/86	גומפן יצחק	15.11.86	דנים חנה
7635/86	שעשע ראובן	18.3.86	שעשע אסתר
7636/86	אולבר יעקב	20.10.86	ארביב לאה
7638/86	סגל לאה	7.5.82	גרוסאבר סליה
7640/86	שורבני קודר	31.8.86	שורבני שרה
7641/86	בן יהודה מרים	14.11.84	מריאל תמר
7642/86	ריגר בלומה	16.4.86	ריגר נחום
7634/86	ריגר הרגן	18.1.85	ריגר נחום
7645/86	קיסרי עזרה	12.11.82	אהמר נורה
7647/86	נהריך משה	31.10.86	נהריך חיים
7654/86	קוהל נגר	23.10.86	קוהל שלמה
7655/86	מוהליבר — יורם שמשון	3.9.86	מוהליבר גילי
7657/86	כהן אברהם	25.11.86	כהן יעקב
7660/86	נחמה קודרוביוביץ	6.9.86	שלמה קודרוביוביץ שלמה
7661/86	באורנ בגרוגנר	6.12.86	יוסף נגרוגנר
7762/86	גיל אריה	8.10.86	גיל דליה
7663/86	גרינפרי יוסף	3.3.66	מונק גרינפרד
7664/86	גבטרה סאמטה	5.2.69	הלאני סוהליה
7665/86	יוסף וורדה	16.1.79	אסתר יוסף וורדה
7666/86	גבאורה חנורה עב חמן	28.9.84	נגיה גביב גבאורה
7667/86	רואלי רוזה	28.6.85	לאוסם אסתר
7670/86	שרעבי ישראל	3.11.86	שרעבי מרים
7673/86	לבנון מרים	11.3.81	יורם לבנון
7674/86	ישראל לבנון	17.11.86	יורם לבנון
7679/86	סגל ניסים	2.12.86	שמואל סגל
7681/86	צבריה חביה	1.12.86	צברי יורן
7685/86	אלבטמר משה	20.9.86	רונה פלקן
7687/86	יצחק קליין	21.3.83	יפה פרלמן
7688/86	אידה עטיה	9.9.86	נסים בן נתן
7689/86	דבורה שוב	27.6.86	אלכסנדר שוב
7691/86	אסתר כהן	17.3.85	סימבול (שרה) צברי
7692/86	שלמה כהן	4.12.85	סימבול (שרה) צברי
7693/86	מרעי שמעה	3.4.64	מרעי משה
7694/86	מרעי זבריה	13.4.86	מרעי משה
7700/86	פרגיה אנגל	19.4.86	יוסף אנגל
7701/86	מאיר יחזקאל	7.12.86	מאיר דבורה
7702/86	יונה הוכ	13.9.86	נחמה עליזה אורון
7705/86	יוכבד שיף	1.8.86	נפתלי שיף
7486/86	עציון אשר	3.9.86	עציון שמואל
7706/86	אלקוסר חיים	2.11.85	רוזן רבקה
7708/86	מרים נפתלי	19.9.86	מיכאל נפתלי
7714/86	ישראלי רב	27.8.86	יוכבד ישראלי
7715/86	כהנבי מרים	5.9.86	שרעבי דליה
7716/86	צמרה לוי	6.12.86	שמשון לוי
7717/86	ישראל מור (מחתר)	21.11.86	שמשון מור
צוואות			
7498/86	שמריך גבריאל	16.10.86	גולד חיים
7534/86	לוטה גולדשמידט	12.12.86	ד"ר מ. רדוש
7537/86	פרשטורין דורה	11.11.86	גליקמן ציונה
7574/86	דוד בן אהרן	4.12.86	דן אהרוני
6095/86	דמה טרוסקי (טרוצקי)	11.10.86	רה"ח יונקי קסירר
7541/86	רדיע אברהם	4.7.86	רדיע שאול
7543/86	רוזנר שרה	4.10.81	קרובנין חנה
7546/86	פינסקי יונה (יונה)	12.11.86	ראוף מיכל
7547/86	גבעין לונה	2.9.86	גבעין הלבית
7549/86	קולניק ישראל	29.11.86	קולניק שרה
7550/86	אנגלסברג רחה	15.6.85	הורוביץ מנוח ואורלים רחל
7552/86	דור (דוד) שרונה (פריטוג)	6.3.79	דור נסים
7554/86	הוניש גרינברי	3.11.86	הוניש מיכאל
7555/86	פוגילבסקי משה	4.9.86	פוגילבסקי באטיה
7560/86	פינוסזורין הינדה	16.11.86	כביר דבית
7563/86	פרל ביונה	15.2.82	פרל נחה
7550/86	מיס יצחק	23.10.86	מיס משה
7563/86	אליה ורה ברנטלבה	20.11.86	פלד יצחק
7566/86	ניסים משה	6.9.86	אסתר משה
7567/86	שכטר דחה	14.11.85	קודר עמוס (קרסק)
7568/86	סלמה מ. אולמן	17.4.84	פול והב אולמן
7569/86	מיכאל פרקס	27.5.86	חנה רוזה פרקס
7571/86	ביגרי רבקה	31.8.86	רחבל מקסימיליאן
7576/86	עזיקי שמעה	21.11.86	ברשי יצחק
7577/86	ללוס מרגוס	10.7.86	מיכאלי מרלין
7583/86	דוד קריס	7.12.86	צבי גלר
7584/86	חנן זו	9.2.86	מיכאל זו
7789/86	צבי ליטס	8.10.86	מיכאלה ליטס
7590/86	לאוה פיקסלין (פרלשטיין)	4.1.86	יוסף ארלשטיין
7591/86	מרדכי סגל	7.12.81	אלקה סגל
7592/86	מנחם גולוב	24.11.86	חגר גולוב
7599/86	זיוה משה	18.8.86	מזיוה פרידמן משה
7600/86	שויל אברהם	9.10.86	מרקוביץ רעיה
7601/86	שלום שושנה רינה	24.8.85	רזולר רינה
7602/86	קוטל (רוזנברג) ליבה	14.10.86	מרגליות רחל
7608/86	מלק שם טוב	21.8.85	מלק דוד
7610/86	שמעון ויולברג	24.7.86	יפה שינה במנה ויולברג
7612/86	נתן גינזברג	19.5.86	ברטר גינזברג
7613/86	מכשם דוד	17.8.86	מכשם מרים רחל
7616/86	בלום חנה	8.10.86	בלום אריה
7618/86	פרילנדר לוטה	23.11.86	שרה רייכנברג
7623/86	אדולי חנה	24.2.82	אהרן אדולי
7624/86	אדולי יצחק	11.5.83	אהרן אדולי
7627/86	ציפורה כוים שור	13.12.86	משה שליט
7632/86	אביטר שרה	20.11.86	אביטר יהודה
7637/86	ביאזיף משה	1.12.86	לוי דליה ביאזיף
7639/86	טיטלמן ברטה	10.11.86	טיטלמן יצחק אייק
7644/86	בורבק אדה	3.11.86	פרסטמן אלידה
7646/86	ישראל אקרמן	23.11.86	אולגה אקרמן
7649/86	רבינוביץ הלכה	30.11.86	כץ אסתר
7650/86	מנוליה סולומון	11.10.86	אלכס רובנב
7651/86	סולומון מנוליה	11.10.86	סגנה ריצר אהרוני
7652/86	גולדברג אסתר	24.9.78	גולדברג ישראל
7653/86	שפרור רין	14.7.86	עשת מרים
7656/86	שרה פרידה מטקוני	11.9.86	רות גל
7658/86	אדלה איזנר	3.12.86	מרכז רפואי ת"א עבור מחלקה גריאטרית באמצעות עמותת יקר מוקדים רפואיים
7659/86	דרורי יעקב	27.11.86	לאה דרורי
7668/86	רודשקביץ רוזה צביה	5.12.86	ברינשטיין חלה
7669/86	רוזנבלום מני	6.12.86	אליהו מני
7671/86	מודזו ברוך	6.8.86	מודזן לילינה
7672/86	פינה לביש	9.2.72	יעקב אלקיים
7675/86	רוזנברג אלמה	14.10.86	אלכסנדר נויזן
7680/86	הרמבורגר	13.7.86	ביזר אל מרקל רות
7682/86	מלכה אבישר	4.4.84	בן ציון אבישר
7684/86	דוזה לוי	2.10.86	דניאל ברנוד
7683/86	פרל הדוש	4.10.86	בבה הדיש
7695/86	שרה כהן	27.11.86	לבנן (להבה) מרים
7696/86	יצחק טסה	9.3.86	ליונה טסה
7697/86	צבי פרוזכין	2.11.86	אליהו לוזר
7698/86	פינסיר שרה	1.11.86	פיזוף סילבין
7699/86	פינסיר חיים	3.12.86	פיזוף סילבין
7703/86	קוימל אברהם אליהו	8.10.86	ישראלה קושניר
7704/86	אבנר ריסר	1.12.86	אוה שלום
7707/86	שרקוב יוסף	4.9.86	נמני עזרה
7709/86	אדמה חליף	21.10.86	שלסכה חסוף
7711/86	אווק פרידה	3.11.86	יוסף זגייר
7712/86	אילר מינה	21.7.86	משה אילר

אהרן גורן (—) רשם

הארץ

יום ג', כ"ח בטבת, תשמ"ז
30 בדצמבר 1986

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, והחנות המסחרית: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 טלקס 33748 — פקס' 610012

ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224249, ת"ד 273 מיקוד 91002 חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 641164, ת"ד 5259 מיקוד 31052

הו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ורדי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בתכניהן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שני סוגי אחריות

צוות משפטנים, בראשות היועץ המשפטי לממשלה, מסר שלשום את ממצאי חקירתו לראש הממשלה, למ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, לשר הביטחון ולשר המשפטים. אתמול אחר־הצהרים פורסם הדו"ח, חוץ מנספחיו הסודיים.

צוות הפרקליטות נתקל בסתירות שבין הדברים שאמר אברהם שלום, לשעבר ראש שירות הביטחון הכללי, לבין דברי יצחק שמיר, שהיה ראש הממשלה הממונה על ראש השב"כ, בעת שהתרחשה פרשת האוטובוס בקו 300. יצחק שמיר טען כי לא הורה להרוג את שני המחבלים שנמסרו חיים מידי כוחות צה"ל לידי אנשי השב"כ. הוא טען כי לא ידע ולא נתן גיבוי לבידוי הראיות ולשיבוש ההליכים בוועדות החקירה הרשמיות (ועדת זורע, ועדת בלאסמן והדין המשמעתי של השב"כ).

צוות המשפטנים לא מצא ראיות לאישוש האשמות נגד ראש הממשלה דאז, ולא נתן אמון בטענותיו של שלום. לולא כן, היה מסיק בוודאי כי יש להגיש תביעה משפטית נגד יצחק שמיר; אולם בדו"ח אין המלצה כזאת.

לעומת זאת, אברהם שלום מצטייר כמי שביקש לגולל את אחריותו הפלילית — תחילה על שר הביטחון דאז, הפרופ' משה ארנס, ולאחר מכן על ראש הממשלה של אותם ימים. מאחר שהצוות הגיע להתרשמות זו, צריך היה להמליץ על הגשת תביעה פלילית נגד אברהם שלום. אבל מאחר שחנינה ניתנה על־ידי נשיא המדינה, אין עוד מקום להליכים משפטיים נגדו.

גם אם צוות הפרקליטות נמנע מלאשר את החשד לאחריותו הפלילית של שמיר — אחריותו המיניסטריאלית אינה מתבטלת בשל כך. את הפשע עשו אנשי המנגנון שהיה כפוף למרותו. הדרג המדיני אינו יכול לרחוץ בניקיון כפיו מבחינה ציבורית. האחריות אינה מוטלת רק על יצחק שמיר. אף שמעון פרס חייב לשאת את חלקו בה. פרס סירב להעביר לחקירת היועץ המשפטי לממשלה את תלונתם של ראובן חזק, רפי מלכה ופלג רדאי; כלומר: הוא ביקש למנוע חקירה פלילית והצליח לעכבה לכמה חודשים.

ולא רק ביצחק שמיר ובשמעון פרס מדובר בהקשר זה של אחריות ציבורית: כל חברי הקבינט שותפים לאחריות המיניסטריאלית: הם הסכימו לחנינת ארבעה עובדי השב"כ הבכירים (ובעקיפין, גם לחנינת שבעה העובדים הנותרים); הרי נשיא המדינה התנה את חנינתם של ארבעת הראשונים בהסכמת הקבינט.

אפגניסטאן: שנה שמינית

מלחמת אפגניסטאן נכנסת השבוע לשנתה השמינית ואין סימנים שהיא קרובה לסופה. מה שהתחיל בשעתו כפלישה של כוחות סובייטיים מוגבלים להציל משטר פרו־סובייטי מהתקוממות מורחבת של שבטים מסורתיים, הפך לתערובת של מלחמת אזרחים ומלחמה קולוניאלית, אשר חלקו של האופי הקולוניאלי גובר בו מחודש לחודש.

יקשה לתאר את הסבל שהמלחמה גורמת לאפגנים. את מספר האבדות מעריכים בכמאה אלף ואת מספר הפליטים שברחו לאיראן ופקיסטאן השכנות — בכ־3 עד 4 מיליון. אזורים שלמים הפכו לארצות חרבות תחת האש השיטתית של המטוסים וההליקופטרים הסובייטיים המבקשים לשלול מהמורדים כל אפשרות להשען על עזרת האוכלוסיה המקומית. גם בצד הסובייטי המחיר הולך ועולה משנה לשנה. מעריכים שמספר האבדות שלהם בשבע השנים הוא כ־20,000, והמחיר, במטוסים, בטנקים, מגיע ל־10 עד 12 מיליון דולר ליום, כלומר קרוב ל־4 מיליארד דולר לשנה.

תנועות המורדים עדיין מפולגות, אך הן מצאו לעצמן תשובות חלקיות לשלוש הבעיות העיקריות: מול התקפות מאסיביות של הכוחות הסובייטיים והאפגניים הממשלתיים, הם מפעילים עתה ביעילות את השיטה הקלסית של הנסיגה המהירה וההתארגנות המחודשת; מול העריצות האווירית של הסובייטים החלו להפעיל את הטילים האמריקאים שגרמו אבדות רציניות בקרב המטוסים וההליקופטרים; מול המתקפות נגדם הם פועלים בקטיעת הכבישים המרוחקים והצבת מארבים לשיירות הסובייטיות.

עם שמיר הסליחה, אבל בלי חרטה

מאת יואל מרקוס

התקשורת היא היחידה מכל המעורבים בפרשת השב"כ שעשתה כמו שצריך מה שהיתה צריכה לעשות

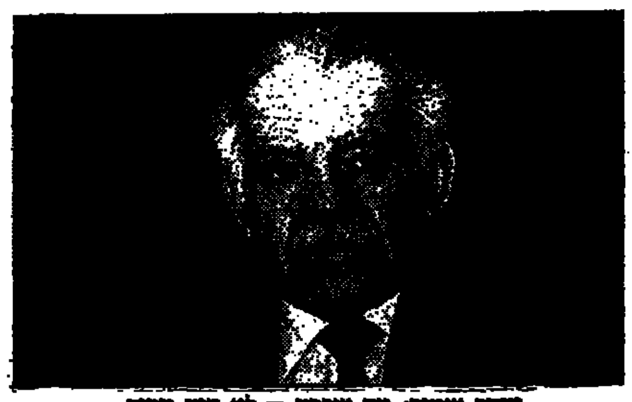
יצחק שמיר: מה שקרה — לא היה צריך לקרות במשמר שהיה תחת פיקודו

יצחק שמיר רשאי בהחלט לשמוח לאור מסקנת היועץ המשפטי שלא נמצאו ראיות לנקוט נגדו בהליכים פליליים בקשר לאירועים בפרשת האוטובוס בקו 300. עוד לפני כמה חודשים, אחרי החלפתו של זמיר בחריש, אחרי החנינה וההחלטה שלא להקים ועדת חקירה משפטית, סברתי שה"פוליטיקאים ניצחו". זו גם היתה הכותרת למאמר סיכום לשערוריית השב"כ שהתפרסם ב"הארץ". היועץ המשפטי מאשר עתה מימצא בלתי משפטי זה באלף אחוזים. בעיני החוק, יצאו הפוליטיקאים נקיים כשלג.

לא נמצא שום רבב פלילי בשמיר. עוד פרס שהיה הראשון לקבל בצורה חד־משמעית את כל האמת על מבזק הראיות ועלילות הרם על יצחק מרדכי, והכל ואת שמר את הכל בלבו. וכשנודע העניין ברבים נתן הגנה מוסרית לאברהם שלום וגיבוי לסילוק המתלוננים — ושפר האמת — מהשורות. ואין, כאמור, כל רבב פלילי ביצחק שמיר שראש השב"כ הודה בפניו שחיסל את שני המחבלים האוטובוס מיד לאחר המעשה ואילו הוא — שמיר — לא התעניין יותר במה שקרה במשמר הנתון לאחריותו הכללית.

לא נמצא שום רבב פלילי לא בשמיר ולא בפרס, אשר בתמימות דעים שלא היתה בטוחה בשום נושא, עשו יד אחת להסתיר, להסתיר, לכסות ולחפות על ראש השב"כ ועוזריו במעשיהם שתוארו עתה על ידי הדו"ח שהוגש ליועץ המשפטי, כפליליים. מעשים שאילו לא התקשורת והזעקה הציבורית שקמה, לא היו נודעים עד היום, והמוסרות היותר חיוניים לבטחון המדינה, היו ממשי־כים לכהן אנשים פליליים — בחסות שני ראשי הממשלה הליפיים.

עם שמיר ופרס או פרס ושמיר הסליחה אם כמה עתונאים עקשים — מוערים מהמורכבים שבפלה במלקט של יצחק מרדכי כשהמדינה קשרה לכאורה קשר נגדו והעלילה עליו — תבעו עד שהעט בלהה ועד שהבורגן גיזור, לסלק את שלום ועוזריו לאלתר מתפקידיהם, לנרות שמאורותיהם עמוה צעות פוליטית שעשתה כל אשר ביכולתה לחנוק את בירור הפרשה. עם יצחק שמיר, בפרט הסליחה המוטלה על כך שרבים — והכתב שורות אלה ביניהם — התייחסו בכבוד ראש להאשמתו של אברהם שלום שפעל בסמכות הרשות, היינו בידיעת ראש הממשלה. אחרי ככלות הכל, איך יכולנו לדעת או לנחש שראש השב"כ, ששני ראשי ממשלה תי־ארוהו כספריוט, כמי שפעל בהתאם לנורמות מקובלות החייבות להשאר חסויות, סיכנו את שמם הטוב כדי להגן על מעשיו ונאבקו להשאירו בתפקידו — אינו אלא שקרן וקרימינל?

פרס ושמיר או שמיר ופרס רשאים בהחלט עכשיו להרים כוסית לחיי עצמם. בעיני החוק יצאו נקיים. אמנם אין מקום לצהלה שאווה במקורבים על "זיכוי" של שמיר. "זיכוי" הוא מונח משפטי והרי כאן לא היתה לא ועדת חקירה משפטית ולא בית משפט אלא חוות דעת במסגרת העבודה השיגרתית של הפרקליטות. למימצאיה אין משקל מעבר להמלצה מי צריך או לא צריך לעמוד לדין. על כן אי אפשר "לזכות" אדם שכלל לא הואשם. גם מבקריו החריפים ביותר של שמיר לא חשדו בו בפלילים בפרשה זו. הרי הוא היה מה שקרוי "הדרג המדיני", ואילו פעל אברהם שלום בידיעתו ובאישורו, זו היתה "מדיניות" ומעשיו של שלום לא היו נחשבים לפליליים.

הביקורת על שמיר — כמו על פרס בשלב גילוי הפרשה — נשאה בעיקרה אופי ציבורי. היא התייחסה קודם כל לשוויון הנפש המאסיבי של הדרג המדיני למה שקרה, מיד אחרי שזה קרה, אך בעיקר בשלב בו נתגלה בידי הראיות. קשה היה להבין ועדיין קשה להבין, איך יכלו להפעת, לסרב לחקור את מעשיו ולהשלים עם השארותו בתפקיד של אדם שהורה להרוג, הורה לברות ולהעליל למרות שהיה ברור לשמיר שפעל בלי רשות ובלי סמכות?

לו הייתי במקום "המקורבים" לא הייתי חוגג יותר מדי ולא דורש מאמצעי התקשורת לבלוע מלים וכובעים. מי שצריך לבלוע כאן משהו הוא בראש וראשונה נשיא המדינה ושמיר ופרס והקבינט כולו שהחליטו בחשכת לילה לעקוף את מערכת המשפט ולתת חנינה למי שצריך היה לעמוד עתה, לפי הדו"ח, לדין פלילי. בכך יצרו רושם שדבר בנורמות מקובלות של השב"כ שרק כשהן מתגלות, הן מחייבות מחילה לגיבוריה מטעמים ממ־לכתיים.

מימצאי היועץ המשפטי מאשרים עד כמה צדקה התקשורת ועד כמה טעו שמיר ופרס שהטילו עליה את האשם, כרגיל. שמיר יצא ללא רבב — כך יאה לאיש נעים הליכות זה. אבל בסופו של דבר הצדק היה עם הטוענת שסברה שמה שקרה לא היה צריך לקרות במשמר שהיה תחת פיקודו; ואחרי שנתגלה מה שקרה צריך היה למצות את הדין עם האחראים במקום לחפות, לכסות, להסתיר ולהדיח סרדי מימשל הבדק מתוכם.

הסליחה עם שמיר אם ראה עצמו נפגע — אבל בצד הזה שלנו אין מקום לחרטה. התקשורת היא הי־חידה מכל המעורבים בפרשה, שעשתה כמו שצריך את מה שהיתה צריכה לעשות.

מנגינה חדשה במגזר הערבי

מאת זאב שיף

הצוות ארנס־גלבוע צריך להמשיך במקום שוויצמן וגינת עצרו

מנגינה חדשה נשמעת בצמרת הממשלה במיעוט הערבי בישראל. השר משה ארנס, שקיבל לידיו את ה"תיק" של ערביי ישראל, הצהיר כי לא ירחק היום ושירות החובה בצה"ל יכלול גם את הבדווים, וכי אין הוא רואה כל מניעה שטייס דרוזי או ברוזי לא יטיס אף־15 בחיל האוויר. את זאת משמיע אחד מראשי הליכוד, שנחשב קיצוני בנושא של ארץ ישראל השלמה. כשר ביטחון לשעבר יודע ארנס, בוודאי, שאם עד היום לא נפתרה בעיית עקורי איקרית ובירעם, לא יהיה קל לראות טייס ערבי־ישראלי המטיס מטוס קרב בחיל האוויר. למרות זאת, אני מאמין שארנס לא זורק דברים אלה כסיסמה ריקה. יש בו בארנס מידה מרובה של ניגודים. מצד אחד, הוא נחון בגישה ליברלית בכל הקשור לערבים שבתחומי הקו הירוק. לעומת זאת, בכל הקשור לערביי השטחים, הוא דוגל בגישה העלולה להוביל אותנו שם לצעדים אנטי־דמוקרטיים ולדמיסת זכויות אזרח בסיסיות — או שהוא צועד בעיניים פקוחות למדינה דו־לאו־מית. שתי גישות נוגדות וסותרות באותו אדם. העצירות — אם לא על תמימותו, הרי על יסודי המצפון שלו, שעוד יתייסר בהם כאשר יע־מיק את הטיפול בערביי ישראל.

ארנס אינו נופל לחלל ריק בנושא של ערביי ישראל. הוא מחליף איש ליכוד לשעבר, ויצמן, ששינה את תפישת עולמו בכל הקשור ליחסינו עם הערבים. כמעט כל מה שוייצמן ועוזרו, ד"ר יוסף גינת, הציעו, היה "טרף" מלכתחילה בעיני הליכוד, לראיה כיצד הגיבו אחדים מאנשיו על הצעתם בקשר לשטח אש 9 בגליל, או על גישה ליבראלית להריסת מבנים לא־חוקיים. יהיה זה, אפוא, מעניין לראות כיצד ישפלו ארנס ועוזרו, תת־אלוף (מיל.) עמוס גלבוע, בנו־שא של ערביי ישראל. האם ימשיכו במקום שוויצמן וגינת נאלצו לעצור? האם העובדה שארנס משתייך להנהגת הליכוד תסייע לכך, שמ־משלת ישראל תקבע מדיניות חזונית ברורה בקשר למיעוט הערבי — מדיניות שתציב מחסומים בפני אנשי השוליים הימניים, המתמלאים בועם אנטישמי לכל מה שנראה כערבי.

ממשלות ישראל הראשונה נהנתה מאז ומתמיד מעריכת דיון נוקב בסוגיית המיעוט הערבי, דיון שב־סיומו תיקבע מדיניות ברורה. ויצמן וגינת עשו את הצעד הראשון. לפני כשבעה חודשים נערך דיון ראשון על הנושא בקבינט המצומצם. את ההצעה למדיניות ממשלתית כלפי המיעוט הערבי כתב אז ד"ר גינת, שעבר כ־15 שנה במשרד היועץ לענייני ערבים ומזה כשנתיים כיועץ עצמו. השרים הציגו שאלות רבות, אך היה זה רק דיון פותח, ללא כל החלטות. נשאר כרוח הדבר.

חידוש בנושאים רגישים

הצוות ויצמן־גינת פתח מחדש נושאים רגישים, שהמגמה היתה מאז ומתמיד לטאטאם אל מתחת לש־טיח. הנושאים שהטיפול בהם הס־תיים הוא היטול בעיית שטח האש־מונים 9 ומתן מעמד עיר ליישוב הערבי הגדול ביותר, אום־אל־פחם. בשאר יש התחלות השבתת, שהצוות ארנס־גלבוע יהיה חייב להמשיך בהן, בדרך זו או אחרת. נראה, כי הבעיה הבאה ביותר היא זו של הבנייה הבלתי חוקית במגזר הערבי והטיפול בצווי הריסה. ועדת מרקו־ביץ המליצה, כי ייקבע פסק זמן לגבי כל צווי הריסה שבית משפט לא קבע מועד לביצועם (אך לא צווי הריסה על מבנים לא־חוקיים חד־שים). פסק זמן זה ימשך עד שהמ־משלה תחליט האם היא מאמצת את דו"ח הוועדה. ההריסה של שלושת המבנים בגוש ציפורי (ואדי חמאם) משבשת את קבלת הפנים של הצוות ארנס־גלבוע בתפקידו החדש ומעידה כי לגורמים המבצעיים בשטח יש לעיתים נטיה, כמו שהיא קיימת לעיתים בבנה, ללחוץ מהר על ההדק ולהכתיב לממנים את המדיניות הרצויה להם.

נושא מרכזי אחר העומד על הפרק הוא הסדר הקרקעות (כמיליון וחצי דונם) בנגב. כאן נעשו צעדים מספר, כולל החזרת אדמות שהופקעו ללא צורך מהבדווים באותה שרה התקופה נבטים. שבע העיירות שה־קימו לבדווים בנגב אינן פותרות את הבעיה הגדולה של הקרקעות. ברור, כי לארנס אין סיכוי לשלב יותר את העדה הבדווית במדינה בלא שהסדר הקרקעות יושב. למיגרשם של ארנס וגלבוע תוטל גם הבעיה הישנה של עקורי איקרית ובירעם. זו בעיה שעולה מחדש מדי כמה שנים. הצוות ויצמן־גינת הכיר, כי בעיית העקורים הללו שונה מאחרות ומחייבת פתרון אחר. ההמלצה העיקרית שלהם היתה, להחזיר את עקורי שני הכפרים, אך לא בדיוק לאתר הישן. כלומר, בגבעות הישנות של איקרית ובירעם יותר לשקם את הכנסיות ובתי הקברות, אך לא ליישב את אלפיים הנפשות, שמדינתן נמסר מאז 1948. ההמלצה היא ליישבם באזור קרוב ולסייע בידם להקים שני מפעלי תעשיה. גם הצעה זו תיתקל ודאי בקשיים, להחזרת עקורי שני הכפרים בעת שהיה רמטכ"ל.

עם זאת, טעות לחשוב כי התנגדות להחזרת עקורי שני הכפרים מקורה רק בבעיות ביטחון. המתנג־דים נמצאים בקרב יישובי האזור ותנועות ההתיישבות וכן במינהל מקרקעי ישראל. אלה החוששים, כי ההחזרה תהווה תקדים לעקורי 12 כפרים אחרים התובעים גם את הרדיכם להתיר להם לבנות באזורים של שמורות טבע (בית גאן). משום כך אין לצפות כי בעיית איקרית־בירעם תיפתר בקל.

בעיית המיעוט הערבי

בנוסף על שאלות ספציפיות אלה קיימות בעיות מרכזיות, כלליות יותר, בין מדינת ישראל והמיעוט הערבי: אחת מהן היא השאלה הרגישה של תעסוקה לדור הצעיר הגדל, דור שמשקיע את השכלתו ואינו מצליח למצוא לעצמו ייצוג מתאים ותעסוקה נאותה. זו שאלה שיש לה השלכה לאומית ממדרגה ראשונה, וסובלים ממנה הדרוזים לא פחות מאשר הנוצרים והמוסלמים. המצב מחמיר משום שהקרקע אינה יכולה להוות מפלט לכל המחפשים תעסוקה ופרנסה. בוגרי האוניברסיטאות אינם יכולים למצוא דרכם להוראה בלבד, אפילו ייפתחו בפניהם כל האוניברסיטאות בבגרה.

חלק מהצעירים הערבים, המבו־טשים בלית ברירה בנסיבות אשלות בעיות, עלולים להגיע לשלב התחתון ומשם תהיה הדרך קלה להתחברות לארגוני מחבלים. זה קרה במידות מה עד היום, ואנשי הביטחון מסכימים כי ערביי ישראל לא התחברו בקל לפעילות עוינת חבלנית נגד המדינה. אך אין לדעת כיצד יתפתחו הדברים בעתיד.

בבעיה זו משתלבת השאלה, האם אכן עוברים ערביי ישראל תהליך של פלסטיניזציה? זו שאלה שה־מומחים חלוקים לגביה. אם לא תחול תמורה בשאלת התעסוקה של ערביי ישראל, נהיה עדים לכך כי אלה ביניהם המוכנים להצטמצם כיום בסולידאריות עם הבעיה הפלסטינית, עוברים לאיטם למחנה המזדהה עם מטרות אש"ף ואולי אף מוכן לפעול לשם כך.

יותר מתרגיל עונתי

האירופאים מתעקשים לארח את שר החוץ פרס כדי לקדם יוזמות חדשות בעניין הפלשתיני. העילה המקורית לביקור — חתימה חגיגית על הסכם היצוא הישראלי — נדחתה

מאת דניאל דגן

בריסל

שר החוץ שמעון פרס עמד לבוא לכאן בעוד פחות מחודש, כדי לחתום בצורה חגיגית על הסכם המעניק ליצוא החקלאי הישראלי תנאי תודות "הוגנים" ב־12 ארצות הקהילייה האירופית. אבל הסכם פרס זכה לאישור מצד הפרלמנט האירופי בסטרסבורג. החתימה החגיגית — תצטרך להדחות. במקום את יתבקש פרס להתהלך עם עמיתיו האירופאים בהליכים הישראליים על קידום תהליך השלום במזרח התיכון.

מן הצד הישראלי הוצע לדחות את ביקור שר החוץ למועד שבו אפשר יהיה לקיים את טקס החתימה החגיגי. אבל האירופאים התעקשו לארח את פרס, ולשמוע ממקור ראשון על הסיכויים לשבור את הקיפאון שנוצר בקידום התהליך המדיני באזור. 12 שרי החוץ של מדינות השוק המשותף אינם מוות־רים בנקל על הזדמנות לעסוק בפוליטיקה עולמית חשובה, המחלצת אותם מן השיגרה האירופית של בעיות תקציב ושל חלוקת מכסות ייצור.

אבל השיחה המבוקשת עם פרס היא בכל הנראה יותר מתרגיל עונתי בחיפוש הפנאי האירופי. בבירות הקהילייה האירופית התלוננו באחרונה דיפלומטים ערביים, כי הנושא הפלשתינאי הולך ונשכח, וכי השוק המשותף מזניח את הדיעות שהוא עצמו גיבש תיטה (הכרה בזכות עצמית לפלשתינאים, שיתוף אש"ף בתהליך המדיני ומתן ערובות בין־לאומיות להסדר באזור) — שלושה מן הצעדים של הצהרת ונציה מ־1980.

בששת החודשים האחרונים, שב־הם כיהנו הבריטים כיושבי ראש תורנים של מוסדות השוק המשותף, עסקה הקהילייה האירופית יותר ב"טרור הערבי" ופחות ב"בעיה הפלשתינית". דיפלומטים ערביים כאן מעדיפים להתעלם מן ההוכחות שקשרו מדינות ערביות לפעולות טרור באירופה. במקום זאת הם טוע־נים, כי הטרור איננו אלא תופעה חיצונית המצביעה על קיומה של בעיה יסודית. הבעיה היא — איך אפשר אחרת — מדיניות הגישול, הגירוש, הכיבוש הזיכרי של ישר־אל.

הבהרות נוספות

מבקודת הגוש האירופית, קרוב לוודאי שהשנתיים הקרובות יהיו תקופה של קיפאון מדיני מוחלט במזרח התיכון. ראש הממשלה יצחק שמיר ופרס מבודלים איש את רעהו בצורה מושלמת, כך שקשה מאוד לצפות ליוזמה כלשהי מצד ירושלים. בוואשינגטון גיטולה פרשת איראן־קונטראס את הנשיא רונאלד רייגן בכל העניינים הבינלאומיים החשובים. בוודאי שלא ניתן עוד להעלות על הדעת יוזמה מדינית מזרח־תיכונית מצד האמריקאים.

בתנאים כאלה אין זה סתמי, שגבירות מערב אירופה משת־עשעים ברעיונות כיצד "לשבור את הקיפאון". אך אחד כאן איננו חושב ברצינות על מעורבות אירופית נר־חבת מבחינה כלכלית, צבאית או פיננסית. מדובר על "יוזמות ויוזמות־ה־מוסיות", שפירושן הוא, בכל הנראה, הצהרות נוספות. שר החוץ הבלגי ליאו טינדמאנס, יושב הראש התורן בששת החודשים הקרובים, בוודאי לא יחסס להפגין את כישוריו הפוליטיים הבין־לאומיים, והמשכים גדולים בכבוד מירות על המדינה שהוא מייצג.

פגישה בדרג גבוה עם שמעון פרס עשויה אולי לסלול את הדרך להגשמת רעיון הדרישן לכינוס ועידת שרי חוץ אירופית־ערבית. ההצעה נולדה עוד לפני יותר משנה, כדי לחתן על "מאבק משותף בטרור", אבל בהתאם להתפתחויות עשויה ועידה כזאת, כנראה במסגרת הגוף המכונה "הדיאלוג האירופי־ערבי", לעסוק גם בעניינים אחרים. מבחינה אירופית אין קשיים מיוחדים, הבעיה העיקרית היא כיצד להביא את כל הנציגים הערביים לשבת סביב שולחן אחד.

אשר להסכם בעניין ספרד ופרס יצטרך לבוא לכאן פעם נוספת, אולי בפברואר או במרס בשנה הבאה, כדי לחתום על מסמך הנקרא "הפרוטו־קול המשלים" (להסכם משנת 1975 בין השוק המשותף לבין ישראל). על־פי הפרוטוקול הזה, שנחתם בראשי־תיבות בתחילת החודש, זכ־תה ישראל להישג נכבד: השוואה לתנאים של ספרד ופורטוגל לגבי מכסות יצוא, שנקבעו פחות או יותר בהתאם להיקפי המכירות במדינות הקהילייה בחמש השנים האחרונות.

פירוש הדבר: ישראל תוכל להמשיך למכור תוצרת חקלאית לארצות השוק המשותף בתנאים של ספרד ופורטוגל במסגרת של אותן מכסות. מעבר לכך ישולם מכס מלא על המוצרים הישראליים. על־פי הפרוטוקול תוקם ועדת מומחים לכלכלה ולסחר, שתגיש דיווחים והמלצות על ההתפתחויות שיחולו בשווקים. התפתחויות כאלה, כגון הזורת מוצרים חדשים, עשויות לחייב קביעת מכסות חדשות, או הוצאת מכסות קיימות.

סכום קטנים

הפרוטוקול המשלים יהיה תקף במשך עשר שנים — תקופת המעבר שנקבעה להשתלבות מלאה של ספרד ופורטוגל בשוק המשותף (כלומר: הורדה לאפס של המכסים המוטלים עדיין על הסחורות שמי־ייצאות שתי מדינות הצירוף האיב־רי להכרותתן בקהילייה האירופית). על־פי היקף הסחר הנוכחי בין השוק המשותף לישראל (חמישה וחצי מי־ליארדי דולר לשנה), עוסק הפרוטוקול בסכום של חמישים עד שישים מיליארד דולר. גם במונחים אירופיים אין מדובר ב"כסף קטן", ואין תימה שלחתימת המסמך קדמו מאבקים קשים שנמשכו שנים.

בדרך כלל התעוררו בעיות עם המדינות הדרומיות בשוק המשותף, המייצרות מוצרים חקלאיים הדו־מים בתחרות ישירה עם אלה של ישראל. אך לכלל הזה היו גם חרי־גים לא מעטים ברשת האינטרסים המסועפת של הקהילייה. כך למשל, ביקשו האנגלים להגביל את מכסות היצוא של הברוקולי הישראלי, משום שהוא התחרה בענף חדש יחד סית שפתחה בבריטניה. מסיבה דומה עשו הדנים צרות כאשר נדון גודל המכסות של החסה המכונה "אייסברג". הגרמנים הסכימו באי רצון בולט להמשך היבוא של בשר הודו ישראלי.

לא נעים להעסיק שרי חוץ המבקשים לשנות סדרי עולם בפכים הקטנים של מכסות ושיעורי מכס. אבל מנקודת ראות ישראלית, זה יהיה כנראה התפקיד העיקרי שיוטל על שמעון פרס. בסופו של דבר, ירושלים איננה רוצה מאירופה שוק יוזמות נוספות ובניה ועוד הצהרות על הצורך בפינוי השטחים. חשוב יותר לסייע ליזמים משני הצדדים להכין סקרי כדאיות משותפים, ולהעמיד לרשותם מומחיות וידע (הנמצאים בשפע בביורוקרטיה המנופחת של השוק), בקצרה: לספק להם מה שנקרא כאן "מעטפה משותפת", כדי לייצר, לפעול, לעשות עסקים — ולהרוויח.

מבט אחר / הדה בושס

לאבד צלם־אנוש

הסמים אינם רק הרס הפרט — הם גם דרכה של חברה לאבד עצמה לדעת

אין דבר משחיר ומדיח — לפחות אותי — כמו אנשים המאבדים את השליטה בעצמם מרצונם החופשי וברוח צלולה, ומתוך כך אף מאב־דים צלם־אנוש. שיכורים ומסוממים מעוררים בי, לצד הרגה סתומה, רתיעה של ממש. אמנם אני מרגישה לקטנה, האשל של ההתמכרות, לכוחה של התמכרות מכל סוג, אבל אינני מסוגלת לרחם על אלכוהוליס־טים ולא על מכורים לסמים. אינני יכולה להשתתף בכאבם. והזקוק המכורים לסמים מנסים לעורר רחמים, ולהציג את עצמם כקרבנות של משפחתם, של המסגרת החברתית או של גופים מסוגרים אחרים. הם לשלם אינם אשמים. הם תובעים לעצמם אהדה והבנה.

אין ספק, בהתמכרות לסמים יש משום בריחה, אבל בריחה לאן, ואל מה — אם לא לאובדן חושים, ול־הסר אחריות מלא. נשים וגברים משחיתים עצמם בדרך זו. מכל התמכרויות הבריות, אישית ואנושית — אבל המכור המשתכר, אם נרצה הוא נמצא, קיים ופועל במסגרות חבר־תיות אנושיות. אין הוא יכול להרי־שות לעצמו שהמסגרות יתרופפו וי־תנתקו. דומה שבמקרה ההתמכרות לסמים אין סוף בהסתוררות. בינתיים, הסמים מחכים לאושה נפתה לאורח חיים, הם אף מקבלים לגיטימציה.

אשמה רוחנית

ההתנגדות על הסמים, עלו כי כשמפתי בכתובה של גנים משעל ב"סבא שבר" "קראק" — פרים לכל הדרש. משעל ריותו בכתובה זו על סוג הסמים המסוממים באה"ב. שם נחשפו הסמים לסכנה מוחשית מאוד. לא עוד בני מעגורות נמוכים ועלובי חיים הם המשתמשים בס־מים הקשים, הם הנבעה האחרו־נה, הגנו הסם המרשימיות, אפשר יותר באופנות הקראק. גם זה הוא פגין האדינציה על הקוקאין. סמים אלה הם כיום נחלתם של בני המשפחות המבוססות ביותר. הם נמצאים בקרב הבהמה ועולם הבי־דור.

עכשיו זו אשמה רוחנית, לקיוות סם. דרך האף או בדרכים אחרות, בכמה כמעל מקסף הענות השתוי־כות. האמריקאים המאסות מן מכת מדינה, אם לשפוט לפי ריותו של משעל, לפרות המקובלים המרשקי־עים במלחמה בסמים, ועל־אף הה־בה והמשפטיה כי הסמים הם סכנת מוות כמשה לחברה ולערכיה — קשה להתמודד עם התופעה, היא פושה במהירות בכל חוגי החברה.

להבדיל של גינצבורג־משנה רופי פלד, קצין משטרה אינטליגנטי, הנראה אמין ושקול מאוד, בישראל המצב מחמיר והולך — אם כי הסמים עדיין אינם תופעה נפוצה, הם לא הפכו לאופנה מקובלת. אבל המספרים אינם משודרים; אדרבה. מתברר שהסמים חודרים אף לצה"ל וגם לבתי־ספר. האחוזים עולים ועולים.

בעיה חברתית בישראל

להתגברות מכת הסמים יש לקשר גם עם מלחמת לבנון; זו אחת מקללותיה. המגע הישיר עם אוכלו־סיה מבוטת, הזדיה למען העצמתה המרכזת סמים להבאתה, והקשר עם סוחרי סמים במרכז הסחר הבינלאומי הגדול ביותר במזרח־התיכון, היו פי־תוי שקשה היה לעמוד בפניו. במיוחד קסם המיתוס הכספי הגדול הכרוך בסחר סמים. היה אפשר לקרוא ב"הארץ" (מיום ששי, 25.12), את מאמרו של צבי הראל, "קצין סוחר סמים" על מכראלוות לייגד המבורות, ולהבין ולהזדהות עד היכן קשה הנגע. כך השחיתה מלחמת לבנון כל חלקה טובה, עד שחיילים ומשקים שלוחים ידם בסחר סמים, בהיקף גדול.

הרי נגע נורא זה עלול להכיל במוראל שלנו כדרכים לאדבעויות. אין פלא שהנשיא הרצוג, שקיבל לידיו דיווח מלא וחמור ממנו, הר־גיש שהוא עצמו עומד להתגייס למלחמה בסמים. הנשיא רואה בס־מים סכנה גדולה, שלא פחות את מירוחה ועוצמתה. הוא אף נוכח לדעת שאין זו רק בעיה של העולם התחתון — בני מחוכים בינתיים סוחרי הסמים הגדולים ומספקיהם. הבעיה היא אף בבני נוער (צה"ל ובתי־ספר). כך בעשיית הסמים גם בישראל לבעיה חברתית חמורה, שלא חלמנו עליה. אמנם קטנים עדיין שיעורי ההתמכרות לסמים הה־שמיעה הבאה בעקבות התמכרות זו. הם קטנים יחסית, אבל רק יחסית. גם כאלה יש כדי להזהיר. לסכנה סימפטומים של מחלה מידבקת, מגיפה שאין לה היסטוריה, חוץ מן החוסן הנפשי האישי. וזה הולך ומתערער.

יש שאני מהרהרת, אילו היה עלי להכריע בין חזרה בתשובה לבין סמים — שני מיני התמכרויות — הייתי בוחרת, כחזרה בתשובה. החוזרים בתשובה אמנם משנים את פרצופם לבלי הכר, אבל לפחות אינם מאב־דים צלם אנוש. ובכל זאת, אני מקווה שלא אאלץ לעמוד במבחן כזה.

יד קשה

השאלה היא אם יש דרך יעילה להילחם בסמים. נראה לי שהתשובה מסימית ושלילית. ארה"ב היא דוגמה לכך. מתברר שבחברת שפע, ממש כמו בחברת מצוקה, תמיד יש שבותים בבריחה מהתמודדות ומאר חירות ומערישים שיכרה, אובדן חושים. בהשפעה הפסיכולוגית לה־מנים, מתייחסת החברה בהבנה אם לא באהדה להתמכרות מכל סוג, ורואה לה לתפקידה לעזור ולעודד מסוממים ואלכוהוליסטים למניתם. וכך זה נהוג לאחרונה. רבים מבצלים את גבותיהם של החברה להבין ללבם; יש שמבסים להציל — והוגים לסורים. ואף שאין מספרים מדויקים על שיעורי הגמילה, אני מפקפקת אם הם גבוהים.

ובינתיים אנו צופים במכורים לסמים, רועדים, צרודים, קופצים על שפתותיהם. הם מקובצים על פי גורלם, קוראים לעזרה, אך דומה שחלק מהם מעמידים פנים.

אחר ההתנהגות הנראים לי, אם כי זה פתרון חלקי, הוא לענוש סוחרי סמים בדרך שנענשים רוצחים. הרי הם גורמים למות רבים, מות אישי האבוד. בתהליך הגסיסה האיטי הם הופכים לאנשים שאבד להם צלם אנוש. יש שעושים מעשים המורי כים לכל מעשה ובלבד שישיגו מי־מון לקניית הסם. יש להפקיע את הטיפול במכורים לסמים מידי אגודות פילנתרופיות. אמנם אגודות אלו עושות עבודה ראויה לשבח, אבל זו איננה מלאכה רצינית דיה. צרי־כים גופים ממלכתיים, ממשלתיים, משפ־טיים חייבים לקחת את העניין לי־דיהם. המכורים לסמים אינם זקוקים לרחמים ואינם ראויים להם — אלא ליד קשה.

ואולם ספק אם אפשר בכלל להלחם נגד ההתמכרות לסמים; כמו שאי־אפשר להלחם בהתמכרות לאה־בה, לשנאה, לקנאה. הסמים אינם רק הרס הפרט — הם גם דרכה של חברה לאבד עצמה לדעת.

مكذا من الأصل

מדפיס, לא מפסיד, מספיד

הוצאת "כתר" נפרדת מן המנכ"ל הפורש אליאב כהן

פעמיים נפרדו בשבוע שעבר מאליאב כהן במסיבות "מי-נפתוח" בירושלים. פעם אחת במסיבה פני־מית של עובדי "כתר" ופעם שנייה במסיבה רבת־משתתפים של עולם המו"לות בארץ. באותה מסיבה אמרו את שבחיו של כהן בפניו, והוא קם להשיב להספדים. הוא הזכיר את מה שניסים שלונסקי מפי ביאליק באר־צי ישראל ונהוה על המו"ל: קודם מדפיס, אחר כך מפסיד, ובסוף מספיד.

כהן יכול לומר על תקופתו הארוכה ב"כתר" (שש שנים בארגון המפעל התעשייתי, שנתיים כחשב ושמונה שנים כמנכ"ל), שעשה הכל כדי לא להפסיד. הוא הובא להנהלת "כתר" ב־1976 על־ידי המנכ"ל דאז מאיר שני, כדי להבריא את המפעל, שביקש למכור את "אנציקלופדיה יודאיקה" לחו"ל הגיע להפסד מצ־טבר של ארבעה מיליוני דולר. ב־77 רצו למכור את "כתר" למשקיע מחו"ל במחיר סמלי. כמעט לתת בחינם. ב־78 כמוך החובות, בעזרת הוצאת "כלל", ו"כתר" עברה למו"לות בארץ. כהן עזב את "כתר" אחרי שאושרה לה הנפקה בבורסה, על סמך רווח הצ־רשמתי של 850 אלף ש"ח (אחרי מס), כשערכה של החברה מוערך בשנים עשר מיליון ש"ח.

כשהיה כהן ילד ולמד בבית־הספר מקור־ברוך, לימדו אותו לא רק דברי תורה אלא גם מלאכות: בישול וכריכה. הוא כרך את ספר התהילים של סבו והלה כרך אותו ב"תוכחה לעשות ספרים הרבה אין קץ". רק אחרי מות הסב גילה כהן שקהלת מוזהר מפני עשות ספרים הרבה. הוא בטוח שסבו היה גאה בו ובטוח שאילו היה זה, היה מתרץ את הסתירה. מחזאי היה מוסיף גם דברי פלפול ופרשנות על "להוציא לאור" — מאיפה להוציא לאיזה אור?

בתקופתו של כהן — והוא הראשון שישמר להדגיש שזה בזכות כל עובדי המפעל, על הרקע המו"לי, השיווקית והייצורית שלו — הייתה "כתר" לבית הוצאה "גדול, רציני, מכובד ובעל איכות". אם להזכיר רק את הפרויקטים הגדולים של הזמן הזה "מדריך ישראל", השלמת "בריטניקה לנוער", "היסטוריה של ארץ ישראל" ב־10 כרכים, "אנציקלופדיה של הציונות" (שלושה כרכים והעד אחד על 6000 שנות אמנות בארץ ישראל), ומפעל שכהן גאה בו במיוחד — "האנציקלופדיה הישראלית הכללית", שכרך הדיגיון שלה כבר יצא לאור ושאר שלושת הכרכים האמורים לכסות 24 אלף ערכים אמורים להשלם עד סוף 1987.

הוא מעריך כי בשנות מנכ"לותו יצאו כ־700 ספרים בתחומים שונים. אכן, ספרים הרבה. מספיד, מדפיס, אך לא מפסיד. להיפך, מרוויח, אבל הרווח מיועד לרווח בחזרה לחברה ולאפשר לה פעילות נוספת. היציאה לבורסה אמורה לגייס ל"כתר" 3.7 מיליוני ש"ח, מהנפקת 2.1 מיליוני מניות שיימכרו ב־1.95 ש"ח כל אחת. "כלל" אמורה להנפיק איגרות חוב וליצור מהן שלושה מיליוני ש"ח נוספים לטובת "כתר". כשאתה בבורסה איך זה הסתדר? "כתר" במוצאת השנה שקדמה לה שעליה מבססים את היציאה לבורסה, הסביר כהן כי מדובר היה בהקפאת מחירים. על־פי צפי מס הכנסה הרוויחה "כתר" ושילמה הרבה מס, אבל על־פי צפי חישוב רווח מתאם הפסידה.

6.7 מיליוני ש"ח שיורמו ל"כתר" אמורים לשמש להרחבת ולהחלפה של ציוד הדפוס והכריכה, כך שייצרו יותר — באותו כוח אדם. להערכת כהן, הבעיה בנושא הדפוס והכריכה בארץ איננה קווי הייצור, אלא מחסור בעובדים מיומנים הרוצים לעבוד. חלק מן ההון המגויס אמור לשמש להרחבת פעילות רשת החנויות: בשנה הקרובה אמורות להיפתח עוד חמש חנויות ברשת השיווק של "כתר", לבד מ־13 הקיימות.

אחת מהן אמורה להיפתח במקום שבו היתה חנות "מצקין" בתל־אביב, ולשמש גם בית־קפה וגלריה. הפתיחה של החנות הגדולה (400 מ"ר) במקום המרכזי, שבקרבתו יש חנויות של "סטימצקי", "ליריק", "פרוזה", "תולעת ספרים", "מוזה" (גם היא חנות ובית־קפה) מיועדת לראשית מרס, וההשקעה גדולה. חנות זו אמורה למכור את ספריהן של כל ההוצאות.

החלק השלישי של ההון המגויס אמור לקדם את נושא המו"לות. הרגש ישנם גם על מו"לות אלקטרונית: כהן אינו מרוויח, כי הנושא יהיה באחריות מו"ליו יעקב פוסור, אבל בחלקו יהיה מדובר על שיווק האנציקלופדיה בדיסקטים למחשבים ועניינים שיפולו לערוץ השני. אך אל דאגה, הרבה תשומת לב וכסף יוקצו למו"לות הרגילה.

כהן הולך למלא תפקיד מטה בהנהלת "כלל". לדבריו, מיצה את עצמו בתחום "כתר". הוא מזכיר את דבריו של מגדלי מוכר ספרים, שתמה על כך שבכל תחום מדברים על מוכרים, הקונים והמוכרים, ואילו בתחום הספרים מדברים רק על מוכרים, שאינם קונים. מבחינה שיווקית בוודאי היה הצדק עם מגדלי, שהרי מי שמוכר ואינו קונה מקטין את ההוצאות ומגדיל את הרווחים. כהן מוכן להצביע על ההשקעות בתקופתו וגם על הרווחים. התחום של עשיית ספרים, שהוא יצירה וייצור, יחסר לו, אבל הוא יוגבר.

ספריה על־פי החוק

משרד החינוך מצא דרך מקורית לקיים ספריית־השאלה לעובדיו

על־פי החוק הנוהג בארץ (פקודת העיתונות, חלק ב' — ספרים), חייב כל מוציא לאור להעביר "מכל ספר שלם אשר יידפס בישראל... וגם מכל מהדורה חדשה אשר תצא לאור בכל הוספה או שינוי... בלי טענות ומענות... העתק אחד לגנזך המדינה, אחד לספריית הכנסת, אחד למשרד החינוך והתרבות, ואילו שני העתקים לבית־הספרים הלאומי והאוניברסיטאי".

כחוקים רבים אחרים, גם את החוק הזה ירשנו מן הבריטים, ומתקופת המנדט. בשנת 1953, כשתוקנה פקודת העיתונות, הוחלט, שבפקודה המקורית חייב להעביר את העתקי הספרים ל"מנהל מחלקת החינוך ולמושל של המחוז שבו נדפס הספר", במעגים הנזכרים בפקודה עתה. שר הפנים דאז, משה חיים שפירא, שהסביר את החוק, אמר שהפקודה הקיימת נערכה בעיקרה לאפשר פיקוח וביקורת, אבל בימינו (1953) הבעיה היא בעיקר "שמירת החומר המודפס". על־פי הסבר זה, יש היגיון בהעברת עותקי ספר לגנזך המדינה ולבית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי.

ויכוח גדול היה אז בכנסת בעניין פקודה זו, שכן הממשלה התכוונה לעשות בה שינויים רבים יותר, בעיקר בכל הנוגע לפיקוח על העיתונות, שהוא חלקה הראשון של הפקודה. ח"כ זרח ורהפטיג סבר אז שאין צורך להעביר את כל הספרים לספריית הכנסת, כדי שלא להכביד על הספרנים. בסופו של דבר ויתר, מפני שיותר הדרי סבר שכך תהפוך הכנסת לאחת הספריות היסודיות במדינה. הדוגמא שעמדה כנראה לנגד עיניו היתה הלייבררי אוף קונגרס". שיהנו נבחרי העם.

אך מה בעניין משרד החינוך? הפקודה מחייבת את משרד החינוך לנהל גם "קטלוג של ספרים שנדפסו בישראל", שיהא ערוך בצורה שתיקבע על־ידי שר החינוך והתרבות. ספק בעיני אם יש קטלוג כזה, שניתן להשתמש בו ביעילות. אבל בימינו, שלא כבימי מנהל מחלקת החינוך בתקופת המנדט, והבריטים נהגו כשלנו, הלא אין למשרד החינוך סמכות פיקוח על ספרים ובוודאי אין זה המקום לשמירת החומר המודפס, כשלפחות שני מוסדות אחרים עוסקים בכך.

שאלה מעניינת יותר היא מה עושה משרד החינוך בספרים שהוא מקבל. חינם, בלי טענות ומענות מצד המו"לים. התשובה פשוטה: הוא מקיים ספריית השאלה לעובדי המשרד, המנוהלת בהתנדבות על־ידי חברת ועד העובדים. היא גם מזכירה למו"לים המתעצלים לשלוח או השוכחים שהחוק מחייבם להעביר עותק אחד חינם למשרד החינוך, כי הסירוב עלול לעלות להם בקנס של 25 ש"ח.

מבחינה חוקית, משרד החינוך בסדר. אבל כל בר־דעת יבין שזה ביזבוז לארגון של החוק. אם ספריית באיזור ספר יכולה לקנות ספרים (גם אם בתקציב הבא ממשרד החינוך) מדוע לא יקנה המשרד ספרים לספריית השאלה של עובדיו? המו"לים אינם מעלים בעניין זה שום טענות ומענות. זה אף נאמר עליהם בחוק. חוץ מזה, למה להם להסתכסך עם משרד החינוך והתרבות בגלל ספר אחד? הרי הם מעבירים הרבה יותר ספרים חינם לעיתונאים לביקורת, ושום חוק אינו מחייבם לכך.

תיקונים והשלמות

● הנתונים הנוגעים — בסדור זה סופר לפני שבועיים כי מאחורי הכינוי הספרותי מרטין הרדי, החתום על התרגום של "האוטוביוגרפיה של אליס ב. טוקלאס", מסתתר המשורר מרדכי גלדמן. הוא אינו חתום בשמו, כי ההוצאה (מוסדה ביתן) לא היתה שבעת רצון מהתרגום וערכה אותו. במשאל ראש־השנה של "הארץ" המליץ גלדמן על הספר ועל התרגום של הרדי. הרי לכם הנוהג המעיד על עיסתו הבלתי תתמה.

● ויולטיר לא הזיז — בסקירה על תכניות ההוצאה לאור של הוצאת "עם עובד", סברתי שמאיר ויולטיר, העורך סדרת שירה בהוצאה, "הזיז" מתוכה את ספריהם של אורי ברנשטיין, הנה דוג, אהרן אלמוג או אמירה הם, המופיעים תחת הכותרת "ספרים אחרים". העמדתי על טעותי: אברהם יבין אחראי על הספרות היפה ב"עם עובד", ואילו ויולטיר רק על המהדורה שהוא עורך, כ"פרי־לאנסר". לכן הוא לא הזיז דבר, אלא בחר ספרים לסדרה שלו, ואילו ספרי שירה אחרים, שחלקם נבחרו על־ידי חים סגל, קודם לכן, עברו ל"ספרות הביתר" אינם גבלים בסדרה שלו. את ספרו של אורי ברנשטיין ישמח ויולטיר להוציא תחת "הגישטפקה" שלו, כשמוזה ייתום הספר יוגש להוצאה. בעניין האנתולוגיה הסקוטית בתרגומו של יאיר הורביץ, טוען ויולטיר כי בידי "עם עובד" גם זכויות של המשוררים עצמם, גם הסכמתו של הורביץ וגם הסכמתה של הוצאת הקיבוץ המאוחד, שבה יצאו תרגומי הורביץ לשירי מקדרמיד. ● "הרי את" — ספרה של עדנה שבתאי "הרי את" (מהדורה ראשונה של 5800 עותק נמכרה תוך שבועיים מצאתו לאור, והמהדורה שנייה של 9000 יצאה אחרי חודש של רעב והמנה כבר נמכר שליש — כלומר, כבר נמכרו כ־7000) מספר על אלמנת סופר, המתקינה לדפוס את הספר שהשאיר בכתובים, ומעבירה את זמנה גם בפרשיות אהבה עם זמר ידוע, ועם גברים אחרים. מאחר שהעלילה דומה למציאות (בשינוי שמות) יש נטייה לכנות ספר כזה כ"רומן מפתח", עם כי מהקריאה רבת־התיאורים מתבקש יותר תיאור של "רומן חדר־מבשול".

ספר דינים מעודכן מדי

מחבר הספר "דיני מס הכנסה" אינו חושש שהרפורמה המתוכננת תהפכו למיושן עם הוצאתו לאור

הד"ר אמנון רפאל והד"ר ראובן הם סמכות מוכרת בתחום דיני מס הכנסה. לפני כשנה וחצי יצא לאור הכרך הראשון של ספרו "דיני מס הכנסה". עתה יצא לאור הכרך השני, ועמו מהדורה מעודכנת של הכרך הראשון. בעבודה נמצא הכרך השלישי.

מאחר שפרסומו של הכרך השני (כל הכרכים בהוצאת שוקן) מתרחש בעצם הימים שרבים בהם ברפורמה במס הכנסה, מתעוררת השאלה אם הספר לא יתיישן מיד עם הוצאתו. הד"ר רפאל אינו מודאג. "זה ספר על העקרונות הבסיסיים של דיני מס הכנסה והשתקפותם בשיטה הפיסקאלית אצלנו. מובן שעקב הרפורמה במס הכנסה, בעתיד יהיה צורך לערוך את הספר מחדש, אך ביסודו של דבר, אם המדובר במי עשיותו של הספר, הרי שומות רבות לשנים המהדורות פתוחות עדיין, ומה שכתוב בספר אפשר להחיל עליהן. יותר מכך: הספר מעודכן לשנת 1986, ובאים אלי בטענות שהספר מעודכן מדי, שכן, יש שומות פתוחות משנים קודמות לזו."

מבחינת הנושא, אין זה ספר שאתה קורא לפני השינה, ומבחינת המחיר, אין זה ספר שווה לכל כיס. הכרך השני, העוסק במיסוי חברות, מיסוי יחיד, מיסוי אגודה שיתופית או מיסוי הקיבוץ (הספר מוכיח שלא היתה העדפה במיסוי קיבוצים, אלא להיפך), עולה 110 ש"ח. מחיר הכרך הראשון נמוך יותר, שכן יצא לאור בתקופת הקפאת המחירים. גובה המחיר מוסבר בכך שבעצם איך הזה הוצאת של הספר. המקטינה את העלות, בשל השינויים בדיני מס הכנסה, צריך להוציא כל פעם מהדורה חדשה, וזה מייקר את העלויות. את הכרך השני הכינו — אכן, מטעמי עידכון — שלוש פעמים.

למה כדאי למו"ל להיכנס לאוצרה מורכבת ויקרה כזאת? בשביל המוניטין, וגם מפני שהנושא הוא תחום התמחות הוצאת שוקן הוציאה לאחרונה גם ספר על "אשראים דוקומנטריים" של הפרופ' זיד שושן וגם את ספרו של הד"ר ברוך ברכה על המשפט המנהלי.

באשר לדיני מס הכנסה, הרי זה תחום שקולו מובטח. מהכרך הראשון של "דיני מס הכנסה", נרכשו יותר מ־7000 עותקים, ויש להניח שמספר המעיינים בו רב יותר: כל משרד של עורכי־דין או רואי־חשבון רוכש עותק אחד, אבל רבים משתמשים בו. גובה המחיר אינו מרתיע את קהל הרוכשים הזה, כי הם מנכים אותו ממס־ההכנסה שעליהם לשלם. איך עושים זאת — הם יכולים לגלות בכרך הראשון, בסעיף "הוצאות".

שאלה מעניינת הנוגעת לדיני מיסי ומחכה עדיין לפסיקת בג"ץ היא: האם הוצאת ספרים היא תעשייה, אם לאו, בפרשת הוצאת "מסדה". מי שמחפש את התשובה התיאורטית, בלי קשר לפסיקת בג"ץ, יצטרך להגיע לכרך השלישי של הספר, הנמצא בעבודה. הד"ר רפאל סבור כי המבחנים שמחילה ועדת העוד לעידוד מיסוי הם מיושנים, ומן הדין להרחיבם ולהחילם גם על עניני המחשבים (בנושא זה היו פסקי דין חיוביים) וגם על הוצאת ספרים. אך בעניין זה בג"ץ הוא המכנה את התקדים, המפרש את החוק הקיים.

שבט עמק הממותות

להוצאת "מעריב" יש שישה כרכים של רב־מכר מתורגם וגם היא מחפשת קשרים אל עברה

לדברי העורך אריה ניר, רכשה הוצאת "מעריב" את הזכויות של "שבט רב המערות" עוד לפני שהיה להיט בארצות־הברית. הזכויות של המחברת ג'ין מ. אואל מתוארכות לשנת 1980 ואילו הספר יצא בעברית, בתרגומו של יורם טורת, בשני כרכים בשנת 1983. סיפורה של הילדה עיילה, שנמשה משבטה לפני שלושים וחמישה אלף שנים בלבד ואומצה על־ידי שבט רב המערות, יצא אל הציבור הישראלי ולא נקלט עלידה.

אחר כך בא ההמשך: ג'ין מ. אואל כתבה את "עמק הסוסים", שבו ממשיכה עיילה שגדלה לחפש את שורשיה, אלא שבני השבט המתקדם יותר שהיא פוגשת (ששמו היא בעצם נמצית) הם לגביה "אחרים". הוצאת "מעריב" הוציאה את "עמק הסוסים" בתרגומה של צילה אלעזר בשנת 1985, ופתאום גם "שבט רב המערות" נעשה להיט. עד היום הודפסו כ־20 אלף עותקים משני כרכי "רב המערות" ואילו "עמק הסוסים" עבר את עשרת האלפים.

השאר היה כבר עניין של רוטינה. החלק השלישי, "ציידי הממותות", יצא לאור בד בבד עם צאתו למכירה בארץ של "שבט רב המערות", והדפסה ראשונה של 5000 נמכרה בתוך יותר משבועיים. הצלחת החלק השלישי השליכה גם על שני החלקים הראשונים, והוצאת "מעריב" מוכרת אותם גם כשלישייה, בהנחה. זה סיפור לא זול, כי מדובר בשני כרכים של כל חלק, כמעט 700 עמודים. את החלק השלישי מוכרים עתה בהנחה, וגם הוא עולה יותר מעשרים שקל. החלקים הראשונים נמכרים ביותר מ־40 ש"ח. בספריות נאבקים הילדים על השגת הספרים.

זאת איננה, כמובן, הספרות במיטבה. זוהי ספרות הרפתקאות עם רקע מדעי, במקום שסופרי מדע־בדיוני כותבים עלילות על בסיס הבדיות מדעיות, מחיה אואל את העבר הרחוק מאוד, בהתבסס על מחקרים אנתרופולוגיים. אואל, ש"ציידי הממותות" שלה היה עד לאחרונה ברשימת רבי־המכר של ספרים בכריכה הקשה ויצא בראשית דצמבר לשוק רבי־המכר בתחום ספרי־הכיס בארצות־הברית (בהדפסה של יותר משני מיליוני עותקים), כותבת עוד שלושה ספרי המשך. כל עוד הגיבורה עיילה חיה, יש לסופרת ולהוצאות המוציאות אותה עתיד.

הוצאת "מעריב" מוציאה לא רק רבי־מכר, אם כי, ככל הוצאה, היא מקווה שכל ספר שתוציא יהיה רב־מכר. היא עושה אפילו ניסיונות בתחום הפרוזה הישראלית, עם ספרים כמו "לפני היות הליצן" של סם ש. רקובר שקשר לינון, ישראל, ארצות־הברית ושואה בעלילה אחת, או "סוף ימים" של בנימין שלמון, שעלילתו נסובה על ביצול מסחרי של מלחמות. הספר השני, אף שיצא ב"ספריית מעריב", לא נכלל ב"מועדון קוראי מעריב", אם יש השיכות להכבנות רקות כאלה.

עורך ההוצאה אריה ניר מנסה לטבוע סיסמה חדשה לבית ההוצאה: "ספרים מבית טוב". כאילו כדי להפגין את קשרה של ההוצאה לבית שלו היא משתייכת, יצא ב"מעריב" באחרונה אוסף מאמרים של מי שהיה עורכו הראשי של העיתון, שמואל שניצר, "אבני יסוד". הקשר לבית הטוב יתפגן בקרוב ביותר שאת כשתצא לאור מהדורה מתוקנת וחדשה לאחד מספריו הידועים יותר של מייסדו ועורכו הראשון של "מעריב", עזריאל קרליבך, "הודו — יומן דרכים".

קרליבך סייר בהודו עם קבלת עצמאותה בשנת 1955. כשחזר הסתגר במלון "דן" ומשם שיגר את רשימותיו למערכת. הספר, ובו תיאורים מרהיבים של יבשת לא נודעת, על אנשיה, המנטליות שלה, מנהיגיה, פיליה, ועוד יהודי קוצ'ין (למקרא מה שיש לקרליבך להגיד על יחס המדינה היהודית ליהודי קוצ'ין אי אפשר שלא להיזכר בפרשת האתיופים), יצא לאור בשנת 1956, בשנת מותו של המחבר, ובמשך שנים רבות היה בחזקת "אזל". עתה הוא יוצא לאור מחדש, עם הקדמה של יוסף לפיד הרבים על המחבר שמעוזו לדור שלא ידע את קרליבך מאת שאול חן.

מילקווד היא חורש חלב

תרגום חורש־ישן של שולמית הראבן ליצירתו של דילן תומס

רק באחרונה הוציאה "ספריית פועלים" הדפסה חדשה, שנייה, בת 600 עותקים של "מילק וד" של דילן תומס בתרגומו של אריה אהרוני. תרגום זה ראה אור בראשונה בשנת 1965 בהוצאת אל"ף, שהדפיסה אותו שוב ושוב (סך הכל כ־3000 עותקים בלבד, לאורך כ־20 שנה — לפי דיווחי אל"ף, וזה מספר קטן במידה מדהימה). הכריכה שעוצבה בידי דני קרוון מופיעה באדום, כחול וירוק.

"ספריית פועלים", שאהרוני נמנה עתה עם המו"לות, בחרה בכריכה הכחולה בכריכה רכה כשהיא טורחת לכתוב ש"כל הזכויות שמורות לספריית פועלים בע"מ". הצרה היא ש"ספריית פועלים" רוצה לשמור על זכויות שאינן בידה. הזכויות הן בידי הוצאת "שוקן", שהוציאה השבוע את "תחת חורש חלב", בכריכה קשה ובתרגומה של שולמית הראבן למחזה לקולות של דילן תומס שהושלם סמוך למותו בשנת 1953. תרגומה של הראבן הוכן עוד בשנות השישים, אך מכיוון שאהרוני השיג את הזכויות ופירסם את תרגומו — הוא נגנז על־ידה. עתה, משהשתחררו הזכויות והושגו על־ידי "שוקן", היא ערכה בו תיקונים מעטים.

בהקדמתה הקצרה לתרגום החורש־ישן מתפעלת הראבן מן הווירטואוזיות הלשונית של תומס בהמצאת העיירה הוולשית שמעה היא מבנה "הודור שאודרי הפוך". היא מבריזה גם שהתרגום הוא "מעשה ביטוח גמור ביכולתה של הלשון העברית, במקצב, בצבע ובשפע האפשרויות שבה". היא מצביעה על מילים שמתרגם של תומס צריך להיזהר בתרגומן: כך, למשל SEA-LAWYER לא קשור למשפטים ואף לא לעניני ים. אהרוני (אותו אין היא מזכירה ולו ברמז), תרגם "משפטפטיין־ימי", ואילו הראבן תרגמה "תחמן" והבידה קודמת של התרגום "ארטיסט". מבחינה של התרגומים הללו הוא, כמובן, במידת דיוקם, ועושים האיך הם נשמעים בעברית. MOONSHINE לדבריה של הראבן אינו "אור־ירח" אלא ג'ין מוברח, ו־CHIMBLEY, שאהרוני תרגם כ"ארובה", היא, לדברי הראבן מלה ולשית תקנית לגברי ל"ארובה". לכן אין אצלה "מילקווד", אלא "חורש חלב", כי אצל תומס יש הרבה חורש והרבה חלב.

מבחנו של כל תרגום הוא בקסמו באוזני הקורא, לצד זווית כמו דיוק למקור. הנה דוגמה משני התרגומים, ושני באוזני רוחכם את קולו העשיר של תומס קורא את השורות האלה: "להתחיל מן הראשית: זהו ליל־אביב־אדירה בעיר הקטנה, ליל־אין־כוכב, שחור כמו כרי־בת־תנ"ך־קודש; רחובות המרצף דוממים והיער המתנבב של האוהבים והארנבות גולש מדרה בלתי־נראה אל הים האטי, השחור אידאה, החושך, העורבי־שחור, ים הדוגיות המתנודדות" (אהרוני).

"נתחיל בהתחלה. אביב, ליל לאירידה בעיירה. ליל־לא־כוכב, קודר כתוכה: אבן מכביש תשקט, והחורשה הגיבנת, חורשת אהבות וארנבות, צולעת יורדת באין רואה מטה, לשחור העצל, שחור כמו צל, שחור מתערסל ומרקיד דוגיות, הים" (הראבן).

ב"ספריית פועלים" אומרים שהוציאו את הספר בתום לב, כי לא ידעו שפג תוקפן של הזכויות שהיו בידי אל"ף. במקרה הזה, נושעים ב"ספריית פועלים", המהדורה החדשה של תרגום אהרוני אזלה, כך שאי אפשר אפילו לגנוז אותו. הוצאת "שוקן" אמורה להתחשבן בעניין זה עם "ספריית פועלים".

אלקטורה (ישראל) בע"מ

(חברת בת של כלל תעשיות בע"מ)

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח־1968 כי ביום 30.12.86 פורסם תשקיף בדבר

הנפקה של

עד 3,393,200 מניות רגילות, רשומות על שם, בנות 0.1 ש"ח, בערך נקוב כולל של 339,320 ש"ח

ושל

עד 365,660 כתבי אופציה (סדרה 5), רשומים על שם, (להלן – "כתבי האופציה"), הניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מ־1.4.87 ועד ל־2.1.93 (כולל) למניות רגילות רשומות על שם בנות 0.1 ש"ח ע"נ, כך שכל כתב אופציה ימומש ל־10 מניות רגילות רשומות על שם בנות 0.1 ש"ח (כפוף להתאמות), כנגד תשלום במזומן של "מחיר מימוש" בסך 12.5 ש"ח לכתב אופציה, צמוד לשער היציג של הדולר, עבור תאריך המימוש ביחס לשער היציג של הדולר עבור 18.12.86 (1.488 ש"ח לדולר).

ושל

אגרות חוב (סדרה 3), רשומות על שם, בסכום נקוב כולל של 3,460,000 ש"ח, עומדות לפרעון ב־2.1.93 ונושאות ריבית בשעור של 5% לשנה, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן (להלן – "אגרות החוב"), והניתנות להמרה בכל יום עסקים החל מ־1.4.87 ועד ל־30.12.92 (כולל) במניות רגילות רשומות על שם בנות 0.5 ש"ח, לפי שער המרה של 5 ש"ח ע"נ של אגרות חוב למניה אחת בת 0.5 ש"ח (1000%) (כפוף להתאמות).

ניירות הערך הנ"ל מוצעים כדלקמן:

הנפקה לציבור בדרך של מכרז של

173,000 כתבי אופציה במחיר רכישה מינימלי של 8.00 ש"ח לכתב אופציה, יחד עם 3,460,000 ש"ח ע"נ של אגרות חוב, במחיר רכישה מינימלי של 1 ש"ח לכל 1 ש"ח ע"נ (100%) של אגרות החוב, המוצעים ב־173,000 יחידות, כשהרכב ומחיר מינימלי כולל של כל יחידה:

1 כתב אופציה במחיר מינימלי של	8 ש"ח
20 ש"ח ע"נ אגרות חוב במחיר מינימלי של	20 ש"ח
מחיר מינימלי כולל של היחידה לציבור	28 ש"ח

מחיר ההנפקה שייקבע במכרז (שלב "א") עשוי להיות גבוה מהמחיר המינימלי של היחידה. יחידות שלא תונפקנה בשלב "א" תוצענה לציבור במסגרת שלב "ב" במחיר המינימלי (ראה סעיף 3.2 לתשקיף).

הנפקה בדרך של זכויות של

עד 3,393,200 מניות רגילות רשומות על שם בנות 0.1 ש"ח יחד עם עד 169,660 כתבי אופציה, המוצעים ב־169,660 יחידות למחזיקים במניות המנפיקה לפי היחס של יחידה אחת לכל 5 ש"ח ע"נ ממניות המנפיקה (מכל סוג), שתהיינה רשומות על שמם בתום יום העסקים ה־5 בינואר 1987, כשהרכב ומחיר כל יחידה:

20 מניות רגילות בנות 0.1 ש"ח במחיר של 0.1 ש"ח (100%) למניה	2 ש"ח
1 כתב אופציה ללא מחיר רכישה	– ש"ח
מחיר כולל של יחידת הזכויות	2 ש"ח

הנפקה לעובדים של המנפיקה וחברות בת שלה של

עד 23,000 כתבי אופציה במחיר רכישה של 4.50 ש"ח לכתב אופציה.

בכוונות לפרעון קרן אגרות החוב והריבית עליהן תשעבדנה המנפיקה וחברת הבת, אלקטרה תעשיות (1970) בע"מ, את נכסיהן בשעבודים שוטפים (להלן – "השעבודים לטובת בעלי האג"ח) בדרגה שווה (פרי־פסו) עם השעבודים השוטפים הרשומים על נכסיהן של המנפיקה וחברת הבת הנ"ל (ראה סעיף 10.5 לתשקיף). המנפיקה וחברת הבת הנ"ל רשאיות לשעבד בכל עת את נכסיהן, כולם או מקצתם, לטובת בנקים ו/או מוסדות כספיים ו/או נאמנים של אגרות חוב שיוצאו לציבור על ידי המנפיקה ו/או חברת הבת הנ"ל ו/או לטובת חברה אחרת אשר גייסה כספים בציבור והעבירה אותם או חלקם לשימושה של המנפיקה ולהבטחות אותם סכומים, בתנאי שסכומים אלה לא יובטחו גם על ידי שעבוד ספציפי כאמור להלן, בשעבודים שוטפים אשר יעמדו בדרגה שווה (פרי־פסו) (ומבלי גם מאוחרים בדרגה) עם השעבודים לטובת בעלי האג"ח. כמו כן זכאיות המנפיקה וחברת הבת הנ"ל לשעבד בכל עת בשעבודים קבועים ו/או שוטפים אשר יהיו עדיפים בדרגה על השעבודים לטובת בעלי האג"ח נכסים, אשר המנפיקה או חברת הבת הנ"ל תרכוש מדי פעם לאחר מועד תשקיף זה, אם התחייבויות שהובטחו באותם שעבודים יהיו בגין רכישת אותם הנכסים ו/או ההלוואות ו/או האשראים שהמנפיקה או חברת הבת הנ"ל תקבל למימון רכישתם. (ראה פיסקה 3.7.12.3 לתשקיף וכן פיסקה 5 לשטר הנאמנות).

לתאריך התשקיף סכום החובות (ללא ערבויות ביצוע) המובטחות על ידי השעבודים השוטפים הרשומים כבר על נכסיהן של המנפיקה וחברת הבת הנ"ל הוא כ־18 מיליון ש"ח.

הפסדי המנפיקה (באלפי ש"ח מתואמים ליוני 1986) הסתכמו ב־1984 ב־3,484 אלפי ש"ח וב־1985 ב־4,078 אלפי ש"ח. ב־6 החודשים שהסתיימו ב־30.6.86 הרוויחה המנפיקה 454 אלפי ש"ח (על פי דו"ח בלתי מבוקר). יתרת ההון העצמי של המנפיקה ליום 30.6.86 מסתכם ב־19,312 אלפי ש"ח לאחר ניכוי הפסד מצטבר לאותו מועד של 10,040 אלפי ש"ח.

פתיחות המסחר באגרות החוב בבורסה מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור. אם לא יתקיים פיזור מינימלי של אגרות החוב הרי על פי הודעת הבורסה לניירות ערך היא לא תרשום את אגרות החוב למסחר, ואזי תבוטל ההנפקה לציבור, ובמקרה זה תחזיר למבקשים את הכספים ששולמו עבור בקשותיהם (ראה פיסקה 2.3 לתשקיף).

כתב אופציה אשר לא ימומש עד 2.1.93 (כולל) יפקע והתמורה ששולמה בגינו לא תוחזר ולא תהיה למחזיק בו כל זכות שהיא כלפי המנפיקה.

המניות הרגילות בנות 0.1 ש"ח והמניות הרגילות בנות 0.5 ש"ח מקנות למחזיקיהן קול אחד באסיפות הכלליות של המנפיקה בגין כל מניה, מבלי להתחשב בערכן הנקוב, ולפיכך קיימת עדיפות למניות הרגילות בנות 0.1 ש"ח ע"נ בזכויות ההצבעה.

סך כל עמלות החיתום, ההפצה, הניהול וההוצאות האחרות של הנפקה זו לא יעלה על 8.5% מתמורת הרכישה, דהיינו עבור עמלות כ־360,000 ש"ח, ועבור ההוצאות הנוספות כ־80,000 ש"ח.

ההנפקות בדרך של זכויות ולעובדים אינן מובטחות בחיתום.

רשימות החתימות ליחידות המוצעות לציבור במכרז (שלב א') תפתחנה ביום 7.1.87 בשעה 8.30 לפני הצהריים ותיסגרנה באותו היום בשעה 13.30 בצהרים.

יתרת היחידות מהנפקה זו אשר לא תוקצה במכרז מוצעת לציבור בשלב ב' במחיר של 28 ש"ח ליחידה (המחיר המינימלי). רשימת החתימות ליחידות המוצעות בשלב ב' תיפתחנה ביום 11.1.87 בשעה 8.30 לפני הצהרים ותיסגרנה ביום 15.1.87 בשעה 12.30 בצהרים או קודם לכן, במועד שבו תאושרנה הבקשות לרכישת כל יתרת היחידות המוצעות לציבור על פי התשקיף. החברה תשלח בסמוך ככל האפשר לאחר ליום 5.1.87 הודעה לכל הזכאים לכך בדבר הזכויות להן הם זכאים.

הזכאים הרשומים, כהגדרתם בתשקיף, זכאים לנצל את הזכויות או להורות על מכירתן על גבי טופס, אותו ניתן לקבל אצל המנפיקה, שימסר למנפיקה, במשרדה ברחוב ספיר 1, ראשון לציון, לא יאוחר מ־26.1.87 ב־12.00 בצהרים, והזכאים הבלתי רשומים כהגדרתם בתשקיף, זכאים לנצל את הזכויות או להורות על מכירתן בהודעה בכתב לחברי הבורסה, בהתאם להוראות התשקיף, עד ל־27.1.87 בשעה 10.00.

טופסי הבקשה וההתחייבות בגין כתבי האופציה הנרכשים על ידי העובדים, והצעתם מחיר רכישתם או ההתחייבות לניכוי מחיר הרכישה ממשכורתם, יוגשו לחברה במשרדיה מיום 11.1.87 שעה 8.30 ועד ליום 16.1.87 שעה 12.30.

עותקים מן התשקיף ניתן לקבל בסניפי הבנקים, אצל חברי הבורסה ובמשרד הרשום של החברה. התשקיף וההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.

מנהלי קונסורציום החתמים להנפקה לציבור:
בנק לאומי לישראל בע"מ ובנק הפועלים בע"מ (בעלי עניין במנפיקה)

הנאמנים לאגרות החוב
החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ (בעלת עניין במנפיקה)
החברה לנאמנות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

תאריך התשקיף: 30.12.86

בית חולים "אלישע"

יאיר כץ 12 הר הכרמל חיפה

היחידה לאיתור מוקדם של סרטן השד

מודיעה

במכון הרנטגן הופעל ציוד לממוגרפיה, החדיש מסוגו בארץ, המאפשר איתור גידולים בשלבים מוקדמים ביותר ובדיקות מירבית.
הבדיקה מומלצת לנשים מעל גיל 30.
יכובדו גם הפניות קופות חולים.
לקביעת מועד, נא להתקשר, טלפונית 04-389121 שלוחה 238.

יצהר תעשיות (2000) בע"מ

רחוב נחלת יצחק 52, תל־אביב

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח 1968,
ניתנת בזאת הודעה כי ביום 30 בדצמבר 1986
פורסם תשקיף בדבר
הנפקה של

עד 132,850 מניות רגילות רשומות על שם בנות 5 ש"ח ע"נ כל אחת בערך נקוב כולל של 664,250 ש"ח, במחיר של 35 שקלים חדשים למניה (700%).

ושל

עד 55,833 כתבי אופציה (סדרה 2) רשומים על שם (להלן – "כתבי האופציה") הניתנים למימוש בכל יום עסקים החל מיום 15.2.87 ועד ליום 14.2.89 (כולל) למניות רגילות רשומות ע"ש בנות 1 ש"ח ע"נ ולמניות רגילות רשומות ע"ש בנות 5 ש"ח ע"נ, כך שכל כתב אופציה ימומש לחמש מניות רגילות רשומות ע"ש בנות 1 ש"ח ע"נ ולמניה רגילה אחת רשומה ע"ש בת 5 ש"ח ע"נ (כפוף להתאמות), כנגד תשלום במזומן של מחיר מימוש בסך 60 ש"ח לכתב אופציה (600%), צמוד לשער היציג של הדולר ארה"ב, כך שלמחיר המימוש יתווספו הפרשי שער הנובעים מעלית השער היציג לתאריך המימוש, ביחס לשער היציג של הדולר ארה"ב ליום 29.12.86.

ניירות הערך מוצעים כדלקמן:

הצעת זכויות לבעלי המניות של חברה,
למעט בעלי עניין כהגדרתם בסעיף 3.1 לתשקיף

של

עד 60,300 מניות רגילות רשומות על שם בנות 5 ש"ח ע"נ כל אחת בע"נ כולל של 301,500 ש"ח ועד 20,100 כתבי אופציה, המוצעים ב־20,100 יחידות לפי יחס של יחידה אחת לכל 8.87 ש"ח ע"נ של מניות המוחזקות על ידם. הרכב ומחיר כל יחידה הינו כדלקמן:

3 מניות (15 ש"ח ע"נ) במחיר כולל של	105 ש"ח
1 כתב אופציה במחיר כולל של	30 ש"ח
מחיר יחידה	135 ש"ח

והצעת זכויות לבעלי עניין בחברה
כהגדרתם בסעיף 3.1 לתשקיף

של

72,550 מניות רגילות רשומות על שם בנות 5 ש"ח ע"נ כל אחת בע"נ כולל של 362,750 ש"ח במחיר של 35 ש"ח למניה ו־35,733 כתבי אופציה במחיר של 30 ש"ח לכתב אופציה. לפירוט החזקות בעלי עניין ראה סעיף 4.3 בתשקיף.

לחישוב כמויות ומחירי ניירות הערך המוצעים לבעלי המניות של החברה למעט בעלי עניין, ולבעלי העניין בחברה – ראה סעיף 1.1.3 לתשקיף.

יצהר חרושת שמנים ישראלית בע"מ – שהנה חברת האם של החברה – התחייבה לנצל את מלוא הזכויות המגיעות לבעלי העניין על פי התשקיף. הצעת הזכויות לבעלי המניות בחברה שאינם בעלי עניין אינה מובטחת בחיתום.

כ־58% מתמורת ההנפקה מיועדים לסילוק הלוואות שנתקבלו בעבר מבעלי העניין. לפרטים בדבר יעוד התמורה וההלוואות הנ"ל – ראה פרק 5 לתשקיף.

החברה ויצהר חרושת שמנים ישראלית בע"מ נתנו לבנקים, האחת בגין האחרת, ערבות מתמדת ללא תמורה וללא הגבלה בסכום; אולם הבנקים אישרו לחברה כי ערבותה תחול אך ורק על התחייבויות חברת האם כפי שקיימות במועד תשקיף זה. לפרטים בדבר הערבויות הנ"ל – ראה סעיף 9.2.4 לתשקיף.

בשנת החשבון שהסתיימה ביום 31.12.85 הסתכם הפסד החברה בסך 3,120,000 ש"ח (מתואם לשקלים חדשים של יוני 1986) ובמחצית השנה שנסתיימה ביום 30.6.86 – הסתכם הפסד החברה (בלתי מבוקר) בסך 778,000 ש"ח.

המניות הרגילות רשומות ע"ש בנות 5 ש"ח ע"נ והמניות הרגילות הרשומות ע"ש בנות 1 ש"ח ע"נ מקנות למחזיקיהן קול אחד בגין כל מניה מבלי להתחשב בערכן הנקוב ולפיכך המניות הרגילות רשומות ע"ש בנות 1 ש"ח ע"נ עדיפות בזכויות ההצבעה.

מרכז ההנפקה: בנק הפועלים בע"מ.

אין לראות בהודעה זו הזמנה לרכוש את ניירות הערך המוצעים.
עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.
ניתן להשיג עותקים מהתשקיף ולהגיש הזמנות לניירות הערך המוצעים על פיו בסניפי הבנקים, במשרדים של חברי הבורסה ובמשרד הרשום של החברה.

30.12.86

הלוח הארצי

הארץ חדשות

3—3.5 חדרים

קבלת מודעות
ללוח "העיר"
"רשפים"

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

איזור השרון

ריצון 52
כפר־סבא
052-32343
85

בכ"ס 4 חדרים מעולה, בבנין 8 דירות. ק"ב. פינוי גמיש.

קוטג' חדש 450 מ"ר קרקע, 240 בנוי. 193,000 דולר.

.052-22976

אנגלו־סכסון
כפר־סבא
052-441521

.052-25381

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

1—1.5 חדרים

חולון ובת"ים

"המשכלל"
שיפוצים, צבע ותריסים
עבודה מעולה
במחיר מבצע!!
03-591191 03-611476

4 חדרים ויותר

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

4 חדרים ויותר

ראשל"צ

3—3.5 חדרים

2—2.5 חדרים

נתניה

3—3.5 חדרים

4 חדרים ויותר

2—2.5 חדרים

דירות בשכ"ח

هكذا من الاهل